Digitized by Google

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
6
38 M A
31

AESOPI PHRYGIS FABVLAE

ELEGANTISSIMIS ICONIbus veras animalium ſpecies ad viuum adumbrantes.

Βατραχομυομάχια Homeri, *hoc eſt, ranarum, & murium pugna.*

Γαλεωμυομαχία, hoc eſt, Felium, & Murium pugna, Tragœdia Græca.

Hæc omnia cum Latina interpretatione.

Romæ, Apud Stephanum Paulinum, 1609.

Sumptibus Antonij Albini.

SVPERIORVM PERMISSV.

AESOPVS · PHRIGIVS · PHILOSOFVS ·

Admod. Illuſt. ac Excell. D.

D. POMPEIO CAYMO

Artium, & Medicinæ in Almo Vrbis Gymnaſio profeſſori publico.

ANTONIVS ALBINVS P. F. E.

EA eſt doctrina, ac morum tuorum comitas, & ſuauitas, Cayme excellens, vt omnes homines etiam nolētes ad tui amorem concilies. Florent in te ſumma quæque Artium, & diſciplinarum ſtudia, in primis vero Græcarum litterarum cognitio ſatis excellit; ob quæ a ſummis principibus merito coleris, & doctorum tibi ingenia ita concilias, vt cum Philoſophiam ac Medicinam in Almo Vrbis Sapientiæ Gymnaſio profitearis, ſcientiarum aſylum eſſe, ſingulaſque profiteris videar.

Iis ego potiſſimum incitatus, multiſque a T.D. acceptis beneficiis, ob quæ tibi debeo, & plurimum dum viuam, debebo, AEſopi fabulas Græcas, & Latinas pariter in adoloſcentium, qui Græcæ linguæ ſtudiis delectantur, vtilitatem editas tibi dicare, ſub tuique nominis patrocinio prodire non ſum veritus. Illas n. ſponte a maleuolorũ obtrectationibus tueberis, hilariq. animo (quod ipſis dedicationibus quæritur) ac læta fronte tamquam tibi gratiſſima, ac iucunda, accipies. Pauca ſunt, & ab eo qui pauca valet, profecta, ſed tua comitate fiet, vt altiora ſeu meliora quandoq. ſimus dicaturi. Vale, & quæ tua ſunt atque hereditaria, vti tua patrocinare intrepidus. Romæ ex Bibliotheca Albina, pridie Kal. Octobris. M.DC.IX.

EK-

ΕΚ ΤΩΝ ΑΦΘΟΝΙΟΥ σοφιστοῦ προγυμνασμάτων.

Ὁ Μῦθος ποιητῶν μὲν προῆλθε, γεγένηται δὲ καὶ ῥητόρων κοινὸς ἐκ παραινέσεως. ἔστι δὲ μῦθος, λόγος ψευδὴς, εἰκονίζων ἀλήθειαν. καλεῖται δὲ Συβαριτικὸς, καὶ Κίλιξ, καὶ Κύπριος, πρὸς τοὺς εὑρόντας μεταθεὶς τὰ ὀνόματα. νικᾷ δὲ μᾶλλον Αἰσώπειος λέγεσθαι, τῷ τὸν Αἴσωπον ἄριστα πάντων συγγράψαι τοὺς μύθους. τοῦ δὲ μύθου τὸ μὲν ἐστι λογικὸν, τὸ δὲ ἠθικὸν, τὸ δὲ μικτόν. καὶ λογικὸν μὲν,

ἐν

EX APHTHONII ſophiſtæ praexercitamentis.

Fabula profecta quidẽ eſt à poëtis, ſed & rhetoribus cõmunis facta eſt admonendi gratia. Eſt autẽ fabula ſermo fictus, imagine quadam repræſentans veritatẽ. Vocatur autem & Sybaritica, & Cilix, & Cypria, accepto ab inuentoribus nomine. Verũ quoniã Aeſopus egregie p̃ter ceteros cõſcripſit fabulas, euicit vt potius Aeſopia diceretur. ea verò eſt triplex, Rationalis, Moralis, Miſta,

Rationalis, in qua aliquid ab homine geri confingitur. Moralis, quæ eorum imitatur mores, quæ ſunt rationis expertia. Miſta vero, quæ rationale, irrationaleque complectitur. Admonitionem autẽ, cuius cauſa fabulam conſtitueris, ſi pręponas, Antefabulationẽ: ſi poſtponas vero, Affabulationem dices.

ἐν ᾧ τι ποιῶν ἄνθρωπος πέπλασται. ἠθικὸν δὲ, τὸ τῶν ἀλόγων ἦθος ἀπομιμούμενον. μικτὸν δὲ, τὸ ἐξ ἀμφοτέρων, ἀλόγου καὶ λογικοῦ. τὴν δὲ παραίνεσιν, δι' ἣν ὁ μῦθος τέτακται, προτάττων μὲν ὀνομάσεις προμύθιον, ἐπιμύθιον δὲ τελευταῖον ἐπενέγκων.

E X PHILOſtrati imaginibus fabulæ.

ΕΧ ΤΩΝ ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΥ εἰκόνων μῦθοι.

FAbulæ ſe ad Æſopum, ſua in eũ beneuolẽtia conferunt, quod

Φοιτῶσιν οἱ μῦθοι παρὰ τὸν Αἴσωπον, ἀγαπῶντες αὐτὸν

τὴν, ὅτι αὐτῶν ἐπιμελεῖται· ἐμέλησε μὲν γὰρ καὶ Ὁμήρῳ μύθου καὶ Ἡσιόδῳ, ἔτι δὲ καὶ Ἀρχιλόχῳ πρὸς Λυκάμβην. ἀλλ' Αἰσώπῳ πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκμεμύθωται, καὶ λόγου τοῖς θηρίοις μεταδέδωκε λόγου ἕνεκα. πλεονεξίαν τε γὰρ ἐπικόπτει, καὶ ὕβριν ἐλαύνει, καὶ ἀπάτην. καὶ ταῦτα λέων τις αὐτῷ ὑποκρίνεται, καὶ ἀλώπηξ, καὶ ἵππος νὴ Δία, καὶ οὐδὲ ἡ χελώνη ἄφωνος, ὑφ' ὧν τὰ παιδία μαθηταὶ γίνονται τῶν τοῦ βίου πραγμάτων. εὐδοκιμοῦντες οὖν οἱ μῦθοι διὰ τὸν Αἴσωπον φοιτῶσιν ἐπὶ τὰς θύρας τοῦ σοφοῦ, ταινίαις αὐτὸν ἀναδήσοντες, καὶ

σε-

quod ſatagat ſui; fabula quippe & Homero & Heſiodo, nec non & Archilocho in Lycamben curæ fuit, ſed ab Aeſopo humana omnia ad fabellas redacta ſunt; ſermone brutis non temere impertito. nam & cupiditatem imminuit, & libidinem inſectatur, & fraudem. Atque hæc ei leo quiſpiam agit, & vulpes, & per Iouem equus, nec teſtudo muta: ex quibus pueri diſcunt, quæ in vita gerantur. Habitæ igitur in pretio fabulæ per Æſopum accedunt ad ſapientis ianuam, vittis eum deuincturæ,

co-

coronaque oleagina coronaturæ. hic, vt puto, fabulam aliquam texit. riſus enim faciei, & oculi in terram defixi id præ ſe ferrunt. pictorem, fabularum curas remiſſiore animo indigere, non latuit. Philoſophatur autem pictura, & fabularum corpora. Bruta enim cum hominibus conferens, cœtum circa Aeſopum ſtatuit, ex illius ſcena confictum. Chori dux vulpes depicta eſt: vtitur enim Aeſopus miniſtra argumentorum plurium, ceu Dauo comœdia.

στεφανώσοντες αὐτὸν θαλλοῦ στεφάνῳ. ὁ δὲ, οἶμαι, τινὰ ὑφαίνει μῦθον. τὸ γὰρ μειδίαμα τοῦ προσώπου, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ κατὰ τῆς γῆς ἑστῶτες τοῦτο δηλοῦσιν. οἶδεν ὁ ζωγράφος, ὅτι αἱ τῶν μύθων φροντίδες, ἀνειμένης τῆς ψυχῆς δέονται. φιλοσοφεῖ δὲ ἡ γραφὴ καὶ τὰ τῶν μύθων σώματα, θηρία συμβάλλουσα ἀνθρώποις, περιΐστησι χορὸν τῷ Αἰσώπῳ, ἀπὸ τῆς ἐκείνου σκηνῆς συμπλάσασα. Κορυφαία δὲ τοῦ χοροῦ ἡ ἀλώπηξ γέγραπται, χρῆται γὰρ αὐτῇ ὁ Αἴσωπος διακόνῳ τῶν πλείστων ὑποθέσεων, ὥσπερ ἡ κωμῳδία τῷ Δάῳ.

ΑΙΣΩΠΟΥ ΒΙΟΣ τοῦ μυθοποιοῦ, Μαξίμῳ τῷ Πλανούδῃ συγγραφείς.

Πραγμάτων φύσιν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἠκρίβωσαν μέν, καὶ ἄλλοι, καὶ τοῖς μεθ' αὐτοὺς παρέδωκαν φέροντες· Αἴσωπος δὲ δοκεῖ μὴ πόῤῥω θειοτέρας ἐπιπνοίας τῆς ἠθικῆς διδασκαλίας ἁψάμενος, πολλῷ τῷ μέτρῳ τοὺς πολλοὺς αὐτῶν παρελάται. καὶ γὰρ οὔτ' ἀποφαινόμενος, οὔτε συλλογιζόμενος, οὔτε μὴν ἐξ ἱστορίας, ἣν ὁ πρὸ τῆς κατ' αὐτὸν ἡλικίας ἐπέσχε χρόνος, τὴν νουθεσίαν διατιθέμενος, ἀλλὰ μύ-

ÆSOPI FABULATORIS VITA, A MAXIMO PLANUDE CONSCRIPTA.

Æ S O P I F A-bulatoris vita, a Maximo Planude conſcripta.

RERUM humanarũ naturam perſequuti ſunt & alij, & poſteris tradiderũt: Aeſopus vero videtur non abſque diuino afflatu, quum moralem diſciplinam attigit, magno interuallo multos eorum ſuperaſſe. Etenim neque deſiniendo, neque ratiocinando, neque ex hiſtoria, quam ante ipſius ætatem tulit tempus, admonendo, ſed fa-

fabulis penitꝰ erudiē
do, ſic audiētiū vena-
tur animos vt pudeat
ratione præditos fa-
cere, aut ſentire, quæ
neq. aues, neq; vulpes:
& rurſus non vacare
illis quibus pleraque
bruta pro tēpore pru
dēter vacaſſe finguntur: ex quibus aliqua
pericula ipſis immi-
nentia effugerūt, ali-
qua maximā vtilitatē
in opportunitatibus
conſequuta ſunt. Hic
igitur, qui vitā ſuam
philoſophicæ reip. i-
maginē propoſuerat,
& operibꝰ magis quā
verbis philoſophatꝰ,
genus quidē traxit ex
Amorio oppido Phry
giæ cognomento Ma
gnæ: ſed fortuna fuit
ſer-

μύθοις τὰ πάντα παι-
δοτριβῶν, οὕτω τὰς τῶν ἀ-
κροωμένων ἀγρεύει ψυ-
χὰς, ὡς αἰσχύνεσθαι τοὺς
λογικοὺς ποιεῖν ἢ φρονεῖν,
ἃ μήτ' ὄρνιθες, μήτ'
ἀλώπεκες· καὶ αὖ πάλιν
μὴ προσέχειν ἐκείνοις, οἷς
πολλὰ τῶν ἀλόγων ἐν και-
ρῷ νουνεχῶς προσεσχη-
κότα μυθεύεται. ἐξ ὧν
ἃ μὲν κινδύνους ἐπηρτη-
μένους αὐτοῖς διέδρα, ἃ
δὲ μεγίστης ἐν τοῖς καιρ-
ίοις τῆς ὠφελείας ἔτυ-
χεν. οὗτος τοίνυν ὁ τὸν
καθ' αὐτὸν βίον φιλοσό-
φου πολιτείας εἰκόνα προ-
θέμενος, καὶ ἔργοις μᾶλ-
λον ἢ λόγοις φιλοσοφή-
σας, τὸ μὲν γένος ἐξ Ἀ-
μορίου τῆς Φρυγίας κα-
τάγει τῆς μεγάλης ἐπί-
κλη-

κλῆσιν· τὴν δὲ τύχην γέγονε δοῦλος. ἐφ' ᾧ καὶ σφόδρα μοι δοκεῖ, τὸ τοῦ Πλάτωνος ἐν Γοργίᾳ καλῶς ἅμα καὶ ἀληθῶς εἰρῆσθαι· ὡς τὰ πολλὰ γὰρ ταῦτα φησιν, ἐναντία ἀλλήλοις ἐστὶν, ἥτε φύσις καὶ ὁ νόμος. Αἰσώπου γὰρ τὴν ψυχὴν ἡ μὲν φύσις ἐλευθέραν ἀπέδωκεν, ὁ δὲ παρ' ἀνθρώπων νόμος τὸ σῶμα πρὸς δουλείαν ἀπέδοτο. ἴσχυσε μέν τοι οὐδ' οὕτω τὴν τῆς ψυχῆς ἐλευθερίαν λυμήνασθαι. ἀλλὰ καί τοι πρὸς πολλὰ καὶ πολλαχόσε μεταφέρων τὸ σῶμα, τῆς οἰκείας ἐκείνην ἕδρας οὐχ' οἷός τ' ἐγένετο μεταστῆσαι. ἐτύγχανε δ' ὢν οὐ μόνον δοῦλος, ἀλλὰ καὶ δυσειδέ-

στα-

ſeruus. Quare & magnopere mihi videtur Platonis illud in Gorgia pulchre ſimul & vere dictum. Plerunque enim hæc inquit, contraria inter ſe ſunt, natura ac lex. Nam Aeſopi animum natura liberum reddidit, ſed hominum lex corpus in ſeruitium tradidit. Potuit tamen ne ſic quidem animi libertatem corrumpere. Sed quamuis ad res varias, & in diuerſa loca trãsferret corpus, a propria tamen ſede illum traducere non potuit. Fuit autem non ſolum ſeruus, ſed & deformiſſimus omniũ ſuæ ætatis hominum,

num,

num. nā acutò capite fuit, preſſis naribus, depreſſo collo, prominētibus labris, niger, vnde & nomē adeptus eſt, (idē enim Aeſopus ꝙ Aethiops) ventroſus, valgus, & incuruus: forte & Homericū Therſitē turpitudine formæ ſuperās. Hoc vero omnium in eo peſſimū erat, tardiloquentia, & vox obſcura ſimul, & inarticulata. Quæ omnia etiam videntur ſeruitutem Aeſopo paraſſe. Etenim mirum fuiſſet, ſi ſic indecenti corpore potuiſſet in ſeruitutem redigentium retia effugere. Sed corpore ſane tali, ani-

στα τῶν ἐπ' αὐτοῦ πάντων ἀνθρώπων εἶχε. καὶ γὰρ φοξὸς ἦν, σιμὸς τὴν ῥῖνα, σιμὸς τὸν τράχηλον, πρόχειλος, μέλας, ὅθεν καὶ τοῦ ὀνόματος ἔτυχε, (ταὐτὸν γὰρ Αἴσωπος τῷ Αἰθίοπι) προγάστωρ, βλαισός, καὶ κυφός. τάχα καὶ τὸν ὁμηρικὸν Θερσίτην τῇ αἰσχρότητι τοῦ εἴδους ὑπερβαλλόμενος. τὸ δὲ δὴ πάντων ἐν αὐτῷ χείριστον ἦν, τὸ βραδύγλωσσον καὶ τὸ τῆς φωνῆς ἄσημόν τε, καὶ ἀδιάρθρωτον. ἃ πάντα καὶ δοκεῖ τὴν δουλείαν Αἰσώπῳ παρασκευάσαι. καὶ γὰρ δὴ καὶ θαῦμα ἂν ἦν, εἰ οὕτως ἀτόπως ἔχοντι τοῦ σώματος ἐξεγένετο τὰς τῶν δουλούντων ἄρκυς διαφυγεῖν, ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα τοιοῦτον ἦν τῷ ἀνδρί,

δρί, τὴν δὲ ψυχὴν ἀγχινούστατος ἐπεφύκει, καὶ πρὸς ἐπίνοιαν πᾶσαν ἐπιβολώτατος. ὁ κεκτημένος τοίνυν αὐτὸν, ἅτε πρὸς οὐδὲν οἰκίας ἔργων οἰκείως ἔχοντα, σκάπτειν εἰς ἀγρὸν ἐξαπέστειλεν, ὁ δ' ἀπελθὼν, προθύμως τοῦ ἔργου εἴχετο. ἀφικομένῳ δέ ποτε καὶ τῷ δεσπότῃ πρὸς τὸν ἀγρὸν, ἐφ' ᾧ τῶν ἔργων ἐπισκοπὴν θέσθαι, γεωργός τις σῦκα τῶν ἀγαθῶν δρεψάμενος δῶρον εἰσήνεγκεν. ὁ δ' ἐπὶ τῷ τῆς ὀπώρας ἡσθεὶς ὡραίῳ, Ἀγαθόποδι τῷ οἰκέτῃ (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ παιδὶ) φυλάττειν ἐκέλευσεν, ὡς αὐτῷ μετὰ τὸ λουτρὸν παραθεῖναι. συμβὰν δ' οὕτω, καὶ τοῦ Αἰσώπου

κατ

animo vero ſolertiſſimo natura extitit, & ad omne cōmentū feliciſſimus. Poſſeſſor igitur ipſi⁹ tanquā ad nullū domeſticū opus cōmodum ad fodiendum agrum emiſit. Ille vero digreſſus, alacriter operi iucūbebat. Profecto vero aliquando & hero ad agros, vt opera ſpecularetur, agricola quidam ficus egregias decerptas dono tulit. Ille vero fructus delectatus pulchritudine, Agathopodi miniſtro (hoc enim erat nomen puero) ſeruare iuſſit, vt ſibi poſt balneum apponeret. Quum vero ita eueniſſet, atque Æſopo

ob

ob quandã neceſſitatem ingreſſo in domũ, occaſione capta Agathopus conſilium huiuſmodi conſeruo cuidam offert: impleamur, ſi placet, ficubus heus tu: & ſi herus noſter has requiſierit, nos vero contra Æſopũ teſtificabimur ambo, quod in domum ingreſſus ſit, & ficus clã comederit: & ſuper vero fundaméto, videlicet in domum ingreſſione, multa mendacia inædificabimus: & nihil vnus ad duos fuerit, præſertim quũ ne ſine probationibus quidem diducere vnquam os queat. Decreto vero hoc, ad

κατὰ δή τινα χρείαν εἰσελθόντος εἰς τὴν οἰκίαν, ἀφορμῆς ὁ Ἀγαθόπους λαβόμενος βουλὴν τοιάνδε τῶν συνδούλων τινὶ προτείνει· ἐμφορηθῶμεν, εἰ δοκεῖ, τῶν σύκων ὦ οὗτος· κἂν ὁ δεσπότης ἡμῶν ταῦτα ζητήσῃ, ἀλλ' ἡμεῖς τοῦ Αἰσώπου καταμαρτυρήσομεν ἄμφω, ὡς εἰς τὴν οἰκίαν εἰσδραμόντος, καὶ τὰ σῦκα λάθρα καταφαγόντος. καὶ ἐπ' ἀληθεῖ θεμελίῳ, τῇ πρὸς τὸν οἶκον εἰσόδῳ, πολλὰ τῶν ψευδῶν ἐποικοδομήσομεν· καὶ τὸ μηδὲν ἔσται ὅ γε εἷς πρὸς τοὺς δύο, καὶ ταῦτα μηδ' αὐτὰ ἐλέγχων δίχα ποτὲ τὴν γλῶτταν δύναμιν ἔχων. δόξαντος δὴ τούτου,

τοῦ, πρὸς τοὔργον ἐχώρησαν, καὶ τῶν σύκων ἐσθίοντες, ἔλεγον ἐφ᾽ ἑκάστῳ σὺν γέλωτι, φεῦ σοι δύστηνε Αἴσωπε. ὁ τοίνυν δεσπότης ἐπανελθὼν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ, καὶ τὰ σῦκα ζητήσας, καὶ ἀκούσας ὡς Αἴσωπος αὐτὰ κατεδήδοκε, τοῦτε Αἴσωπον σὺν ὀργῇ κελεύει κληθῆναι, καὶ κληθέντι φησὶ, λέγε μοι, ὦ κατάρατε, οὕτω μου καταφρόνησας, ὡς εἰς τὸ ταμεῖον εἰσελθεῖν καὶ τὰ ἑτοιμασθέντα μοι σῦκα θοινήσασθαι; ὁ δὲ ἀκούων μὲν καὶ συνιεὶς ἦν, λαλεῖν δ᾽ εἶχεν οὐδ᾽ ὁπωσοῦν διὰ τὸ βραχύγλωσσον. μέλλων δὲ ἤδη τύπτεσθαι, τῶν κατηγόρων σφοδρότερον ἐπικειμένων,

ad opus acceſſerunt, & ficus deuorantes, dicebant in ſingulis cum riſu: Væ tibi infelix Aeſope. Quum igitur herus rediiſſet a lauacro, & ficus petiiſſet, & audiuiſſet quod Aeſopus eas comederit, & Aeſopum quum ira iubet vocari, & vocato ait: Dic mihi, o execrande, ita me cõtempſiſti vt in penu ingredereris, & paratas mihi ficus comederes? Ille audiebat quidem & intelligebat, ſed loqui poterat nullo modo ob linguæ tarditatem. Quum iã verberãdus eſſet, & dalatores vehemẽtius inſtarent,

rent, procumbens ad heri pedes, vt ſuſtineret ſe parum orabat: quum autẽ accurriſſet, & tepidã aquã attuliſſet, eã & bibit, & digitis in os demiſſis, rurſum humorem ſolum reiecit: nondum enim cibum attigerat. rogabat igitur, vt idem & accuſantes facerent, quo manifeſtum fieret, quiſnam ficus diſſipaſſet. Herus autem ingeniũ hominis admiratus, ſic facere & alios iuſſit: illi autem deliberauerant bibere quidem aquam, non tamen demittere in guttur digitos, ſed per obliqua maxillarum eos circumferre.

Vix

νων, πεσὼν πρὸς τοὺς τοῦ δεσπότου πόδας, ἀναχέσθαι μικρὸν ἐδεῖτο. δραμὼν δὲ, καὶ χλιαρὸν ὕδωρ προσενεγκὼν, τοῦτο τε πέπωκε, καὶ τοὺς δακτύλους εἰς τὸ στόμα καθεὶς, αὖθις τὸ ὑγρὸν μόνον ἀνέβαλεν· οὔπω γὰρ τροφῆς ἁψάμενος ἐτύχεν. ὑπεβόλει γοῦν αὐτὸ τοῦτο καὶ τοὺς διώκοντας δρᾶσαι, ὡς ἂν δῆλον γένηται τίς ὁ τὰ σῦκα διαφορήσας. ὁ δὲ δεσπότης τὸ νοήμον αὐτοῦ θαυμάσας, οὕτω ποιεῖν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπέταξεν. οἱ δ' ἐβουλεύσαντο πιεῖν μὲν τοῦ ὕδατος, μὴ μέντοι καθεῖναι κατὰ τοῦ λαιμοῦ τοὺς δακτύλους, ἀλλ' ἐπὶ τὰ πλάγια τῶν γνάθων αὐτοὺς περιφέρειν.

οὐκ

οὐκ ἔφθασαν δὲ πιόντες, καὶ
τὸ χλιαρὸν ὕδωρ ἐκεῖνο
ναυτίαν τοῖς πεπωκόσι
παραχρῆμα ἐπενεγκὸν,
αὐτομάτως παρέχε τὴν
ὀπώραν ἀναδοθῆναι. τό-
τε τοίνυν πρὸ ὀφθαλμῶν
πεσόντος τοῦ τε κακουργή-
ματος τῶν οἰκετῶν, καὶ τῆς
συκοφαντίας, ὁ μὲν δεσπό-
της ἐκέλευσεν αὐτοὺς γυ-
μνωθέντας μαστίζεσθαι.
οἱ δ᾽

Vix dum autem bibe-
rant, quũ tepida illa
aqua nauſea potis in-
ducta, effecit vt ſpõte
fructus redderetur.
Tũc igitur ante ocu-
los poſito & malefi-
cio miniſtrorũ, & ca-
lũnia, herus iuſſit eos
nudos flagro vapu-
lare. Illi vero co-
gnouerunt manife-
ſte dictum illud:
†† Qui

Qui in alterum dolos ſtruit, ſibi inſcius malum fabricat. Sequenti vero die hero in vrbem reuecto, AEſopo vero fodiente, quemadmodum iuſſus fuerat, ſacerdotes Dianæ, ſiue alij quidam homines via errantes, & in Æſopum incidentes, exhortabantur per Iouem hoſpitalem, hominem, vt quæ in vrbem duceret viam oſtenderet. Ille quum ſub vmbram arboris viros adduxiſſet pri⁹, & frugalem appoſuiſſet cœnam, inde & dux factus ipſis, in quam quærebant viã in-

οἱ δ' ἐπέγνωσαν σαφῶς κατὰ τὸν εἰπόντα, ὡς ὅστις καθ' ἑτέρου δόλια μηχανᾶται, αὐτῷ λέληθε τὸ κακὸν ἀρχιτεκτονῶν. τῇ δ' ἐπιούσῃ, τοῦ μὲν δεσπότου εἰς ἄστυ ἀναζεύξαντος, τοῦ δ' Αἰσώπου σκάπτοντος ἢ προσετάχθη, ἱερεῖς τῆς Ἀρτέμιδος εἴτ' ἄλλοί τινες ἄνθρωποι τῆς ὁδοῦ πλανηθέντες, καὶ τῷ Αἰσώπῳ περιτυχόντες, προὐτρέποντο πρὸς Διὸς ξενίου τὸν ἄνδρα, τὴν εἰς ἄστυ φέρουσαν αὐτοῖς ὑποδεῖξαι. ὁ δ' ὑπὸ σκιὰν δένδρου τοὺς ἄνδρας ἀπαγαγὼν πρότερον, καὶ λιτὸν παραθέμενος δεῖπνον, εἶτα καὶ ἡγησάμενος αὐτοῖς, εἰς ἣν ἐζήτουν ὁδὸν εἰς-

λώξ-

ήνεγκεν. οἱ μὲν οὖν τοῦτο μὲν ἐπὶ τῇ ξενίᾳ, τοῦτο δὲ καὶ ἐπὶ τῇ ὁδηγίᾳ διαφερόντως τοῦ ἀνδρὸς ἐξαρτηθέντες, τάς τε χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἦραν, καὶ εὐχῇ τὸν εὐεργέτην ἠμείψαντο. Αἴσωπος δ᾽ ὑποστρέψας, καὶ εἰς ὕπνον καταπεσὼν ὑπό τε τοῦ συνεχοῦς πόνου καὶ καύματος, ἔδοξεν ἰδεῖν τὴν τύχην ἐπιστᾶσαν αὐτῷ, καὶ λύσιν τῆς γλώττης, καὶ λόγου δρόμον, καὶ σοφίαν τὴν τῶν μύθων χαριζομένην. αὐθὺς οὖν διϋπνισθεὶς, φησί, βαβαὶ, πῶς ἡδέως κεκοίμημαι, ἀλλὰ καὶ καλὸν ὄνειρον ἰδεῖν ἔδοξα. καὶ ἰδου ἀκωλύτως λαλῶ, βοῦς, ὄνος, δίκελλα. νὴ τοὺς θε-

induxit. Illi itaque, tum ob hoſpitalitatē, tum ob ductum, mirū in modum viro deuincti, & manus in cælum eleuarūt, & precibus benefactorem remunerati ſunt. Æſopus vero reuerſus, & in ſomnū lapſ⁹ pre aſſiduo labore & æſtu, viſus eſt videre fortunam aſtantē ſibi & ſolutionem linguę, & ſermonis curſum, & eam quæ fabularū eſt ſapientiam largiētem. Statim igitur excitatus ait, papæ, vt ſuauiter dormiui, ſed & pulchrū ſomnium videre mihi viſus ſum: & ecce expedite loquor, Bos, aſinus, raſtrum. Per

deos intelligo, vnde mihi bonum acceſſerit hoc: quia enim pius fui in hoſpites, remunerationem meliorem conſequutus ſum. Ergo bene facere bona plenum eſt ſpe. Sic igitur Æſopus lætatus facto rurſum cœpit fodere. Sed præfecto agri (Zenas erat ipſi nomen) ad operarios profecto, & horum vnum, quoniam parũ errauerat in opere, virga verberante, Æſopus ſtatim exclamauit, homo cuius gratia eum qui nullã iniuriam fecit ſic verberas, & omnibus temere plagas ingeris quotidie? omnino

re-

θεοὺς συνῆκα πόθεν μοι τἀγαθὸν περιγέγονε τοῦτο. εὐσεβήσας γὰρ εἰς τοὺς ξένους, ἀντιλαμβανομένου τοῦ κρείττονος ἔτυχον. ἆρ' οὖν τὸ εὖ ποιεῖν ἀγαθῶν ἐστι πλῆρες ἐλπίδων. οὕτω μὲν οὖν Αἴσωπος ὑπερησθεὶς τῷ πράγματι, πάλιν ἤρξατο σκάπτειν. τοῦ δ' ἐφεστηκότος τῷ ἀγρῷ (Ζηνᾶς ἦν αὐτῷ τοὔνομα) πρὸς τοὺς ἐργαζομένους ἐλθόντος, καὶ τούτων ἕνα, ἐπειδὴ μικρὸν ἐσφάλη τοῦ ἔργου, τῇ ῥάβδῳ πατάξαντος, Αἴσωπος παραχρῆμα ἀνέκραγεν. ἄνθρωπε, τοῦ χάριν τὸν μηδὲν ἠδικηκότα οὕτως αἰκίζῃ, καὶ πᾶσιν εἰκῇ πληγὰς ἐμφορεῖς δι' ἡμέρας; πάντως ἀν-

αγ-

ἀγγελῶ ταῦτα τῷ κεκτημένῳ. Ζηνᾶς δὲ ταῦτα τοῦ Αἰσώπου ἀκούσας, ἐξεπλάγη τε οὐ μέσως, καὶ πρὸς ἑαυτὸν εἶπον· Αἴσωπος λαλεῖν ἀρξάμενος, οὐδὲν ἐμὸν ὄφελος ἔσται. φθάσας τοίνυν αὐτὸς κατηγορήσω αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δεσπότου, πρὶν αὐτὸς τοῦτ᾽ αὐτὸ δράσῃ, καὶ με ὁ δεσπότης τῆς ἐπιτροπῆς παραλύσῃ. ταῦτ᾽ εἰπὼν διὰ τῆς πόλεως πρὸς τὸν δεσπότην ἤλαυνε. καὶ δὴ σὺν θορύβῳ προσελθὼν, χαῖρε, φησὶ, δέσποτα. ὁ δὲ, τί τεθορυβημένος πάρει; φησί. καὶ ὁ Ζηνᾶς, χρῆμά τι τερατῶδες ἐν τῷ ἀγρῷ συνέβη. καὶ ὁ δεσπότης, ἦ που τι δένδρον παρὰ καιρὸν καρ-

πὸν

renunciabo hæc hero. Zenas autem hæc ab Aeſopo audiens obſtupuit non mediocriter, & ſecum ait: quod Aeſopus loqui cœperit, nulla mihi vtilitas erit: præueniens igitur ipſe accuſabo eum corã domino, antequam ipſe hoc idem faciat, & me herus procuratione priuet. His dictis vrbem verſus ad dominum vectus eſt. Ceterũ turbatus quũ acceſſiſſet, Salue inquit, here. Ille vero; Quid perturbatus ades? inquit, Et Zenas: Res quædam monſtruoſa in agro contigit. & herus, Nũquid arbor pręter tẽpus fru-

 ctum

ctum tulit? aut iumĕtum aliquod præter naturā genuit? & ille: Nō ita, ſed Aeſopus, qui antea erat mutus, nūc loqui cœpit. & herus, Sic tibi nihil boni fiat, hoc exiſtimanti monſtrū eſſe. & ille; Et ſane, inquit: nam quæ in me contumelioſe dixit, ſponte prætereo, here: in te autem, & deos intolerabiliter conuiciatur. His ira percitus herus Zenæ ait, Ecce tibi traditus eſt Aſopus; vēde, dona, quod vis de eo fac. Quum Zenas autem in poteſtate ſua accepiſſet Aeſopum, & quod in eum haberet imperium ei re-

πὸν ἐξήνεγκεν; ἢ τῶν κτηνῶν τι παρὰ φύσιν ἐγέννησε; καὶ ὅς, οὐχ οὕτως, ἀλλ' Αἴσωπος ἄναυδος τὸ πρότερον ὤν, νυνὶ λαλεῖν ἤρξατο. καὶ ὁ δεσπότης, οὕτω σοι μηδὲν τῶν ἀγαθῶν γένοιτο, τοῦτο νομίζοντι τέρας εἶναι. ὁ δέ, καὶ μάλα, φησίν. ἃ μὲν γὰρ εἰς ἐμὲ περιύβρισεν, ἑκὼν παρίημι δέσποτα· εἰς δέ σε καὶ θεοὺς οὐ φορητὰ βλασφημεῖ. ἐπὶ τούτοις ὀργῇ ληφθεὶς ὁ δεσπότης, τῷ Ζηνᾷ φησιν, ἰδοὺ σοι παραδέδοται Αἴσωπος. ἀπόδου, δώρησαι, ὃ βούλει ἐπ' αὐτῷ ποίησον. Τοῦ δὲ Ζηνᾶ ἐφ' αὐτῷ γενόμενον παραλαβόντος τὸν Αἴσωπον, καὶ τὴν κατ' αὐτοῦ δεσποτείαν αὐτῷ ἀναγ-

ἀναγγείλαντος, ἐκεῖνος. ὅ, τι δήποτε βουλομένῳ σοί ἐστι, φησὶν, ἔργασαι. κατὰ δὲ δή τινα τύχην ἀνδρὸς τινὸς κτήνη ζητοῦντος πρίασθαι, καὶ διὰ ταῦτα τὸν ἀγρὸν διϊόντος ἐκεῖνον καὶ τὸν Ζηνᾶν ἐρομένου, ἐκεῖνος, θρέμμα μὲν οὐκ ἔστι μοί, φησιν, ἀποδόσθαι, σωμάτιον δὲ ἄῤῥεν, ὅπερ εἰ θέλεις ὠνήσασθαι πάρεστι. τοῦ δὲ ἐμπόρου φήσαντος ὑποδειχθῆναι αὐτῷ τὸ σωμάτιον, καὶ τοῦ Ζηνᾶ τὸν Αἔσωπον μεταπεμψαμένου, ὁ ἔμπορος ἰδὼν αὐτὸν, καὶ ἀνακαγχάσας, πόθεν σοί, φησι πρὸς τὸν Ζηνᾶν, ἥδε ἡ χύτρα; πότερον στέλεχός ἐστι δένδρου, ἢ ἄνθρωπος; οὗτος εἰ μὴ φωνὴν εἶχεν, οὐδέν

renũciaſſet, ille, Quodcumque volueris, inquit, effice. Forte vero quum vir quidã iumenta quæreret emere, & propterea per agrum illum iter faceret, & Zenam rogaret: ille, iumentum non licet mihi, inquit, vendere, ſed mãcipium maſculum, quod ſi vis emere, adeſt. Quũ vero mercator dixiſſet oſtendi ſibi ſeruulum, & Zenas Æſopum accerſiſſet, mercator videns ipſum, & cachinnatus: Vnde tibi, inquit ad Zenam, hæc olla? vtrum truncus eſt arboris, an homo? hic niſi vocem haberet, fer-

me videretur vter inflatus. Quare mihi iter rupiſti huiuſce piaculi gratia? His dictis, abiit ſuam viã. AEſopus vero inſequutus ipſum, mane inquit. Ille autem conuerſus, Abi, inquit, a me ſordidiſſime canis. Et Aeſopus, Dic mihi, cuius rei cauſa huc veniſti? Et mercator: Sceleſte, vt aliquid boni emerẽ: tui, quod inutilis, & marcidus ſis, non egeo. Et Æſopus. Eme me, & ſi qua eſt fides, multum te iuuare potis ſum. Et ille, Qua in re a te iuuari poſſem, quũ ſis odium penitus? Et Aeſopus, Nonne adſunt

δὲν ἂν ἔδει μὴ οὐχὶ δοκεῖν ἀσκοκήλη. ἵνα τί μοι τὴν πορείαν διέκοψας τουτουὶ τοῦ καθάρματος ἕνεκεν; ταῦτ᾽ εἰπὼν, ἀπῄει τὴν ἑαυτοῦ ὁδόν. ὁ δ᾽ Αἴσωπος μεταδιώξας αὐτὸν, μεῖνόν, φησιν. ὁ δὲ μεταστραφεὶς, ἄπιθι, φησιν, ἀπ᾽ ἐμοῦ ῥυπαρώτατε κύων. καὶ ὁ Αἴσωπος, εἰπέ μοι τίνος ἕνεκεν δεῦρο ἐλήλυθας; καὶ ὁ ἔμπορος, κάθαρμα, ἵνα τι χρηστὸν πρίωμαι· σοῦ δὲ ἀχρήστου καὶ σαπροῦ ὄντος, οὐ χρήζω. καὶ ὁ Αἔσωπος, ὤνησαί με, καὶ εἴ τις ἐστὶ πίστις, πολλά σε ὠφελῆσαι οἷος τ᾽ εἰμί. καὶ ὃς, τί δ᾽ ἂν ὀναίμην, συγήματος ὄντος αὐτοχρῆμα; καὶ ὁ Αἴσωπος, οὐ πάρεισί σοι

παιδία οἴκοι ἀτακτοῦντα καὶ κλαίοντα; τούτοις ἐπίστησόν με παιδαγωγὸν, καὶ πάντως αὐτοῖς ἀντὶ μορμοῦς ἔσομαι. γελάσας οὖν ἐπὶ τούτῳ ὁ ἔμπορος, φησὶ τῷ Ζηνᾷ, πόσου τὸ κακὸν τοῦτο πωλεῖς ἀγγεῖον; ὁ δὲ, τριῶν φησιν, ὀβολῶν. ὁ δὲ ἔμπορος αὐτίκα τοὺς τρεῖς ὀβολοὺς κατεβάλετο, λέγων, οὐδὲν κατεθέμην, καὶ οὐδὲν ἐπριάμην, ὁδευσάντων τοιγαροῦν, καὶ ἀφικομένων αὐτῶν οἴκαδε, παιδάρια δύο ἔτι ὑπὸ μητρὶ τελοῦντα, τὸν Αἴσωπον ἰδόντα καὶ συγχυθέντα ἀνέκραξε. καὶ ὁ Αἴσωπος εὐθὺς τῷ ἐμπόρῳ φησὶν, ἔχεις μου τῆς ἐπαγγελίας ἀπόδειξιν. ὁ δὲ γε-

λά-

tibi pueruli domi turbulenti & flentes? his præfice me pædagogũ, & omnino eis pro larua ero. Ridens igitur de hoc mercator, inquit Zenæ, Quanti malum hoc vendis vas? ille vero, Tribꝰ, inquit obolis. Mercator autem ſtatim tres obolos ſoluit, dicens, nihil expoſui, & nihil emi. Quum igitur iter feciſſent, ac perueniſſent in ſuã domũ, pueruli duo qui adhuc ſub matre erãt, Æſopo viſo ꝑturbati exclamauerunt. Et Aeſopꝰ ſtatim mercatori inquit, Habes meæ pollicitationis probationẽ. Ille vero ri-

dens,

dens, ingreſſus inquit, Saluta conſeruos tuos. Introgreſſum autem ac ſalutantem vidẽtes illi, quodnam malum noſtro hero, inquiunt contigit, vt ſeruulum deformem adeo emerit; ſed, vt videtur pro faſcino domus hunc emit. Non multo vero poſt & mercator ingreſſus, apparari res ad iter ſeruis iuſſit, quod poſtridie in Aſiam profecturus eſſet. Illi igitur ſtatim vaſa diſtribuebant: at AEſopus rogabat leuiſſimum onus ſibi concedi, tamquam nuper empto, & nõdum ad hæc mini-

ni-

λάσας, εἰσελθὼν φησιν, ἄσπασαι τοὺς συνδούλους σου. τὸν δὲ εἰσελθόντα καὶ ἀσπασάμενον ἰδόντες ἐκεῖνοι, τί ποτε ἄρα κακὸν τῷ ἡμῶν δεσπότῃ, φασὶ, συμβέβηκεν, ὅτι σωμάτιον αἰσχρὸν οὕτως ἐπρίατο, ἀλλ', ὡς ἔοικεν, ἀντὶ βασκανίου τοῦτον τῆς οἰκίας ὠνήσατο. μετὰ δ' οὐ πολὺ καὶ ὁ ἔμπορος εἰσελθὼν τὰ πρὸς ὁδὸν διευτρεπισθῆναι τοῖς δούλοις ἐπέσκηψε, μέλλων γὰρ τὴν ἐπιοῦσαν εἰς Ἀσίαν πορεύεσθαι. οἱ μὲν οὖν αὐτίκα τὰ σκεύη διεμερίζοντο. ὁ δ' Αἴσωπος ἐδεῖτο τοῦ κουφοτάτου τῶν φορτίων αὐτῷ παραχωρεῖν, ἅτε δὴ νεωνήτῳ καὶ μήπω πρὸς τοὺς τοιαύ-

αὐ-

αὐτὰς ὑπουργίας γεγυ-
μνασμένῳ. τῶν δὲ, καὶ εἰ μη-
δὲν ἆραι βούλεται, συγ-
γνώμην παρεχομένων,
ἐκείνους οὐ δεῖν ἔλεγε,
πάντων κοπιώντων, αὐ-
τὸν μόνον ἀσυντελῆ
τυγχάνειν. τῶν δὲ ὅπερ ἂν
ἆραι βούληται ἐπιτρεπόν-
των, δεῦρο κἀκεῖσε πε-
ριβλεψάμενος, καὶ σκεύη
ἀθροίσας διάφορα, σάκ-
κους καὶ στρώματα, καὶ γυρ-
γάθους, ἕνα γύργαθον ἄρ-
των πεπληρωμένον, ὃν
δύο βαστάζειν ἔμελλον,
αὐτῷ ἐπιτεθεῖναι κελεύει.
οἱ δὲ γελάσαντες, καὶ μη-
δὲν εἶναι μωρότερον τοῦ χυ-
δαίου τούτου καθάρματος
φάμενοι, ὃς μικρῷ μὲν
ἔμπροσθεν τὸ κουφότατον
ᾐτεῖτο ἆραι τῶν φορ-
τίων,

niſteria exercitato. His autem, et ſi nihil tollere velit, veniam præbentibus, ille non oportere, dixit, omnibus laborantibus ſe ſolum inutilem eſſe. His quod attollere vellet permittentibus, huc & illuc quum circumſpexiſſet, & vaſa congregaſſet diuerſa, ſaccos, & ſtramenta, & caniſtros, vnum caniſtrum panis plenum, quem duo baiulare debebant, ſibi imponi iubet. Illi autem ridentes, & nihil eſſe ſtultius vili hoc ſceleſto, inquientes, qui paulo ante leuiſſimum rogabat tollere

onus,

onus nunc omnium grauiſſimum elegerit: oportere tamen deſiderium eius explere, ſublatum caniſtrum impoſuerunt AEſopo. Ille vero humeris onere grauatis huc, & illuc dimouebatur. Hunc videns mercator, admirat⁹ eſt, & inquit: Aeſopus quum ad labo-

πόνων, νῦν δὲ τὸ πάντων βαρύτατον εἵλετο. χρῆναι μέντοι τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ πληρῶσαι, ὑπολαβόντες, τὸν γύργαθον ἐπιτεθέασι τῷ Αἰσώπῳ. ὁ δὲ κατὰ τῶν ὤμων τὸ φορτίον ἀπηχθισμένος δεῦρο κἀκεῖσε διεκλονεῖτο. τοῦτο δὲ ἰδὼν ὁ ἔμπορος, ἀπεθαύμασεν, καὶ φησίν· Αἴσωπος εἰς τὸ πονεῖν πρό-

προθυμος ὤν, ἤδη τὴν ἑαυτοῦ τιμὴν ἐξέτισε, κτήνους γὰρ φόρτον ἤρατο. ἐπεὶ δὲ ὥρας οὔσης ἀρίστου κατέλυσαν, Αἴσωπος κελευσθεὶς ἀρτοδοτῆσαι, ἡμιδεῆ τὸν γύργαθον πολλῶν φαγόντων ἐποίησεν. ὅθεν καὶ μετὰ τὸ ἄριστον κουφοτέρου τοῦ φορτίου γεγονότος, προθυμότερον ὥδευε. καὶ δὴ καὶ ἑσπέρας οὗ κατήχθησαν πάλιν ἀρτοδοτήσας, τῇ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ κενὸν παντάπασιν ἐπὶ τῶν ὤμων ἀνέχων τὸν γύργαθον, πρῶτος ἁπάντων ᾔει, ὡς καὶ τοῖς συνδούλοις προτρέχοντα τοῦτον ὁρῶσιν ἀμφίβολα γίνεσθαι, πότερον ὁ σαπρός ἐστιν Αἴσωπος, ἢ ἕτερος, καὶ καταμαθοῦσιν

borãdum prõptus ſit, iam ſuũ pretium perſoluit: iumenti enim onus ſuſtulit. Quũ vero hora prãdii diuertiſſent, Aeſopus iuſſus panes diſpenſare, ſemiuacuum caniſtrũ multis comedentibus fecit: vnde etiam poſt prandium leuiore onere facto, alacrius incedebat. Verum veſperi quoque illic quò diuerterant pane diſtributo, poſtera die vacuo omnino humeris ſublato caniſtro, primus omnium ibat, vt & conſeruis pręcurrẽtẽ hũc vidẽtibus dubium eſſet, vtrũ putridus eſſet Æſopus, an quis alius. Et quũ cognouiſſent illum

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

illum eſſe , admira-
bantur , quod deni-
gratus homuncio ſo-
lertius omnibus fe-
cerit : quoniam , qui
facile abſumerentur
panes ſuſtulit, quum
illi ſtramenta , & re-
liquam ſupellectilem
baiularent , quæ non
eſt ſortita naturam vt
ſic abſumeretur. Mer-
cator itaq; quũ eſſet
Epheſi , alia quidem
mancipia cũ lucro vẽ-
didit: remãſerunt au-
tẽ ei tria, Grãmaticꝰ ,
Cantor , & Aeſopus.
Quum vero quidam
ex familiaribus ei
ſuaſiſſet in Samum vt
nauigaret , tamquam
ibi cum maiori lucro
diuendituro ſeruu-
los , perſuadet , &
mer-

σιν ἐκεῖνον εἶναι, θαυμά-
ζειν, ὅπως τὸ μεμελανω-
μένον ἀνθρώπιον νουνε-
χέστερον πάντων ἔπρα-
ξε, τοὺς ῥαδίως δαπα-
νωμένους ἄρτους ἀράμε-
νον, ἐκείνων τὰ στρώμα-
τα καὶ τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν
ἐπιφορτισαμένων, ἃ μὴ
φύσιν ἔλαχεν οὑτωσὶ δα-
πανᾶσθαι. ὁ μὲν οὖν ἔμ-
πορος, ἐπὶ τῇ Ἐφέσῳ
γενόμενος, τὰ μὲν ἄλλα
τῶν ἀνδραπόδων σὺν κέρ-
δει ἀπέδοτο, ὑπελείφθη
δ' αὐτῷ τρία, Γραμμα-
τικὸς, Ψάλτης, καὶ ὁ Αἴ-
σωπος. τῶν δέ τις αὐτῷ
συνήθων συμβουλεύσας
εἰς Σάμον ἀπᾶραι, ὡς
ἐκεῖ δὴ σὺν μείζονι κέρ-
δει ἀπεμπωλήσοντι τὰ
σώματα, πείθει. καὶ ὁ
ἔμ-

ἔμπορος ἐπιβὰς τῆς Σάμου, τὸν μὲν γραμματικὸν σὺν τῷ ψάλτῃ καινὰς στολὰς ἀμφιέσας, ἵστησιν ἄμφω ἐπὶ τοῦ πρατηρίου· τὸν δ' Αἴσωπον, ἐπεὶ μηδαμόθεν εἶχε κοσμῆσαι, (ὅλως γὰρ ἦν ἁμάρτημα) ἐσθῆτα σάκκου τούτῳ περικαθάψας, μέσον ἀμφοῖν ἔστησεν, ὡς καὶ τοὺς ὁρῶντας ἐξίστασθαι λέγοντας, πόθεν τοῦτο τὸ βδέλυγμα. τὸ καὶ τοὺς ἄλλους ἀφανίζον; Αἴσωπος δὲ, καίπερ ὑπὸ πολλῶν σκωπτόμενος, ἵστατο μέν τοι τολμηρῶς πρὸς αὐτοὺς ἀτενίζων. Ξάνθος δὲ ὁ φιλόσοφος εἷς τῶν ἐνοικούντων ὢν τηνικαῦτα τῇ Σάμῳ, προελθὼν ἐπὶ τὴν ἀγορὰν, καὶ

mercator quũ perueniſſet in Samum Grãmaticum quidem, & Cantorem, vtrumque noua veſte indutum ſtatuit in foro: ſed Æſopum, quoniam necunde poterat ornare (totus enim erat mẽdoſus) veſte ex ſacco ei circumpoſita medium inter vtrumque conſtituit, vt & videntes ſtuperent dicentes: vnde hæc abominatio, quæ & alios obſcurat? AEſopus autem quamuis a multis morderetur, ſtabat tamen audacter ad ipſos intuens. Xanthus vero philoſophus habitans tunc Sami, profectus in forum, &

& videns duos quidē pueros cum ornatu adſtantes, mediū vero horum Æſopum, admiratus eſt mercatoris commētum, quod turpem in medio collocauerat, vt appoſitione deformis, pulchriores ſeipſis adoleſcētuli apparerent. Propius autem adſtans, percontatus eſt cātorem, cuias eſſet. & is, Cappadox, tum Xanthus: quid igitur ſcis facere? hic, Omnia. atq; ad hæc Aeſopus riſit. Sed diſcipuli, qui cum Xantho vna erant, vt viderunt ipſum riſiſſe, & oſtendiſſe dentes, ſtatim & aliquod monſtrū videre arbitrātibus: & vno

καὶ θεασάμενος τοὺς μὲν δύο παῖδας σὺν εὐπρεπείᾳ παρισταμένους, μέσον δὲ τούτων τὸν Αἴσωπον, ἠγάσατο τὴν τοῦ ἐμπόρου ἐπίνοιαν, ὅπως τὸν αἰσχρὸν ἐν τῷ μεταξὺ τέταχεν, ὡς τῇ παραθέσει τοῦ δυσειδοῦς, καλλίους ἑαυτῶν τοὺς νεανίας φανῆναι. ἐγγυτέρω δ' ἐπιστὰς, ἐπύθετο τοῦ ψάλτου, πόθεν ἂν εἴη. καὶ ὃς, Καππαδόκης. καὶ ὁ Ξάνθος, τί οὖν οἶδας ποιεῖν; ὁ δὲ, πάντα. καὶ ἐπὶ τούτοις Αἴσωπος ἐξεγέλασε. τῶν δὲ σχολαστικῶν, οἳ τῷ Ξάνθῳ συνῆσαν, ὡς εἶδον αὐτὸν γελάσαντα, καὶ παρεμφήναντα τοὺς ὀδόντας, ἐξαίφνης καί τι τέρας ὁρᾶν δοξάντων, καὶ τὸν μὲν,

μὲν, ἣ τοῦ κήλη ἐστὶν ὀδόντας ἔχουσα, λέγοντος, τοῦ δὲ, τί ποτε ἄρα ἰδὼν ἐγέλασε; τοῦ δ' ὡς οὐκ ἐγέλασεν, ἀλλ' ἐῤῥίγωσε, πάντων δὲ βουλομένων γνῶναι τίς ποτε ἦν ὁ γέλως, εἷς τις αὐτῶν προσελθὼν τῷ Αἰσώπῳ φησὶν, ὅτου χάριν ἐγέλασας; καὶ ὃς, ἀπόχωρει θαλάττιον πρόβατον. τοῦ δ' ἀμηχανήσαντος τοῖς δόκοις ἐπὶ τῷ λόγῳ, κἀκείνου αὐθέως ἀναχωρήσαντος, ὁ Ξάνθος τῷ ἐμπόρῳ φησὶ, πόσου τιμήματος ὁ ψάλτης; τοῦ δὲ, χιλίων ὀβολῶν ἀποκριναμένου, πρὸς τὸν ἕτερον ἦλθεν, ὑπερβάλλον ἀκούσας τὸ τίμημα. καὶ μέντοι καὶ τοῦτον ἐρομένου

τοῦ

vno certe hernia eſt; dentes habens; dicente: alio vero quid nã videns riſit? alio non riſiſſe, ſed riguiſſe: omnibus autem volentibus cognoſcere cur riſiſſet, vnus ipſorum accedens AEſopo inquit: Cuius rei gratia riſiſti? Et is, Abſcede marina ouis. Illo vero confuſo funditus eo ſermone, repenteque ſecedente Xanthus inquit mercatori, Quãto pretio cantor? illo autem, mille obolorum, reſpondente, ad alterum iuit, immenſo audito pretio, atque, & hunc rogitante

A Phi-

Philoſopho, cuias nā foret, & audito Lydū eſſe: rurſuſq; rogante quid ergo ſcis facere? & illo dicēte omnia, iterum riſit Æſopus. Ex ſcholaſticis autem quodam dubitāte quid nam hic ad omnes ridet, alius ei dixit, Si vis & tu marinus hircus vocari, roga. Xanthus autem, & rurſus rogauit mercatorem, quāto pretio grammaticus? & illo, tribus millibus obolorum reſpondente, ægre philoſophus tulit immenſum pretium, & verſus diſcedebat. Sholaſticis autem petentibus an non placuerint ei ſerui;

τοῦ φιλοσόφου, πόθεν ἂν εἴη, καὶ ἀκούσαντος ὅτι Λυδὸς, καὶ ἐπανερομένου, τί οὖν οἶδας ποιεῖν; κἀκείνου φαμένου, πάντα, πάλιν ἐγέλασεν Αἴσωπος. τῶν σχολαστικῶν δέ τινος ἀπορουμένου τί δήποτε οὗτος πρὸς πάντας γελᾷ, ἕτερος πρὸς αὐτὸν εἶπεν, εἰ βούλει καὶ σὺ θαλάττιος τράγος ἀκοῦσαι, ἐρώτησον. ὁ δὲ Ξάνθος καὶ αὖθις ἤρετο τὸν ἔμπορον, πόσου τιμήματος ὁ γραμματικός; κἀκείνου, τρισχιλίων ὀβολῶν, ἀποκριναμένου, δυσφόρως ὁ φιλόσοφος ἤνεγκε τὴν ὑπερβολὴν τοῦ τιμήματος, καὶ στραφεὶς ἀπῄει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐρομένων, εἰ μὴ ἤρεσεν αὐτῷ τὰ σώματα

μάπια, ναί, φησιν, ἀλλὰ δόγμα κεῖται, μὴ ἀνδράποδον ὠνεῖσθαι τῶν πολυτίμων. ἑνὸς δὲ τούτων φαμένου, ἀλλ' εἰ ταῦθ' οὕτως ἔχει, τὸ γοῦν αἰσχρὸν τοῦτον οὐδεὶς νόμος ἐμποδὼν ἵσταται μὴ ὠνήσασθαι· τὴν αὐτὴν γὰρ καὶ οὗτος λειτουργίαν εἰσοίσει, καὶ ἡμεῖς τὸ τίμημα τούτου καταθησόμεθα. ὁ Ξάνθος ἔφη, ἀλλὰ γελοῖον ἂν εἴη, ὑμᾶς ἐκτίσαι τὸ τίμημα, ἐμὲ δὲ τὸν δοῦλον ὠνήσασθαι· ἄλλως τε, καὶ τὸ γύναιόν μου καθάρειον ὂν οὐκ ἂν ἀνάσχοιτο ὑπ' αἰσχροῦ σώματος ὑπηρετεῖσθαι. τῶν δὲ σχολαστικῶν αὖθις εἰπόντων, ἀλλ' ἐγγὺς ἡ γνώμη τὸ, μὴ πείθεσθαι γυναικί.

ὁ φι-

uuli: næ, inquit, ſed decretum eſt non emere mācipium pretioſum. Vno autem ipſorum dicente, Sed ſi hæc ita ſe habent, igitur turpem hunc nulla lex impedimento eſt ne ematur: idem enim & hic miniſterium afferet, & nos pretium huius exponemus. Xanthus ait, Sed ridiculum eſſet, vos ſoluiſſe pretium, me autem ſeruū emiſſe: alioqui & vxorcula mea mūditiæ ſtudioſa, non ferret a deformi ſeruulo ſeruiri ſibi. At ſcholaſticis rurſus dicentibus, Sed prope eſt ſententia, ne parcatur feminæ:

Phi-

Philoſopus dixit, Faciamus prius periculum an ſciat aliquid, ne & pretium incaſſum pereat. Adiēs igitur Æſopum, Gaude, inquit. Et ille: num nam triſtabar? Et Xanthus, Saluto te. Et ille, Et ego te. Et Xanthus vna cum aliis inexpectato & prompto reſpōſo ſtupefactus, rogauit, cuias es? ille, niger. Et Xanthus: Non hoc, inquam, ſed vnde natus ſis. Et is, Ex ventre matris meæ. Et Xanthus, Non hoc dico, ſed in quo loco natus ſis. Et ille, non renūciauit mihi mater mea, vtrum in ſublimi loco, an in humi-

ὁ φιλόσοφος εἶπε, λάβωμεν πρότερον πεῖραν εἰ οἶδέ τι, μήποτε καὶ τὸ τίμημα μάτην ἀπολεῖται. προσελθὼν γοῦν τῷ Αἰσώπῳ, χαῖρε, φησί. καὶ ὃς, μὴ γὰρ ἐλυπούμην; καὶ ὁ Ξάνθος, ἀσπάζομαί σε. κἀκεῖνος, κἀγώ σε. καὶ ὁ Ξάνθος ἅμα τοῖς ἄλλοις ἐπὶ τῷ παραλόγῳ καὶ ἑτοίμῳ τῆς ἀποκρίσεως ἐκπλαγεὶς ἤρετο, ποταπὸς εἶ; ὁ δὲ, μέλας, φησί, καὶ ὁ Ξάνθος· οὐ τοῦτό φημι, ἀλλὰ πόθεν γεγέννησαι. καὶ ὃς, ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς μητρός μου. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐ τοῦτο λέγω, ἀλλ' ἐν ποίῳ τόπῳ γεγέννησαι. κἀκεῖνος, οὐκ ἀνήγγειλέ μοι ἡ μήτηρ μου, πότερον ἐν ἀνώγεῳ ἢ κα-

πώγω. καὶ ὁ φιλόσοφος, τί δὲ πράττειν ἐπίστασαι; κἀκεῖνος, οὐδέν. καὶ ὁ Ξάνθος, τίνα τρόπον; ὁ δέ, ἐπειδήπερ οὗτοι πάντα ἐπίστασθαι ἐπηγγείλαντο, ἐμοὶ δὲ κατέλιπον οὐδέν. καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ σχολαστικοὶ ὑπερφυῶς ἀγάμενοι, νὴ τὴν θείαν πρόνοιαν, ἔφασαν, πάνυ καλῶς ἀπεκρίνατο. οὐδὲ γὰρ εἷς ἐστὶν ἄνθρωπος, ὃς ἂν πάντα εἰδείη. διὰ γὰρ ταῦτα δηλαδὴ καὶ ἐγέλα. αὖθις οὖν ὁ Ξάνθος φησί, θέλεις πρίωμαί σε; καὶ ὁ Αἴσωπος, ἐμοῦ πρὸς τοῦτο συμβούλου δεῖ; ὁπότερον σοι δοκεῖ βέλτιον, ἢ πρίασθαι ἢ μή, ποίει. οὐδεὶς γὰρ οὐδὲν πρὸς βίαν ποιεῖ. τοῦτο παρὰ τῇ

mili. Et philoſophus, Quid vero facere noſti? Et ille, nihil. Et Xanthus, quomodo? Et is, Quoniam hi omnia noſſe profeſſi ſunt, mihi autem reliquerunt nihil. Atque hæc ſcholaſtici vehementer admirati, Per diuinã prouidẽtiam, dixerunt, valde bene reſpõdit. Nullus enim eſt homo, qui omnia norit: & propterea ſcilicet & ridebat. Rurſus igitur Xanthus inquit, Vis emã te? Et Aeſopus, Me hac in re conſultore eges? vtrum tibi videtur melius, aut emere aut non, fac. Nullus enim quidquam vi facit: hoc in tua poſitũ

eſt voluntate. & ſi volueris, crumenę ianuam aperiens, argentum numera: ſin vero minime, ne cauillare. Rurſus igitur ſcholaſtici inter ſe dixerunt, Per deos ſuperauit præceptorem. Xanthus vero quum dixiſſet, Si emero te, fugere voles? ridens Aeſopus ait. Hoc ſi voluero facere, nullo modo vtar te conſultore, vt & tu paulo ante me. & Xanthus, Bene dicis, ſed deformis es: & ille, Mētem inſpicere oportet, ò Philoſophe, & non faciē. Tunc mercatorem adiens Xanthus, inquit, Quāti hunc vē-

σῇ κεῖται γνώμῃ. κἂν μὲν βούλῃ, βαλαντίου θύραν ἀνοίξας, ἀργύριον ἀρίθμει· εἰ δὲ μή, μὴ σκῶπτε. πάλιν τοίνυν οἱ σχολαστικοὶ πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, νὴ τοὺς θεοὺς νενίκηκε τὸν καθηγητήν. τοῦ δὲ Ξάνθου φήσαντος, ἐὰν πρίωμαί σε, δραπετεῦσαι βουλήσῃ; γελάσας ὁ Αἴσωπος, ἔφη, τοῦτο εἰ βουλήσομαι πρᾶξαι, οὐ πάντως χρήσομαί σοι συμβούλῳ, ὡς δὴ καὶ σὺ μικρῷ πρόσθεν ἐμοί. καὶ ὁ Ξάνθος, καλῶς μὲν λέγεις, ἀλλ' αἰσχρὸς εἶ. κἀκεῖνος, εἰς τὸν νοῦν ἀφορᾶν δεῖ φιλόσοφε, καὶ μὴ εἰς τὴν ὄψιν. τότε τῷ ἐμπόρῳ προσελθὼν ὁ Ξάνθος, φησί, πόσου τοῦτον πω-

λεῖς; καὶ ὅς, κερτομεῖσθαί μου παρὰ τὴν ἐμπορείαν, ὅτι τοὺς ἀξίους σου παῖδας ἀφεὶς, τὸ αἰσχρὸν τοῦτον εἶλου· θάτερον τῶν λοιπῶν ὤνησαι, τοῦτον δὲ πρόσδομα λάβε. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐ δῆτα, ἀλλὰ τοῦτον. καὶ ὁ ἔμπορος, ἑξήκοντα ὀβολῶν ὤνησαι. καὶ οἱ μὲν σχολαστικοὶ παραχρῆμα συνεισενέγκοντες κατέθεντο, ὁ δὲ Ξάνθος ἐκτήσατο. οἱ τοίνυν τελῶναι τὴν πρᾶσιν μεμαθηκότες, παρῆσαν ἀνακρίνοντες, τίς δὲ ὁ πριάμενος. αἰσχυνομένων δ' ἀμφοτέρων ἑαυτοὺς ἀνειπεῖν, διὰ τὸ πενιχρὸν τοῦ τιμήματος, ὁ Αἴσωπος στὰς εἰς τὸ μέσον, ἀνέκραξεν· ὁ μὲν πραθεὶς,

dis? & ille. Vt vituperes, ades, meas merces. quoniam te dignis pueris dimiſſis, deformem hunc elegiſti: alterum horum eme, hunc autem auctarium accipe. & Xanthus, non certe, ſed hunc. & mercator, Sexaginta obolis eme. & ſcholaſtici cõfeſtim collatos expoſuerunt; Xanthus autem poſſedit. Itaque publicani venditione cognita aderant indagantes, quis vendiderit, quis emerit: At quum puderet vtrumq; ſe pronunciare, propter vilitatem pretii, Aeſopus ſtans in medio exclamauit: Qui venditus eſt,

ego ſum : qui emit, hic:qui vendidit,ille: ſi vero ipſi tacuerint, ego igitur liber ſum . Publicani vero diffuſi riſu , donato Xantho vectigali,abierunt.Æſopus igitur ſequebatur in domũ euntem Xanthum. Quum meridianus autem æſtus eſſet, Xanthus inter deambulandum pallium attollens, mingebat : quod videns Aeſopus, veſtibus illius prenſis retro ad ſeipſum traxit, atque inquit, Quam celerrime me vende,alioquin fugiam . Et Xanthus, Quamobrem ? Quoniam inquit, non poſſem tali ſer-

ἐγὼ· ὁ πριάμενος δὲ, οὑτοσί· καὶ ὁ πωλήσας ἐκεινοσί. εἰ δὲ αὐτοὶ σιωπῶσι, ἐγὼ ἄρα ἐλεύθερός εἰμι. οἱ δὲ τελῶναι διαχυθέντες, ἐχαρίσαντό τι τῷ Ξάνθῳ τὸ τέλος, καὶ ἀπηλλάγησαν. ὁ μὲν οὖν Αἴσωπος ἠκολούθει πρὸς τὴν οἰκίαν ἀπιόντι τῷ Ξάνθῳ. μεσημβρινοῦ δὲ καύματος ὄντος, ὁ Ξάνθος ἐν τῷ περιπατεῖν τὸν χιτῶνα ἀνασυρόμενος, οὔρει. ὅπερ ἰδὼν Αἴσωπος, καὶ τῶν ἱματίων ἐκείνου δραξάμενος, ὄπισθεν πρὸς ἑαυτὸν εἵλκυσε, καί φησι, τὴν ταχίστην με πώλησον, ἐπεὶ δραπετεύσω. καὶ ὁ Ξάνθος, ἀνθ' ὅτου; ὅτι, φησὶν, οὐκ ἂν δυναίμην τοιούτῳ ὑπηρ-

ρετεῖσθαι δεσπότῃ. εἰ γὰρ σὺ δεσπότης ὢν καὶ μηδένα φοβούμενος, ὅμως ἄνεσιν οὐ παρέχεις τῇ φύσει, ἀλλὰ βαδίζων οὐρεῖς, εἰ τύχοι τὸν δοῦλον ἐμὲ πρός τινα σταλῆναι διακονίαν, κἂν τῷ μεταξὺ τῆς πορείας τοιόνδε τι ἀπαιτήσαι τὴν φύσιν, ἀνάγκη πᾶσα πετόμενόν με ἀποπατεῖν. καὶ ὁ Ξάνθος, τοῦτό σε θορυβεῖ; τρία κακὰ βουλόμενος διαδρᾶναι βαδίζων οὐρῶ. καὶ ὅς, ποῖα; κἀκεῖνος, ἑστῶτι μοι τὴν μὲν κεφαλὴν κατέκαυσεν ἂν ὁ ἥλιος, τοὺς δὲ πόδας τὸ τῆς γῆς ἔδαφος ὂν ἐκπεπυρωμένον, ἡ δὲ τοῦ οὔρου δριμύτης τὴν ὄσφρησιν ἂν ἐλυμήνατο. καὶ ὁ Αἴσωπος, βά-

ſeruire hero. Si enim tu, qui herus es, & neminem times, tamen relaxationem non præbes naturæ, ſed eundo mingis: ſi obtigerit ſeruum me ad aliquod mitti miniſterium, & inter eundum tale quid exigat natura, neceſſe omnino fuerit volando aluum leuare. Et Xanthus: hoc te turbat? tria mala volens euitare eundo mingo. Et ille, quæ? & hic, ſtanti mihi caput peruſſiſſet ſol, pedes vero terræ ſolum torridum, lotii autem acrimonia olfactum offendiſſet. Et AEſopus, va-

vade, perſuaſiſti mihi. Poſtquam autem domi fuerunt, Xanthus iubens Aeſopo manere ante veſtibulũ, quoniã elegantiuſculam eſſe ſibi: mulierculam ſciebat, neque oportere illico talem turpitudinẽ ei oſtendi, antequam aliquis ipſi vrbana diceret: ipſe autẽ ingreſſus dicit, Domina, non etiã poſthac obiicies miniſterium, quod mihi tuæ pediſſequę præſtẽt. Iam enim & ego puerũ tibi emi, in quo & videbis pulchritudinem, qualẽ nũquam vidiſti, qui & iã ante veſtibulũ ſtat. Et ille q̃dẽ hæc. Pediſſequæ autem vera exiſtimãtes

βάδιζε, πέπεικάς με. ἐπεὶ δὲ καὶ τῇ οἰκίᾳ ἐπέστησαν, ὁ Ξάνθος παραγγείλας τῷ Αἰσώπῳ μένειν πρὸ τοῦ πυλῶνος, ἐπειδὴ καθάρειον ὂν αὐτῷ τὸ γύναιον ᾔδει, καὶ οὐκ ἐχρῆν ἐξαπίνης τοιοῦτον αἶσχος αὐτῇ φανῆναι, πρίν τινα καὶ πρὸς αὐτὴν ἀστεΐσηται· αὐτὸς δ᾽ εἰσελθὼν λέγει· κυρία οὐκέτι με τὴν τοῦθεν ὀνειδιεῖς τῆς θεραπείας, ἧς πρὸς τῶν θεραπαινίδων τῶν σῶν ἀπολαύω. ἤδη γὰρ κἀγὼ παιδίον σοι ἐπριάμην, ἐν ᾧ καὶ ὄψει κάλλος οἷον οὔπω τεθέασαι, ὃς καὶ ἤδη πρὸ τοῦ πυλῶνος ἕστηκε. κἀκεῖνος μὲν ταῦτα. αἱ δέ γε θεραπαινίδες ἀληθῆ νομίσα-

σασαι τὰ λεχθέντα, πρὸς ἀλλήλας οὐκ ἀγεννῶς ἠμφισβήτουν περὶ τοῦ, τίνι τούτων νυμφίος ὁ νεώνητος ἔσται. τῆς δὲ τοῦ Ξάνθου γυναικὸς εἴσω κληθῆναι τὸν νεώνητον κελευούσης, μία τῶν ἄλλων μᾶλλον ὀργῶσα, καὶ ὡς ἀῤῥαβῶνα τὴν κλῆσιν ἁρπάσασα, τὸν νεώνητον ἐκδραμοῦσα ἐκάλει, κἀκείνου φαμένου, ἰδοὺ ἐγὼ πάρειμι, ἐκπλαγεῖσα. σὺ, φησιν, εἶ; καὶ ὃς, ναί. κἀκείνη, ἀβάσκαντα, μὴ εἰσέλθῃς εἴσω, καὶ πάντες φύγωσι, καὶ μέντοι καὶ ἄλλης ἐξελθούσης, καὶ ὡς εἶδεν αὐτὸν, παταχθείη σου, φαμένης τὸ πρόσωπον, καὶ δεῦ-

tes quæ dicta fuerãt, inter ſe non mediocriter contendebant, cuinam ipſarum ſponſus nuper emptus futurus ſit. Xanthi vero vxore intro vocari nouitium iubente mancipium, vna ex aliis magis accelerans, & vt arrhabonem vocationem arripiens, nouitium ſeruum egreſſa accerſebat. & illo dicente, Ecce ego adſum, ſtupefacta: tu, inquit, es? Et hic, næ. Et illa, Sine inuidia, ne ingrediaris intro, alioquin omnes fugiant. Et tamẽ & alia egreſſa, ac vt vidit ipſum, Cædatur tua dicente facies, & huc ingre-

dere

dere, ſed ne appropinques: ingreſſus ſtetit coram domina. quæ quum eum vidiſſet, oculos auertit, ad virum inquiens, vnde mihi hoc mōſtrum attuliſti? abiice ipſum a facie mea. Et ille, Satis tibi domina, ne meum ſubmorde nouitium ſeruum. Hæc autem; videris, Xanthe, oſus me, aliam inducere velle. & forte dum pudet dicere mihi, vt tua domo abſcedam, canicipitem mihi hunc apportaſti, vt eius ægre latura miniſterium fugiam. da igitur mihi dotem meam, atque ibo. Ad hæc Xantho increpā-

δεῦρο, εἴσελθε, ἀλλὰ μὴ προσεγγίσῃς μοι. εἰσελθὼν ἔστη ἄντικρυ τῆς δεσποίνης. ἡ δὲ τοῦτον θεασαμένη, τὰς ὄψεις ἀπέστρεψε πρὸς τὸν ἄνδρα, φαμένη, πόθεν μοι τοῦτο τὸ τέρας ἐνήνεγκας; ἔκβαλε αὐτὸν τοῦ προσώπου μου. κἀκεῖνος, ἅλις σοι κυρία. μὴ ὑποσκώπτέ μου τὸν νεώνητον. ἡ δὲ, δῆλος εἶ Ξάνθε μισήσας με, ἑτέραν ἀγαγέσθαι βουλόμενος. καὶ ἴσως αἰδούμενος φράσαι μοι, ὡς τῆς οἰκίας ἀναχωρήσω, τὸν κυνοκέφαλόν μοι τοῦτον κεκόμικας, ὡς ἂν τὴν αὐτοῦ δυσαναχετοῦσα λατρείαν, φύγω. δὸς οὖν μοι τὴν προῖκά μου, καὶ πορεύσομαι. πρὸς ταῦτα τοῦ Ξάνθου μεμ-

ψαμένυ τ̃ Αἴσωπον, ὡς κατὰ μὲν τὴν ὁδὸν ἀστεῖά τινα φθεγξαμένου περὶ τ̃ ἐν τῷ βαδίζειν ὑρήσεως, νυνὶ δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα μηδὲν λέγοντος, Αἴσωπος ἔφη, βάλε αὐτὴν εἰς τ̃ βάραθρον. καὶ ὁ Ξάνθος, παῦε κάθαρμα, ἢ οὐκ οἶδ' ὅτι ταύτην ὡς ἐμαυτὸν στέργω; καὶ ὁ Αἴσωπος, ἐρᾷς τ̃ γυναίου; κἀκεῖνος πάνυ μὲν οὖν δραπέτα. καὶ πρὸς τοῦτο Αἴσωπος κροτήσας εἰς τὸ μέσον τ̃ πόδα μεγάλως ἀνέκραζε, Ξάνθος ὁ φιλόσοφος γυναικοκρατεῖται. καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν αὐτ̃ δέσποιναν ἔφη, σὺ, ὦ δέσποινα. ἐβούλου τ̃ φιλόσοφον ὠνήσασθαί σοι δοῦλον νέον, εὔ-

σω-

te AEſopum, tanquam in itinere vrbana quædam loquutum de mictu inter eundum, nunc vero mulieri nihil dicentem, Æſopus ait, Proiice ipſam in barathrum. Et Xanthus, Tace ſcelus, an neſcis me hanc vt meipſum amare? Et Aeſopus, Amas mulierculam? Et ille, Admodum quidem, fugitiue. Et ad hoc AEſopus pulſato in medio pede valde exclamauit: Xanthus Philoſophus vxorius eſt, & verſus ad ſuam dominam, ait, Tu, o domina, velles philoſophum emiſſe tibi ſeruum iuuenem, bo-

no

no habitu, vigentem, qui te nudam in balneo ſpectaret, & tecum luderet in dedecus Philoſophi ? O Euripides, aureum ego tuum inquam os talia dicens: Multi impetus fluctuum marinorum : multi fluminum, & ignis calidi flatus ; dura res paupertas, dura & alia infinita : tamē nihil æque durum vt mulier mala : Tu vero, o dña Philoſophi vxor quum ſis, a pulchris adoleſcentulis ſeruiri tibi noli, ne quo pacto contumeliam viro tuo inflixeris, Illa hæc audiens quū nihil cōtradicere poſſet, Vnde vir, ait,

στοματοῦντα, σφριγῶντα, ὃν ἔδει γυμνήν σε κατὰ τῷ βαλανείῳ θεᾶσθαι, καὶ σοὶ προσπαίζειν τὰ εἰς αἰσχύνην τοῦ φιλοσόφου; Εὐριπίδη, χρυσοῦν ἐγώ σου φημὶ τὸ στόμα τοιαῦτα λέγον, Πολλαὶ μὲν ὀργαὶ κυμάτων θαλαττίων· Πολλαὶ δὲ ποταμῶν, καὶ πυρὸς θερμοῦ πνοαί· Δεινὸν δὲ πενία, δεινὰ δ' ἄλλα μυρία. Πλὴν οὐδὲν οὕτω δεινὸν, ὡς γυνὴ κακή. Σὺ δ' ὦ δέσποινα φιλοσόφου γυνὴ οὖσα, ὑπὸ καλῶν νεανίσκων ὑπηρετεῖσθαι μὴ θέλε, μή πως ὕβριν τῷ ἀνδρί σου προστρίψῃς. Ἡ δὲ ταῦτα ἀκούσασα, καὶ πρὸς μηδὲν ἀντειπεῖν δυνηθεῖσα, πόθεν ἄνερ, φησὶ

τὸ κάλλος τοῦτο τεθήρευκας; ἀλλὰ καὶ λάλος ὁ σαπρὸς οὗτος φαίνεται, καὶ δὲ τράπελος· διαλλαγήσομαι τοίνυν αὐτῷ. καὶ ὁ Ξάνθος, Αἴσωπε, διήλλακταί σοι ἡ σὴ δέσποινα. καὶ ὁ Αἴσωπος εἰρωνευόμενος, μέγα τὸ χρῆμά, φησι, τὸ πραΰναι γυναῖκα. καὶ ὁ Ξάνθος, σιώπα τοὐντεῦθεν· ὠνησάμην γάρ σε εἰς δουλείαν, οὐκ εἰς ἀντιλογίαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ Ξάνθος ἕπεσθαι τῷ Αἰσώπῳ κελεύσας, πρός τινα τῶν κήπων ἧκεν ὠνησόμενος λάχανα. τοῦ δὲ κηπουροῦ δέσμην λαχάνων θερίσαντος, ἀνείληφεν Αἴσωπος. τοῦ δὲ Ξάνθου μέλλοντος ἤδη κηπουρῷ κατα-

pulchritudinem, hanc venatus es? ſed & loquax putridus hic videtur, & facetus, reconciliabor igitur ei. Tum Xanthus, AEſope, reconciliata eſt tibi tua hera. & AEſopus ironice loquens, Magna res, inquit, placare mulierem. & Xanthus, Tace poſthac. emi enim te ad ſeruiendum, non ad contradicendum. Poſtera die Xanthus AEſopo ſequi iuſſo, ad hortum quendam iuit, empturus olera. Quum vero olitor faſciculum olerum meſſuiſſet, accepit Aeſopus. Xantho autē ſoluturo iā hor-

tulano pecuniā, hortulanus, Dimitte domine, inquit: vnum problema a te deſidero. & Xanthus, quidnam? tum ille, Quid ita, quæ a me plantātur olera, quāuis diligenter & fodiantur, & irrigenter, tardum tamen ſuſcipiunt incrementū: quibus vero ſpontanea e terra pullulatio etſi nulla cura adhibetur, iis tamen celerior germinatio? Xāthus igitur, licet philoſophi queſtio foret, quum nihil aliud ſciret dicere, a diuina prouidētia & hoc inter cetera gubernari inquit. Aeſopus vero (aderat enim) riſit.

ταβάλλειν τὸ κέρμα, ὁ κηπωρὸς, ἔα κύριε, φησιν, ἑνὸς προβλήματος παρά σου δέομαι. καὶ ὁ Ξάνθος, τίνος; καὶ ὃς, τί δή ποτε, τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ φυτευόμενα τῶν λαχάνων, καί περ ἐπιμελῶς σκαλιζόμενά τε καὶ ἀρδευόμενα, βραδεῖαν ὅμως ποιεῖται τὴν αὔξησιν· οἷς δ' αὐτομάτη ἐκ γῆς ἡ ἀνάδοσις καίτοι μηδεμίας ἐπιμελείας ἀξιουμένοις, τούτοις ὀξυτέρα ἡ βλάστησις; ὁ μὲν οὖν Ξάνθος, καίτοι φιλοσόφου τῆς ζητήσεως οὔσης μηδὲν ἕτερον συννοήσας εἰπεῖν, τῇ θείᾳ προνοίᾳ καὶ τοῦτο πρὸς τοῖς ἄλλοις διοικεῖσθαι, φησιν. ὁ δ' Αἴσωπος, (παρῆν γὰρ) ἐγέλασε.

καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ φιλόσοφος, πότερον γελᾷς, ἢ καταγελᾷς; καὶ ὁ Αἴσωπος, καταγελῶ, φησὶν, ἀλλ' οὐ σοῦ, τοῦ δὲ διδάξαντός σε· ἃ γὰρ ὑπὸ θείας προνοίας γίνεται, ταῦθ' ὑπὸ σοφῶν ἀνδρῶν τυγχάνει τῆς λύσεως. πρόβαλλε τοίνυν ἐμὲ, κἀγὼ λύσω τὸ πρόβλημα. ἐν τούτῳ τοίνυν ὁ Ξάνθος ἐπιστραφεὶς, λέγει τῷ κηπουρῷ· ἥκιστα πάντων ἀπρεπές ἐστιν, ὦ τᾶν, ἐμὲ τὸν ἐν τοσούτοις ἀκροατηρίοις διαλεχθέντα, τὰ νῦν ἐν κήπῳ λύειν σοφίσματα. παῖς δέ μου οὑτοσὶ πολλῶν πεῖραν ἔχων ἀκολουθίας, τούτῳ προσαναθέμενος, τῆς λύσεως τεύξῃ τοῦ ζητουμένου. καὶ ὁ κη-

Ad quē Philoſophus; Rides ne, an derides? Et Aeſopus, Derideo, inquit, ſed non te ..., verum qui te docuit: quæ enim a diuina prouidentia fiunt, hæc a ſapientibus viris ſolutionem ſortiuntur. Oppone itaque me, & ego ſoluam problema. Interim itaq; Xanthus cōuerſus inquit olitori: Minime omnium decens eſt, o amice, me, qui in tātis auditoriis diſceptauerim, nunc in horto ſoluere ſophiſmata, puero autē huic meo, qui conſequutiones multorum callet, ſi propoſueris, ſolutionem cōſequeris quæſiti. Et oli-

tor, Hic turpis litteras nouit? ò infelicitatem! ſed narra, o optime, ſi quæſiti declarationem noſti. Et AEſopus: Mulier, inquit, quum ad ſecundas nuptias iuerit, liberis ex priore viro ſuſceptis, ſi virum quoque inuenerit filios ex priore vxore genuiſſe, quos ipſa filios adduxit, horum mater eſt: quos inuenit penes virum, horum eſt nouerca. Multam igitur in vtriſque oſtendit differentiam. Nam quos ex ſe genuit, amanter & accurate nutrire perſeuerat: alienos vero partus odit,

κηπωρὸς, ἰδοὺ ὁ αἰσχρὸς γράμματα εἶδεν; οἴμοι τῆς δυστυχίας. ἀλλὰ φράσον ὦ λῷστε, εἰ τοῦ ζητουμένου τὴν διασάφησιν ἔγνωκας. καὶ ὁ Αἴσωπος, ἡ γυνή, φησιν, ἐπειδὰν πρὸς δεύτερον γάμον ἔλθῃ, τέκνα ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἔχουσα, εἴπερ εὕροι καὶ τὸν ἄνδρα τέκνα ἐκ τῆς προτέρας γυναικὸς τεκνοποιησάμενον, ἃ μὲν αὐτὴ τέκνα ἐπηγάγετο, τούτων μήτηρ ἐστίν· ἃ δ᾽ εὗρεν ἐν τῷ ἀνδρὶ, τούτων ἐστὶ μητρυιά. πολλὴν οὖν ἐν ἑκατέροις ἐνδείκνυται τὴν διαφοράν. τὰ μὲν γὰρ ἐξ αὐτῆς φιλοστόργως καὶ ἐπιμελῶς τρέφουσα διαγίνεται· τὰ δ᾽ ἐξ ἀλλοτρίων ὠδίνων μι-

μισεῖ, καὶ ζηλοτυπίᾳ χρωμένη, τὴν ἐκείνων βορὰν περικόπτουσα, τοῖς ἑαυτῆς προστίθεται τέκνοις. τὰ μὲν γὰρ φύσει ὡς οἰκεῖα φιλεῖ, ἀποστέργει δὲ τὰ τοῦ ἀνδρὸς ὡς ἀλλότρια. τὸν ἴσον δὴ καὶ ἡ γῆ τρόπον, τῶν μὲν αὐτομάτως ἐξ αὐτῆς φυομένων μήτηρ ἐστίν· ἃ δ' αὐτὸς ἐμφυτεύεις, τούτων γίνεται μητρυιά. οὗ χάριν καὶ μᾶλλον ὡς γνήσια τὰ οἰκεῖα τρέφει καὶ θάλπει. τοῖς δὲ παρὰ σοῦ φυτευομένοις, οὐ τοσαύτην, ὡς νόθοις, τὴν τροφὴν νέμει. ἐπὶ τούτοις ἡσθεὶς ὁ κηπωρὸς, πίστευσον αὖ μοί φησιν, ὅτι με ἀμηχάνου λύπης, καὶ ἀδολεσχίας ἐκούφισας. ἄπιθι προῖκα φέρων.

odit, & inuidia vtens, illorum cibum diminuens, ſuis addit filiis: illos enim natura quaſi proprios amat, odio autem habet qui viri ſunt, quaſi alienos: eodem modo & terra eorum, quæ ipſa ex ſe genuit, mater eſt: quæ autem tu plantas, horum eſt nouerca: cuius rei gratia, quæ ſua ſunt vt legitima magis nutrit ac fouet: a te autem plantatis, vt ſpuriis, non tantum alimenti tribuit. His delectatus olitor, Credideris mihi, inquit, quam me graui ſollicitudine ac meditatione leuaris. Abi, gratis ferens

rens olera: & quoties tibi his opus eſt, tamquam in proprium hortum vadens, accipe. Poſt dies aliquot rurſus in balneum profecto Xantho, & quibuſdam ibi amicis inuentis, & ad Æſopum loquuto, vt in domum curreret, & lentem in ollam iniectam coqueret, ille abiens granum vnum lentis in ollam coquit iactum. Xanthus ergo vna cum amicis lotus, vocauit hos compranſuros: præfatus tamen & quod tenuis eſſet futura cœna, vtpote ex lente. quodq; non oporteret varietate ferculorum amicos

iu-

ρων τὰ λάχανα, καὶ ὁσάκις σοι τούτων δεῖ, ὡς εἰς οἰκεῖον κῆπον βαδίζων λάμβανε. μεθ' ἡμέρας δὲ πάλιν εἰς τὸ βαλανεῖον ἐλθόντος τοῦ Ξάνθου, καί τισιν ἐντυχόντος ἐκεῖ τῶν φίλων, καὶ πρὸς τὸν Αἴσωπον εἰρηκότος, εἴς τε τὴν οἰκίαν προδραμεῖν, καὶ φακῆν εἰς τὴν χύτραν ἐμβαλόντα ἑψῆσαι, ἐκεῖνος ἀπελθὼν, κόκκον ἕνα φακῆς εἰς τὴν χύτραν ἐμβαλὼν. ὁ δὲ δὴ Ξάνθος ἅμα τοῖς φίλοις λουσάμενος, ἐκάλει τούτους συναριστήσοντας. προεῖπε μέντοι καὶ ὡς λιτῶς, ὅτι φακῆ γὰρ ἔσται τὸ δεῖπνον, καὶ ὡς μὴ δεῖν τῇ ποικιλίᾳ τῶν ἐδεσμάτων τοὺς φί-

λους

λους κρίνειν, ἀλλὰ δοκιμάζειν τὴν προθυμίαν. τῶν δὲ εἰξάντων, καὶ πρὸς τὴν οἰκίαν ἀφικομένων, ὁ Ξάνθος φησὶ, δὸς ἡμῖν ἀπὸ λουτροῦ πιεῖν, Αἴσωπε. τοῦ δὲ ἐκ τῆς ἀποῤῥοίας τοῦ λουτροῦ λαβόντος καὶ ἐπιδεδωκότος, ὁ Ξάνθος τῆς δυσωδίας ἀναπλησθεὶς, φεῦ, τί τοῦτο, φησιν, Αἴσωπε; καὶ ὅς, ἀπὸ λουτροῦ, ὡς ἐκέλευσας. τοῦ δὲ Ξάνθου τῇ παρουσίᾳ τῶν φίλων τὴν ὀργὴν ἐπισχόντος, καὶ λεκάνην αὐτῷ παραθεῖναι κελεύσαντος, Αἴσωπος τὴν λεκάνην θεὶς ἵστατο. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐ νίπτεις; κἀκεῖνος, ἐντέταλταί μοι ταῦτα ποιεῖν ὅσα ἂν ἐπιτάξῃς. σὺ δὲ νῦν οὐκ εἶπας, βάλε ὕδωρ

iudicare, ſed probare voluntatem. His vero obedientibus, & in domum ingreſſis, Xanthus inquit, Da nobis a balneo bibere, AEſope. Illo vero ex defluxu balnei accipiente & tradente, Xanthus fœtore repletus, Hem quid hoc, inquit, AEſope? Et ille: A balneo, vt iuſſiſti. Xantho autē præſentia amicorum iram compeſcente, & peluim ſibi apponi iubēte, Æſopus pelui appoſita ſtabat. Et Xanthus, Non lauas? tum ille, Iuſſum eſt mihi ea facere, quæ iuſſeris: tu nunc non dixiſti, Inijce a-

aquam in peluim, & laua pedes meos, & pone ſoleas, & quæcumque deinceps. Ad hæc igitur amicis Xanthus ait, Num enim ſeruum emi? nullo modo, ſed magiſtrum. Diſcumbentibus itaque ipſis, & Xantho Aeſopum rogante, an cocta ſit lens, cochleari

δωρ εἰς τὴν λεκάνην, καὶ νίψον τοὺς πόδας μου, καὶ θὲς τὰς ἐμβάδας, καὶ ὅσα ἐφεξῆς. πρὸς δὴ ταῦτα τοῖς φίλοις ὁ Ξάνθος ἔφη, μὴ γὰρ δοῦλον ἐπριάμην; οὐκ ἔστιν ὅπως, ἀλλὰ διδάσκαλον. ἀνακλιθέντων τοίνυν αὐτῶν, καὶ τοῦ Ξάνθου τὸν Αἴσωπον ἐρωτήσαντος, εἰ ἕψηται ἡ φακῆ, δείδυκι λαβὼν

acce- ἐκεῖ-

ἐκεῖνος τ̄ τ̄ φακῆς κόκκον ἀνέδωκεν. ὁ δὲ Ξάνθος λαβὼν, καὶ οἰηθεὶς ἕνεκεν τ̄ πεῖραν λαβεῖν τ̄ ἑψήσεως τὴν φακὴν δέξασθαι, τοῖς δακτύλοις διατρίψας, ἔφη, καλῶς ἑψῆται, κόμισον. τ̄ δὲ μόνον τὸ ὕδωρ κενώσαντος ἐν τοῖς τρυβλίοις καὶ παραθέντος, ὁ Ξάνθος, ποῦ ἐστὶν ἡ φακή; φησι. καὶ ὅς, ἔλαβες αὐτήν. καὶ ὁ Ξάνθος· ἕνα κόκκον ἥψησας; καὶ ὁ Αἴσωπος, μάλιστα· φακὴν γὰρ ἑνικῶς εἶπας, ἀλλ' οὐ φακὰς, ὁ δὴ πληθυντικῶς λέγεται. ὁ μὲν οὖν Ξάνθος ἀπορήσας τοῖς ὅλοις, ἄνδρες ἑταῖροι, ἔφη, οὗτος εἰς μανίαν με περιτρέψει. εἶτα στραφεὶς πρὸς τ̄ Αἴσωπον, εἶπεν,

acceptum ille lentis granum tradidit. Xanthus accipiens, ac ratus gratia faciendi periculum coctionis lentem accepiſſe, digitis conterens, ait, Bene cocta eſt, affer. Illo ſolum aquã vacuante in ſcutellas, & apponente, Xanthus, Vbi eſt lens? inquit. Et is, Accepiſti ipſam. Et Xanthus, Vnum granũ coxiſti? Tum Aeſopus, Maximè: lentē enim ſingulariter dixiſti, nõ lentes, quod pluratiue dicitur. Xanthus ergo prorſus conſilii inops, Viri ſocii, ait, hic ad inſaniam me rediget. Deinde conuerſus ad Aeſopum ait,

ait, Sed ne videar improbe ſerue, amicis iniurius, abiens eme pedes porcinos quatuor, & perceleriter coctos appone. Abeo autem feſtine hoc facto, ac dum pedes coquerētur, Xāthus iure volens verberare Aeſopum, quum eſſet in re aliqua ad vſum occupatus, vnū ex pedibus ex olla clanculum auferens, occuluit. Paulo poſt autem & Æſopus veniens, & ollam perſcrutatus, vt tres ſolos pedes vidit, cognouit inſidias ſibi aliquas factas. & accurrens in ſtabulū, & ſaginati porci vnū ex quatuor cultro ampu-

tans,

πεν, ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω κακὲ δοῦλε, τοῖς φίλοις ἐνυβρίζειν, ἀπελθὼν ὤνησαι πόδας χοιρείους τέτταρας, καὶ διὰ ταχέων ἑψήσας παράθες. τοῦ δὲ σπουδῇ τοῦτο ποιήσαντος, καὶ τῶν ποδῶν ἑψομένων, ὁ Ξάνθος δι' λόγως θέλων τύψαι τὸν Αἴσωπον, αὐτοῦ περί τι τὴν εἰς χρείαν ἀσχολουμένου, ἕνα τῶν ποδῶν ἐκ τῆς χύτρας λαθραίως ἀνελόμενος, ἔκρυψε. μετὰ μικρὸν δὲ καὶ ὁ Αἴσωπος ἐλθὼν, καὶ τὴν χύτραν ἐπισκεψάμενος, ὡς τοὺς τρεῖς μόνους πόδας ἑώρακε, συνῆκε ἐπιβουλήν αὐτῷ τινα γεγονέναι. καὶ δὴ καταδραμὼν ἐπὶ τὴν αὐλὴν, καὶ τοῦ σιτευομένου χοίρου τὸν ἕνα τῶν ποδῶν τῇ

μα-

μαχαίρᾳ περιελὼν, καὶ τῶν τριχῶν ψιλώσας, εἰς τὴν χύτραν ἔρριψε, καὶ συνέψει τοῖς ἄλλοις. Ξάνθος δὲ δείσας, μήπως Αἴσωπος τὸν ὑφαιρεθέντα τῶν ποδῶν οὐχ εὑρὼν, ἀποδράσῃ, αὖθις εἰς τὴν χύτραν αὐτὸν ἐνέβαλε. τοῦ δ' Αἰσώπου τοὺς πόδας εἰς τὸ βίβλιον κενώσαντος, καὶ πέντε τούτων ἀναφανέντων, ὁ Ξάνθος, τί τοῦτο, φησὶν, Αἴσωπε, πῶς πέντε; κἀκεῖνος, τὼ δύω χοίρω πόσους ἔχετον πόδας; καὶ ὁ Ξάνθος, ὀκτώ. καὶ ὁ Αἴσωπος, εἰσὶν οὖν ἐνταυθοῖ πέντε, καὶ ὁ σιτευόμενος χοῖρος νέμεται κάτω τρίπους. καὶ ὁ Ξάνθος πάνυ βαρέως ἔχων, πρὸς τοὺς φίλους φη-

tans, & pilis nudans in ollam iecit, ac cõcoxit cum ceteris. Xanthus vero veritus, ne Aeſopus ſubreptum pedem non inueniens fugeret, rurſus in ollam ipſum iniecit. Aeſopo autem in patinam pedes euacuante, ac quinque his apparentibus, Xanthus, Quid hoc, inquit, Æſope, quomodo quinque? Et ille, Duo porci quot habent pedes? Et Xanthus, Octo. Tum Aeſopus, Sunt ergo hic quinque, & ſaginatus porcus inferius tripes paſcitur. Et Xanthus admodum moleſte ferẽs, amicis in-

inquit Nonne paulo ante dixi: quod celerrime hic me ad inſaniam rediget? Et Aeſopus, Here, noſtine, quõd ex additione, & ſubductione in quantitatem ſecundum rationalem ſummam colligitur, non eſſe errorem? Xanthus igitur nullam cauſam honeſtam inueniens verberãdi Æſopũ quieuit. Poſtridie autem ex ſcholaſticis quidam ſumptuoſam apparans cœnam, cũ aliis diſcipulis & Xãthũ inuitauit. Cœnãtibus igitur, Xanthus partes ex appoſitis accepit electas, & Aeſopo pone ſtanti dedit: Beneuolæque

φησὶ, οὐχὶ μικρῷ πρόσθεν εἶπον, ὡς τάχιστά με πρὸς μανίαν οὗτος δὴ περιτρέψει; καὶ ὁ Αἴσωπος, δέσποτα, οὐκ οἶσθ' ὅτι τὸ ἐκ προσθέσεώς τε καὶ ἀφαιρέσεως εἰς τὸ κατὰ λόγον ποσὸν συγκεφαλαιούμενον, οὐκ ἔστιν ἁμάρτημα; ὁ μὲν Ξάνθος μηδεμίαν αἰτίαν εὐπρόσωπον εὑρηκὼς μαστιγῶσαι τὸν Αἴσωπον, ἡσύχασε. τῇ δ' ὑστεραίᾳ τῶν σχολαστικῶν τις πολυτελὲς εὐτρεπίσας δεῖπνον, σὺν ἄλλοις σχολαστικοῖς καὶ τὸν Ξάνθον κέκληκεν. εὐωχουμένων τοίνυν, ὁ Ξάνθος μερίδας ἐκ τῶν παρακειμένων ἀνελόμενος ἐπιλέκτους, καὶ τῷ Αἰσώπῳ ὄπισθεν ἐφεστῶτι δούς, τῇ

εὐνοούσῃ μοι, φησὶ πρὸς
αὐτὸν, ταῦτα ἐπίδος ἀ-
πελθών. ὁ δ᾽ ἀπιὼν καθ᾽
ἑαυτὸν ἐνενόει, νῦν καιρὸς
τίσασθαί μου τὴν δέσποι-
ναν, ἀνθ᾽ ὧν με ἡνίκα
νεώνητος ἦλθον ἔσκω-
ψεν. ὄψεται τοίνυν, εἰ τῷ
δεσπότῃ μου εὐνοεῖ. ἀφι-
κόμενος οὖν εἰς τὴν οἰ-
κίαν, καὶ καθίσας ἐν τῷ
προδόμῳ, καὶ τὴν δέσποι-
ναν ἐκκαλέσας τὴν σπυ-
ρίδα τῶν μερίδων ἔμπρο-
σθεν αὐτῆς τέθεικε, καί
φησι, δέσποινα, ταῦτα
πάντα ὁ δεσπότης πέπομ-
φεν οὐ σοὶ, ἀλλὰ τῇ εὐνο-
ούσῃ. καὶ τὴν κύνα καλέ-
σας, καὶ εἰπὼν, ἐλθὲ λύ-
καινα, φάγε· σοὶ γὰρ ὁ δε-
σπότης ταῦτα ἐπέταξεν
δοθῆναι, ἀνὰ μέρος τῇ
κυ-

meæ, inquit ei, hæc
trade abiens. Ille ve-
ro decedens ſecum
cogitabat, Nunc oc-
caſio eſt vlciſci meã
dominam, propter-
ea quod me, quum
nouitius veni, ca-
uillata eſt. Videbit
igitur, an hero meo
bene velit. Profe-
ctus itaque in do-
mum, & ſedens in
veſtibulo; & hera ac-
cita, ſportulam par-
tium coram ipſa po-
ſuit, ac inquit, He-
ra, hæc omnia he-
rus miſit, non tibi,
ſed beneuolæ: & ca-
ne vocata, atque di-
cto, veni Lycæna,
comede: tibi enim
herus hæc iuſſit da-
ri, particulatim
ca-

cani omnia proiecit. Ac poſt hoc ad herum regreſſus, & rogatus, an beneuolæ dederit omnia, Omnia, inquit, & coram me omnia comedit. Illo vero iterum rogante, Et quidnam edens ait? Et is, Mihi quidem nihil quidquam dixit, ſed ſecum tibi gratias ha-

κυνὶ πάντα παρέβαλε. μετὰ δὲ τοῦτο πρὸς τὸν δεσπότην πάλιν ἐλθὼν, καὶ ἐρωτηθεὶς, εἰ τῇ εὐνοούσῃ δέδωκε πάντα, πάντα, φησὶ, καὶ ἐνώπιον ἐμοῦ πάντα κατέφαγε. τοῦ δὲ ἐπανερομένου, καὶ τί ποτε ἄρα ἐσθίουσα ἔλεγεν; καὶ ἐκεῖνος· ἐμοὶ μὲν φησιν, οὐδ᾽ ὅτι οὖν εἴρηκε, καθ᾽ αὐτὴν δέ σοι χάριτας

ἤδει

ᾔδει. ἡ μέν τοι γυνὴ τοῦ Ξάνθου συμφορὰν τὸ πρᾶγμα οἰησαμένη, ἅτε δὴ δευτέρα τῆς κυνὸς ἐλεγχθεῖσα τῇ πρὸς τὸν ἄνδρα εὐνοίᾳ, καὶ ἐπειποῦσα, ἢ μὴν μηκέτι τοῦ λοιποῦ συνοικήσειν αὐτῷ, εἴσω παρελθοῦσα τοῦ κοιτῶνος ἐθρήνει. τοῦ δὲ πότου προκόπτοντος, καὶ ζητημάτων πρὸς ἀλλήλους προτεινομένων, καὶ ἑνὸς αὐτῶν ἀπορήσαντος, πηνίκα ἂν γένοιτο μεγάλη ἐν ἀνθρώποις ταραχὴ, Αἴσωπος ὄπισθεν ἑστὼς, εἶπεν, ἡνίκα ἂν οἱ νεκροὶ ἀνιστάμενοι, τὰ ἑαυτῶν ἀπαιτήσωσι κτήματα. καὶ οἱ σχολαστικοὶ γελάσαντες, ἔφασαν, νοήμων ἐστὶν ὁ νεώνητος. ἑτέρου δὲ πάλιν

habebat. Vxor tamen Xanthi eam rem calamitoſam eſſe arbitrata, tamquam ſecunda cani redarguta de erga virum beneuolentia, ac ſubdens, certe non amplius in poſterum cohabitaturam cum eo, ingreſſa cubiculum, plorabat. Potu autem procedente, & quæſtionibus alternis propoſitis, ac vno ex ipſis ambigente, quãdo futura eſſet ingẽs inter homines turbatio, Æſop⁹ pone ſtãs ait, Quum reſurrexerint mortui, repetentes q̃ poſſederint. Et ſcholaſtici ridendo dixerũt, Ingenioſus eſt nouiti⁹ hic. Alio vero rurſus

ſus proponente, quamobrem ouis ad cædem tracta, non exclamat, ſus autem quam maxime vociferatur, Aeſopus rurſus ait, Quoniam ouis aſſueta mulgeri, aut etiam velleris onus deponere, tacite ſequitur. Ideo etiam pedibus arrepta, & ferrum videns, nihil graue ſuſpicatur, ſed illa familiaria & ſola videtur paſſura. Sed ſus, vt qui neque mulgetur, neque tondetur, neque nouit ad horum aliquid trahi, ſed carnes ſuas tantum vſui eſſe, merito vociferatur. His ſic dictis di-

λιν προτεθέντος, οὕτω χαίρειν τὸ μὲν πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἑλκόμενον οὐ βοᾷ, ὁ δὲ χοῖρος ὅτι μάλιστα κράζει, Αἴσωπος αὖθις ἔφη, ὅτι τὸ μὲν πρόβατον κατὰ τὸ εἰωθὸς ἀμελγόμενον, ἢ τὸ τοῦ πόκου βάρος ἀποτιθέμενον, σιγῇ ἕπεται, διὸ καὶ ὑποσκελιζόμενον, καὶ τὸν σίδηρον ὁρῶν, οὐδὲν δεινὸν ὑποπτεύει, ἀλλ᾽ ἐκεῖνα τὰ συνήθη καὶ μόνα δοκεῖ πείσεσθαι. ὁ δὲ χοῖρος, ἅτε δὴ μήτ᾽ ἀμελγόμενος, μήτε κειρόμενος, μηδὲ συνειδὼς ἑαυτῷ πρός τι τῶν τοιούτων ἑλκόμενος, ἀλλ᾽ ὅτι τῶν σαρκῶν αὐτοῦ μόνον δεῖ χρεία, εἰκότως βοᾷ. τούτων οὕτω ῥηθέντων, οἱ

χο-

σχολαστικοὶ πάλιν ἐπήνεσαν αὐτὸν, τραπέντες εἰς γέλωτα. παυσαμένου μέντοι τοῦ πότου, καὶ Ξάνθου πρὸς τὴν οἰκίαν ὑπονοστήσαντος, καὶ τῇ γυναικὶ συνήθως ὁρμήσαντος προσλαλεῖν, ἐκείνη τοῦτον ἀποστραφεῖσα, φησί, μή μου πλησίον γένῃ. δός μοι τὴν προῖκά μου, καὶ ἀπελεύσομαι· οὐδὲ γὰρ ἂν μείναιμι σύν σοι τοὐντεῦθεν. σὺ δ' ἀπελθὼν τὴν κύνα κολάκευε, ᾗ πέπομφας τὰς μερίδας. καὶ ὁ Ξάνθος ἐκπλαγεὶς, λέγει, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἤρτυσέ μοι τι κακὸν πάλιν Αἴσωπος. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκά φησι, κυρία, ἐμοῦ πεπωκότος σὺ μεθύεις; τίνι τὰς μερίδας πέ-

diſcipuli rurſus laudauerunt ipſum, verſi in riſum. Finito vero conuiuio, & Xantho in domum reuerſo, & vxorem pro more aggreſſo alloqui, illa ipſum auerſata, inquit, Ne mihi propinquꝰ fias, da mihi dotem meam & abibo: non enim manſerim tecum poſthac. Tu autem abiens cani adulare, cui miſiſti partes. Et Xanthus ſtupefactus, ait, Non poteſt aliquo modo non condiuiſſe mihi mali aliquid rurſus AEſopus. & vxori inquit, Domina, num me poto, tu ebria es? cui partes mi-

miſi,nonne tibi?Non per Iouem,mihi quidem minime, inquit illa,ſed cani. Et Xanthus Aeſopo accito inquit, Cui dediſti partes? Et ille, Beneuolæ tuæ. Et vxori Xanthus, Nihil accepiſti? & illa, Nihil. Et Aeſopus: Cui enim iuſſiſti, here, partes dari? & ille, Beneuolæ meæ. Et Aeſopus cane vocata, Hæc tibi, inquit, bene vult: nam mulier,etſi bene velle dicatur,tamen minima quaque recula offenſa contradicit,conuiciatur, abit. Canem vero verberato, expellito, haud tamen diſceſſerit, ſed obli-

πέπομφα, οὐχὶ σοί; μὰ Δί', ἐμοὶ μὲν οὔ, φησὶν ἐκείνη, τῇ δὲ κυνί. καὶ ὁ Ξάνθος τῷ Αἰσώπῳ πληθέντι φησὶ, τίνι δέδωκας τὰς μερίδας; κἀκεῖνος, τῇ εὐνοούσῃ σοί. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ὁ Ξάνθος, οὐδὲν ἔλαβες; κἀκείνη, οὐδέν. καὶ ὁ Αἴσωπος· τίνι γὰρ ἐκέλευσας δέσποτα τὰς μερίδας δοθῆναι; κἀκεῖνος, τῇ εὐνοούσῃ μοί. καὶ ὁ Αἴσωπος τὴν κύνα φωνήσας, αὕτη σοι, φησὶν, εὐνοεῖ· ἡ γὰρ γυνὴ κἂν εὐνοεῖν λέγηται, ἀλλ' ἐπ' ἐλαχίστῳ ἀλγήσασα, ἀντιλέγει, λοιδορεῖται, ἀναχωρεῖ. τὴν μέντοι κύνα τύψον, ἀπέλασον, καὶ οὐκ ἀναχωρήσειεν ἄν, ἀλλ' ἐ-

πλαδομένη πάντων, αὐτίκα φιλοστόργως σαίνει καὶ σὺν χάριτι τὸν δεσπότην. ἔδει σε οὖν εἰπεῖν, δέσποτα, τῇ γυναικὶ τὰς μερίδας κόμισον, καὶ μὴ, τῇ εὐνοούσῃ. καὶ ὁ Ξάνθος, ὁρᾷς, κυρία, ὡς οὐκ ἐμὸν τὸ ἁμάρτημα, ἀλλὰ τοῦ κομίσαντος; ἀνάσχου τοιγαροῦν, καὶ οὐκ ἀπορήσω προφάσεως, δι' ἣν αὐτὸν μαστιγώσω. τῆς δὲ μὴ πειθομένης, ἀλλὰ λάθρα πρὸς τοὺς ἑαυτῆς γονεῖς ἀποχωρησάσης, Αἴσωπος εἶπεν, οὐκ ὀρθῶς εἶπον, ὦ δέσποτα, ὡς ἡ κύων σοι μᾶλλον εὐνοεῖ, καὶ οὐχ ἡ ἐμὴ δέσποινα; ἡμερῶν δέ τινων παρῳχηκυιῶν, καὶ τῆς γυναικὸς ἀδιαλλάκτου μενούσης, καὶ τοῦ Ξάνθου τὴν

περ-

ta omnium, ſtatim benigne blanditur & cum gratia hero. Oportebat igitur dicere, here, Vxori has partes ferto, & non beneuolæ. Et Xanthus, Vides, domina, non meam eſſe culpam, ſed eius qui tulit? tolera itaque, nec deerit mihi occaſio qua eum verberem. Illa vero non credente, verum clam ad ſuos parentes regreſſa, Aeſopus inquit: num recte dixi, o here, canem tibi magis bene velle quam meam heram? Diebus autem aliquot præteritis, & vxore irreconciliata manente, & Xantho

af-

affines quoſdam ad ipſam, vt reuerteretur domum, mittente, illa vero quum cedere nollet, & inde Xanthus in mœrore eſſet, Aeſopus adiens ad eum, inquit, Ne te afflictes, here: ego enim cras venire ſponte, & citiſſime faciam ad te. Et accepta pecunia in forum iuit, ac emptis anſeribus & gallinis, & aliis quibuſdam ad conuiuium idoneis, ambulans domos circuibat. Tranſibat igitur & ante domum parentum heræ ſuæ, ignorare ſimulans illorum eſſe, & in ea heram manere. Et quum in-

quen-

προσηκόντων τινὰς ὡς αὐτὴν ὡς αὖ ὑποστρέψειεν οἴκαδε πέμψαντος, τῆς δὲ μὴ ὑπείκειν θελούσης, καὶ τοῦ Ξάνθου δι' αὐτὴν εἰς ἀθυμίαν πεσόντος, Αἴσωπος προσελθὼν αὐτῷ φησι, μὴ ἀνιῶ, δέσποτα. ἐγὼ γὰρ αὐτὴν αὔριον ἥκειν αὐθαίρετον καὶ ἀπαράλλακτον δράσω πρὸς σε. καὶ λαβὼν κέρμα πρὸς τὴν ἀγορὰν ἦλθεν, καὶ ὠνησάμενος χῆνας καὶ ὄρνιθας, καὶ ἄλλ' ἄττα τῶν πρὸς εὐωχίαν ἐπιτηδείων, βαδίζων τὰς οἰκίας περιενόστει. παρήει τοίνυν καὶ τὴν τῶν τῆς αὐτοῦ δεσποίνης γεννητόρων οἰκίαν, μήτε ταύτην εἰδέναι προσποιούμενος ἐκείνων τυγχάνουσαν, μήτε μὴν ἐν αὐ-

τῇ

τῇ τὴν δέσποιναν μένουσαν. καὶ δή τινι τῶν τῆς οἰκίας ἐκείνης ἐντυχὼν, ἠρώτα, εἴ τι τοῦ τῶν εἰς γάμους χρησίμων οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν ἔχοιεν αὐτῷ πωλῆσαι. τοῦ δὲ, καὶ τίς τούτων ἔχει τὴν χρείαν πυθομένου, Ξάνθος, φησὶν, ὁ φιλόσοφος· αὔριον γὰρ γυναικὶ μέλλει συνάπτεσθαι. τοῦ δὲ ἀναβάντος, καὶ τῇ γυναικὶ ταῦτα τοῦ Ξάνθου, ὡς ἤκουσεν, ἀπαγγείλαντος, ἐκείνη σὺν δρόμῳ καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν Ξάνθον ἦλθεν αὐτίκα, καὶ αὐτοῦ κατεβόα, λέγουσα πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ταῦτα, ὡς οὐκ ἂν ἐμοῦ ζώσης, ὦ Ξάνθε, ἑτέρᾳ γυναικὶ δυνηθήσῃ συναρμοσθῆναι. καὶ οὕτως ἔμεινεν ἐπὶ τῆς οἰκίας διὰ Αἰσώπου, ὡς καὶ

δι

quendam ex domo illa incidiſſet, rogabat, an aliquid ad nuptias vtile domeſtici poſſent ſibi vendere. Illo autem, Et cui opus eſt, rogitante, Xantho, inquit Philoſopho: cras enim vxori copulandus eſt. Eo vero aſcendente, & vxori hæc Xanthi, vt audiuit, renunciante, illa curſim, & propere ad Xanthum iuit ſtatim, & contra ipſum clamabat, dicens inter alia & hæc, Non me viuente, ò Xanthe, alteri vxori coniungi poteris. Et ſic manſit in domo per Æſopum, quem-

admodũ propter illũ diſceſſerat . Poſt dies rurſus aliquot inuitans Xanthus diſcipulos ad prandium , Aeſopo inquit, I, eme optimum quodque & præſtantiſſimum. Ille inter eundum ſecum dicebat , Ego docebo herum non ſtulta mãdare . Quum linguas igitur ſolum ſuillas emiſſet, & apparaſſet diſcumbentibus , linguam aſſatã ſingulis cum ſalſamẽto appoſuit. diſcipulis laudãtibus vt philoſophicũ primũ ferculũ propter linguę ad loquutionem miniſterium, rurſus elixas Aeſopus linguas appoſuit, atq; iterum etiam ferculo

alio

δι' ἐκεῖνον ἀπῆρε. μετὰ δ' ἡμέρας πάλιν τινάς, καλέσας ὁ Ξάνθος σχολαστικοὺς εἰς ἄριστον, τῷ Αἰσώπῳ φησὶν, ὀψώνησον ἀπελθὼν πᾶν ὅ, τι χρησιμώτατόν τε καὶ βέλτιστον. ὁ δὲ ἀπιὼν, καθ' ἑαυτὸν ἔλεγεν, ἐγὼ διδάξω τὸν δεσπότην μὴ μωρὰ διατάττεσθαι. γλώττας οὖν μόνας ὑείους πριάμενος καὶ ἑτοιμάσας ἀνακλινθεῖσι, γλῶτταν ὀπτὴν ἑκάστῳ σὺν ὀξυγάρῳ παρέθηκε. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπαινησάντων ὡς φιλόσοφον τὸ πρῶτον ἔδεσμα διὰ τὴν τῆς γλώττης πρὸς τὸν λόγον ὑπηρεσίαν, πάλιν Αἴσωπος ἑφθὰς γλώττας παρέθηκε. καὶ αὖθις αὖ βρώματος αἰτηθέντος

ἀλ-

ἄλλου καὶ ἄλλου, ὁ δ' οὐδὲν ἕτερον ὅτι μὴ γλώττας προὐτίθει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπὶ τῷ ταὐτῷ τῆς τροφῆς ἀγανακτησάντων, μέχρι τίνος γλώττας, εἰπόντων, καὶ ὡς ἡμεῖς δι' ἡμέρας γλώττας ἐσθίοντες τὰς ἡμετέρας ἠλγήσαμεν· ὁ Ξάνθος φησὶ πρὸς ὀργὴν, οὐδέν σοι πάρεστιν ἕτερον Αἴσωπε; καὶ ὃς, οὐ δῆτα. κἀκεῖνος, οὐκοῦν ἐνετειλάμην σοὶ κατάρατον ἄνθρωπον, πᾶν ὅ, τι χρηστότατόν τε καὶ ἄριστον ὀψωνῆσαι; καὶ ὁ Αἴσωπος, πολλὰς ὁμολογῶ σοι τὰς χάριτας μεμφομένῳ με φιλοσόφων ἀνδρῶν παρόντων. τί ἂν οὖν γένοιτο γλώττης χρηστότερόν τε καὶ βέλτιον, ἐν τῷ

alio atq; alio petito illi nihil aliud quam linguas proponebat. Diſcipulis autẽ eodẽ ſubinde cibo repetito indignatis, Quouſque linguas inquientibus, quippe nos per diem linguas edendo noſtras doluimus: Xanthus inquit iratus, Nihil aliud tibi eſt, Æſope? & is, Non certe. tum ille, Nonne mandaui tibi, ſordidiſſime homule, optimum quodque & præſtantiſſimum obſonari? & Aeſopus, Multas habeo tibi gratias increpãti me philoſophis viris præsẽtibus. q̃d igitur fuerit lingua melius & præſtantius in

& præſtantiſſimũ ob-
ſonari,ac non potius
viliſſimũ quodque &
peſſimũ? ille autẽ, Et
quid vnquã peius lin
gua,o here? nõne vr-
bes per ipsã corruũt?
nõ homines per ipsã
interficiũtur? nõ mẽ-
dacia omnia,& male
dicta,& periuria per
ipſam perficiũtur? nõ
nuptię,& principatus
& regna per ipſam e-
uertũtur? nõ,vt ſum-
matim dicã,vita om-
nis per ipſam infi-
nitorũ errorũ referta
eſt.Hæc Æſopo dicẽ-
te quidã ex diſcũben-
tibus vna cũ Xantho
inquit,Hic,niſi valde
teipſum munieris,nõ
dubia erit infamiæ
cauſa tibi. qualis e-

τε καὶ βέλτιστον ὀψωνῆσαι;
οὐχὶ πᾶν ὅ, τι φαυλότα-
τόν τε καὶ χείριστον; ὁ δὲ, καὶ
τί ποτε χεῖρον τῆς γλώτ-
της, ὦ δέσποτα; οὐ πόλεις
δι' αὐτῆς καταπίπτουσιν;
οὐκ ἄνθρωποι δι' αὐτῆς
ἀναιροῦνται; οὐ ψεύδη
πάντα, καὶ βλασφημίαι, καὶ
ἐπιορκίαι διὰ ταύτης
περαίνονται; οὐ γάμοι, καὶ
ἀρχαὶ, καὶ βασιλεῖαι δι'
αὐτῆς ἀνατρέπονται; οὐχ,
ὡς κεφάλαιον εἰπεῖν, ὁ
βίος δι' αὐτῆς ἅπας μυ-
ρίων πλημμελημάτων
γέμει; ταῦτα τοῦ Αἰσώ-
που φαμένου, τὶς τῶν συνα-
νακειμένων τῷ Ξάνθῳ
φησὶν, οὗτος, εἰ μὴ πάνυ σε-
αυτὸν ἀσφαλίσῃ, οὐκ ἂν
ἄπορος εἴη μανίας ἀφορ-
μῆς σοι γενέσθαι. οἷα γὰρ ἡ

μορφὴ, τοιάδε καὶ ἡ ψυχή. καὶ ὁ Αἴσωπος πρὸς αὐτὸν, σύ μοι δοκεῖς ἄνθρωπε κακεντρεχής τις καὶ περίεργος εἶναι, δεσπότην παροξύνων κατὰ οἰκέτου. καὶ ὁ Ξάνθος πρὸς ταῦτα, προφάσεως ἐφιέμενος μαστιγῶσαι τὸν ἄνθρωπον, δραπέτα, φησὶν, ἐπείπερ περίεργον εἶπας τὸν φίλον, δεῖξόν μοι ἀπερίεργον ἄνθρωπον ἀγαγών. ἐξελθὼν τοίνυν τῆς ἐπιούσης ἐπὶ τὴν λεωφόρου ὁ Αἴσωπος, καὶ τοὺς παριόντας περισκοπῶν, ὁρᾷ τινὰ ἐφ' ἑνὸς τόπου ἱκανὸν χρόνον καθίσαντα, ὃν καὶ δοκιμάσας καθ' αὐτὸν ἀπράγμονά τινα καὶ ἁπλοϊκὸν εἶναι, προσελθὼν, φησὶν, ὁ δεσπότης σε καλεῖ σὺν αὐ-

συ

nim forma, talis & anima. Et Aeſopus ad eũ, Tu mihi videris, ò homo, prauus quidã & curioſus eſſe, herũ irritans cõtra ſeruum. Et Xanthus ad hęc, occaſionẽ cupiẽs verberãdi hominem, fugitiue, inquit, quoniam curioſum dixiſti amicum, oſtende mihi incurioſum hominem adductum. Egreſſus igitur poſtridie in plateam Aeſopus, eos qui prǽteribant circumſpiciẽs, videt quendam in loco quodam diu ſedẽtemq́, quem iudicans ſecum otioſum, & ſimplicem eſſe, accedens inquit, Herus te inuitat ſecum

pran-

ſus proponente, quamobrem ouis ad cædem tracta, non exclamat, ſus autem quam maxime vociferatur, Aeſopus rurſus ait, Quoniam ouis aſſueta mulgeri, aut etiam velleris onus deponere, tacite ſequitur. Ideo etiam pedibus arrepta, & ferrum videns, nihil graue ſuſpicatur, ſed illa familiaria & ſola videtur paſſura. Sed ſus, vt qui neque mulgetur, neque tondetur, neque nouit ad horum aliquid trahi, ſed carnes ſuas tantum vſui eſſe, merito vociferatur. His ſic dictis

di-

λιν προτεθέντος, ὅτου χάριν τὸ μὲν πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἑλκόμενον οὐ βοᾷ, ὁ δὲ χοῖρος ὅτι μάλιστα κράζει, Αἴσωπος αὖθις ἔφη, ὅτι τὸ μὲν πρόβατον κατὰ τὸ εἰωθὸς ἀμελγόμενον, ἢ τὸ τῶν πόκου βάρος ἀποτιθέμενον, σιγῇ ἕπεται, διὸ καὶ ὑποσκελιζόμενον, καὶ τὸν σίδηρον ὁρῶν, οὐδὲν δεινὸν ὑποπτεύει, ἀλλ᾽ ἐκεῖνα τὰ συνήθη καὶ μόνα δοκεῖ πείσεσθαι. ὁ δὲ χοῖρος, ἅτε δὴ μήτ᾽ ἀμελγόμενος, μήτε κειρόμενος, μηδὲ συνειδὼς ἑαυτῷ πρός τι τῶν τοιούτων ἑλκόμενος, ἀλλ᾽ ὅτι τῶν σαρκῶν αὐτοῦ μόνον ἐστὶ χρεία, εἰκότως βοᾷ. τούτων οὕτω ῥηθέντων, ὁ

χο-

σχολαστικοὶ πάλιν ἐπήνε-
σαν αὐτὸν, τραπέντες εἰς
γέλωτα. παυσαμένου μέν
τοι τοῦ πότου, καὶ Ξάνθου
πρὸς τὴν οἰκίαν ὑπονοστή-
σαντος, καὶ τῇ γυναικὶ συ-
νήθως ὁρμήσαντος προσ-
λαλεῖν, ἐκείνη τοῦτον
ἀποστραφεῖσα, φησί, μή μου
πλησίον γένῃ. δός μοι
τὴν προῖκα μου, καὶ ἀπε-
λεύσομαι· οὐδὲ γὰρ ἂν
μείναιμι σύν σοι τοὐντεῦ-
θεν. σὺ δ' ἀπελθὼν τὴν
κύνα κολάκευε, ᾗ πέ-
πομφας τὰς μερίδας. καὶ
ὁ Ξάνθος ἐκπλαγείς, λέ-
γει, οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἤρ-
τυσέ μοι τι κακὸν πάλιν
Αἴσωπος. καὶ πρὸς τὴν
γυναῖκά φησι, κυρία, ἐ-
μοῦ πεπωκότος σὺ με-
θύεις; τίνι τὰς μερίδας
πέ-

diſcipuli rurſus lau-
dauerunt ipſum, ver-
ſi in riſum. Finito
veró conuiuio, & Xantho in domum
reuerſo, & vxorem
pro more aggreſſo al-
loqui, illa ipſum a-
uerſata, inquit, Ne
mihi propinquꝰ fias,
da mihi dotem meam
& abibo: non enim
manſerim tecum
poſthac. Tu autem
abiens cani adulare,
cui miſiſti partes.
Et Xanthus ſtupe-
factus, ait, Non
poteſt aliquo mō-
do non condiuiſſe
mihi mali aliquid
rurſus AEſopus. &
vxori inquit, Do-
mina, num me poto,
tu ebria es? cui partes
mi-

miſi, nonne tibi? Non per Iouem, mihi quidem minime, inquit illa, ſed cani. Et Xanthus Aeſopo accito inquit, Cui dediſti partes? Et ille, Beneuolæ tuæ. Et vxori Xanthus, Nihil accepiſti? & illa, Nihil. Et Aeſopus: Cui enim iuſſiſti, here, partes dari? & ille, Beneuolæ meæ. Et Aeſopus cane vocata, Hæc tibi, inquit, bene vult: nam mulier, etſi bene velle dicatur, tamen minima quaque recula offenſa contradicit, conuiciatur, abit. Canem vero verberato, expellito, haud tamen diſceſſerit, ſed obli-

ta

πέπομφα, οὐχὶ σοί; μὰ Δί', ἐμοὶ μὲν οὔ, φησὶν ἐκείνη, τῇ δὲ κυνί. καὶ ὁ Ξάνθος τοῦ Αἰσώπου πληθέντι φησὶ, τίνι δέδωκας τὰς μερίδας; κἀκεῖνος, τῇ εὐνοούσῃ σοί. καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα ὁ Ξάνθος, οὐδὲν ἔλαβες; κἀκείνη, οὐδέν. καὶ ὁ Αἰσώπος. τίνι γὰρ ἐκέλευσας δέσποτα τὰς μερίδας δοθῆναι; κἀκεῖνος, τῇ εὐνοούσῃ μοί. καὶ ὁ Αἴσωπος τὴν κύνα φωνήσας, αὕτη σοι, φησὶν, εὐνοεῖ· ἡ γὰρ γυνὴ κἂν εὐνοεῖν λέγηται, ἀλλ' ἐπ' ἐλαχίστῳ ἀλγήσασα, ἀντιλέγει, λοιδορεῖται, ἀναχωρεῖ. τὴν μέν τοι κύνα τύψον, ἀπέλασον, καὶ οὐκ ἀναχωρήσειεν ἄν, ἀλλ' ἐ-

πι-

πιλαθομένη πάντων, αὐτίκα φιλοστόργως σαίνει καὶ σὺν χάριτι τ̃ δεσπότῃ. ἔδει σε οὖν εἰπεῖν, δέσποτα, τῇ γυναικὶ τὰς μερίδας κόμισον, καὶ μὴ, τῇ εὐνούσῃ. καὶ ὁ Ξάνθος, ὁρᾷς, κυρία, ὡς οὐκ ἐμὸν τὸ ἁμάρτημα, ἀλλὰ τοῦ κομίσαντος; ἀνάσχου τοιγαροῦν, καὶ οὐκ ἀπορήσω προφάσεως, δι' ἣν αὐτὸν μαστιγώσω. τῆς δὲ μὴ πειθομένης, ἀλλὰ λάθρα πρὸς τοὺς ἑαυτῆς γονεῖς ἀποχωρησάσης, Αἴσωπος εἶπεν, οὐκ ὀρθῶς εἶπον, ὦ δέσποτα, ὡς ἡ κύων σοι μᾶλλον εὐνοεῖ, καὶ οὐχ ἡ ἐμὴ δέσποινα; ἡμερῶν δέ τινων παρῳχηκυιῶν, καὶ τῆς γυναικὸς ἀδιαλλάκτου μενούσης, καὶ τοῦ Ξάνθου τὴν

προ-

ta omnium, ſtatim benigne blanditur & cum gratia hero. Oportebat igitur dicere, here, Vxori has partes ferto, & non beneuolæ. Et Xanthus, Vides, domina, non meam eſſe culpam, ſed eius qui tulit? tolera itaque, nec deerit mihi occaſio qua eum verberem. Illa vero non credente, verum clam ad ſuos parentes regreſſa, Aeſopus inquit: num recte dixi, o here, canem tibi magis bene velle quam meam heram? Diebus autem aliquot præteritis, & vxore irreconciliata manente, & Xantho

af-

affines quoſdam ad ipſam, vt reuerteretur domum, mittente, illa vero quum cedere nollet, & inde Xanthus in mœrore eſſet, Aeſopus adiens ad eum, inquit, Ne te afflictes, here: ego enim cras venire ſponte, & citiſſime faciam ad te. Et accepta pecunia in forum iuit, ac emptis anſeribus & gallinis, & aliis quibuſdam ad conuiuium idoneis, ambulans domos circuibat. Tranſibat igitur & ante domum parentum heræ ſuæ, ignorare ſimulans illorum eſſe, & in ea heram manere. Et quum in quen-

προσηκόντων τινὰς ὡς αὐτὴν ὡς αὖ ὑποστρέψειεν οἴκαδε πέμψαντος, τῆς δὲ μὴ ὑπείκειν θελούσης, καὶ τοῦ Ξάνθου δι' αὐτὴν εἰς ἀθυμίαν πεσόντος, Αἴσωπος προσελθὼν αὐτῷ φησι, μὴ ἀνιῶ, δέσποτα. ἐγὼ γὰρ αὐτὴν αὔριον ἥκειν αὐθαίρετον καὶ ἀπαράλλακτον δράσω πρὸς σε. καὶ λαβὼν κέρμα πρὸς τὴν ἀγορὰν ἦλθεν, καὶ ὠνησάμενος χῆνας καὶ ὄρνιθας, καὶ ἄλλ' ἄττα τῶν πρὸς εὐωχίαν ἐπιτηδείων, βαδίζων τὰς οἰκίας περιενόστει. παρῄει τοίνυν καὶ τὴν τῶν τῆς αὐτοῦ δεσποίνης γεννητόρων οἰκίαν, μήτε ταύτην εἰδέναι προσποιούμενος ἐκείνων τυγχάνουσαν, μήτε μὴν ἐν αὐ-

quen- τῇ

τῇ τὴν δέσποιναν μένου-
σαν. καὶ δή τινι τῶν τῆς οἰκίας
ἐκείνης ἐντυχὼν, ἠρώτα,
εἴ τι πρὸς τοὺς γάμους χρή-
σιμον οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν
ἔχοιεν αὐτῷ πωλῆσαι. τοῦ
δὲ, καὶ τίς τούτων ἔχει τὴν
χρείαν πυθομένου, Ξάν-
θος, φησὶν, ὁ φιλόσοφος·
αὔριον γὰρ γυναικὶ μέλλει
συνάπτεσθαι. τοῦ δὲ ἀναβάν-
τος, καὶ τῇ γυναικὶ ταῦτα
τοῦ Ξάνθου, ὡς ἤκουσεν, ἀ-
ναγγείλαντος, ἐκείνη σὺν
δρόμῳ καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν
Ξάνθον ἦλθεν αὐτίκα,
καὶ αὐτοῦ κατεβόα, λέγουσα
πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ταῦ-
τα, ὡς οὐκ ἂν ἐμοῦ ζώσης,
ὦ Ξάνθε, ἑτέρᾳ γυναικὶ
δυνηθήσῃ συναρμοσθῆ-
ναι. καὶ οὕτως ἔμεινεν ἐπὶ τῆς
οἰκίας διὰ Αἰσώπου, ὡς καὶ
διὰ

quendam ex domo
illa incidiſſet, ro-
gabat, an aliquid
ad nuptias vtile do-
meſtici poſſent ſibi
vendere. Illo au-
tem, Et cui opus
eſt, rogitante, Xan-
tho, inquit Philo-
ſopho: cras enim v-
xori copulandus eſt.
Eo vero aſcenden-
te, & vxori hæc
Xanthi, vt audiuit,
renunciante, illa
curſim, & propere
ad Xanthum iuit ſta-
tim, & contra ip-
ſum clamabat, dicens
inter alia & hæc,
Non me viuente, ò
Xanthe, alteri vxori
coniungi poteris. Et
ſic manſit in domo
per Æſopum, quem-

admodũ propter illũ diſceſſerat. Poſt dies rurſus aliquot inuitans Xanthus diſcipulos ad prandium, Aeſopo inquit, I, eme optimum quodque & præſtantiſſimum. Ille inter eundum ſecum dicebat, Ego docebo herum non ſtulta mãdare. Quum linguas igitur ſolum ſuillas emiſſet, & apparaſſet diſcumbentibus, linguam aſſatã ſingulis cum ſalſaméto appoſuit. diſcipulis laudãtibus vt philoſophicũ primũ ferculũ propter linguę ad loquutionem miniſterium, rurſus elixas Aeſopus linguas appoſuit, atq; iterum etiam ferculo

alio

δι' ἐκεῖνον ἀπῄει. μετ' ἡμέρας πάλιν τινάς, καλέσας ὁ Ξάνθος σχολαστικοὺς εἰς ἄριστον, τῷ Αἰσώπῳ φησίν, ὀψώνησον ἀπελθὼν πᾶν ὅ, τι χρηστότατόν τε καὶ βέλτιστον. ὁ δὲ ἀπιὼν, καθ' ἑαυτὸν ἔλεγεν, ἐγὼ διδάξω τὸν δεσπότην μὴ μωρὰ διατάττειν. γλώττας οὖν μόνας ὑείους πριάμενος καὶ ἑτοιμάσας ἀνακλιθεῖσι, γλῶτταν ὀπτὴν ἑκάστῳ σὺν ὀξυγάρῳ παρέθηκε. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπαινησάντων ὡς φιλόσοφον τὸ πρῶτον ἔδεσμα διὰ τὴν τῆς γλώττης πρὸς τὸν λόγον ὑπηρεσίαν, πάλιν Αἴσωπος ἑφθὰς γλώττας παρέθηκε. καὶ αὖθις αὖ βρώματος αἰτηθέντος

ἄλ-

ἄλλου καὶ ἄλλου, ὁ δ' οὐδὲν ἕτερον ὅτι μὴ γλώττας προέτιθει. τῶν δὲ σχολαστικῶν ἐπὶ τῇ ταύτῃ τῆς τροφῆς ἀγανακτησάντων, μέχρι τίνος γλώττας, εἰπόντων, καὶ ὡς ἡμεῖς δι' ἡμέρας γλώττας ἐσθίοντες τὰς ἡμετέρας ἠλγήσαμεν· ὁ Ξάνθος φησὶ πρὸς ὀργὴν, οὐδέν σοι πάρεστιν ἕτερον Αἴσωπε; καὶ ὅς, οὐ δῆτα. κἀκεῖνος, οὐκοῦν ἐνετειλάμην σοὶ κατάρατον ἄνθρωπον, πᾶν ὅ,τι χρηστότατόν τε καὶ ἄριστον ὀψωνῆσαι; καὶ ὁ Αἴσωπος, πολλὰς ὁμολογῶ σοι τὰς χάριτας μεμφομένῳ με φιλοσόφων ἀνδρῶν παρόντων. τί ἂν οὖν γένοιτο γλώττης χρηστότερόν τε καὶ βέλτιον ἐν τῷ βίῳ;

alio atq; alio petito illi nihil aliud quam linguas proponebat. Diſcipulis autē eodē ſubinde cibo repetito indignatis, Quouſque linguas inquientibus, quippe nos per diem linguas edendo noſtras doluimus: Xanthus inquit iratus, Nihil aliud tibi eſt, Æſope? & is, Non certe. tum ille, Nonne mandaui tibi, ſordidiſſime homule, optimum quodque & præſtantiſſimum obſonari? & Aeſopus, Multas habeo tibi gratias increpāti me philoſophis viris præsētibus. q̄d igitur fuerit lingua melius & præſtantius in

vita? omnis enim doctrina & philoſophia per ipſam mõſtratur ac traditur: per ipſam dationes, acceptiões, fora, ſalutationes, benedicẽtiæ, muſa omnis: per ipſam celebrãtur nuptię, ciuitates erigũtur; homines ſeruantur: & vt breuiter dicam, per ipſam tota vita noſtra conſiſtit: nihil ergo lingua melius. Ob hæc diſcipuli Æſopum recte loqui dicentes, aberraſſe vero magiſtrum, abiere ſinguli in domum. Poſtridie rurſus accuſantibus ipſis Xanthum, ille reſpondebat, non ſecũdum voluntatẽ ſuam hæc facta fuiſſe, ſed

βίῳ; πᾶσα γὰρ παιδεία καὶ φιλοσοφία διὰ αὐτῆς παιδεύεται καὶ διδάσκεται. διὰ αὐτῆς δόσεις, λήψεις, ἀγοραί, ἀσπασμοί, εὐφημίαι, μοῦσα πᾶσα. διὰ αὐτῆς γὰρ συγκροτοῦνται γάμοι, πόλεις ἀνορθοῦνται, ἄνθρωποι διασώζονται, καὶ συνελόντι φάναι, διὰ αὐτῆς ἅπας ὁ βίος ἡμῶν συνέστηκεν. οὐδὲν ἄρα τῆς γλώττης ἄμεινον. ἐπὶ τούτοις οἱ σχολαστικοὶ τὸν μὲν Αἴσωπον ὀρθῶς λέγειν φάμενοι, ἡμαρτηκέναι δὲ τὸν διδάσκαλον, διεληλύθασιν ἕκαστος ἐπ' οἴκου. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πάλιν αἰτιωμένων αὐτῶν τὸν Ξάνθον, ἐκεῖνος ἀπελογεῖτο, μὴ κατὰ γνώμην αὐτοῦ ταῦτα γεγονέναι, ἀλλὰ

τοῦ αἰσχροῦ δούλου τῇ κακουργίᾳ. σήμερον δὲ διαμείψει τὸ δεῖπνον, κἀγὼ δὲ παρόντων ὑμῶν αὐτῷ διαλέξομαι. καὶ καλέσας αὐτὸν πᾶν ὅ,τι φαυλότατόν τε καὶ χείριστον ὀψωνῆσαι κελεύει, ὡς τῶν σχολαστικῶν σὺν αὐτῷ δειπνησόντων. ὁ δὲ μηδὲν διατραπεὶς, πάλιν γλώσσας ἐπρίατο, καὶ ἑτοιμάσας, ἀνακλιθεῖσι παρέθηκεν. οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ὑπεφώνουν, χοίρειαι πάλιν γλῶσσαι· καὶ μετὰ μικρὸν αὖθις γλώττας παρέθηκε, καὶ μάλα αὖθις καὶ αὖθις. τοῦ Ξάνθου δὲ δυσανασχετήσαντος, καὶ, τί τοῦτο Αἴσωπε, εἰρηκότος, μὴ πάλιν ἐντεταλμένον σοι πᾶν ὅ, τι χρηστότατόν

inutilis ſerui nequitia: hodie autem permutabit cœnam, & ipſe præſentibus vobis cū eo colloquar. Ac vocato eo, viliſſimum quodque, & peſſimum obſonari iubet, quod diſcipuli ſecum forent cœnaturi. Ille autem nihil mutatus, rurſus linguas emit, & apparatas diſcumbentibus appoſuit. Hi inter ſe ſubmurmurabāt, Porcinæ rurſus linguę. Et paulo poſt iterū linguas appoſuit, & valde iterum atq; iterū. Xātho autem iniquo animo ferēte, & quid hoc, Æſopo dicente, nū rurſus mandaui tibi optimum quodque

& præſtantiſſimũ obſonari, ac non potius viliſſimũ quodque & peſſimũ? ille autẽ, Et quid vnquã peius lingua, o here? nõne vrbes per ipsã corruũt? nõ homines per ipsã interficiũtur? nõ mẽdacia omnia, & maledicta, & periuria per ipſam perficiũtur? nõ nuptię, & principatus & regna per ipſam euertũtur? nõ, vt ſummatim dicã, vita omnis per ipſam infinitorũ errorũ referta eſt. Hæc Æſopo dicẽte quidã ex diſcũbentibus vna cũ Xantho inquit, Hic, niſi valde teipſum munieris, nõ dubia erit infamiæ cauſa tibi. qualis e-

enim

τε καὶ βέλτιστον ὀψωνῆσαι; οὐχὶ πᾶν ὅ, τι φαυλότατόν τε καὶ χείριστον; ὁ δὲ, καὶ τί ποτε χεῖρον τῆς γλώττης, ὦ δέσποτα; οὐ πόλεις δι' αὐτῆς καταπίπτουσιν; οὐκ ἄνθρωποι δι' αὐτῆς ἀναιροῦνται; οὐ ψεύδη πάντα, καὶ βλασφημίαι, καὶ ἐπιορκίαι διὰ ταύτης περαίνονται; οὐ γάμοι, καὶ ἀρχαὶ, καὶ βασιλεῖαι δι' αὐτῆς ἀνατρέπονται; οὐχ, ὡς κεφάλαιον εἰπεῖν, ὁ βίος δι' αὐτῆς ἅπας μυρίων πλημμελημάτων γέμει; ταῦτα τοῦ Αἰσώπου φαμένου, τὶς τῶν συνανακειμένων τῷ Ξάνθῳ φησὶν, οὗτος, εἰ μὴ πάνυ σεαυτὸν ἀσφαλίσῃ, οὐκ ἂν ἄπορος εἴη μανίας ἀφορμῶν σοι γενέσθαι. οἷα γὰρ ὁ

μορ-

μορφὴ, τοιάδε καὶ ἡ ψυχή. καὶ ὁ Αἴσωπος πρὸς αὐτὸν, σύ μοι δοκεῖς ἄνθρωπε κακεντρεχής τις καὶ περίεργος εἶναι, δεσπότην παροξύνων κατὰ οἰκέτου. καὶ ὁ Ξάνθος πρὸς ταῦτα, προφάσεως ἐφιέμενος μαστιγῶσαι τὸν ἄνθρωπον, δραπέτα, φησὶν, ἐπείπερ περίεργον εἶπας τὸν φίλον, δεῖξόν μοι ἀπερίεργον ἄνθρωπον ἀγαγών. ἐξελθὼν τοίνυν τῆς ἐπιούσης ἐπὶ τοῦ λεωφόρου ὁ Αἴσωπος, καὶ τοὺς παριόντας περισκοπῶν, ὁρᾷ τινὰ ἐφ' ἑνὸς τόπου ἱκανὸν χρόνον καθίσαντα, ὃν καὶ δοκιμάσας καθ' αὑτὸν ἀπράγμονά τινα καὶ ἁπλοϊκὸν εἶναι, προσελθών, φησιν, ὁ δεσπότης σε καλεῖ σὺν αὐ-

τῷ

nim forma, talis & anima. Et Aeſopus ad eũ, Tu mihi videris, ò homo, prauus quidã & curioſus eſſe, herũ irritans cõtra ſeruum. Et Xanthus ad hęc, occaſionẽ cupiẽs verberãdi hominem, fugitiue, inquit, quoniam curioſum dixiſti amicum, oſtende mihi incurioſum hominem adductum. Egreſſus igitur poſtridie in plateam Aeſopus, eos qui prætéribant circumſpiciẽs, videt quendam in loco quodam diu ſedẽtem, quem iudicans ſecum otioſum, & ſimplicem eſſe, accedens inquit, Herus te inuitat ſecum

pran-

prāſurum. Et ruſticus ille nihil ſciſcitatus, neq; quis eſſet a quo inuitaretur, ingreſſus eſt in domum, & cum ipſis calceis, vt erant viles, diſcubuit. Rogante autem Xantho, Quis hic? Aeſopus ait, Incurioſus homo. Et Xanthus in aurem fatus vxori vt ſibi obſequeretur, & quod ipſe iuſſerit faceret, vt honeſta ratione plagas AEſopo inferret. Deinde coram omnibus inquit, Domina aquā in peluim iniice, & pedes hoſpitis laua. Cogitabat enim ſecum omnino hoſpitem recuſaturum: Ae-

τοῦ ἀριστῆσαι. καὶ ὁ ἄγροικος ἐκεῖνος μηδὲν περιεργασάμενος, μήτε τίς ὢν ὑπό τινος καλεῖται, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ σὺν αὐτοῖς ὑποδήμασι φαύλοις οὖσιν ἀνέπεσεν. ἐρομένου δὲ τοῦ Ξάνθου, τίς οὗτος; Αἴσωπος εἶπεν, ἀπερίεργος ἄνθρωπος. καὶ ὁ Ξάνθος εἰς οὖς εἰπὼν τῇ γυναικὶ συνυποκριθῆναι αὐτῷ, καὶ ὅπερ ἂν αὐτὸς ἐπιτάττῃ, ποιεῖν, ὡς ἂν δι' εὐπροσώπου λόγου πληγὰς τῷ Αἰσώπῳ ἐντείνειεν. εἶτα ἐν ἐπηκόῳ πάντων, φησί, κυρία, ὕδωρ ἐπὶ τῆς λεκάνης βαλοῦσα, τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψον. διενοεῖτο γὰρ καθ' αὐτὸν, ὡς πάντως ὁ μὲν ξένος ἀλαζονευθήσεται. ὁ δὲ Αἰ-

Αἴσωπος ὡς ἐκείνου περιέργου φανέντος, πληγὰς λήψεται. ἡ μὲν οὖν βαλοῦσα τὸ ὕδωρ εἰς τὴν λεκάνην, ᾔει τοὺς πόδας τοῦ ξένου νίψουσα. ὁ δὲ γνοὺς ταύτην οὖσαν τὴν τοῦ οἴκου δεσπότιν, καθ᾽ ἑαυτὸν εἶπε, τιμῆσαί με πάντως βούλεται, καὶ τούτου δὲ χάριν αὐτοχειρίᾳ τοὺς πόδας μου βούλεται νίψαι, ἐπεὶ θεραπαινίσιν εἶχεν ἂν τοῦτ᾽ ἐπιτάξαι. προτείνας οὖν τοὺς πόδας, νίψον κυρία, φησί. καὶ νιψάμενος ἀνεκλίνθη. τοῦ δὲ Ξάνθου κελεύσαντος οἶνον τῷ ξένῳ δοθῆναι πιεῖν, πάλιν ἐκεῖνος διελογίσατο καθ᾽ αὑτὸν, ὡς αὐτοὺς μὲν τὸ πρότερον ἔδει πιεῖν, ἐπεὶ δ᾽ οὕτως αὐτοῖς

ἔδο-

Aeſopum vero illo curioſo apparente, verberib⁹ cæſum iri. Illa igitur iacta aqua in peluim, ibat pedes hoſpitis lotura. At ille cognoſcens hanc eſſe domus dominam, ſecum loquebatur, Honorare me omnino vult, atq; huius rei gratia ſuis manib⁹ pedes meos vult lauare, quum ancillis queat hoc mandare. Extenſis igitur pedibus, Laua, inquit, hera: ac lotus diſcubuit. Xantho autem iubente vinum hoſpiti dari, quod biberet, rurſus ille conſiderabat ſecum, ipſos ante oportere bibere; ſed quia ſic ipſis vi-

ſum

ſum eſt,non opus mihi hæc inquirere. Accipiens igitur bibit. Prandētibus vero, & ferçulo quodam hoſpiti appoſito, atque illo ſuauiter comedente,Xanthus cocū, quod male hoc condiuiſſet, criminabatur;atq;etiā nudū flagellabat.ruſticus autē ſecū dicebat,Ferculū quidē optime coctū eſt, & nihil ei deeſt quo minus recte paratum ſit: ſi autem abſq; cauſa ſuū ſeruū velit flagellare pater familias;quid ad me? Xantho autē ægre ferente,neq; iucūde affecto,quoniā nihil hoſpes curioſe inquirebat,tādē placētæ alla

ἔδοξεν, οὐδὲν ἔργον ἐμοὶ τὰ τοιαῦτα ἐρευνᾶν. καὶ λαβὼν ἔπιεν. ἀριστούντων δὲ, καί τινος ἐδέσματος τῷ ξένῳ παρατεθέντος, κἀκείνου ἡδέως ἐσθίοντος, ὁ Ξάνθος τῷ μαγείρῳ ὡς κακῶς τοῦτο ἀρτύσαντι ἐνεκάλει, καὶ μέντοι καὶ ἀποδυθέντι πληγὰς ἐνέφορει. ὁ δ' ἀγροιώτης καθ' αὐτὸν ἔλεγε, τὸ μὲν ἔδεσμα ἄριστα ἕψηται, καὶ οὐδενὸς αὐτῷ δεῖ πρὸς τὸ καλῶς ἔχειν· εἰ δὲ καὶ δίχα προφάσεως βούλεται τὸν αὐτοῦ δοῦλον μαστιγοῦν ὁ οἰκοδεσπότης, τί πρὸς ἐμέ; τοῦ δὲ Ξάνθου ἀγανακτοῦντος, καὶ οὐχ ἡδέως διακειμένου, ἐπεὶ μηδὲν ὁ ξένος περιειργάζετο, τέλος πλακοῦντος εἰσεχ-

θησαν. ὁ δὲ ξένος ἅτε δὴ μήπω πλακοῦντος γευσάμενος, σωρεύων καὶ συνειλῶν αὐτοὺς ὡς ψωμοὺς ἤσθιε. τοῦ δὲ Ξάνθου τὸν ἀρτοποιὸν αἰτιασαμένου, καὶ τί δήποτε, ὦ κατάρατε, φαμένου, καὶ μέλιτος δίχα καὶ πεπέρεως τοὺς πλακοῦντας ἐσκεύασας; ἐκεῖνος ἔφη, εἰ μὲν ὠμὸς ἐστιν, ὦ δέσποτα, ὁ πλακοῦς, ἐμὲ τύπτε· εἰ δ' οὐχ ὡς ἔδει ἐσκεύασται, μὴ ἐμὲ, ἀλλὰ τὴν δέσποιναν αἰτιῶ. καὶ ὁ Ξάνθος, εἰ περὶ τῆς ἐμῆς τοῦτο γέγονε γυναικὸς, ζῶσαν αὐτὴν ἀρτίως κατακαύσω. καὶ πάλιν τῇ γυναικὶ νεύει αὐτῷ συνυποκριθῆναι διὶ Αἴσωπον. κελεύσας οὖν κληματί-

δας

tæ ſunt. hoſpes vero, vt qui nunquam placentam guſtaſſet, cōuoluens, & concludens ipſas vt panes comedebat. Xantho autem piſtorem accuſante, & curnam, ô execrande dicente, & abſque melle ac pipere placētas præparaſti? ille inquit, Si cruda eſt, o here, placenta, me verbera: ſi vero non, vt oportebat, præparata eſt, nō me, ſed heram accuſa. Et Xanthus, Si a mea hoc factum eſt vxore, viuam ipſam nunc comburam. atque iterum vxori innuit, vt ſibi obſequeretur propter Æſopū. Iuſſo igitur ſarmen-

ta

ta in medium afferri, pyram ſuccēdit, & arreptam vxorē prope pyram egit, vt expectaretur ipſam in ignem immittere. Differebat autem aliquo modo, & circumſpiciebat ruſticū, ſi quo modo aſſurgens a tali audacia prohibere ipſum aggrederetur. ſed is ſecū rurſus cōſiderabat, quū nulla adſit cauſa, quidnam ſic iraſcitur? Deinde inquit, O paterfamilias, ſi hoc iudicas oportere fieri, expecta me parumper, dum digreſſus adducam & ipſe meam ex agro vxorem, vt ambas ſimul comburas. Hæc a viro Xāth⁹ audiens,

δας εἰς τὸ μέσον ἀχθῆναι, πυρὰν ἀνῆψε, καὶ λαβόμενος τῆς γυναικὸς ἐγγὺς τῆς πυρᾶς ἤγαγε, προσδοκήσιμος ὢν αὐτὴν εἰς τὸ πῦρ ἐπαφεῖναι. διέτριβε δέ πως, καὶ περιέβλεπε τὸν ἀγροικον, εἴπως ἀνασὰς τοῦ τοιοῦδε τολμήματος εἶρξαι αὐτὸν ἐγχειρήσειεν. ὁ δὲ καθ᾽ αὐτὸν αὖθις διεσκοπεῖτο, ὡς αἰτίας μὴ παρούσης, τί δήποτε οὕτως ὀργίζεται. εἶτά φησιν, οἰκοδέσποτα, εἰ τοῦτο κέκρικας δεῖν γενέσθαι, ὑπομεινόν με μικρὸν, μέχρις ἂν ἀπελθὼν ἐνέγκω μου καὶ αὐτὸς ἐξ ἀγροῦ τὴν γυναῖκα, ὡς ἂν ἄμφω κατὰ τὸ αὐτὸ κατακαύσῃς. ταῦτα τοῦ ἀνδρὸς ὁ Ξάνθος ἀκούσας,

σας, καὶ τὸ τούτου ἀκέραιον
καὶ γενναῖον θαυμάσας,
πρὸς Αἰσώπῳ φησὶν, ἴδε
ἀληθῶς ἄνθρωπος ἀπε-
ρίεργος. ἔχεις τὰ νικη-
τήρια λαβὼν Αἴσωπε.
ἅλις ἔχεις σοι τοῦ λοιποῦ·
τὸ δ' ἐντεῦθεν ἐλευθε-
ρίας τῆς σῆς ἐπιτεύξῃ. τῇ
δ' ἐπιούσῃ ὁ Ξάνθος
ἐπέταξε πρὸς Αἰσώπῳ εἰς
τὸ βαλανεῖον ἀπελθεῖν,
καὶ σκέψασθαι εἰ μὴ πολὺς
πάρεστιν ὄχλος, βούλεσθαι
γὰρ αὐτὸν λουθῆναι. ἀπιόν-
τι δὲ ὁ στρατηγὸς συναντή-
σας, καὶ τοῦ Ξάνθου γνοὺς αὐ-
τὸν ὄντα, ἤρετο ποῖ πο-
ρεύοιτο. τοῦ δὲ, οὐκ οἶδα,
φαμένου, νομίσας ὁ στρα-
τηγὸς τὴν ἐρώτησιν αὐτοῦ
παρ' οὐδὲν λογίσασθαι,
εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἀπα-
χθῆ-

diens & huius ſince-
ritatem ac generoſi-
tatem admiratus, Æ-
ſopo inquit, Ecce ve-
re homo incurioſus:
habes accepta præ-
mia victoriæ, o Aeſo-
pe. Satis eſt tibi de ce
tero: dein vero liber-
tatem tuam aſſeque-
ris. Poſtridie autem
Xanthus iuſſit Aeſo-
po in balneas ire, &
ſcrutari an multa a-
deſſet turba, velle e-
nim lauari. Abeunti
autem prætor occur-
rens, & Xanthi ipſum
eſſe cognoſcens, in-
terrogauit quonam
iret. Quod quum ſe is
negaſſet ſcire, exiſti-
mans prætor interro-
gationem ſuā flocci-
pendi, in carcerem
ip-

ipſum adduci iubet. Quum igitur abduceretur Æſopus, clamauit, Vides, o prætor, quemadmodum recte reſponderim? quæ enim non expectaui, & occurri tibi, & in carcerem iam trahor. Tum prætor ſtupefactus reſponſi promptitudine, ſiuit abire. Aeſopus autem profectus in balneas, multã turbam in ipſis intuitus eſt, ſed & lapidẽ videt in medio ingreſſu poſitum, in quẽ ſinguli ingrediẽtes, & egredientes pede offendebãt. Hunc autẽ vnus quis ingrediens, vt lauaret, ſublatũ trãſpoſuit. reuerſus igitur ad herũ, Si vis,

χθῆναι κελεύει. ἀπαγόμενος τοίνυν ὁ Αἴσωπος ἔκραξεν, ὁρᾷς, ὦ στρατηγὲ, ὅπως ὀρθῶς ἀπεκρίθην; ἃ γὰρ μὴ προσεδόκησα, καὶ συνήντησά σοι, καὶ εἰς εἱρκτὴν ἤδη ἀπάγομαι. καὶ ὁ στρατηγὸς ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ τῆς ἀπολογίας ἑτοίμῳ, ἀφῆκεν ἀπιέναι. Αἴσωπος δὲ παραγενόμενος εἰς τὸ βαλανεῖον, καὶ πλῆθος ἐν αὐτῷ θεασάμενος ὄχλου, καὶ λίθον ὁρᾷ κατὰ τὸ τῆς εἰσόδου μεσαίτατον κείμενον, ἐφ᾽ ὃν ἕκαστος τῶν εἰσιόντων τε καὶ ἐξιόντων τὸν πόδα προσέπταιον. τοῦτον δὲ εἷς τις εἰσιὼν ἐφ᾽ ᾧ λούσασθαι, ἄρας μετέθηκεν. ὑποστρέψας οὖν πρὸς τὸν δεσπότην, εἰς καλ-

λού-
σασθαι, ἕνα ἄνθρωπον ἐν
τῷ βαλανείῳ τεθέα-
μαι. καὶ τοῦ Ξάνθου ἐλ-
πόντος, καὶ τὸ πλῆθος τῶν
λουομένων ἰδόντος, καὶ τί
τοῦτο εἰπόντος, Αἴσωπε,
οὐχ ἕνα ἄνθρωπον ἔφης
ἑωρακέναι; ὁ Αἴσωπος,
ναί, φησιν· τὸν γὰρ λίθον
ἐκεῖνον (τῇ χειρὶ δεί-
ξας) περὶ τῆς εἰσόδου κεί-
μενον εὗρον, ἐφ᾽ ὃν οἱ εἰ-
σιόντες πάντες καὶ ἐξιόν-
τες προσέπταιον. εἷς δέ
τις πρὶν ἢ προσπταῖσαι,
ἄρας μετέθηκεν. ἐκεῖ-
νον οὖν ἕνα ἄνθρωπον
εἶπον ἑωρακέναι, προτι-
μήσας τῶν ἄλλων. καὶ ὁ Ξάν
θος, οὐδὲν παρὰ τῷ Αἰ-
σώπῳ ἀργὸν εἰς ἀπολο-
γίαν. ἄλλοτέ ποτε τοῦ

vis inquit, here laua-
ri, vnum hominem
in balneis vidi. Et Xā-
tho profecto, ac mul-
titudinem lauantium
vidente, & quid hoc
dicente, ô Æſope, nō-
ne vnū hominem di-
xiſti te vidiſſe? & Ae-
ſopus, Certe, inquit:
nā lapidē illū (manu
oſtēdēs) ante ingreſ-
ſum poſitū reperi, in
quē ingredientes oēs
& exeuntes offende-
bant. vnus vero qui-
dam antequā allide-
ret, eleuatū trāſpoſuit
Illum igitur vnū ho-
minē dixi vidiſſe, plu-
ris faciēs quā alios.
tum Xanthus, Nihil
apud Aeſopum tar-
dum eſt ad reſponſio-
nem. Aliquando alias

Xantho ex latrina redeunte, & interrogante Æſopum, Quid ita homines poſt cacationem ventris excrementa aſpiciunt? Ille ait, Antiquis temporibus vir quidam delicatius viuēs multo tempore præ deliciis in latrina ſedebat, vt & ſua illic immorans cacauerit præcordia. Ex illò tempore igitur timentes ceteri homines, ventris inſpiciunt ſordes, ne quo modo & ipſi hoc patiantur. Sed tu here, ne time: non enim ſunt tibi præcordia. Die autem quodam, celebrato conuiuio, & xantho

cum

Ξάνθου δὲ ἀφέδρου ἐπανιόντος, καὶ πυνθομένου τοῦ Αἴσωπον, τί δή ποτε οἱ ἄνθρωποι μετ' ἀποπατον τὰ τῆς γαστρὸς ἐκκρίματα βλέπουσιν; ἐκεῖνος ἔφη, κατὰ τοὺς παλαιοὺς χρόνους ἀνήρ τις τῶν τρυφερώτερον ζώντων πολλὼ χρόνον ὑπὸ ἀπατάλης ἐν ἀφόδῳ ἐκάθητο, ὡς καὶ τὰς οἰκείας ἐκεῖ διατρίβων ἀποπατῆσαι φρένας. ἐξ ἐκείνου τοίνυν δεδοικότες οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὰς τῆς γαστρὸς ἀφορῶσι λύματα, μή πως καὶ αὐτοὶ τοῦτο πεπόνθασιν. ἀλλὰ σὺ δέσποτα, μὴ φόβου. οὐ γὰρ ἔχεις φρένας. ἐν ἡμέρᾳ δέ τινι συμποσίου συγκροτηθέντος, καὶ τοῦ Ξάνθου

σὺν

σὺν τοῖς ἄλλοις τῶν φιλοσόφων συνανακλινθέντος, καὶ τοῦ πότου ἤδη ἐπικρατήσαντος, συχνὰ προβλήματα μεταξὺ τούτων ἐκαλινδεῖτο· καὶ τοῦ Ξάνθου ἀρξαμένου ταράττεσθαι, Αἴσωπος παρεστὼς, ἔφη, δέσποτα, ὁ Διόνυσος τρεῖς κέκτηται κράσεις, τὴν μὲν πρώτην ἡδονῆς, τὴν δὲ δευτέραν μέθης, τὴν δὲ τρίτην ὕβρεως. καὶ ὑμεῖς οὖν πεπωκότες ἤδη καὶ ἡσθέντες τὰ ἐφεξῆς καταλίπετε. καὶ ὁ Ξάνθος ἤδη μεθύων φησὶ, σιώπα, τοῖς ἐν ᾅδου συμβούλευε. καὶ ὁ Αἴσωπος, οὐκοῦν καὶ εἰς ᾅδου κατασπασθήσῃ. τῶν δὲ σχολαστικῶν τις ὑποβεβρεγμένον ἤδη τῇ μέθῃ τὸν Ξάνθον ἰδὼν,

cum aliis Philoſophis diſcumbente, & potu iam inualeſcente, crebræ quæſtiones inter hos verſabantur, atque Xantho incipiente turbari, AEſopus adſtans, ait, Here, Bacchus tria poſſidet temperamenta: primum voluptatis, ſecundum ebrietatis, tertium contumeliæ. Et vos igitur poti iam & lætati, quæ reliqua ſunt omittite. tum Xanthus iam ebrius ait, Tace, inferis conſule. Et Aeſopus: Igitur & in inferos diſtrahere. Ex diſcipulis autem quidam ſubebrium iam Xanthum vi-

vidés.&,vt in vniuerſum dicam, temulentum,O preceptor,inquit,poteſt ne quis ebibere mare homo? Et ille, Adm odũ quidem. Ego enim ipſe hoc ebibã.Et diſcipulus,At ſi non poteris, quamnam tibi mulctã irrogabo? tum Xanthus, Domum meam depono totam.Atque interim depoſitis anulis pacta firmauerunt; tum diſceſſerunt.Poſtridie dilucu lo excitato Xantho, ac faciem lauante,& anulum inter lauandum non vidente, & Aeſopum de eo interrogante, ille, Neſcio, inquit,quidnam factum fuerit

ἰδὼν, καὶ ὅλον εἰπεῖν, οἰνόπληγα, καθηγητά, φησι, δύναταί τις ἐκπιεῖν τὴν θάλατταν ἄνθρωπος; καὶ ὅς, πάνυ μὲν οὖν. ἐγὼ γὰρ αὐτὸς ταύτην ἐκπίομαι. καὶ ὁ σχολαστικὸς, εἰ δ' οὐ δυνήσῃ, τί ποτέ σοι τίμημα ἐπιγράψω; καὶ ὁ Ξάνθος, τὴν οἰκίαν μου τίθημι πᾶσαν. καὶ ἐπὶ τούτοις καταθέμενοι τοὺς δακτυλίους τὰς συνθήκας ἐκύρωσαν. τότε μὲν οὖν διελύθησαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρωΐας ἐξεγερθέντος τοῦ Ξάνθου, καὶ τὴν τε ὄψιν νιψαμένου, καὶ τὸν δακτύλιον ἐν τῷ νίπτεσθαι μὴ ἰδόντος, καὶ τὸν Αἴσωπον περὶ αὐτοῦ πυθομένου, ἐκεῖνος, οὐκ οἶδα, φησι, τί ποτε γέ-

γο·

γονεν· ἓν δ᾽ οἶδα μόνον,
ὅτι τῆς οἰκίας σαυτοῦ ἀλ-
λότριος γέγονας. καὶ ὁ Ξάν-
θος, ὅτι τί δή; καὶ ὁ Αἴσω-
πος, ὅτι τὴν χθὲς με-
θύων συνέθου τὴν θά-
λατταν ἐκπιεῖν, κἀπὶ ταῖς
ὁμολογίαις κατέθου καὶ
τὸ δακτύλιον. κἀκεῖνος,
καὶ πῶς ἄρ᾽ ἐγὼ μεῖζον
πίστεως ἔργον δυνήσομαι;
ἀλλά σου νῦν δέομαι, εἴ
τις σύνθεσις, εἴ τις δεινό-
της καὶ ἐμπειρία, ξυμπα-
ρίστασο, καὶ βοήθειαν ὄρε-
γε, ὡς περιγένωμαι, ἢ τὰς
γε συνθήκας λῦσαι· καὶ ὁ
Αἴσωπος, περιγένεσθαι μὲν
οὐκ ἔνι, λυθῆναι δὲ τὰς
ὁμολογίας ποιήσω. ἐπει-
δὰν γὰρ αὖθις τήμερον
εἰς ταὐτὸ συνέλθητε,
μηδ᾽ ὁπωσοῦν φανῇς δει-
λιά-

rit: ſed vnum ſcio tã-
tum, quod a domo
decideris tua. Tum
Xanthus, Quamobrẽ? Et Aeſopus, Quo-
niam heri ebrius pe-
pigiſti mare ebibe-
re, atque in pactis de-
poſuiſti & anulum.
Et is, Et quomodo
maius fide opus po-
tero? Verum te nunc
rogo, ſi quod com-
mentum, ſi qua ver-
ſutia, ſi qua expe-
rientia, præſto ſis, ac
opem porrige, vt vin-
cam, aut pacta diſ-
ſoluam. & Aeſopus,
vincere quidem haud
licet, ſed vt ſoluas
pacta efficiam. Quum
hodie rurſus in v-
num cõueneritis, nul-
lo modo videaris ti-

mere, verum quæ pactus es bene potus, eadem nunc etiam ſobrius dic. Iubeas itaque ſtramenta & menſam in litore poni, & pueros paratos cum poculis porrigere tibi marinam aquam. Quum autem omnem videris turbam concurriſſe ad ſpectaculum, ipſe diſcumbens iube ex mari impleri poculum: atque hoc accepto omnibus audientibus dic pactis præfecto, Quænam apud vos fœdera iniuimus? Atque is reſpondebit tibi, quod pepigeris mare ebibere. Cõuerſus igitur tu ad omnes ſic dicito

κλαύσας, ἀλλ᾽ ἅπερ ὡμολόγησας παροινῶν, ταῦτα καὶ νήφων λέγε. κέλευσον μέν τοι στρώματα καὶ τράπεζαν παρὰ τὴν ἠϊόνα τεθῆναι, καὶ παῖδας ἑτοίμους σὺν ἐκπώμασιν ὀρέγειν σοὶ τὸ θαλάττιον ὕδωρ. ἐπειδὰν δὲ σύμπαντα θεάσῃ τὸν ὄχλον συνδεδραμηκότα ἐπὶ τὴν θέαν, αὐτὸς ἀναπεσὼν κέλευσον ἐκ τῆς θαλάττης πληρωθῆναι τὸ ἔκπωμα, καὶ τοῦτο λαβὼν ἐν ἐπηκόῳ πάντων εἰπὲ πρὸς συνθηκοφύλακα, τίνας παρ᾽ ὑμῖν πεποίηκα μετὰ τὰς συνθήκας; καὶ ὃς ἀποκρινεῖταί σοι, ὡς ὡμολόγησας τὴν θάλασσαν ἐκπιεῖν. στραφεὶς οὖν σὺ πρὸς ἅπαντας οὕτω φρά-

σὸν, ὦ ἄνδρες Σάμιοι, ἴστε καὶ ὑμεῖς πάντως πλείστους ὅσους ποταμοὺς ἐκβάλλοντας εἰς τὴν θάλασσαν, ἐγὼ δὲ συνεθέμην μόνην τὴν θάλατταν ἐκπιεῖν, οὐ μὴν καὶ τοὺς ἐξιόντας εἰς αὐτὴν ποταμοὺς. οὗτος οὖν ὁ σχολαστικὸς ἀπελθὼν πρότερον ἐπισχέτω τοὺς ποταμοὺς ἅπαντας, εἶτα δ᾽ αὖθις ἐγὼ τὴν θάλατταν μόνην ἐκπίομαι. ὁ δὲ Ξάνθος τὴν μέλλουσαν ἐκ τούτου τῆς συνθήκης διάλυσιν ἔσεσθαι γνοὺς, ὑπερήσθη. τοῦ δήμου τοίνυν παρὰ τὸν αἰγιαλὸν συῤῥεύσαντος ἐπὶ θέαν τοῦ πραχθήσεσθαι μέλλοντος, καὶ τοῦ Ξάνθου κατὰ τὰ διδαχθέντα πρὸς

to, Viri Samii, ſcitis & vos penitus quam plurimos fluuios prorumpere in mare: ego autem pactus ſum ſolum mare ebibere, non etiam exeuntia in ipſum flumina. Hic itaque ſcholaſticus eat prius retenturus flumina omnia, deinde ſtatim mare ſolum ebibam. Xanthus autem futuram ex hoc pacti ſolutionem cognoſcens, vehementer lætatus eſt. Populo igitur ad litus confluente ad ſpectaculum eius quod faciendum erat, quumque Xanthus quæ edoctus fuerat, ab-

Aeſopo feciſſet, ac dixiſſet, Samij acclamarunt laudantes ipſum, & admirantes. Sed ſcholaſticus tum ante Xanthi pedes prouolutus, & victũ ſe confitebatur & pacta rogabat diſſolui. Quod & fecit Xanthus exorante populo. Profectis autem ipſis in domum, Aeſopus adiens Xanthum, inquit, Per omnem tibi vitam gratificatus ego, nonne dignus ſum, o here, conſequi libertatem? Et Xanthus obiurgãdo ipſum repulit, dicẽs, An nolo ipſe hoc facere? ſed exi ante veſtibulum, & ſpeculare: & ſi videris duas cor-

τοῦ Αἰσώπου δράσαντος, καὶ εἰπόντος, οἱ Σάμιοι ἀνεβόησαν εὐφημοῦντες αὐτὸν καὶ θαυμάζοντες. ὁ δὲ σχολαστικὸς προσπεσὼν τὴν ἱκαῦτα πρὸ Ξάνθῳ, νενικῆσθαί τε ὡμολόγει, καὶ τὰς συνθήκας ἐδεῖτο λῦσαι· ὃ καὶ πεποίηκε Ξάνθος δυσωπήσαντος τοῦ δήμου. ἀφικομένων δ' αὐτῶν εἰς τὴν οἰκίαν, Αἴσωπος προσελθὼν, τῷ Ξάνθῳ φησὶν, ὁ πάντα σοι τὸν βίον χαρισάμενος ἐγὼ, οὐκοῦν ἄξιός εἰμι δέσποτα τυχεῖν ἐλευθερίας; καὶ ὁ Ξάνθος λοιδορήσας αὐτὸν ἀπήλασε, λέγων, μὴ γὰρ οὐ βουλομένῳ μοι ἦν τοῦτο πρᾶξαι; ἀλλ' ἔξελθε πρὸ τοῦ πυλῶνος, καὶ σκέψαι· κἂν ἴδῃς δύο κο-

κορώνας, ἀνάγγειλόν μοι· ἀγαθὸς γὰρ οἰωνός ἐστι· ἐπεὶ εἰ μίαν ἴδῃς, τοῦτο πονηρόν. προσελθὼν οὖν ὁ Αἴσωπος, καὶ συμβὰν, οὕτω δύο κορώνας ἐπί τινος ἰδὼν δένδρου καθεζομένας, προσελθὼν τῷ Ξάνθῳ ἀνήγγειλεν. ἐξιόντι δὲ τῷ Ξάνθῳ, ἡ ἑτέρα τούτων ἀπέπτη· καὶ ὁ Ξάνθος θατέραν μόνην ἰδὼν, ἔφη, οὐ εἶπάς μοι κατάρατε, δύο ἑωρακέναι; καὶ ὃς, οὕτως, ἀλλ' ἡ ἑτέρα ἀπέπτη. καὶ ὁ Ξάνθος, ἐπέλιπέ σοι δραπέτα τὸ χλευάζειν με; καὶ κελεύει αὐτὸν γυμνωθέντα τύπτεσθαι. τοῦ δ' Αἰσώπου μαστιγουμένου προσελθών τις ἐκάλει ἐπὶ τὸ δεῖπνον τὸν Ξάνθον· καὶ ὁ

Αἴ-

cornices, renũcia mihi: bonum enim auguriũ hoc: quod ſi vnã videas, hoc malũ. Accedẽs igitur Aeſopus, & quũ forte duas ſic cornices ſupra quadam vidiſſet arbore ſedentes, accedẽs Xãtho renunciauit. Exeunte autem Xantho altera harũ auolauit, & Xanthus alterã ſolam vidẽs, ait, Nonnẽ dixiſti mihi, execrãde, duas vidiſſe te? & is, Ita, ſed altera auolauit. Tũ Xãthus, Reliquũ erat tibi fugitiue vt derideres me? & iubet eũ denudatũ verberari. At dũ Aeſopus verberabatur, profectus quidã inuitauit ad cœnã Xanthũ, ac

Ae-

Aeſopus inter verbera exclamauit, Hei miſero mihi: ego enim qui duas vidi cornices verberor: tu vero qui vnam tantum, in conuiuium abis. vanum itaque fuit augurium. tum Xanthus ſolertiam eius admiratus, ceſſare iubet verbera. Non multis autē poſt diebus philoſophos & rhetoras quum inuitaſſet Xanthus, iuſſit Aeſopo ante veſtibulum ſtare, & nullum idiotam ingredi ſinere, ſed ſapientes ſolos. Hora autem prandii, clauſo veſtibulo Aeſopus intus ſedebat. Ex inuitatis autem quodam profecto, & ia-

Αἴσωπος ἐπὶ τυπτόμενος ἀνεβόησεν· οἴμοι τῷ δυστήνῳ· ἐγὼ μὲν γὰρ ὁ τὸ δικόρωνον ἰδὼν τύπτομαι, σὺ δ' ὁ μίαν ἰδὼν μόνην, εἰς εὐωχίαν ἄπει. ἕωλος ἄρ' ἦν ἡ οἰωνοσκοπία. καὶ ὁ Ξάνθος τὸ ἀγχίνουν αὐτοῦ θαυμάσας, παύσασθαι κελεύει τυπτόμενον. μετὰ δ' οὐ πολλὰς ἡμέρας φιλοσόφους καὶ ῥήτορας καλέσας ὁ Ξάνθος, ἐκέλευσε τῷ Αἰσώπῳ πρὸ τοῦ πυλῶνος στῆναι, καὶ μηδένα τῶν ἰδιωτῶν εἰσελθεῖν συγχωρῆσαι, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους· τῇ δὲ ὥρᾳ τοῦ ἀρίστου κλείσας Αἴσωπος τὸν πυλῶνα ἐντὸς ἐκαθέζετο. τῶν κεκλημένων δέ τινος ἐλθόντος, καὶ τὴν θύ-

θύραν κόπτοντος, Αἰσώ-
πος ἔνδοθεν ἔφη· τί σείει
ὁ κύων; ὁ δὲ νομίσας
κύων κληθῆναι, ὀργισθεὶς
ἀνεχώρησεν. οὕτως οὖν
ἕκαστος ἀφικνούμενος, αὖ-
θις ἀπῄει σὺν ὀργῇ, νο-
μίσας ὑβρίζεσθαι, τοῦ Αἰ-
σώπου ταῦτα πάντας ἔν-
δοθεν ἐρωτῶντος. ἑνὸς
δ᾽ αὐτῶν κόψαντος, καὶ
τί σείει ὁ κύων ἀκούσαν-

ianuam pulſante, Ae-
ſopus intus ait: Quid
mouet canis? Ille pu-
tãs canis vocari, ira-
tus diſceſſit. ſic ergo
vnuſquiſque veniens
redibat iratus, putans
ſe iniuria affici, Ae-
ſopo eadem omnes
intus interrogante.
Quũ autẽ vnus ipſo-
rum pulſaſſet, & quid
mouet canis, audiuiſ-

τος, ſet,

ſer, & caudam & aures reſpondiſſet, Aeſopus ipſum recte iudicans reſpondiſſe, aperta ianua ad herum duxit, ac inquit, nullus Philoſophus ad conuiuium tuum venit o here, præter hunc ſolum. Et Xanthus valde triſtatus eſt, deceptum ſe exiſtimans ab inuitatis. Poſtridie quum veniſſent inuitati ad litterarium ludum, accuſabant Xanthum, dicentes, Vt videris, o præceptor, cupiebas quidem ipſe cōtemnere nos: ſed veritus, putridum in veſtibulo conſtituiſti Aeſopū, vt nos iniuria afficeret, & canes

τος, καὶ τὴν τε κέρκον καὶ τὰ ὦτα ἀποκριθέντος, Αἴσωπος αὐτὸν ὀρθῶς δοκιμάσας ἀποκεκρίσθαι, ἀνοίξας πρὸς τὸν δεσπότην ἤγαγε, καί φησιν, οὐδεὶς τῶν φιλοσόφων συνεστιαθῆναί σοι ἦλθεν ὦ δέσποτα, πλὴν τούτου μόνος. καὶ ὁ Ξάνθος σφόδρα ἠθύμησε, παραλελογίσθαι οἰηθεὶς ὑπὸ τῶν κληθέντων. τῆς δ᾽ ὑστεραίας συνελθόντες οἱ κληθέντες ἐπὶ τὴν διατριβὴν, ἐνεκάλουν τῷ Ξάνθῳ φάσκοντες, ὡς ἔοικας, ὦ καθηγητὰ, ἐπεθύμεις μὲν αὐτὸς ἐξουδενῶσαι ἡμᾶς, αἰδούμενος δὲ, τὸν σαπρὸν ἐπὶ τοῦ πυλῶνος ἔστησας Αἴσωπον, ὡς προπηλακίσαι καὶ κύνας ἡμᾶς

ἀποκαλέσαι. καὶ ὁ Ξάνθος, ὄναρ τοῦτ' ἐστὶν, ἢ ὕπαρ; κἀκεῖνοι, εἰ μὴ ῥέγχομεν, ὕπαρ. καὶ δὴ τάχος μετακληθεὶς Αἴσωπος, καὶ ἐρωτηθεὶς σὺν ὀργῇ τοῦ χάριν τοὺς φίλους ἀτίμως ἀπέστρεψεν, ἔφη, οὐχὶ σύ μοι δέσποτα ἐνετείλω, μή τινα τῶν ἰδιωτῶν καὶ ἀμαθῶν ἀνδρῶν ἐᾶσαι πρὸς τὴν σὴν συνελθεῖν εὐωχίαν, ἀλλ' ἢ τοὺς σοφοὺς μόνους; καὶ Ξάνθος, καὶ τίνες οὗτοι, οὐ τῶν σοφῶν; καὶ ὁ Αἴσωπος, οὐδεμιᾷ μηχανῇ· αὐτῶν καὶ γὰρ κοπτόντων τὴν θύραν, κἀμοῦ ἔνδοθεν ἐρωτῶντος, τί ποτε σείει ὁ κύων, οὐδ' ὁστισοῦν αὐτῶν συνῆκε τὸν λόγον. ἐγὼ γοῦν ὡς ἀμαθῶν πάντων φανέντων,

οὐ-

vocaret. Et Xanthus, Inſomniūne id eſt, an vera res? Tū illi, Niſi ſtertimꝰ, vera res. Et celeriter vocatꝰ Æſopus & rogatus cū ira, cuiꝰ rei gratia amicos ignominioſè amolitꝰ eſſet, ait, Nō tu mihi, here mandaſti, ne quē vulgarium ac indoctū hominem permitterē in tuū conuenire con uiuium, ſed ſolos ſapie̅tes? tū Xāthus. Et quales hi? nōne ſapiē-tes? & Aeſopꝰ, Nullo pacto: ipſis etenī pulſantibus ianuā, & me intus rogitāte, quidnam moueat canis, neque quiſquā eorū intellexit ſermonem. Ego igitur, quum indocti oēs viderentur,

nul-

nullum ipſorum introduxi, niſi hunc qui ſapienter reſpondit mihi. Sic igitur quum Æſopus reſpondiſſet, recte omnes dicere ipſum confirmarunt. Ac poſt dies rurſum aliquot Xãthus ſequẽte Aeſopo ad monumenta acceſſit, & quę in areis erant epigrãmata legens ſeipſum delectabat. At Aeſopo in quadam ex ipſis inſculptas literas has vidente, α β δ ο ε θ χ, oſtendenteque Xantho, atque rogante, an haſce nouiſſet: diligenter ille ſcrutatus, non potis fuit harum inuenire declarationem, ac faſſus eſt dubitare omnino. Tum

οὐδένα τούτων εἰσήγαγον, πλὴν τοῦ σοφῶς τοῦτον ἀποκριθέντα μοι. οὕτως οὖν τοῦ Αἰσώπου ἀποκεκριμένου, ὀρθῶς ἅπαντες λέγειν αὐτὸν ἐψηφίσαντο. καὶ μεθ' ἡμέρας πάλιν τινὰς ὁ Ξάνθος ἑπομένου τοῦ Αἰσώπου πρὸς τὰ μνήματα παρεγένετο, καὶ τὰ ἐν ταῖς λάρναξιν ἐπιγράμματα ἀναγινώσκων ἑαυτὸν ἔτερπε. τοῦ δ' Αἰσώπου ἔν τινι τούτων ἐγκεχαραγμένα στοιχεῖα ταῦτα ἰδόντος, α β δ ο ε θ χ, ἐπιδείξαντός τε τῷ Ξάνθῳ, καὶ ἐρομένου, εἰ ἄρα ταῦτα εἰδείη· ἐπιμελῶς ἐκεῖνος σκεψάμενος, οὐχ οἷός τ' ἐγένετο τὴν τούτων εὑρεῖν διασάφησιν, καὶ ὡμολόγησεν ἀπορῆσαι.

τοῖς ἄλλοις. καὶ ὁ Αἴσωπος, εἰ διὰ ταύτης τῆς στήλης, ὦ δέσποτα, θησαυρὸν ὑποδείξω σοι, τίνι με ἀμείψῃς; καὶ ὅς, θάρσει, λήψῃ γὰρ τὴν ἐλευθερίαν σου, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ χρυσίου. τότε ὁ Αἴσωπος ἀποχωρῶν τῆς στήλης βήματα τέσσαρα καὶ ὀρύξας, ἀνελάβετο τὸν θησαυρὸν, καὶ ἐκόμισε τῷ δεσπότῃ, λέγων, δός μοι τὴν ἐπαγγελίαν, δι' ἧς εὗρες τὸν θησαυρόν. καὶ ὁ Ξάνθος, οὐχ ὅπως κἀμὲ εἰδέναι, εἰ μὴ καὶ τὸν νοῦν τῶν στοιχείων μὴ φράσῃς· τὸ γὰρ μαθεῖν τοῦτο πολὺ τοῦ εὑρήματος ἐμοὶ τιμιώτερον. καὶ ὁ Αἴσωπος, ὁ τὸν θησαυρὸν κατορύξας ἐνταῦθα, ὡς σοφὸς ἀνὴρ τὰ στοιχεῖα διεχά-

ρα·

Tum Aeſopus, Si per hanc columnulam, ô here, theſaurum oſtẽdam tibi, qua re me rẽmunerabis? Et is, cõfide, accipies enim libertatem tuam, atq; dimidium auri. Tunc Aeſopus diſtans a cippo paſſus quatuor, & fodiens, accepitq; theſaurum, & tulit hero, dicens, Da mihi promiſſum, cuius cauſa inueniſti theſaurum. & Xanthus, Nõ ſi & ego ſapiam, niſi & ſenſum litterarum mihi dixeris: nam ſcire hoc multo re inuenta mihi pretioſius. & Aeſopus, Qui theſaurũ infodit, hic vt vir ſapiens litteras inſculpſit has, quæ & in-

inquit, α recedens, β paſſus, δ quatuor, ο fodiens, ε inuenies θ theſaurum, χ auri. Et Xanthus, Quia ita ſolers es, & aſtutus, non accipies tuam libertatem. Et Aeſopus, Renunciabo dandum aurum, o domine, regi Byzantinorum: illi enim reconditum eſt. Et Xanthus, vnde hoc noſti? Et ille, Ex litteris: hoc enim inquiunt, α redde, β regi, δ Dionyſio, ο quem, ε inueniſti, θ theſaurum, χ auri. Et Xanthus audiens regis eſſe theſaurum, Aeſopo ait, Accepto dimidio lucri, taceto.

Et

εὗξε ταῦτα, ὦ κύριε φησὶν, α ἀποβὰς, β βήματα, δ τέσσαρα, ο ὀρύξας, ε εὑρήσεις, θ θησαυρὸν, χ χρυσίου. καὶ ὁ Ξάνθος, ἐπειδήπερ οὕτως ἐπίβουλος εἶ καὶ πανοῦργος, οὐ λήψῃ σὺ τὴν ἐλευθερίαν. καὶ ὁ Αἴσωπος, ἀναγγελῶ δοθῆναι, ὦ δέσποτα, τὸ χρυσίον τῷ βασιλεῖ Βυζαντίων. ἐκείνῳ γὰρ τεταμίευται. καὶ ὁ Ξάνθος, πόθεν τοῦτ' οἶδας; κἀκεῖνος, ἐκ τῶν στοιχείων· τοῦτο γάρ φησιν· α ἀπόδος, β βασιλεῖ, δ Διονυσίῳ, ο ὃν, ε εὗρες, θ θησαυρὸν, χ χρυσίου. καὶ ὁ Ξάνθος ἀκούσας τοῦ βασιλέως εἶναι τὸ χρυσίον, πρὸς Αἴσωπον ἔφη, λαβὼν τὸ ἥμισυ τοῦ ἑρμαίου, ἡσύχαζον. κα-

κεῖ-

κεῖνος, οὐ σύ μοι νῦν τοῦτο παρέχεις, ἀλλ' ὁ χρυσίον ἐνταυθοῖ κατορύξας. καὶ ὅπως, ἄκουσον, τοῦτο γὰρ λέγει τὰ γράμματα, α ἀνελόμενοι, β βαδίσαντες, δ διέλετε, ο ὃν, ε εὕρετε, θ θησαυρὸν, χ χρυσίου. καὶ ὁ Ξάνθος, δεῦρο, φησὶν, εἰς τὴν οἰκίαν, ὡς ἂν καὶ τὸν θησαυρὸν διελώμεθα, καὶ σὺ τὴν ἐλευθερίαν ἀπολάβῃς. ἐλθόντων οὖν, ὁ Ξάνθος φοβούμενος τὸ τοῦ Αἰσώπου λάλον, εἰς εἱρκτὴν αὐτὸν ἐκέλευσεν ἐμβληθῆναι. καὶ ὁ Αἴσωπος ἀπαγόμενος, τοιαῦται, φησὶν, εἰσὶν αἱ ὑποσχέσεις τῶν φιλοσόφων; οὐχ ὅτι γὰρ οὐκ ἀπολαμβάνω μου τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς δεσ-

Et ille, Non tu mihi nunc hoc præbes, ſed qui aurum hic infodit: ac quemadmodum, audi: hoc enim dicunt litteræ, α acceptum, β vadentes, δ diuidite, ο quem, ε inueniſtis, θ theſaurum, χ auri. Et Xanthus, Veni, inquit, in domum, vt & theſaurum diuidamus, & tu libertatem accipias. Profectis ergo, Xanthus timens Aeſopi loquacitatem, in carcerem ipſum iuſſit iniici. Et Aeſopus inter abducendū, Huiuſmodi, inquit, ſunt promiſſa philoſophorum? non ſolum enim non accipio meā libertatem, ſed & in

carcerem iubes inii-ci me. Xanthus igitur iuſſit ipſum ſolui, & ait ei, Nimirum recte inquis, vt parta libertate vehementior ſis contra me accuſator. Tum Aeſopus dixit, quodcunq; mihi potes facere, fac malum: omnino vel inuitus liberabis me. Ea vero tempeſtate huiuſmodi res Sami obtigit. Quum publice feſtum celebraretur, repete aquila deuolans, & publicum anulum rapiens, in ſerui ſinum demiſit. Itaque Samii perterriti, & in plurimum ob hoc prodigium quum incidiſſet mœrorem: in vnum coa-

δεσμωτήριον κελεύεις βληθῆναί με. ὁ μὲν οὖν Ξάνθος ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπολυθῆναι, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔφη, πάνυ καλῶς φὴς, ἵν' ἐλευθερίας τυχὼν, σφοδρότερός μου γίνῃ κατήγορος. ὁ δὲ Αἴσωπος εἶπεν, ὅ τι ποτέ με ἔχεις κακὸν ποιεῖν, ποίει. πάντως καὶ ἄκων ἐλευθερώσεις με. κατὰ δὲ τοὺς καιροὺς τούτους συνέπεσέ τι τοιοῦτον ἐν Σάμῳ. πανδήμου ἑορτῆς ἀγομένης, ἄφνης ἀετὸς καταπτὰς, καὶ τὸν δημόσιον ἁρπάσας δακτύλιον, εἰς δούλου κόλπον ἀφῆκεν. οἱ μὲν οὖν Σάμιοι θορυβηθέντες, καὶ εἰς πλείστην περὶ τοῦδε τοῦ σημείου πεσόντες τὴν ἀγωνίαν, κατὰ ταὐτὸν ἀ-

ἀθροισθέντες, ἤρξαντο δεῖσθαι τοῦ Ξάνθου, ἅτε πρώτου τῶν πολιτῶν ὄντος, καὶ φιλοσόφου, σφίσι τὴν κρίσιν τοῦ σημείου διασαφῆσαι. ὁ δὲ τοῖς ὅλοις ἐξαπορῶν, χρόνον ᾔτησε. καὶ ἀφικόμενος οἴκαδε, πολὺς ἦν ἀθυμῶν, καὶ τῇ λύπῃ βαπτιζόμενος, οἷα δὴ μηδὲν κρῖναι δυνάμενος. ὁ δ᾽ Αἴσωπος τὴν

coacti, cœperunt rogare Xanthum, quod primus ciuium eſſet, & philoſophus, vt ſibi iudicium prodigij manifeſtaret. At ille omnino ambigens, tẽpus petiit. Et profectus domum multũ, erat triſtis & ſollicitudinibus immerſus, vt qui nihil iudicare poſſet. Sed Aeſopus

mœrore Xanthi cognito, adiens ait, Qua cauſa, ò here, ſic perſeueras triſtari? mihi committe, valere iuſſo mœrore. Cras in forum profectus dic Samiis, Equidem neque prodigia ſoluere didici, neque augurari, ſed puer mihi eſt multarum rerum peritus, ipſe vobis quæſitum ſoluet. Et ſi ipſe conſecutus fuero ſolutionem, here, tu gloriam reportabis, tali vtẽs ſeruo; ſin minus fuero conſecutus, mihi ſoli erit dedecus. perſuaſus igitur Xãthus, & poſtero die in theatrum profectus, & ſtans

ἀθυμίαν συννοήσας τοῦ Ξάνθου, προσελθὼν, λέγει, τοῦ χάριν, ὦ δέσποτα, οὕτω διατελεῖς ἀθυμῶν; ἐμοὶ προσανάθου, χαίρειν εἰπὼν τῷ λυπεῖσθαι. αὔριον δ' εἰς ἀγορὰν προσελθὼν, εἰπὲ τοῖς Σαμίοις, ὡς ἐγὼ οὔτε σημειολυτεῖν ἐπαιδεύθην, οὔτ' οἰωνοσκοπεῖν, παῖς δέ μοι πρόσεστι πολλῶν πεῖραν εἰδὼς, αὐτὸς ὑμῖν τὸ ζητούμενον λύσει. κἂν μὲν αὐτὸς ἐπιτύχω τῆς λύσεως δέσποτα, σὺ τὴν δόξαν ἀποίσῃ, τοιούτῳ χρώμενος δούλῳ· ἂν ἀποτύχω, ἐμοὶ μόνῳ ἡ ἐντεῦθεν προστριβήσεται ὕβρις. πεισθεὶς οὖν ὁ Ξάνθος, καὶ τῆς ὑστεραίας εἰς τὸ θέατρον ἀπαντήσας, καὶ

κα-

καταστὰς εἰς τὸ μέσον κατὰ τὰς ὑποθήκας Αἰσώπου διελέχθη τοῖς συνελθοῦσιν. οἱ δ' αὐθέως ἠξίουν τὸν Αἴσωπον κληθῆναι· τοῦ δ' ἀφικομένου, καὶ στάντος ἐπὶ τοῦ μέσου, οἱ Σάμιοι τὴν ὄψιν αὐτοῦ κατανοήσαντες, ἐρεσχελοῦντες ἐφώνουν, αὕτη ἡ ὄψις σημεῖον λύσει; ἐκ τοῦ αἰσχροῦ τούτου τί ποτε καλὸν ἀκουσόμεθα; καὶ γελᾶν ἤρξαντο. καὶ ὁ Αἴσωπος κατασείσας τῇ χειρὶ καὶ ἡσυχίαν αἰτήσας γενεάδες, φησιν, ἄνδρες Σάμιοι, τί μου τὴν ὄψιν σκώπτετε; οὐκ εἰς τὴν ὄψιν, ἀλλ' εἰς τὸν νοῦν ἀποβλέπειν χρή. πολλάκις γὰρ καὶ τῇ φαύλῃ μορφῇ χρηστὸν νοῦν ἡ φύσις ἐνέ-

ſtans in medio iuxta admonitiones Aeſopi concionatus eſt iis qui conuenerant. Illi vero ſtatim rogabant Aeſopum acciri: qui quum veniſſet, ſtaretque in medio, Samij facie ipſius cōſiderata, deridentes clamabant, Hæc facies prodigium ſoluet? ex deformi hoc quid vnquam boni audiemus? atq; ridere cœperunt. Et Æſopus extenta manu, & ſilentio petito inquit, Viri Samij, quid faciem meam cauillamini? non faciem, ſed animum reſpicere oportet. Sæpe enim in turpi forma bonū animū natura impo-

ſuit. An vos exteriorem teſtarum formã cõſideratis, ac nõ potius interiorẽ vini guſtũ? Hæc ab Aeſopo cũ audiſsẽt omnes dixerũt, Æſope, ſi qd potes dic ciuitati. Et ille audacter ait, Viri Samii, qm̃ fortuna, quæ contẽtionis ſtudioſa eſt, gloriæ certamẽ ꝓpoſuit domino & ſeruo: & ſi ſeruus inferior videatur domino, verberibus cæſus abibit: ſin autẽ præſtãtior, nihilominus & ſic verberibus lacerabitur: ſi vos per libertatẽ loquẽdi mihi fiduciã ĩdulſeritis, ego nũc vobis intrẽpide quæſitũ narrabo. Tũc populus vno ore cla-

θηκεν. τὴν ἔξωθεν τῶν κεραμίων μορφὴν σκοπεῖτε ὑμεῖς, ἀλλ' οὐ τὴν ἐντὸς γεῦσιν τοῦ οἴνου; ταῦτα τοῦ Αἰσώπου πάντες ἀκούσαντες, ἔλεγον· Αἴσωπε, εἴ τι δύνασαι, λέγε τῇ πόλει. καὶ ὃς μετὰ παῤῥησίας ἔφη, ἄνδρες Σάμιοι, ἐπειδήπερ ἡ τύχη φιλόνεικος οὖσα, δόξης ἀγῶνα τέθηκε δεσπότῃ καὶ δούλῳ. κἂν μὲν ὁ δοῦλος ἥττων φανῇ τοῦ δεσπότου, διὰ μαστίγων ἐλάσεται· εἰ δ' ἀμείνων, οὐδὲν ἔλαττον καὶ οὕτω πληγαῖς ξανθήσεται· εἰ ὑμεῖς διὰ τῆς ἐλευθερίας παῤῥησίαν χαρίσεσθέ μοι, ἐγὼ νῦν ὑμῖν ἀδεῶς τὸ ζητούμενον φράσω. τότε ὁ δῆμος ἀπὸ μιᾶς γλώτ-

τῆς πρὸς τὸν Ξάνθον ἐβόων, ἐλευθέρωσον Αἴσωπον, ὑπάκουσον Σαμίοις, χάρισαι τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ τῇ πόλει. ὁ δὲ Ξάνθος οὐκ ἐπένευε. καὶ ὁ πρύτανις ἔφη, Ξάνθε, εἰ μή σοι δοκεῖ ὑπακοῦσαι τῷ δήμῳ, ἐγὼ τ̃ δὲ τῆς ὥρας Αἴσωπον ἐλεύθερον ἂν ποιήσαιμι, καὶ τότε σοὶ ὁμότιμος ἔσται. τηνικαῦτα τοίνυν ὁ Ξάνθος ἀνάγκῃ τὴν ἐλευθερίαν ἀπέδωκε. καὶ ὁ κῆρυξ ἐβόα, Ξάνθος ὁ φιλόσοφος ἐλευθεροῖ Σαμίοις τὸν Αἴσωπον. κἂν τούτῳ πέρας ὁ τοῦ Αἰσώπου λόγος εἰλήφει, φαμένου πρὸς τὸν Ξάνθον, ὡς καὶ ἄκων ἐλευθερώσεις με. Αἴσωπος οὖν ἐλευθερίας τυ-

clamabat ad Xanthũ, libertate dona Aeſopum, obtempera Samijs, largire libertatem eius ciuitati. At Xanthus non annuebat. & Prætor ait, Xanthe, ſi tibi nõ placet auſcultare populo, ego hac hora Aeſopũ libertate donabo, & tunc tibi æqualis fuerit. tũc igitur Xanthus neceſſario libertatem reddidit. Et præco clamauit, Xanthus Philoſophus liberum Samijs largitur Aeſopũ. Atque interim finẽ ſermo Æſopi accepit dicentis Xantho, Vel inuitus me libertate donabis. Aeſopus itaque libertatem con-

ſequutus. ſtãs in medio ait, Viri Samij, aquila, vt ſcitis, regina auiũ eſt: quoniã autẽ imperatorium anulũ hæc raptũ demiſit in ſerui ſinũ, hoc ſignificare vult, quendã ex iis qui nunc ſunt, regẽ velle veſtrã libertatẽ in ſeruitutẽ redigere, atq; ſancitas leges irritas facere. his auditis Samij mœrore repleti ſunt. Sed nõ multo poſt tempore & litteræ a Crœſo Lydorum rege venerunt ad Samios, iubẽtes eis ab illo tẽpore, vt tributa ſibi penderent: ſin minus obtẽperauerint, vt ad pugnã ſe parẽt. Cõſultabãt igitur vniuerſi: ti-

mue-

τυχὼν, στὰς εἰς τὸ μέσον, ἔφη, ἄνδρες Σάμιοι, ὁ μὲν ἀετὸς, ὡς ἴστε, βασιλεὺς τῶν ὀρνίθων ἐστὶν· δακτύλιον δὲ ἁρπάσας ἀφῆκεν εἰς δούλου κόλπον, τοῦτο σημειῶσαι βούλεται, ὅτι τῶν νυνὶ βασιλέων τις βούλεται ὑμῶν τὴν ἐλευθερίαν δουλῶσαι, καὶ τοὺς κυρίους νόμους ἀκύρους δεῖξαι. ταῦτα οἱ μὲν Σάμιοι ἀκούσαντες κατηφείας ἐπλήσθησαν. μετὰ δ' οὐ πολὺν χρόνον καὶ γράμματα παρὰ Κροίσου τοῦ Λυδῶν βασιλέως ἥκει Σαμίοις, κελεύοντα τὸ ἀπὸ τοῦδε φόρους αὐτῷ παρέχειν· εἰ δὲ μὴ πείθοιντο, πρὸς μάχην ἑτοίμους εἶναι. ἐβουλεύσαντο μὲν οὖν ἅπαντες· ἔδει-

σαν

σαν· γὰρ ὑπήκοοι γενέσθαι τῷ Κροίσῳ συνοίσειν μέντοι εἶναι καὶ Αἴσωπον ἐρωτῆσαι. κἀκεῖνος ἐρωτηθεὶς εἶπε, τῶν ἀρχόντων ὑμῶν γνώμην δεδωκότων εἰς φόρου ἀπαγωγὴν ὑπακούειν τῷ βασιλεῖ, συμβουλὴν μὲν οὐδ' ὥς, λόγον δὲ ἐρῶ ὑμῖν, καὶ εἴσεσθε τὸ συμφέρον. ἡ τύχη δύο ὁδοὺς ἔδειξεν ἐν τῷ βίῳ, θατέραν μὲν ἐλευθερίας, ἧς μὲν ἀρχὴ δύσβατος, τὸ δὲ τέλος ὁμαλόν· θατέραν δὲ δουλείας, ἧς ἡ μὲν ἀρχὴ ἐπιτής τε καὶ βάσιμος, τὸ δὲ τέλος ἐπώδυνον. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Σάμιοι, ἀνεβόησαν, ἡμεῖς ἐλεύθεροι ὄντες, ἑκόντες οὐ γινόμεθα δοῦλοι, καὶ τὸν πρεσβευ-

τὴν

muerunt enim ſubditi fieri Crœſo, conducibile tamen eſſe & Aeſopum conſulere. Et ille conſultus ait, cũ principes veſtri ſẽtẽtiã dixerint de tributo dãdo obtẽperãdũ eſſe regi, cõſiliũ iã minime, ſed narrationem vobis afferam, & ſcietis quid cõducat. Fortuna duas vias oſtẽdit in vita, alterã libertatis, cuiꝰ principiũ acceſſu difficile, ſed finis planus: alteram ſeruitutis, cuius principium facile, & acceſſibile, finis autẽ laborioſus. His auditis, Samii exclamauerũt, Nos quum ſimus liberi, ſerui eſſe gratis nolumus, & orato-

rem

rem infecta pace remiſerunt. His ergo cognitis, Crœſus decreuit bellum in Samios mouere. Sed legatus retulit, Non poteris Samios debellare, quamdiu eſt apud eos Aeſopus, & conſilia ſuggerit. Potes autem magis, ait, ò rex, legatis miſſis, petere ab ipſis Aeſopum, pollicitus eis pro eo, & gratias alias relaturum, & ſolutionem iuſſorum tributorum. Et tunc forte poteris eos ſuperare. Et Crœſus his perſuaſus, legato miſſo, dedi ſibi petebat Aeſopum.

τὴν οὐ σὺν εἰρήνῃ ἀπέπεμψαν. ὁ μὲν οὖν Κροῖσος ταῦτα μαθὼν ἐβουλεύσατο πόλεμον κατὰ τῶν Σαμίων κινεῖν. ὁ δὲ πρεσβευτὴς ἀνήνεγκεν, ὡς οὐκ ἂν δυνηθείης Σαμίους ὑπὸ χεῖρα λαβεῖν, Αἰσώπου παρ' αὐτοῖς ὄντος, καὶ γνώμας ὑποτιθέντος. δυνήσῃ δὲ μᾶλλον, εἶπεν, ὦ βασιλεῦ, πρεσβεῖς ἀποστείλας, ἐξαιτῆσαι παρ' αὐτῶν Αἴσωπον, ὑπισχνούμενος αὐτοῖς ἀντ' αὐτοῦ χάριτας ἄλλας τε δώσειν, καὶ λύσιν τῶν ἐπιταττομένων φόρων. καὶ τότε τάχα οἷός τε ἔσῃ τούτων περιγενέσθαι. καὶ ὁ μὲν Κροῖσος κατὰ ταῦτα πρεσβευτὴν ἀποστείλας ἔκδοτον ᾔτει τὸν Αἴσωπον.

Σάμιοι δὲ τοῦτον ἐκδοῦναι γνώμης ἐγένοντο. Αἴσωπος δὲ τοῦτο μαθὼν, ἐν μέσῳ τῆς ἀγορᾶς ἔστη, καί φησιν, ἄνδρες Σάμιοι, κἀγὼ μὲν περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι παρὰ τοὺς πόδας ἀφικέσθαι τοῦ βασιλέως, ἐθέλω δὲ ὑμῖν ἕνα μῦθον εἰπεῖν. καθ᾽ ὃν χρόνον ὁμόφωνα ἦν τὰ ζῶα, πόλεμον οἱ λύκοι τοῖς προβάτοις συνῆψαν. τῶν δὲ κυνῶν συμμαχούντων τοῖς θρέμμασι, καὶ τοὺς λύκους ἀποσοβούντων οἱ λύκοι πρεσβευτὴν ἀποστείλαντες ἔφασαν τοῖς προβάτοις, εἰ βούλοιντο βιοῦν ἐν εἰρήνῃ, καὶ μηδένα πόλεμον ὑποπτεύειν, τοὺς κύνας αὐτοῖς ἐκδοῦναι. τῶν δὲ προβάτων

ὑπ᾽

Samii autem hunc tradere decreuerunt. Quo cognito, Aeſopus in media concione ſtetit, ac inquit, Viri Samii, & ego permulti facio ad regis pedes proficiſci, ſed volo vobis fabulam vnam dicere: Quo tempore animalia inter ſe loquebantur, lupi bellum ouibus intulerunt. vna vero cum ouibus canibus præliantibus, ac lupos arcentibus, lupi legato miſſo dixerunt ouibus, ſi voluerint viuere in pace, & nullum ſuſpicari bellum, vt canes ſibi traderent. Oues vero quum

ob

ob ſtultitiam perſua-
ſæ eſſent, & canes
tradidiſſent, lupi &
canes dilacerarunt,
& oues nullo nego-
tio interemerunt.
Samii igitur fabulæ
ſenſu percepto, de-
creuerunt apud ſe
detinere Aeſopum, il-
le vero non permiſit,
ſed cum legato vna
ſoluit, & ad Crœſum
ſe conferebat. Profe-
ctis itaque iis in Ly-
diã, rex ante ſe ſtantẽ
Aeſopum videns, in-
dignatus eſt, dicens,
Vide qualis homun-
cio obſtitit mihi ad
tantam inſulam ſub-
iugãdam? tum Aeſo-
pus. Maxime rex, non
vi neque neceſſitate
coactus ad te veni,
ſed

ὑπ' ἀνοίας πεισθέντων, καὶ
τοὺς κύνας ἐκδεδωκό-
των, οἱ λύκοι τούς τε κύ-
νας διεσπάραξαν, καὶ τὰ
πρόβατα ῥᾷστα διέφθει-
ρον. οἱ Σάμιοι τοίνυν
τὸ τοῦ μύθου βούλημα
συννοήσαντες, ὥρμησαν
μὲν παρ' ἑαυτοῖς κατα-
σχεῖν τὸν Αἴσωπον. ὁ δὲ
οὐκ ἠνέσχετο, ἀλλὰ τῷ
πρεσβευτῇ συναπο-
πλεύσας, πρὸς Κροῖσον
ἀπῄει. ἀφικομένων δὲ
αὐτῶν εἰς Λυδίαν ὁ βα-
σιλεὺς ἐπίπροσθεν αὐτῷ
στάντα τὸν Αἴσωπον θεα-
σάμενος, ἠγανάκτησε,
λέγων, ἴδε ποταπὸν ἄν-
θρωπον ἐμποδών μοι γέ-
γονε νῆσον ὑποτάξαι το-
σαύτην; καὶ ὁ Αἴσωπος,
μέγιστε βασιλεῦ, οὐ βίᾳ,
οὐ-

οὐδὲ ἀνάγκῃ πρός σε παραγινόμενον, ἀλλ᾽ αὐθαίρετος πάρειμι. ἀνάσχου δή μου μικρὸν ἀκοῦσαι. ἀνήρ τις ἀκρίδας συλλέγων, καὶ ἀποκτέννυς, εἷλε καὶ τέττιγα. ἐπεὶ δὲ κἀκεῖνον ἠβούλετο κτεῖναι, φησὶν ὁ τέττιξ· ἄνθρωπε, μή με μάτην ἀνέλῃς· ἐγὼ γὰρ οὔτε στάχυν βλάπτω, οὔτ᾽ ἄλλο τι τῶν ἀ-

πάν-

ſed ſponte adſum: patere autem me parumper audire. Vir quidam quum locuſtas caperet, occideretque, cepit & cicadam: cum & illam vellet occidere, inquit cicada, Homo ne me fruſtra occidas: ego enim neq; ſpicam lædo, neque in alia re quapiam

iniu-

iniuria te afficio, mo-
tu vero quæ in me sūt
mébranularū ſuaui-
ter cātō delectās via-
tores: præter igitur
vocē in me amplius ni
hil inuenies Et ille cū
hæc audiſſet, permiſit
abire. Et ego itaq; ò
rex, tuos pedes attigo
ne me ſine cauſa oc-
cidas: nō enim poſsū
iniuria quēquā affice
re, ſed in vili corpore
generoſū loquor ſer-
monē. Rex autē mira
tus ſimul & miſeratus
ipſum, ait, Aeſope nō
ego tibi largior vitā,
ſed fatū. Ergo q̄d vis
pete, & accipies. & il
le, Rogo te, o rex, re-
conciliare Samiis.
Quūque rex dixiſſet,
Reconciliatus ſum,
pro-

πάντων σε ἀδικῶ. τῇ
κινήσει δὲ τῶν ἐν ἐμοὶ ὑμέ-
νων ἡδὺ φθέγγομαι, τέρ-
πον τοὺς ὁδοιπόρους· φω-
νῆς οὖν παρ' ἐμοὶ πλέον
οὐδὲν εὑρήσεις. κἀκεῖνος
ταῦτα ἀκούσας, ἀφῆκεν
ἀπιέναι. κἀγὼ γοῦν, ὦ
βασιλεῦ, τῶν σῶν ποδῶν
ἅπτομαι, μή με εἰκῇ φο-
νεύσῃς. οὐδὲ γὰρ οἷός τ'
εἰμὶ ἀδικῆσαί τινα, ἐν
εὐτελείᾳ δὲ σώματος
γενναῖον φθέγγομαι λό-
γον. ὁ δὲ βασιλεὺς θαυ-
μάσας ἅμα, καὶ οἰκτεί-
ρας αὐτὸν, ἔφη, Αἴσωπε,
οὐκ ἐγώ σοι δίδωμι τὴν
ζωὴν, ἀλλ' ἡ μοῖρα. ὃ γοῦν
θέλεις, αἴτει, καὶ λήψῃ. καὶ
ὃς, δέομαί σου βασιλεῦ,
διαλλάγηθι Σαμίοις.
τοῦ δὲ βασιλέως εἰπόντος, κ
διη-

διήλλαγμαι, πεσὼν ἐκεῖνος ἐπὶ τὴν γῆν, χάριτάς τε αὐτῷ ὡμολόγει. μετὰ τοῦτο τοὺς οἰκείους συγγραψάμενος μύθους, τοὺς μέχρι καὶ νῦν φερομένους, παρὰ τῷ βασιλεῖ κατέλιπε. δεξάμενος δὲ παρ' αὐτοῦ γράμματα πρὸς Σαμίους, ὡς ἕνεκεν Αἰσώπου τούτοις διήλλακται, καὶ δῶρα πολλά, πλεύσας ἐπανῆλθεν εἰς Σάμον. οἱ μὲν οὖν Σάμιοι τοῦτον ἰδόντες, στέμματά τε αὐτῷ προσήνεγκαν, καὶ χοροὺς ἐπ' αὐτῷ συνεστήσαντο. ὁ δ' αὐτοῖς τάς τε τοῦ βασιλέως ἀνέγνω γράμματα, καὶ ἀπέδειξεν, ὡς τὴν εἰς αὐτὸν γνομένην παρὰ τοῦ δήμου ἐλευθερίαν, ἐλευθερίᾳ

πά-

procidens ille in terram, gratiaſque ei agebat. Poſt hæc ſuas conſcripſit fabulas, quas in hunc vſque diem extantes apud regem reliquit. Acceptis autem ab ipſo litteris ad Samios, quod Aeſopi gratia eis reconciliatus fuerit, atque muneribus multis nauigauit in Samum. Samii igitur hunc videntes, coronaſque ei intulerunt, & tripudia eius gratia conſtituerunt. Ille autem illis, & regis litteras legit, & oſtēdit quod ſibi donatam a populo libertatem, libertate

rur-

rurſus remuneratus fuerit. Poſt hæc vero ab insula decedens; circuibat orbem, vbique cum philoſophis diſputando. Profectus autem & in Babylonem, & ſuam ipſius doctrinam demonſtrando, magnus apud regem Lycerum euaſit. illis enim temporibus reges inuicem pacē habētes atq;delectationis gratia quæſtiones viciſſim ſophiſtarū ſcribēdo mittebāt: quas qui ſoluerent, tributa pacta a mittentibus accipiebant: qui vero non, æqualia præbebant. Aeſopus igitur quæ mittebātur proble-

πάλιν ἠμείψατο. μετὰ δὲ τοῦτο τῆς νήσου ἀπάρας, περιῄει τὴν οἰκουμένην τοῖς ἁπανταχοῦ τῶν φιλοσόφων διαλεγόμενος. ἀφικόμενος δὲ καὶ πρὸς Βαβυλῶνα, καὶ τὴν ἑαυτοῦ σοφίαν ἐπιδειξάμενος, μέγας παρὰ τῷ βασιλεῖ Λυκήρῳ ἐγένετο. κατ' ἐκείνους γὰρ τοὺς χρόνους οἱ βασιλεῖς πρὸς ἀλλήλους εἰρήνην ἔχοντες, καὶ τέρψεως χάριν προβλήματα τῶν σοφιστικῶν πρὸς ἀλλήλους γράφοντες ἔπεμπον· ἅπερ οἱ μὲν ἐπιλυόμενοι, φόρους ἐπὶ ῥητοῖς πρὸς τῶν πεμπόντων ἐλάμβανον· εἰ δὲ μὴ, τοὺς ἴσους παρεῖχον· ὁ τοίνυν Αἴσωπος τὰ πεμπόμενα τῶν προβλη-

βλημάτων Λυκήρῳ συνιὼν ἐπέλυε, καὶ εὐδοκιμεῖν ἐποίει τὸν βασιλέα. καὶ αὐτὸς δὲ διὰ Λυκήρου ἕτερα τοῖς βασιλεῦσιν ἀντέπεμπεν. ὧν ἀλύτων μενόντων, φόρους ὁ βασιλεὺς ὅτι πλείστους εἰσέπραττεν. Αἴσωπος δὲ μὴ παιδοποιησάμενος, ἕνα τινὰ τῶν εὐγενῶν Εννον τὴν κλῆσιν εἰσεποιήσατό τε, καὶ ὡς γνήσιον παῖδα τῷ βασιλεῖ προσενέγκας συνέστησε. μετὰ δ' οὐ πολὺν χρόνον τοῦ Εννου τῇ τοῦ θεμένου παλλακῇ συμφθαρέντος, Αἴσωπος τοῦτο γνοὺς ἀπελαύνειν ἔμελλε τῆς οἰκίας. ὁ δὲ τῇ κατ' ἐκείνου ὀργῇ ληφθεὶς, ἐπιστολήν τε πλασάμενος παρ' Αἰσώ-

blemata Lycero intelligens diſſoluebat,& clarum reddebat regem:& ipſe Lyceri nomine altera itidem regibus remittebat. Quę quum remanerēt inſoluta,tributa rex quam plurima exigebat. Æſopus autem quum non genuiſſet filios, nobilē quēdam, Ennū nomine adoptauit, atque vt legitimum filium regi allatū commendauit. Non multo autem poſt tempore Ennus, cum adoptantis concubina rē habuit. hoc ſciēs Aeſop⁹, expulſurus erat domo Ennum.Qui in illū ira correptus,epiſtolāq.fictā,vt ab Aeſo-

ſopo ſcilicet, ad eos qui ſophiſmatis cum Lycero certabant, quod ipſis paratus eſſet adhærere magis quam Lycero, regi dedit, Aeſopi ſignatam anulo. Rex & ſigillo credens, atque inexorabili ira percitus, confeſtim Hermippo mandat, vt nulla examinatione facta proditorem occideret Aeſopum: At Hermippus & amicus fuerat Aeſopo, & tunc ſe amicum oſtendit. In ſepulchro enim quodam nemine ſciente occultauit hominem, & ſecreto nutriuit. Ennus autem regis iuſſu om-

σώσας δῆθεν πρὸς τοὺς ἀντισοφιζομένους Λυκήρῳ, ὡς αὐτοῖς ἕτοιμός ἐστι προσθέσθαι μᾶλλον ἢ τῷ Λυκήρῳ, τῷ βασιλεῖ ἐνεχείρισε, τῷ τοῦ Αἰσώπου ταύτην σφραγισάμενος δακτυλίῳ. ὁ δὲ βασιλεὺς τῇ τε σφραγῖδι πεισθεὶς, καὶ ἀπαραιτήτῳ ὀργῇ χρησάμενος, παραχρῆμα τῷ Ἑρμίππῳ κελεύει μηδὲν ἐξετάσαντα, οἷα δὴ προδότην διαχειρίσασθαι Αἴσωπον. ὁ δὲ Ἕρμιππος, φίλος τε ἦν τῷ Αἰσώπῳ, καὶ τότε δὴ τὸν φίλον ἀπέδειξεν. ἐν τινι γὰρ τῶν τάφων μηδενὸς εἰδότος κρύψας τὸν ἄνθρωπον, ἐν ἀπορρήτοις ἔτρεφεν. Ἔννος δὲ τοῦ βασιλέως κελεύσαντος πᾶσαν τὴν διοί-

διοίκησιν Αἰσώπου παρέλαβε. μετὰ δέ τινα χρόνον Νεκτεναβὼ βασιλεὺς Αἰγυπτίων πυθόμενος Αἴσωπον τεθνηκέναι, πέμψας Λυκήρῳ παραχρῆμα ἐπιστολὴν, οἰκοδόμους αὐτῷ ἀποστεῖλαι κελεύουσαν, οἳ πύργον οἰκοδομήσουσι, μήτ᾽ οὐρανοῦ, μήτε γῆς ἁπτόμενον, καὶ τὸν ἀποκρινόμενον ἀεὶ πρὸς πάνθ᾽ ὅσα ἂν ἐρωτῶσι. καὶ τοῦτο ποιήσαντα, φόρους εἰσπράττειν· εἰ δὲ μὴ, κατατίθεσθαι· ταῦτα τῷ Λυκήρῳ ἀναγνωσθέντα, ἀθυμίαν ἐνέβαλε, μηδενὸς τῶν φίλων δυναμένου τὸ πρόβλημα τὸ περὶ τοῦ πύργου συνεῖναι. ὁ μέντοι βασιλεὺς καὶ κίονα τῆς ἑαυτοῦ βασι-

λείας

omnem Aeſopi adminiſtrationem ſuſcepit. Sed quodam poſt tempore, Nectenabo rex Aegyptiorum audiēs Aeſopū occidiſſe, mittit Lycero ſtatim epiſtolā, architectos ſibi mittere iubentem qui turrim ædificent, neque cælum neque terram attingentem, & reſponſurum ſemper aliquē ad omnia quęcumque rogauerint, quod ſi feciſſet, tributa exigeret: ſin minus, ſolueret. His lectis Lycerus mœrore affectus eſt, quū nullus ex amicis poſſet queſtionem de turri intelligere. Rex tamē & columnam ſui re-

gni dicebat interiiſ-
ſe Æſopum. Hermip-
pus autem dolore re-
gis ob Aeſopũ intel-
lecto, adiit regẽ, & vi
uere illum renuncia-
uit, addiditque ipſius
cauſa Aeſopũ non in-
teremiſſe, ſciens quod
pœniteret aliquando
regem ſententiæ. Re-
ge autem non medio-
criter ſuper hiſce ex-
hilarato, Aeſopus
ſordens, ac ſqualens
totus adductus eſt.
quumque rex vt eum
vidit, illacrymaſſet,
atque vt lauaretur,
aliaq; cura vt affice-
retur iuſſiſſet, Aeſo-
pus poſt hoc, & de
quibus accuſatus fue
rat, cauſas confuta-
uit: ob quæ quum rex

En-

λείας ἔλεγεν ἀπολωλεκέ-
ναι τὸν Αἴσωπον. Ἕρμιπ-
πος δὲ τὴν τοῦ βασιλέως
διὰ Αἴσωπον λύπην μα-
θὼν, προσῆλθέ τε τῷ
βασιλεῖ, καὶ ζῆν ἐκεῖνον
ἀπηγγείλατο, προσθεὶς,
αὐτοῦ δὴ χάριν αὐτὸν οὐκ
ἀνελεῖν, εἰδὼς ὡς μελή-
σῃ ποτὲ τῷ βασιλεῖ τῆς
ἀποφάσεως. τοῦ δὲ βασι-
λέως διαφερόντως ἐπὶ
τούτοις ἡσθέντος, Αἴσω-
πος ῥυπῶν καὶ αὐχμῶν
ὅλος προσηνέχθη, καὶ τοῦ
βασιλέως, ὡς εἶδεν αὐ-
τὸν, δακρύσαντος, λούσα-
σθαί τε καὶ τῆς ἄλλης ἐπι-
μελείας ἀξιωθῆναι κε-
λεύσαντος, Αἴσωπος μετὰ
τοῦτο καὶ περὶ ὧν κατηγο-
ρήθη τὰς αἰτίας ἀπεσκευ-
άσατο· ἐφ' οἷς καὶ τοῦ βα-

σι-

πλέως τ᾽ Ἔννον ἀναιρεῖν μέλλοντος, Αἴσωπος αὐτοῦ συγγνώμην ᾐτήσατο. ἑπομένως δὲ τούτοις ὁ βασιλεὺς τὴν τοῦ Αἰγυπτίου ἐπιστολὴν τῷ Αἰσώπῳ ἐπέδωκεν ἀναγνῶναι. ὁ δ᾽ αὐτίκα τὴν λύσιν γνοὺς τοῦ προβλήματος, ἐγέλασέ τε καὶ ἀντιγράφειν ἐκέλευσεν, ὡς ἐπειδὰν χειμὼν παρέλθῃ, πεμφθῆναι τούς τε τὸν πύργον οἰκοδομήσοντας, καὶ τὸν ἀποκρινούμενον πρὸς τὰ ἐπερωτώμενα. ὁ βασιλεὺς οὖν τοὺς μὲν Αἰγυπτίους πρέσβεις ἀπέστειλεν. Αἰσώπῳ δὲ τῆς ἐξ ἀρχῆς διοίκησιν ἐνεχείρισεν ἅπασαν, ἔκδοτον αὐτῷ παραδοὺς καὶ τὸν Ἔννον. ὁ δὲ Αἴσωπος παραλα-

βὼν

Ennum eſſet occiſurus, Aeſopus ei veniam petiit. Poſt hæc autem rex Aegyptij epiſtolam Aeſopo dedit legendam. At ille ſtatim ſolutione cognita quæſtionis, riſit, ac reſcribere iuſſit, vt quum hyems præteriiſſet miſſum iri, qui turrim eſſent ædificaturi, & reſponſurum aliquem ad rogata. Rex igitur Aegyptios legatos remiſit, Aeſopo autem priſtinam adminiſtrationem tradidit omnem, deditum ei tradens & Ennum. At Aeſopus ac-

 cep-

ceptum Ennum nulla in re triſtitia affecit, ſed vt filio rurſus recepto, aliiſque atque his admoque annuit verbis: Fili, ante omnia cole Deum, Regem honora. Inimicis tuis terribilem teipſum præbe, ne te contemnant: amicis facilem, & communicabilem, quo longe beneuolentiores tibi ſint. Item inimicos male habere precare, & eſſe pauperes, ne te poſſint offendere: at amicos in omnibus bene valere velis. Semper vxori tuæ bene adhęre, ne alterius viri periculũ facere velit: leue enim eſt mulierum ge-

βὼν τὸν Ἔννον, οὐδὲν ἀηδὲς αὐτὸν ἔδρασεν, ἀλλ' ὡς υἱῷ πάλιν προσχὼν, ἄλλους τε καὶ τούτους ἐπεπίθει τοὺς λόγους. τέκνον, περὶ πάντων σέβου τὸ θεῖον. τὸν βασιλέα δὲ τίμα. καὶ τοῖς μὲν ἐχθροῖς σου δεινὸν σεαυτὸν παρασκεύαζε, ἵνα μὴ καταφρονῶσί σου. τοῖς δὲ φίλοις πρᾶον καὶ εὐμετάδοτον, ὡς εὐνουστέρους σοι μᾶλλον γίνεσθαι. ἔτι τοὺς μὲν ἐχθροὺς νοσεῖν εὔχου καὶ πένεσθαι, ὡς μὴ οἵους τε εἶναι λυπεῖν σε. τοὺς δὲ φίλους κατὰ πάντα εὖ πράττειν βούλου. ἀεὶ τῇ γυναικί σου χρηστῶς ὁμίλει, ὅπως ἑτέρου ἀνδρὸς πεῖραν μὴ ζητήσῃ λαβεῖν. κοῦφον γὰρ τὸ τῶν γυναικῶν ἐστι φῦ-

λοῦ, καὶ κολακευόμενον ἐλάττω φρονεῖ κακά. ὀξεῖαν μὴ πρὸς λόγον κτῆσαι τὴν ἀκοήν. τῆς δὲ γλώττης ἐγκρατὴς ἔσο. τοῖς εὖ πράττουσι μὴ φθόνει, ἀλλὰ σύγχαιρε. φθονῶν γὰρ σεαυτοῦ μᾶλλον βλάψεις. τῶν οἰκετῶν σου ἐπιμελοῦ, ἵνα μὴ μόνον ὡς δεσπότην σε φοβῶνται, ἀλλὰ καὶ ὡς εὐεργέτην αἰδῶνται. μὴ αἰσχύνου μανθάνειν ἀεὶ τὰ κρείττω. τῇ γυναικὶ μηδέποτε πιστεύσῃς ἀπόρρητα. ἀεὶ γὰρ ὁπλίζεται, πῶς σου κυριεύσῃ. καθ' ἡμέραν καὶ εἰς τὴν αὔριον ἀποταμιεύου· βέλτιον γὰρ τελευτῶντα ἐχθροῖς καταλεῖψαι, ἢ ζῶντα τῶν φίλων ἐπιδεῖσθαι. εὐπροσήγορος ἔσο τοῖς συναντῶσιν,

εἰδὼς

nus ac adulatũ minus malũ cogitat. Velocẽ ad ſermonẽ ne poſſide auditũ. linguæ cõtinens eſto. bene agẽtibus ne inuide,ſed cõgratulare:inuidens enim teipſum magis offendes. domeſticorum tuorum ſatage vt te non ſolum, vt dominum timeãt, ſed etiam vt benefactorẽ venerentur. Ne pudeat diſcere ſemper meliora. Mulieri non vnquam credas ſecreta:nam ſemper armatur,quomodo tibi dominetur. Quotidie in diem craſtinum reconde:melius enim mortuum inimicis relinquere,quã viuentẽ amicorum indigere,

 ſa-

Salutato facile q̃ tibi occurrũt, ſciés & catulo caudã panẽ cõparare, Bonũ eſſe ne pœniteat. Suſurronẽ virũ eiice domo tua: nã q̃ a te dicuntur, ac fiunt, aliis cõmunicabit. Fac quæ te non mœſtũ facient. cõtingẽtib' ne triſtare. neque praua cõſulas vnquã, neq; mores malorum imiteris. His ab Aeſopo Ennius admonitus, tum ſermone, tum ſua conſcientia, vt ſagitta quadã, percuſſus animum, paucis poſt diebus e vita diſceſſit. Aeſopus autem aucupes omnes accerſiuit, atque âquilarum pullos quatuor, vt ca-

εἰδὼς ὡς καὶ τῷ κυναρίῳ ἄρτον ἡ οὐρὰ προσσαίνει. ἀγαθὸς γινόμενος μὴ μετανόει. ψίθυρον ἄνδρα ἔκβαλλε τῆς οἰκίας. τὰ γὰρ ὑπὸ σοῦ λεγόμενα καὶ πραττόμενα ἑτέροις φέρων ἀναδώσει. πρᾶττε μὴ τὰ λυπήσοντά σε. ἐπὶ δὲ τοῖς συμβαίνουσι μὴ λυποῦ. μήτε πονηρὰ βουλεύσῃ ποτὲ, μήτε τρόπους κακῶν μιμήσῃ. τούτοις τοῦ Αἰσώπου τὸν Ἔννον νουθετήσαντος, ἐκεῖνος τοῖς τε λόγοις καὶ τῇ οἰκείᾳ συνειδήσει οἷά τινι βέλει πληγεὶς τὴν ψυχὴν, μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας τὸν βίον μετήλλαξεν. Αἴσωπος δὲ τοὺς ἰξευτὰς πάντας προσκαλεσάμενος, ἀετῶν νεοττοὺς τέτταρας συλλα-

συλληφθῆναι κελεύει. συλληφθέντας οὖν οὕτως ἐθρέψεν, ὡς λέγεται, καὶ ἐπαίδευσεν. ὅπερ οὐ πάνυ τοι με πειθόμενον ἔχει, ὡς παῖδας διὰ θυλάκων αὐτοῖς προσηρτημένων βαστάζοντας εἰς ὕψος αἴρεσθαι, καὶ οὕτως ὑπηκόους τοῖς παισὶν εἶναι, ὡς ὅποιπερ ἂν ἐκεῖνοι βούλοιντο ἵπτασθαι, ἄν τε εἰς ὕψος, ἄν τε εἰς γῆν χαμάζε. τῆς δὲ χειμερινῆς ὥρας παραδραμούσης, καὶ ἦρος διαγελάσαντος, ἅπαντα τὰ πρὸς τὴν ὁδὸν συσκευασάμενος Αἴσωπος. καὶ τούς τε παῖδας λαβὼν, καὶ τοὺς ἀετοὺς, ἀπῆρεν εἰς Αἴγυπτον πολλῇ φαντασίᾳ καὶ δόξῃ πρὸς κατάπληξιν τῶν ἐκεῖ κεχρημέ-

νος

caperent, iubet. Sic itaque captos nutriuit, vt dicitur ac inſtruxit, cui rei non magnam fidem adhibemus, vt pueros in ſportis ipſis appenſis, geſtando in altum tollerent: atque ita obedientes pueris eſſent, vt quocumque illi vellent, volarent; ſiue in altum, ſiue in terram humi. Præterito vero hyemali tempore, & vere arridente, quum ad iter omnia paraſſet Aeſopus, & pueros accepiſſet, & aquilas, diceſſit in Ægyptum multa imaginatione, & opinione ad ſtupefactionem illorum hominũ vſus.

Sed

Sed Nectenabo audito adeſſe Aeſopum, Inſidiis circumuentus ſum, ait amicis, quia intellexerã Aeſopum mortuum eſſe. Poſtridie autem iuſſit rex, vt omnes magiſtratus cãdidis circumdarentur veſtibus, ipſe laneam induit, & coronã ac gẽmatã citarin. Quumq; ſedẽs in alto ſolio Æſopũ introduci iuſſiſſet, Cui me aſſimulas, ingredieti inquit, Æſope, & eos qui mecũ ſunt? & ille, Te quidẽ ſoli verno: qui vero te circumſtant, maturis ariſtis. & rex admiratus ipſum, donis eum proſequutus eſt. Poſtero autem die

νος. Νεκτεναβὼ δ' ἀκούσας παραγεγονέναι τὸν Αἴσωπον, ἐνήδρευμαι, φησι, τοῖς φίλοις, μεμαθηκὼς Αἴσωπον τεθνηκέναι. τῇ δ' ἐπιούσῃ κελεύσας ὁ βασιλεὺς πάντας τοὺς ἐν τέλει λευκὰς περιβαλέσθαι στολὰς, αὐτὸς ἐρέαν ἐνεδύσατο, καὶ διάδημα, καὶ διάλιθον κίταριν. καὶ καθισθεὶς ἐφ' ὑψηλοῦ δίφρου, καὶ τὸν Αἴσωπον εἰσαχθῆναι κελεύσας, τίνι με εἰκάζεις, εἰσελθόντι φησὶν Αἴσωπε, καὶ τοὺς σὺν ἐμοί; καὶ ὃς, σὲ μὲν ἡλίῳ ἐαρινῷ, τοὺς δὲ περὶ σὲ τούτους, ὡραίοις στάχυσι. καὶ ὁ βασιλεὺς θαυμάσας αὐτὸν, καὶ δώροις ἐδεξιώσατο. τῇ δὲ μετ' ἐκείνην ἡμέ-

ρᾳ πάλιν ὁ μὲν βασιλεὺς λευκοτάτην ἐνσκευασάμενος, τοῖς δὲ φίλοις φοινικᾶς κελεύσας λαβεῖν, εἰσελθόντα τὸν Αἴσωπον, τὴν προτέραν αὖθις πεῦσιν ἐπύθετο. καὶ ὁ Αἴσωπος· σὲ μὲν εἶπεν, εἰκάζω ἡλίῳ, τοὺς δὲ περὶ σὲ τούτους ἀκτῖσι. καὶ ὁ Νεκτεναβώ· οἶμαι μηδὲν εἶναι Λυκῆρον πρὸς τὴν ἐμὴν βασιλείαν. καὶ ὁ Αἴσωπος μειδιάσας, μὴ ῥᾳδίως οὕτω περὶ ἐκείνου λέγε, ὦ βασιλεῦ, πρὸς μὲν τὸ ὑμέτερον ἔθνος ἡ ὑμῶν ἐπιδεικνυμένη βασιλεία δίκην ἡλίου σελαγεῖ. εἰ δὲ Λυκήρῳ παραβληθείη, ἐδὲν ἂν δέοι μὴ τὸ φῶς τοῦτο ζόφον ἀποδειχθῆναι. καὶ ὁ Νεκτεναβὼ τὴν τῶν

λό-

rurſus rex candidiſſimam indutus, amicis purpureas iuſſit accipere, ingredientem Aeſopum iterum eadem rogauit. Et Aeſopus, Te inquit comparo ſoli: hos autem qui ſtant circum, radiis ſolaribus. Et Nectenabo, Exiſtimo nihil eſſe Lycerum præ meo regno. & Aeſopus ſubridens, Ne facile de illo ſic loquere, o rex: nam genti veſtræ veſtrum regnum collatum inſtar ſolis lucet: at ſi Lycero comparetur, nihil aberit quin ſplendor hic, tenebræ appareant. Et Nectenabo appoſita verborum

re-

reſponſione ſtupefactus, Attuliſti nobis, ait, qui turrim ædificent? Et ille, Parati ſunt, ſi modo oſtendas locum. poſtea egreſſus extra vrbem rex in planiciem, demonſtrat dimenſum locum. Adductis itaque Aeſopus ad demonſtratos loci angulos quatuor, quatuor aquilis, vna cum pueris per ſacculos appenſis, ac puerorum manibus fabrorum datis inſtrumentis, iuſſit euolare. Illi vero ſublimes, Date nobis, clamabant, lapides, date calcem, date ligna, & alia quæ ad ędificatio-

nem

λόγων δ' εὐστοχίαν ἐκπλαγεὶς, ἤνεγκας ἡμῖν, ἔφη, τοὺς μέλλοντας τὸν πύργον οἰκοδομεῖν; καὶ ὅς, ἕτοιμοί εἰσιν, εἰ μόνον ὑποδείξεις τὸν τόπον. μετὰ τοῦτο ἐξελθὼν ἔξω τῆς πόλεως ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸ πεδίον, ὑπέδειξε διαμετρήσας τὸν χῶρον. ἀγαγὼν τοίνυν Αἴσωπος ἐπὶ τὰς ὑποδειχθείσας τοῦ τόπου γωνίας τέτταρας, τοὺς τέτταρας τῶν ἀετῶν, ἅμα τοῖς παισὶ διὰ τῶν θυλάκων ἀπηρτημένοις, καὶ οἰκοδόμων τοῖς παισὶ μετὰ χεῖρας δοὺς ἐργαλεῖα, ἐκέλευσεν ἀναπτῆναι. οἱ δὲ παῖδες ὕψος γενόμενοι, δότε ἡμῖν, ἐφώνουν, λίθους, δότε κονίαν, δότε ξύλα, καὶ τἄλλα τὰ πρὸς οἰκοδο-

μὴν

μὴν ἐπιτηδείων. ὁ δὲ Νεκτεναβὼ τοὺς παῖδας θεασάμενος ὑπὸ τῶν ἀετῶν εἰς ὕψος ἀναφερομένους, ἔφη· πόθεν ἐμοὶ πτηνοὶ ἄνθρωποι; καὶ ὁ Αἴσωπος, ἀλλὰ Λυκῆρος ἔχει. σὺ δὲ θέλεις, ἄνθρωπος ὤν, ἰσοθέῳ ἐρίζειν βασιλεῖ; καὶ ὁ Νεκτεναβὼ, Αἴσωπε, ἥττημαι· ἐρήσομαι δέ σε, σὺ δέ μοι ἀπόκριναι· καί φησιν, εἰσὶ μοι θήλειαι ὧδε ἵπποι αἵπερ ἐπειδὰν ἀκούσωσι τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἵππων χρεμετιζόντων, εὐθὺς συλλαμβάνουσιν. εἴ σοι πρὸς τοῦτο πάρεστι σοφία, ἐπίδειξαι. καὶ ὁ Αἴσωπος, ἀποκρινοῦμαί σοι αὔριον βασιλεῦ. ἐλθὼν δ' οὗ κατήγετο, αἴλουρον

τοῖς

nē apta ſunt. Sed Nectenabo viſis pueris ab aquilis in altum ſublatis, ait, Vnde mihi volucres homines? & Æſopus, Sed Lycerus habet: tu autem homo quum ſis, vis cum æquo diis rege contendere? & Nectenabo, Aeſope, victus ſum: quæram autē te, tu reſpōde. Et ait, Sūt mihi feminæ hic equæ, quæ cum audierint eos, qui in Babylone ſunt, equos hinnientes, confeſtim concipiunt. Si tibi ad hoc eſt doctrina, oſtende. Et Æſopus, Reſpondebo tibi cras, o rex. Profectus vero vbi hoſpitabatur, felem iubet

pue-

pueris comprehendi & captum publice circumduci verberando. Aegyptii autem illud animal colentes, ſic male tractari ipſum videntes, concurrerunt & felem e manu verberantium eripuerunt, ac rem renunciant celeriter regi: qui vocato Aeſopo, Neſciebas, inquit, Aeſope tamquam Deum a nobis coli felem? quare igitur hoc feciſti? Et ille, Lycerum regem iniuria affecit, o rex, præterita nocte hic felis: gallum enim eius occidit pugnacem & generoſum,

præ-

τοῖς παισὶν ἐκέλευσε συλλαβεῖν καὶ συλληφθέντα, δημοσίᾳ περιάγεσθαι μαστιγούμενον. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι τὸ ζῶον σεβόμενοι, οὕτω κακῶς πάσχον αὐτὸ θεασάμενοι, συνέδραμον, καὶ τὸν αἴλουρον τῆς χειρὸς τῶν μαστιγούντων ἐκσπάσαντες, ἀναγγέλλουσιν ὡς τάχος τῷ βασιλεῖ τὸ πάθος. ὁ δὲ καλέσας τὸν Αἴσωπον, οὐκ ᾔδεις, φησὶν, Αἴσωπε, ὡς θεὸς σεβόμενος παρ' ἡμῖν ἐστὶν αἴλουρος; ἵνα τί γοῦν τοῦτο πεποίηκας; καὶ ὅς. Λυκοῦργον τὸν βασιλέα ἠδίκησεν, ὦ βασιλεῦ, τῆς παρελθούσης νυκτὸς οὗτος ὁ αἴλουρος. ἀλεκτρυόνα γὰρ αὐτοῦ πεφόνευκε μάχιμον καὶ γενναῖον, πρὸς

σε

ἔτι γε μὴν καὶ τὰς ὥρας αὐτῷ τῆς νυκτὸς σημαίνοντα. καὶ ὁ βασιλεὺς, οὐκ αἰσχύνῃ ψευδόμενος Αἴσωπε; πῶς γὰρ ἐν μιᾷ νυκτὶ αἴλουρος ἀπ' Αἰγύπτου ἦλθεν εἰς Βαβυλῶνα; κἀκεῖνος μειδιάσας φησίν. καὶ πῶς, ὦ βασιλεῦ, ἐν Βαβυλῶνι τῶν ἵππων χρεμετιζόντων, αἱ ἐνθάδε θήλειαι ἵπποι συλλαμβάνουσι; ὁ δὲ βασιλεὺς ταῦτα ἀκούσας, τὴν φρόνησιν αὐτοῦ ἐμακάρισε. μετὰ δὲ ταῦτα μεταπεμψάμενος ἀφ' ἡλίου πόλεως ἄνδρας ζητημάτων σοφιστικῶν ἐπιστήμονας, καὶ περὶ τοῦ Αἰσώπου διαλεχθεὶς αὐτοῖς, ἐκάλεσεν ἅμα τῷ Αἰσώπῳ ἐπ' εὐωχίαν. ἀνακλιθέντων δὲ ἐν αὐ-

preterea, & horas ei noctis nũciantem. Et rex, Non pudet te mẽtiri Aeſope? quonam modo vna nocte felis ab Aegypto iuit in Babylonem? Tum ille ſubridendo inquit, Et, quomodo, o rex, Babylone equis hinnientibus, hic equæ feminæ concipiunt? Rex autem his auditis, prudentiam Aeſopi felicem eſſe dixit. Poſt hæc autem quum acciuiſſet ex Heliopoli viros quæſtionũ ſophiſticarũ peritos, atque de Aeſopo cum eis diſputaſſet, inuitauit vna cum Aeſopo ad conuiuium. Diſcumbentibus igitur ip-

ipſis, quidam Helio-
polita inquit Aeſo-
po, Miſſus ſum a Deo
meo queſtionem quã-
dam rogare te vt ip-
ſam ſolueres. Et Ae-
ſopus, Mentiris: deo
enim ab homine nihil
opus eſt diſcere. Tu
autem non ſolum te
ipſum accuſas, ſed &
deum tuũ. Alius rur-
ſus ait, Eſt templum
ingens, & in eo colũ-
na duodecim vrbes
cõtinens, quarum ſin-
gulæ triginta trabib⁹
fulciuntur, quas cir-
cuncurrunt duæ mu-
lieres. Tũ Aeſop⁹ ait,
Hanc quæſtionem a-
pud nos ſoluẽt pueri.
Templũ enim eſt hic
mũdus: columna an-
nus: vrbes menſes: &
tra-

αὐτῶν, τῶν ἡλίου πολιτῶν
τὶς φησὶ πρὸς τὸν Αἴσω-
πον· ἀπεστάλην παρὰ τοῦ
θεοῦ μου πεῦσίν τινα πυ-
θέσθαι σου, ὡς ἂν αὐτὴν
ἐπιλύσῃς. καὶ ὁ Αἴσωπος,
ψεύδῃ, θεὸς γὰρ παρ' ἀν-
θρώπου οὐδὲν δεῖται
μαθεῖν. σὺ δ' οὐ μόνον
σαυτοῦ κατηγορεῖς, ἀλλὰ
καὶ τοῦ θεοῦ σου. ἕτερος πά-
λιν εἶπεν, ἔστι ναὸς μέγας,
καὶ ἐν αὐτῷ στῦλος δώδεκα
πόλεις ἔχων. ὧν ἑκάστη
τριάκοντα δοκοῖς ἐστέγα-
σται. τούτους δὲ περιΐασι
δύο γυναῖκες. καὶ ὁ Αἴσω-
πος ἔφη, τοῦτο τὸ πρόβλη-
μα καὶ οἱ παρ' ἡμῖν ἐπιλύ-
σονται παῖδες. ναὸς μὲν
γάρ ἐστιν οὗτος ὁ κόσμος. στῦ-
λος δ' ὁ ἐνιαυτός· αἱ δὲ
πόλεις, οἱ μῆνες· καὶ αἱ
δο-

δοκοὶ τούτων ἡμέραι· ἡμέρα δὲ καὶ νύξ, αἱ δύο γυναῖκες, αἳ παραλλὰξ ἀλλήλας διαδέχονται. τῇ δὲ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ συγκαλέσας τοὺς φίλους ἅπαντας ὁ Νεκτεναβώ, φησί, διὰ τὸν Αἴσωπον τοῦτον ὀφλήσομεν φόρους τῷ βασιλεῖ Λυκήρῳ; εἷς δέ τις αὐτῶν εἶπε, κελεύσομεν αὐτῷ προβλήματα φράσαι ἡμῖν, περὶ ὧν οὔτ' οἴδαμεν οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ ὅς, αὔριον ἐπὶ τούτου ὑμῖν ἀποκρινοῦμαι. ἀπελθὼν οὖν καὶ συνταξάμενος γραμματεῖον, ἐν ᾧ περιείχετο, Νεκτεναβὼ ὁμολογῶν χίλια τάλαντα τῷ Λυκήρῳ ὀφείλειν, πρωΐας ἐπανελθὼν τῷ βασιλεῖ τὸ γραμματεῖον ἐπέδωκεν. οἱ δὲ τοῦ βασιλέως φίλοι πρὶν ἀνοιχθῆναι τὸ γραμματεῖον,

trabes horum, dies: dies autẽ & nox, duæ mulieres, quę viciſſim ſibi ſuccedunt. Poſtridie cōuocatis amicis omnibus Nectenabo inquit, propter Æſopum hunc debebimus tributa regi Lycero? At ex his vnus ait, Iubebim⁹ ei quæſtiones dicere nobis ex iis, q̃ neq; ſcimus, neq; audiuimus. Et ille, Cras hac de re vobis reſpondebo. Decedens igitur & compoſito ſcripto, in quo continebatur, Nectenabo confitens mille talenta Lycero debere, mane reuerſus regi ſcriptum reddidit. Regis autem amici prius quam aperiretur ſcriptum,

omnes dixerunt, Et
ſcimus hoc & audiui-
mus & vere ſcimus.
Et Æſopus, Habeo vo
bis gratiã reſtitutio-
nis cauſa. At Nectena
bo confeſſione debiti
lecta, ait, Me nihil Ly
cero debente omnes
vos teſtificamini? & il
li mutati dixerunt,
Neque ſcimus, ne-
que audiuimus. Et
AEſopus, Et ſi hæc
ita ſe habent, ſo-
lutum eſt quæſitum.
Et Nectenabo ad
hæc, Felix eſt Ly-
cerus talem doctri-
nam in regno ſuo
poſſidens. Ergo pacta
tributa tradidit AE-
ſopo, atque in pace
remiſit. At Aeſopus
in Babylonem profe-
ctus, & narrauit Lyce

πάντες ἔλεγον· καὶ εἴδημεν
τοῦτο, καὶ ἠκούσαμεν, καὶ ἀλη-
θῶς ἐπιστάμεθα. καὶ ὁ Αἴ-
σωπος, χάριν ὑμῖν οἶδα τῆς
ἀποδόσεως ἕνεκεν. ὁ δὲ Νε-
κτεναβὼ τὴν ὁμολογίαν
τῆς ὀφειλῆς ἀναγνοὺς, εἶπεν,
ἐμοῦ Λυκήρῳ οὐδὲν ὀφεί-
λοντος, πάντες ὑμεῖς μαρ-
τυρεῖτε; κἀκεῖνοι μετα-
βαλόντες, εἶπον· οὔτ' εἴ-
δωμεν, οὔτ' ἠκούσαμεν. καὶ
ὁ Αἴσωπος, καὶ εἰ ταῦθ' οὔ-
τως ἔχει, λέλυται τὸ ζητού-
μενον. καὶ ὁ Νεκτεναβὼ
πρὸς ταῦτα, μακάριός ἐστι
Λυκῆρος τοιαύτην σοφίαν
ἐν τῇ βασιλείᾳ ἑαυτοῦ κε-
κτημένος. τοὺς οὖν συμ-
φωνηθέντας φόρους παρα-
δοὺς τῷ Αἰσώπῳ, ἐν εἰρή-
νῃ ἀπέστειλεν. Αἴσωπος δὲ
εἰς Βαβυλῶνα παραγενό-
μενος, διεξῆλθέ τε Λυκή-

ρῷ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ πραχ-
θέντα πάντα, καὶ τοὺς φό-
ρους ἀπέδωκε. Λυκῆρος δ'
ἐκέλευσεν ἀνδριάντα χρυ-
σοῦν τῷ Αἰσώπῳ ἀνατε-
θῆναι. μετ' οὐ πολὺν χρό-
νον Αἴσωπος εἰς Ἑλλάδα
ἐβουλεύσατο πλεῦσαι, καὶ
δὴ τῷ βασιλεῖ συνταξά-
μενος, ἀπεδήμησεν, ὅρκοι
δοὺς αὐτῷ πρότερον ἦ μὴν
ἐπανήξειν εἰς Βαβυλῶνα,
κἀκεῖ τὸ λοιπὸν διαβιώ-
σειν. περιιὼν δὲ τὰς ἑλληνί-
δας πόλεις, καὶ τὴν ἑαυτοῦ
σοφίαν ἐπιδεικνύμενος,
ἦλθε καὶ εἰς Δελφούς. οἱ δὲ
Δελφοί, διαλεγομένου μὲν
ἠκροῶντο ἡδέως, τιμῆς δὲ
καὶ θεραπείας εἰς αὐτὸν
ἔδρασαν οὐδοποῦν. ὁ δὲ
πρὸς αὐτοὺς ὑπολαβὼν,
ἔφη, ἄνδρες Δελφοί, ἔπε-
σί μοι ξύλῳ ὑμᾶς εἰκά-
ζειν

ro acta in Aegypto
omnia, & tributa red-
didit. Lycerus autem
iuſſit ſtatuam auream
Æſopo erigi. Nõ mul-
to autem poſt tempo-
re Aeſopus in Græciã
decreuit nauigare, at
que cum rege cõpoſi-
tione facta diſceſſit,
iurat⁹ ei prius procul-
dubio rediturũ ſe in
Babylonem, atq; illic
reliquũ vitæ victurũ.
Peragratis autẽ Græ-
cis vrbibus, & ſua do-
ctrina patefacta, pro-
fectus eſt & Delphos.
Verum Delphi diſſe-
rentem quidẽ audie-
runt libenter, ſed ho-
nore & obſeruantia
eũ affecerunt nulla. Is
autẽ ad eos ſuſpiciẽs
ait, viri Delphi ſuccur-
riæ mihi ligno vos cõ-
pa-

parare, ꝙ in mari fertur. Illud etenim vidētes ex multa diſtantia dū fluctibus agitatur, magni pretii eſſe exiſtimamꝰ: poſtquā autē proxime aduenerit viliſſimū apparet. Et ego itaq; quū ꝓcul eſſem ab vrbe veſtra, vt eos qui exiſtimatione digni ſunt vos admirabar. Nunc autē ad vos profectus, omnibus (vt ita dixerim) inueni inutiliores. ſic deceptꝰ ſum. Quū hęc audiuiſſent Delphi, & timerent ne aliquo modo Aeſopꝰ & ad alias vrbes accedens male de ſe diceret, decreuerūt dolo hominē occidere. Atq; igitur auream phialam ex eo, ꝙ apud ſe erat, ſacello Apol-

li-

ζειν τῷ ἐν θαλάττῃ φερομένῳ. κἀκεῖνο γὰρ ὁρῶντες ἐκ πολλοῦ διαστήματος ὑπὸ κυμάτων φερόμενον, πολλοῦ τινος ἄξιον εἶναι οἰόμεθα· ἐπειδὰν δὲ ἐγγυτάτω προσέλθῃ, εὐτελέστατον φαίνεται. κἀγὼ γοῦν πόρρωθεν τῆς ὑμῶν πόλεως ὤν, ὡς τινας τῶν ἀξίων λόγου ὑμᾶς ἐθαύμαζον. νυνὶ δ' ἐλθὼν ὡς ὑμᾶς πάντων, ὡς εἰπεῖν, ἀνθρώπων εὗρον ἀχρειοτέρους. οὕτω πεπλάνημαι. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Δελφοί, καὶ δείσαντες μή πως Αἴσωπος καὶ πρὸς τὰς ἄλλας πόλεις βαδίζων, κακῶς αὐτοὺς λέγῃ, βουλὴν ἐβουλεύσαντο δόλῳ τὸν ἄνθρωπον ἀνελεῖν. καὶ δὴ τὰ χρυσῆν φιάλην ἐκ τῶν παρ' αὐτοῖς ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλ-

λω-

χαῦτος ἀνελόμενοι, λάθρα τοῖς Αἰσώπου κατέκρυψαν στρώμασι. τοῦ δ' Αἰσώπου τὰ ὑπ' αὐτῶν ἀγνοοῦντος σκαιωρηθέντα, ἐξελθὼν ἐπορεύετο πρὸς Φωκίδα. οἱ δὲ Δελφοὶ ἐπιδραμόντες, καὶ κατασχόντες αὐτὸν, ἀνέκρινον ὡς ἱεροσυληκότα. τοῦ δ' ἀρνουμένου μηδὲν πεπραχέναι τοιοῦτο, ἐκεῖνοι πρὸς βίαν τὰ στρώματα ἀναπτύξαντες τὴν χρυσῆν εὗρον φιάλην, ἣν καὶ ἀναλαβόντες, τοῖς ἐν τῇ πόλει πᾶσιν ἀπεδείκνυσαν οὐ σὺν ὀλίγῳ θορύβῳ. ὁ μὲν οὖν Αἴσωπος τὴν ἐκείνων συννοήσας ἐπιβουλὴν, ἐδεῖτο αὐτῶν ἀπολυθῆναι. οἱ δ' οὐ μόνον οὐκ ἀπέλυσαν, ἀλλ' ὡς ἱεροσυλήσαντα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐνέ-

linis accipientes, clam in Aeſopi abſconderunt ſtragulis. Quum Aeſopus vero ignoraret quæ ab ipſis dolo facta fuerant, egreſſus ibat in Phocidem. At Delphi aggreſſi, & detinentes ipſum, percontabantur, vt ſacrilegum. Illo autem negante aliquid feciſſe eiuſmodi, illi vi ſtragulis euolutis, auream inuenerunt phialam, quam etiam acceptam omnibus ciuibus oſtenderunt non cum paruo tumultu. Igitur Aeſopus cognitis illorum inſidiis, rogabat eos, vt ſolueretur. Hi autem non ſolum non ſoluerunt, ſed, vt ſacrilegum in carcerem quoque in-

iniecerant, morte eius
ſuffragiis decreta. Ae-
ſopus autem quũ nulla
aſtutia a mala hac for
tuna liberari poſſet,
ſeipſum in carcere lu-
gebat ſedẽs. Ex fami-
liaribus autem ipſius
quidam, Damas nomi-
ne, ad ipſum ingreſ-
ſus, & videns eum ſic
lamentari, cauſam rei
rogauit. & ille ait,
Mulier quædam quum
recenter ſuum virum
ſepeliuiſſet, quotidie
profecta ad tumulum,
plorabat. Arans autem
quidam non procul a
ſepulchro, amore ca-
ptus eſt mulieris, &
derelictis bobus iuit
& ipſe ad tumulum, ac
ſedens vna cũ mulie-
re plorabat. Quum il-
la rogaret, cur nam

ἐνέβαλον, θάνατον αὐτοῦ
καταψηφισάμενοι. Αἴσω-
πος δὲ μηδεμιᾷ μηχανῇ
τῆς πονηρᾶς τῆς δὲ τύχης
σωθῆναι δυνάμενος, ἑαυ-
τὸν ἐπὶ τῆς εἱρκτῆς ἐθρήνει
καθήμενος. τῶν συνήθων
δέ τις αὐτοῦ, Δαμᾶς τοὔ-
νομα, πρὸς αὐτὸν εἰσελ-
θὼν, καὶ ἰδὼν οὕτως ὀλοφυ-
ρόμενον, τὴν αἰτίαν τοῦ
πάθους ἤρετο. καὶ ὃς ἔφη,
γυνή τις προσφάτως τὸν
ἑαυτῆς ἄνδρα θάψασα,
καθ᾽ ἡμέραν ἀπιοῦσα
πρὸς τὸ μνημεῖον, ἐθρή-
νει. ἀροτριῶν δέ τις οὐ
πόῤῥω τοῦ μνήματος, εἰς
ἐπιθυμίαν ἧκε τῆς γυναι-
κὸς, καὶ καταλιπὼν τοὺς
βόας ἦλθε καὶ αὐτὸς πρὸς
τὸ μνῆμα καὶ καθίσας συ-
νεθρήνει τῇ γυναικί. τῆς
δὲ πυθομένης, τί δήποτε

καὶ αὐτῆς ὅπως ὀδύρεται, ὅτι κἀγὼ, φησὶν, ἀρεστὴν γυναῖκα κατώρυξα, καὶ ἐπειδὰν κλαύσω, τῆς λύπης κουφίζομαι. ἡ δὲ, κἀμοὶ τοῦτ᾽ αὐτὸ περιγέγηται. κἀκεῖνος, εἰ τοίνυν τοῖς αὐτοῖς περιπεπτώκαμεν πάθεσι, τί δή ποτε ἀλλήλοις μὴ συνώμεθα; ἐγώ τε γὰρ φιλήσω σε ὡς ἐκείνην, κἀμὲ σὺ πάλιν ὡς τὸν σαυτῆς ἄνδρα. ταῦτα ἔπεισε τὴν γυναῖκα, καὶ δὴ συνῆλθον. ἐν τούτῳ δὲ κλέπτης ἐλθὼν, καὶ τοὺς βόας λύσας, ἀπήλασεν. ὁ δ᾽ ἐπανελθὼν, καὶ τοὺς βόας μὴ εὑρηκὼς, κόπτεσθαί τε καὶ οἰμώζειν ἰσχυρῶς ἐνεστήσατο. ἐλθοῦσα δὲ καὶ ἡ γυνὴ, καὶ ὀλοφυρόμενον εὑροῦσα, φησὶ, πάλιν κλαίεις; κἀκεῖνος,

νῦν,

& ipſe ſic lugeret. Quoniã & ego inquit, decẽtem mulierem ſepeliui, & poſteaquam plorauero, mœſtitiã leuor. Illa autem, Et mihi id ipſum accidit. Et ille, Si igitur in eadem incidimus mala, curnam inuicem non coniungimur? egó etenim amabo te, vt illam, & tu me rurſus vt tuum virum. His perſuaſit mulieri, & conuenerunt. Interim autem fur profectus, & boues ſoluens abegit. Ille autem reuerſus nõ inuentis bobus, & plãgere & lugere vehementer inſtituit. profecta igitur & mulier, & lamentantem inueniẽs, inquit, iterũ ploras? & ille, Nunc ait,

vere ploro. & ego itaque multis euitatis periculis nunc vere fleo, ſolutionem mali necũde inueniens. Poſt hæc affuerunt & Delphi, & extractũ ipſum è carcere trahebant violẽter in præcipitium. Ille autẽ eis dicebat: Quãdo colloquebantur animalia bruta, mus ranæ amicus factus, ad cœnam eam inuitauit, & abducta in penariũ diuitis vbi multa eſculenta erant, Comede, inquit, amica rana. Poſt epulationem & rana murem in ſuam inuitauit cœnationem: ſed ne defatigare, inquit, natando filo tenui tuum pedem meo alligabo. Atque hoc

fa

νῦν, εἶπεν ἀπ' ἀληθείας κλαίω. κἀγὼ γοῦν πολλοὺς διαδρὰς κινδύνους, νῦν τῷ ὄντι θρηνῶ, λύσιν τοῦ κακοῦ μηδαμόθεν διεύρισκων. μετὰ ταῦτα παρῆσαν καὶ οἱ Δελφοί, καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν τῆς εἱρκτῆς, εἷλκον βιαίως ἐπὶ τοῦ κρημνοῦ. ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔλεγεν. ὅτε ἦν ὁμόφωνα τὰ ζῶα, μῦς βατράχῳ φιλιωθεὶς, εἰς δεῖπνον αὐτὸν ἐκάλεσε, καὶ ἀπαγαγὼν εἰς ταμεῖον πλουσίου ἔνθα πλεῖστα τῶν ἐδωδίμων ἦν, ἐσθίε, φησὶ, φίλε βάτραχε. μετὰ δὲ τὴν ἑστίασιν καὶ ὁ βάτραχος τὸν μῦν ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἐκάλεσε δίαιταν. ἀλλὰ μὴ ἀποκάμῃς, φησὶ, νηχόμενος, μηρίνθῳ λεπτῇ τὸν σὸν πόδα τῷ ἐμαυτοῦ προσαρτήσω. καὶ τοῦτο

πρά-

προσάξας ἥλατο εἰς τὴν λίμνην. αὐτοῦ δὲ καταδύναντος εἰς βάθος, ὁ μῦς ἀπεπνίγετο, καὶ θνήσκων εἶπεν· ἐγὼ μὲν ὑπό σου θνήσκω, ἐκδικηθήσομαι δὲ ὑπὸ μείζονος. ἐπιπλέοντος οὖν τοῦ μυὸς τῇ λίμνῃ νεκροῦ, καταπτὰς ἀετὸς τοῦτον ἀνήρπασε, σὺν αὐτῷ δὲ προσηρτημένον ὁμοῦ καὶ τὸν βάτραχον· καὶ οὕτως ἄμφω κατεθοινήσατο. κἀγὼ τοίνυν βίᾳ πρὸς ὑμῶν ἀποθνήσκων, ἕξω τὸν ἀμυνοῦντα. Βαβυλὼν γὰρ καὶ Ἑλλὰς πᾶσα τὸν ἐμὸν παρ' ὑμῶν ἀπαιτήσουσι θάνατον. οἱ μὲν οὖν Δελφοὶ οὐδ' ὡς ἐφείδοντο τοῦ Αἰσώπου. ὁ δ' ἐπὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος κατέφυγεν ἱερόν· οἱ δὲ κἀκεῖθεν ἀποσπάσαντες μετ' ὀργῆς,

ἐπὶ

facto ſaltauit in paludē. Ea autē vrinata in profundum mus ſuffocabatur, & moriens ait, Ego quidem per te morior, ſed me vindicabit maior. Supernatante igitur mure in palude mortuo, deuolans aquila hunc arripuit, cum eo autem appenſam vna etiam ranam, & ſic ambos deuorauit. Et ego igitur, qui vi per vos morior, habebo vltorem: Babylon enim & Græcia omnis meam a vobis exigēt mortem. Delphi tamen ne ſic quidem pepercerunt Aeſopo. Ille autem in Apollinis confugit ſacellum, ſed illi & illinc extraxerunt irati,

&

τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου· κἀκεῖ πάλιν κάνθαρος ταὐτὰ τοῦτον διέθηκεν. ὁ δ' ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν Δία (τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται) τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ᾠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς ἐπὶ τὸν κόλπον τοῦ Διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς ἐφ' ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξαι, καὶ τὰ ᾠὰ διέρριψεν ἐπιλαθόμενος, ἃ καὶ συνετρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ παρὰ τοῦ κανθάρου, ὅτι ταῦτ' ἔδρασε τὸν ἀετὸν ἀμυνόμενος, οὐ γὰρ δὴ τὸν κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον

re loco ſecundo nidificaſſet: & illic rurſus ſcarabæus iiſdem hāc affecit. Sed aquila inops conſilij penitus, aſcendit ad Iouem (in eius enim tutela eſſe dicitur) & in ipſius genibus tertiam fœturā ouorum poſuit à deo ipſa commendans & ſupplicans, vt cuſtodiret: ſed ſcarabæus è ſtercore pilula facta, aſcendit, & in ſinum Iouis eam demiſit. Iupiter aſſurgens vt fimum excuteret, & oua abiecit oblitus, quæ & contriuit deiecta. Sed quum didiciſſet a ſcarabæo, quod hæc feciſſet vt aquilā vlciſceretur, nō enim ſcarabæum tantum illa affecit iniuria, ſed

& in Iouem ipſum impia fuit, aquilæ reuerſæ ait, Scarabæum eſſe qui affecit mœrore. & certe iure affeciſſe. Nolens igitur aquilarum genus deficere, coſuluit ſcarabæo, vt aquilæ reconciliaretur. Quum hic non paruiſſet, ille in aliud tempus tranſpoſuit aquilarum partũ, quum non apparent ſcarabæi. Et vos igitur, ò viri Delphi, ne deſpicite hunc deum, ad quem profugi, etſi paruum ſortitus eſt delubrum: neque enim impios negliget. Delphi vero hæc parum curantes, recta ad mortem itidem agebāt. Aeſopus nulla re a ſe dicta videns

ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν ἀετὸν εἶπεν ἐλθόντα, κάνθαρον εἶναι τὸν λυποῦντα, καὶ δὴ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος, οὖν τὸ γένος τὸ τῶν ἀετῶν ἀφανισθῆναι, συνεβούλευε τῷ κανθάρῳ διαλλαγὰς πρὸς τὸν ἀετὸν θέσθαι. τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν ἀετῶν μετέθηκε τοκετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνωνται κάνθαροι. καὶ ὑμεῖς οὖν, ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, μὴ ἀτιμάσητε τοῦτον δὴ τὸν θεὸν, εἰς ὃν κατέφυγον, εἰ καὶ μικροῦ τετύχηκεν ἱεροῦ· οὐδὲ γὰρ ἀσεβεῖς παριόψεται. οἱ δὲ Δελφοὶ τούτων ὀλίγα φροντίζοντες, τὴν ἐπὶ τὸν θάνατον ὁμοίως ἦγον. Αἴσωπος δὲ μηδενὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ λεγο-

μένων δρῶν καμπτομένους, πάλιν φησίν· ἄνδρες ἀνήμεροι καὶ φονῶντες ἀκούσατε· γεωργός τις ἐπ' ἀγροῦ γεγηρακώς, ἐπεὶ μηδέποτε εἰσῆλθεν εἰς ἄστυ, παρεκάλει τοὺς οἰκείους τοῦτο θεάσασθαι. οἱ δὲ ζεύξαντες ὀνάρια, καὶ ἐπὶ τῆς ἀπήνης αὐτὸν ἀναβιβασάμενοι μόνον ἐκέλευσαν ἐλαύνειν. ὁδοιποροῦντι δὲ χειμῶνος καὶ θυέλλης τοῦ ἀέρος καταλαβόντων, καὶ ζόφου γινομένου, τὰ ὀνάρια τῆς ὁδοῦ πλανηθέντα εἴς τινα κρημνὸν ἐξετόπισαν τὸν πρεσβύτην. ὁ δὲ μέλλων ἤδη κατακρημνίζεσθαι, ὦ Ζεῦ, εἶπε, τί ποτέ σε ἠδίκησα, ὅτι οὕτω παρὰ λόγον ἀπόλλυμαι; καὶ ταῦτα οὐθ' ὑφ' ἵππων γενναίων, οὔθ' ἡμιόνων ἀγαθῶν, ἀλλ' ὀνα-

eos flecti, rurſus ait: Viri crudeles, & interfectores audite: Agricola quidam in agro conſenuit, & quũ nunquam ingreſſus eſſet in vrbem, precabatur domeſticos vt eam videret: at illi iunctis aſellis, atque in curru eo impoſito ſolum iuſſerunt agere. Eunti autem procella & turbine aërē occupantibus & tenebris factis, aſelli a via aberrantes in quoddam præcipitium deduxerunt ſenem. at ille iam præcipitandus, o Iupiter, ait, in qua re te iniuria affeci, quod ſic inique occidor; præſertimque neque ab equis generoſis, neque a mulis bonis, ſed

:ab aſellis viliſſimis? Et ego itaq; eodem modo nunc triſtor, quod non ab honoratis viris aut elegantibus, verum ab inutilibus & peſſimis interficior. Iamque præcipitandus eiuſmodi dixit rurſus fabulam: Vir quidam ſuam deamãs filiam, rus miſit vxorem, ſolam autem filiam receptam violauit. Illa autem. Pater, ait, ſceleſta facis: mallem tamen a multis viris dedecore hoc affici, quam a te qui genuiſti. Hoc nunc & in vos, o iniqui Delphi, dico, quod eligerem in Scyllam & Charybdim potius incidere, ac in Africæ Syrtes, quã p vos in-

iu-

ὀνείων· δὲ τελευτῶν, κἀγὼ τοίνυν ὅτι τοῖς ἴσοις νῦν δυσχεραίνω, ὅτι μὴ ὑπ' ἐντίμων ἀνδρῶν, ἢ ἐλλογίμων, ἀλλ' ὑπ' ἀχρείων καὶ κακίστων ἀπόλλυμαι. μέλλων δὲ ἤδη κατὰ τοῦ κρημνοῦ ἀφίεσθαι, τοιοῦτον εἴρηκε πάλιν μῦθον· ἀνήρ τις τῆς οἰκείας ἐρασθεὶς θυγατρὸς, εἰς ἀγρὸν ἀπέστειλε τὴν γυναῖκα, μόνην δὲ τὴν θυγατέρα ἀπολαβὼν ἐβιάζετο. ἡ δὲ, πάτερ, εἶπεν, ἀνόσια πράττεις· ἠβουλόμην μέντοι ὑπὸ πολλῶν ἀνδρῶν αἰσχυνθῆναι, ἢ ὑπὸ σοῦ τοῦ γεννησαμένου. τοῦτο τοίνυν καὶ ἐφ' ὑμῶν, ὦ παράνομοι Δελφοὶ, λέγω, ὡς ᾑρούμην Σκύλλῃ καὶ Χάρυβδι περιπεσεῖν, καὶ ταῖς ἐν Ἀφρικῇ σύρτεσιν, ἢ παρ' ὑμῶν ἀ-

δί·

ἀδίκως καὶ ἀναξίως ἀποθανεῖν. καταρῶμαι γοῦν ὑμῶν τῇ πατρίδι, καὶ θεοῖς μαρτύρομαι, ὡς ἔξω πάσης δίκης ἀπόλλυμαι, οἵ μοι τιμωρήσουσι εἰσακούσαντες. ἔρριψαν μὲν οὖν αὐτὸν οἱ Δελφοὶ κατὰ τοῦ κρημνοῦ, καὶ ἀπέθανεν. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον λοιμῷ συσχεθέντες, χρησμὸν ἔλαβον, ἐξιλάσκεσθαι τὸν

iuſte atq. indigne mori Execror igitur veſtrã patriã, & deos teſtor; me præter omnẽ iuſtitiã interire, qui me vlciſcentur exauditum. Præcipitarunt igitur ipſum Delphi de rupe, & mortuus eſt. Nõ multo poſt autem peſtilentia laborantes, oraculum acceperunt, expiandam eſſe

Aeſopi mortem. Cui quod, & conſcij ſibi eſſent iniuſte eum interfeciſſe, etiam cippum erexerunt. Sed primates Græciæ ac ſapientiſſimi quique, quū & ipſi quæ in Aeſopum facta fuiſſent, intellexiſſent, & in Delphos profecti ſunt, & cum illis habita inquiſitione, vltores & ipſi Aeſopi mortis fuerunt.

Finis Aeſopi vitæ à Maximo Planude conſcriptæ.

Αἰσώπου θάνατον. ᾧ καὶ ὡς συνειδότες ἑαυτοῖς ἀδίκως φονευθέντι, καὶ στήλην ἀνέστησαν. οἱ δ' ἐν τῇ Ἑλλάδι προὔχοντες, καὶ ὅσοι τῶν σοφωτέρων καὶ αὐτοὶ τὰ εἰς Αἴσωπον πεπραγμένα μαθόντες, εἰς τοὺς Δελφοὺς παραγενόμενοι, καὶ σὺν ἐκείνοις σκεψάμενοι, τιμωροὶ καὶ αὐτοὶ τοῦ Αἰσώπου θανάτῳ γεγόνασιν.

Τέλος τοῦ Αἰσώπου βίου ὑπὸ Μαξίμου τοῦ Πλανούδου συγγραφέντος.

ΑΕΣΟΠΟΥ ΜΥΘΟΙ. AESOPI FABVLAE.

Ἀετὸς καὶ Ἀλώπηξ. AQVILA, ET Vulpes. 1

Ἀετὸς, καὶ Ἀλώπηξ φιλιωθέντες, πλησίον ἀλλήλων οἰκεῖν ἔγνωσαν, βεβαίωσιν φιλίας ποιούμενοι τὴν συνήθειαν. ὁ μὲν οὖν

ἐφ

Aquila, & Vulpes inita amicitia, prope habitare decreuerunt, amicitiam familiaritate confirmātes. Itaque Aquila

ſuper arbore nidū affixit: Vulpes vero in proximis arbuſtis filios peperit. Ad pabulum igitur aliquãdo Vulpe profecta, Aquila cibi inopia laborãs, deuolãs in arbuſta, & filios huius abreptos, vnà cū ſuis pullis deuorauit. Vulpes itaque reuerſa, & re cognita, nō tã filiorū triſtata eſt morte, quã vindictæ inopia: quia enim terreſtris eſſet, volucrē pſequi haud poterat. Quare procul ſtãs, quod etiã impotētibus eſt facile, inimicæ maledicebat. Non multo autē poſt, caprã quibuſdã in agro ſacrificãtibus, deuolãs Aquila partē vi-

ἐφ' ὑψηλοῦ δένδρου τὴν καλιὰν ἐπήξατο· ἡ δὲ Ἀλώπηξ ἐν τοῖς ἐγγίστα θάμνοις ἐτεκνοποιήσατο. ἐπὶ νομὴν οὖν ποτε τῆς Ἀλώπεκος προελθούσης, ὁ Ἀετὸς τροφῆς ἀπορῶν, καταπτὰς ἐπὶ τὴν θάμνον, καὶ τὰ τέκνα ταύτης ἀναρπάσας, ἅμα τοῖς αὑτοῦ νεοττοῖς ἐθοινήσατο. ἡ δ' Ἀλώπηξ ἐπανελθοῦσα, καὶ τὸ πραχθὲν μαθοῦσα, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῷ τῶν τέκνων ἐλυπήθη θανάτῳ, ὅσον ἐπὶ τὸ τῆς ἀμύνης ἀπόρῳ· χερσαία γὰρ οὖσα πτηνὸν διώκειν οὐχ οἷα τε ἦν. διὸ καὶ πόρρωθεν στᾶσα, τοῦθ' ὃ καὶ τοῖς ἀδυνάτοις ἐστὶν εὔπορον, τῷ ἐχθρῷ κατηρᾶτο. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον αἶγά τινων ἐπ' ἀγροῦ θυόντων, καταπτὰς ὁ Ἀετὸς μέρος τι τῆς

τῶν θυμάτων σὺν ἐμπύροις ἄνθραξιν ἥρπασε, κἀπὶ τὴν νεοττιὰν ἤγαγεν. ἀνέμου δὲ σφοδροῦ πνεύσαντος τηνικαῦτα, καὶ φλογὸς ἀναδοθείσης, οἱ ἀετιδεῖς ἀπτῆνες ἔτι τυγχάνοντες, ὀπτηθέντες εἰς γῆν κατέπεσον. ἡ δ' Ἀλώπηξ ἐπιδραμοῦσα ἐν ὄψει τοῦ Ἀετοῦ πάντας κατέφαγεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φιλίαν παρασπονδοῦντες κἂν τὴν ἐκ τῶν ἠδικημένων φύγωσι τιμωρίαν διὰ ἀσθένειαν, ἀλλὰ τήν γε θείαν δίκην οὐ διακρούσονται.

Ἀετὸς καὶ Κάνθαρος.

Λαγωὸς ὑπ' Ἀετοῦ διωκόμενος πρὸς κοί-

τὴν

victimę cum ignitis carbonibus rapuit, & in nidū tulit. Vento autē vehementer tunc flante, & flāma excitata, Aquilę pulli inuolucres adhuc quū eſſent, aſſati in terram deciderunt. Vulpes vero accurrens in cōſpectu Aquilę oēs deuorauit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui amicitiam violarint, licet ab affectis iniuria fugiāt vltionē ob impotentiā, diuinum tamen ſupplicium non depulſuros.

AQVILA ET Scarabæus.

LEpus Aquila inſectante in lu-

H 2 ſtrum

ſtrũ Scarabęi profugit, rogans vt ab eo ſeruaretur. Scarabęꝰ autẽ rogabat Aquilã ne occideret ſupplicem, obteſtãs ipſã per maximũ Iouẽ, ne ſcilicet contẽneret paruitatẽ eius. Illa vero irata ala percuſſit Scarabęũ, & leporẽ arreptũ deuorauit. At Scarabæus & cũ Aquila volauit vt nidũ eiꝰ diſceret, ac iã profectus, oua eius deuoluta diſrupit. Illa autem quum graue exiſtimaret, ſi quis hoc auſus fuiſſet, & in altiore loco ſecundo nidificaſſet, & illic rurſus Scarabęus pariter hãc affecit. Sed Aquila inops

τὴν Κανθάρου κατέφυγε, δεόμενος ὑπ' αὐτοῦ σωθῆναι. ὁ δὲ Κάνθαρος ἠξίου τὸν Ἀετὸν μὴ ἀνελεῖν τὸν ἱκέτην, ὁρκίζων αὐτὸν κατὰ τοῦ μεγίστου Διὸς, ἣ μὴν μὴ καταφρονῆσαι τῆς μικρότητος αὐτοῦ. ὁ δὲ μετ' ὀργῆς τῇ πτέρυγι ῥαπίσας τὸν Κάνθαρον, τὸν λαγωὸν ἁρπάσας κατέφαγεν. ὁ δὲ Κάνθαρος τῷ τε Ἀετῷ συναπέπτη, ὡς τὴν καλιὰν τούτου καταμαθεῖν, καὶ δὴ προσελθὼν, τὰ ᾠὰ τούτου κατακυλίσας διέφθειρε. τοῦ δὲ δεινὸν ποιησαμένου, εἴ τις τοῦτο τολμήσειε, κἀπὶ μετεωροτέρου τόπου τὸ δεύτερον νεοττοποιησαμένου, κἀκεῖ πάλιν ὁ Κάνθαρος τὰ ἴσα τοῦτον διέθηκεν. ὁ δ' Ἀετὸς ἀμηχανήσας τοῖς

τοῖς ὅλοις, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν Δία (τούτου γὰρ ἱερὸς εἶναι λέγεται) τοῖς αὐτοῦ γόνασι τὴν τρίτην γονὴν τῶν ᾠῶν ἔθηκε, τῷ θεῷ ταῦτα παραθέμενος, καὶ ἱκετεύσας φυλάττειν. ὁ Κάνθαρος δὲ κόπρου σφαῖραν ποιήσας, καὶ ἀναβὰς, ἐπὶ τοῦ κόλπου τοῦ Διὸς ταύτην καθῆκεν. ὁ δὲ Ζεὺς ἀναστὰς ἐφ' ᾧ τὴν ὄνθον ἀποτινάξασθαι, καὶ τὰ ᾠὰ διέῤῥιψεν ἐκλαθόμενος, ἃ καὶ συνεβρίβη πεσόντα. μαθὼν δὲ πρὸς τοῦ Κανθάρου, ὅτι ταῦτ' ἔδρασε τὸν Αετὸν ἀμυνόμενος. οὐ γὰρ μὴ τὸν Κάνθαρον ἐκεῖνος μόνον ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Δία αὐτὸν ἠσέβησε, πρὸς τὸν Αετὸν εἶπεν ἐλθόντα, Κάνθαρον εἶναι τὸν λυπου-

ops conſilij penitus, aſcēdit ad Ioue͂ (in eius enim tutela eſſe dicitur) & in ipſis genibus tertiā fæturā ouorū poſuit, Deo ipſa cōmēdās, & ſupplicās vt cuſtodiret. Scarabæus autē è ſtercore pilula facta aſcēdit, & in ſinū Iouis eā demiſit. Iupiter verò quū ſurrexiſſet vt fimū excuteret, oua quoq. ꝓiecit, oblitus, quæ & cōtriuit deiecta. Cognito autē à Scarabęo quod hæc feciſſet vt Aquilā vlciſceretur: nam nō modo Scarabęum illa iniuria affecit, ſed & in Iouem ipſum impia fuit, reuerſæ aquilæ ait Iupiter, Scarabæum eſſe qui mæſti-

tiæ cauſa fuerit,& certè iure fuiſſe. Nolens igitur genus Aquilarum rareſcere, conſuluit Scarabæo vt Aquilæ conciliaretur. Eo autem non parente, Iupiter in aliud tẽpus Aquilarum tranſmutauit partum, quũ Scarabæi non appareant.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nullum contemnendũ, præſertim quum nõ ſit quiſquam, qui laceſſitus ſe vlciſci non queat.

πάντα, καὶ δὴ καὶ δικαίως λυπεῖν. μὴ βουλόμενος οὖν τὸ γένος τὸ τῶν Αετῶν σπανιωθῆναι, συνεβούλευε τῷ Κανθάρῳ διαλλαγὰς πρὸς τὸν Αετὸν θέσθαι. τοῦ δὲ μὴ πειθομένου, ἐκεῖνος εἰς καιρὸν ἕτερον τὸν τῶν Αετῶν μετέθηκε τοκετὸν, ἡνίκα ἂν μὴ φαίνωνται Κάνθαροι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, μηδενὸς καταφρονεῖν, λογιζομένους, ὡς οὐδείς ἐστιν, ὃς προπηλακισθεὶς οὐκ ἂν δυνηθείη ἑαυτῷ ἐπαμῦναι.

PHILOMELA & Accipiter. 3

PHilomela ſuper arbore ſedẽs de more canebat. Accipiter autẽ vidẽs, ac cibi indigens

Αηδὼν καὶ Ιέραξ.

ΑΗδὼν ἐπί τινος δένδρου καθεζομένη κατὰ τὸ εἰωθὸς ᾖδεν. Ιέραξ δὲ θεασάμενος, καὶ τροφῆς ἀπορῶν

ρῶν, συνείληφεν ἐπιπτάς. ἡ δ' ἀναιρεῖσθαι μέλλουσα, ἐδεῖτο τοῦ Ἱέρακος μὴ βρωθῆναι. μηδὲ γὰρ ἱκανὴν εἶναι Ἱέρακος γαστέρα πληρῶσαι, δεῖν δ' αὐτὸν τροφῆς προσδεόμενον ἐπὶ τὰ μείζω τῶν ὀρνέων τρέπεσθαι. καὶ ὁ Ἱέραξ ὑπολαβὼν εἶπεν, ἀλλ' ἔγωγε ἄφρων ἂν εἴην, εἰ τὴν ἐν χερσὶν ἑτοίμην τροφὴν ἀφεὶς, τὰ μὴ φαινόμενά πω διώκοιμι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οὕτως ἀλόγιστοί εἰσιν, οἱ δι' ἐλπίδα πλειόνων ἀδήλων τὰ ἐν χερσὶ προϊέμενοι.

gens, aduolãs corripuit. Quæ quũ occidẽda eſſet, orabat Accipitrẽ ne deuoraretur, neque enim ſatis eſſe ad Accipitris vẽtrẽ implendũ, ſed oportere ipſũ cibo egẽtẽ ad maiores aues cõuerti. Accipiter autẽ rñdẽs ait, ſed ego certe amẽs eſſẽ, ſi q̃ in manibus paratus eſt, cibo amiſſo, q̃ nõ videntur perſequar.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat pleroſq. homines eodẽ modo eſſe inconſultos, qui ſpe maiorũ, quæ incerta ſunt, quæ in manibus habẽtur amittãt.

Ἀλώπηξ καὶ Τράγος.

Ἀλώπηξ καὶ Τράγος διψῶντες εἰς φρέαρ κα-

Vulpes, & Hircus. 4

VVlpes & Hircus ſitiẽtes in puteũ de-

deſcēderūt, ſed poſtquam biberūt, Hirco indagāte aſcēſū, Vulpes ait: Cōfide, vtile qd in vtriuſq; etiā ſalutē excogitaui: ſi enim rectus ſteteris, & anteriores pedes parieti applicueris, & cornua pariter in anteriorē partē inclinaueris; quū percurrerim ipſa ꝑ tuos hu

me-

κατέβησαν. μετὰ δὲ τὸ πιεῖν τοῦ Τράγου σκεπτομένου τὴν ἄνοδον, ἡ Ἀλώπηξ ἔφη, θάρσει, χρήσιμόν τι καὶ εἰς τὴν ἀμφοτέρων σωτηρίαν ἐπινενόηκα. εἰ γὰρ ὄρθιος σταθεὶς, τοὺς ἐμπροσθίους τῶν ποδῶν τῷ τοίχῳ προσερείσεις, καὶ τὰ κέρατα ὁμοίως εἰς τὸ ἔμπροσθεν κλινεῖς ἀναδραμοῦσα διὰ τοῦ σοῦ αὐτὴ νώ-

του

των καὶ κεράτων, καὶ ἔξω τοῦ φρέατος ἐκεῖθεν πηδήσασα, καὶ σὲ μετὰ τοῦτο ἀνασπάσω ἐντεῦθεν. τοῦ δὲ Τράγου πρὸς τοῦτο ἑτοίμως ὑπηρετησαμένου, ἐκείνη τοῦ φρέατος οὕτως ἐκπηδήσασα, ἐσκίρτα περὶ τὸ στόμιον ἡδομένη. ὁ δὲ Τράγος αὐτὴν ἐμέμφετο, ὡς παραβαίνουσαν τὰς συνθήκας. ἡ δ' ἀλλ' εἰ τοσαύτας, εἶπε, φρένας ἐκέκτησο, ὁπόσας ἐν τῷ πώγωνι τρίχας, οὐ πρότερον ἂν κατέβης, πρὶν ἢ τὴν ἄνοδον σκέψασθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τὸν φρόνιμον ἄνδρα δεῖ πρότερον τὰ τέλη σκοπεῖν τῶν πραγμάτων, εἶθ' οὕτως αὐτοῖς ἐγχειρεῖν.

Ἀλώ-

meros & cornua, & extra puteum illinc exiluerim, & te poſtea extraham hinc. ab Hirco autem ad hoc prompte officio pręſtito, illa quũ ex puteo ſic exiluiſſet, exultabat circum os læta. Hircus autem ipſã accuſabat, quod tranſgreſſa fuerit cõuentiones. Illa autẽ, Sed ſi tot, inquit, mentes poſſideres, quot in barba pilos, nõ ante deſcẽdiſſes, quam aſcenſum conſideraſſes.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſic prudentem virũ oportere prius fines altius conſiderare rerũ, deinde ſic ipſas aggredi.

Vul-

Ἀλώπηξ καὶ Λέων. Vulpes & Leo. 5

VVlpes quũ nunquam vidiſſet Leonem, quũ ei caſu quodam occurriſſet, primum ſic timuit, vt ferme moreretur. Deinde quum ſecundo vidiſſet, timuit certe, non tamen vt prius. Tertio autem quũ ipſũ vidiſſet, ſic contra eum auſa eſt, vt

Ἀλώπηξ μήπω θεασαμένη λέοντα, ἐπειδὴ κατά τινα τύχην αὐτῷ συνήντησε, τὸ μὲν πρῶτον οὕτως ἐφοβήθη ὡς μικροῦ καὶ ἀποθανεῖν· ἔπειτα τὸ δεύτερον θεασαμένη, ἐφοβήθη μέν, οὐ μὴν ὡς τὸ πρότερον. ἐκ τρίτου δὲ τοῦτον θεασαμένη, οὕτως αὐτῷ κατεθάρρησεν, ὡς καὶ

καὶ προσελθοῦσα διαλε-χθῆναι.

vt accederet, & colloqueretur.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ συνήθεια καὶ τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων εὐπρόσιτα ποιεῖ.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, conuerſatione terribilia quoque aceeſſu facilia fieri.

Αἴλουρος καὶ Ἀλεκτρυών.

FELIS ET Gallus.

ΑἼλουρος συλλαβὼν Ἀλεκτρυόνα μετ' εὐ-

λό-

FElis comprehēſo Gallo, cū ratio-

nabi-

nabili cauſa volebat deuorare. Ceterum accuſabat ipſum, dicēdo moleſtū eſſe hominibus nocte clamātē, neq; permittētē ſomno frui. Eo vero reſpōdente ad illorū vtilitatē id ſe facere, vt ad cōſueta opera excitarentur, rurſus Felis cauſā afferebat: quod impius eſſet erga naturā, cū matre ac ſororibus coeundo. Eo autem hoc ad vtilitatē dominorū facere dicēte, quum multa ipſis hinc oua pariantur, Felis præfatus, Sed ſi tu multis abundas euidentibus reſpōſionibus, ego tamen ieiunus non perſtabo, ip-

λόγου τοῦτον αἰτίας ἠβουλήθη καταφαγεῖν. καὶ δὴ κατηγόρει αὐτοῦ, λέγων, ὡς ὀχληρὸς εἴη τοῖς ἀνθρώποις νύκτωρ κεκραγὼς, καὶ μὴ συγχωρῶν ὕπνου τυγχάνειν. τοῦ δ' ἀπολογουμένου, ὅτι τῇ ἐκείνων ὠφελείᾳ τοῦτο ποιεῖν, ὡς ἐπὶ τὰ συνήθη τῶν ἔργων ἐγείρεσθαι, πάλιν ὁ Αἴλουρος αἰτίαν ἐπέφερεν, ὡς ἀσεβὴς εἴη περὶ τὴν φύσιν, μητρὶ καὶ ἀδελφαῖς συμμιγνύμενος. τοῦ δὲ καὶ τοῦτο πρὸς ὠφέλειαν τῶν δεσποτῶν πράττειν φήσαντος, πολλῶν αὐτοῖς ἐντεῦθεν ὠῶν τικτομένων, ὁ Αἴλουρος εἰπὼν, ἀλλ' εἰ σύ γε πολλῶν εὐπορεῖς εὐπροσώπων ἀπολογιῶν, ἔγωγε μέν τοι ἄτροφος οὐ μενῶ, σε-

αὐτὸν κατεθοινήσατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ πονηρὰ φύσις πλημμελεῖν αἱρουμένη, εἰ μὴ μετ' εὐλόγου δυνηθείη προσχήματος, ἀποκαλύπτως γε μὴν πονηρεύεται.

ip ſum deuorauit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prauam naturã peccare volentem, ſi non veriſimili cũ prætextu facere id poſſit, aperte tñ malignari.

Ἀλώπεκες.

VVLPES. 7

Ἀλώπηξ ἐν παγίδι ληφθεῖσα, καὶ ἀποκο-
πεί-

VVlpes laqueo capta, quũ ab-
ſciſ-

ſciſſa cauda euaſiſſet, non viuendā prę pudore exiſtimabat vitam. Decreuit itaque & aliis Vulpibus hoc itidē perſuadere, vt communi malo ſuum celaret dedecus. Et iam omnibus collectis ſuadebat caudas abſcindere, quod nō indecens ſolum hoc membrum ſit, ſed & ſuperuacuū onus appenſum. Reſpondens autem ex ipſis quędā ait: Heus tu, niſi tibi hoc conduceret, nobis non conſuleres.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificare videtur, prauos homines nō beneuolētia in propinquos conſulere, ſed propter ſuam ipſorum vti-

πείσης τῆς οὐρᾶς διαδρᾶσα, ἀβίωτον ὑπ' αἰσχύνης ἡγεῖτο τὸν βίον. ἔγνω οὖν καὶ τὰς ἄλλας Ἀλώπεκας τοῦτ' αὐτὸ νουθετῆσαι ὡς ἂν τῷ κοινῷ πάθει τὸ ἴδιον συγκαλύψειεν αἶσχος. καὶ δὴ πάσας ἀθροίσασα, παρῄνει, τὰς οὐρὰς ἀποκόπτειν, ὡς οὐκ ἀπρεπὲς μόνον τοῦτο τὸ μέλος ὄν, ἀλλ' καὶ περιττὸν βάρος προσηρτημένον. ὑπολαβοῦσα δέ τις αὐτῶν, εἶπεν, ὦ αὕτη, ἀλλ' εἰ οὐ σοὶ τοῦτο προσέφερεν, οὐκ ἂν ἡμῖν αὐτὸ συνεβούλευες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων οὐ δι' εὔνοιαν τὰς πρὸς τοὺς πέλας ποιοῦνται συμβουλίας, διὰ δὲ τὸ αὐτοῖς συμ-

συμφέρον.

Ἀλώπηξ καὶ Βάτος.

Ἀλώπηξ φραγμὸν ἀναβαίνουσα, ἐπεὶ δὴ ὀλισθήσασα καταπίπτειν ἔμελλεν, ἐπελάβετο πρὸς βοήθειαν βάτου. καὶ δὴ τοὺς πόδας ἐπὶ τοῖς ἐκείνης κέντροις αἱμάξασα, καὶ ἀλγήσασα, πρὸς αὐτὴν εἶπεν, οἴμοι, καταφυγοῦσαν με γὰρ ἐπὶ σὲ, ὡς ἐπὶ βοηθὸν, σὺ χεῖρον διέθηκας. ἀλλ' ἐσφάλης, ὦ αὕτη φησὶν ἡ Βάτος, ἐμοῦ βουληθεῖσα ἐπιλαβέσθαι, ἥτις πάντων ἐπιλαμβάνεσθαι εἴωθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτως καὶ τῶν ἀνθρώπων μάταιοι, ὅσοι βοηθοῖς πρό-

vtilitatem.

VVLPES ET Rubus. 8

Vlpes ſepe cõſcenſa, quũ lapſa caſura foret, apprehendit in adiutorium Rubum. Quamobrem quũ pedibus ſuis illius aculeis laceratis doleret, ad eã dixit, Hei mihi, cõfugi enim ad te tãquã ad auxiliatorẽ, ſed tu peius me tractaſti. Sed erraſti, heus tu, inquit Rubus, quæ me apprehẽdere voluiſti, qui omnes apprehendere ſoleo.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſic & homines eſſe ſtultos, qui ad eos auxilij gra-

tia

tia accurrunt quibus magis iniuria afficere natura inſitum eſt.

VVLPES ET Crocodilus. 9

VVlpes & Crocodilus cõtẽdebãt de nobilitate. Quum multa autẽ Crocodilus ſuperba de progenitorũ narraſſet ſplẽdore, quod exercitationũ principes fuerint, Vulpes reſpondens, O amiciſſime, ait, ſed ſi ipſe nihil dicas, tamen ex cute videris, quam antiquis temporibus ſis exercitatus.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, mẽdaces viros res ipſas arguere.

GAL-

περιτρέχουσιν, οἷς τὸ ἀδικεῖν μᾶλλον ἔμφυτον.

Ἀλώπηξ καὶ Κροκόδειλος.

ΑΛώπηξ καὶ Κροκόδειλος ἠμφισβήτουν περὶ εὐγενείας. Πολλὰ δὲ τοῦ Κροκοδείλου ὑπερήφανα περὶ τῶν προγόνων διεξιόντος λαμπρότητος, ὡς γεγυμνασιαρχηκότων, ἡ Ἀλώπηξ ὑπολαβοῦσα, ὦ τὰν, εἶπεν, ἀλλὰ κἂν μὴ λέγῃς, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ δέρματός γε φαίνῃ ὡς ἐκ παλαιῶν ἐτῶν εἶ γεγυμνασμένος.

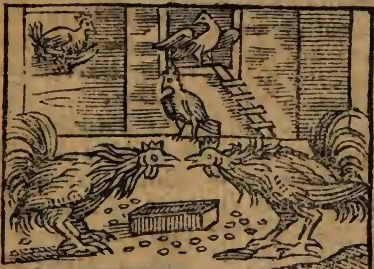
Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ψευδομένων ἀνδρῶν ἔλεγχος τὰ πράγματα γίνεται.

Ἀλεκ-

Ἀλεκτρυόνες καὶ Πέρδιξ.

GALLI ET Perdix. 10.

Ἀλεκτρυόνας τις ἔχων ἐπὶ τῆς οἰκίας, πριάμενος καὶ Πέρδικα σὺν ἐκείνοις ἀφῆκε νέμεσθαι. τῶν δὲ τυπτόντων αὐτὸν καὶ ἀπελαυνόντων, ἐκεῖνος ἠθύμει σφόδρα, νομίζων ὡς ἀλλόφυλος ταῦτα πά-

χειν

GAllos quidã hãbens domi, emptam quoq; perdicẽ cũ illis paſci dimiſit: qui quum ipſam verberarent, ac expellerent, illa triſtabatur valde, exiſtimans vt alienigenam hæc ſe

pati à Gallis. Quum vero paulo poſt & illos videret pugnare, & ſeipſos cædere, mœrore ſoluta ait, Sed quidem poſthac non triſtabor, videns & ipſos pugnare inter ſe.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, quod prudentes facile ferant ab alienis iniurias, quum ipſos videant neque à ſuis abſtinere.

VVLPES. II

VVLPES in domū mimi profecta, & ſingula ipſius vaſa perſcrutata, inuenit & caput laruæ ingenioſe fabricatum, quo

χειν ὑπὸ τῶν ἀλεκτρυόνων· ὡς δὲ μετὰ μικρὸν κἀκείνους ἑώρακε μαχομένους, καὶ ἀλλήλους κόπτοντας, τῆς λύπης ἀπολυθεῖσ' εἶπεν, ἀλλ' ἔγωγε ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ λυπήσομαι, ὁρῶν καὶ αὐτοὺς μαχομένους ἀλλήλοις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι ῥαδίως φέρουσι τὰς παρὰ τῶν ἀλλοτρίων ὕβρεις, ὅταν αὐτοὺς ἴδωσι μηδὲ τῶν οἰκείων ἀπεχομένους.

Ἀλώπηξ.

Ἀλώπηξ εἰς οἰκίαν ἐλθοῦσα ὑποκριτοῦ, καὶ ἕκαστα τῶν αὐτοῦ σκευῶν διερευνωμένη, εὗρε καὶ κεφαλὴν μορμολυκίου εὐφυῶς κατεσκευασμένην, ἣν

λῶ καὶ ἀναλαβοῦσα ταῖς χερσὶν ἔφη, ὦ οἵα κεφαλὴ, καὶ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει.

quo & accepto manibus ait: O quale caput, & cerebrum non habet.

Ἐπιμύθιον.

AFFABVLATIO.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας μεγαλοπρεπεῖς μὲν τῷ σώματι, κατὰ δὲ ψυχὴν ἀλογίστους.

Fabula in viros magnificos quidem corpore ſed animo inconſultos.

CARBONARIVS. & Fullo. 12

Ἀνθρακεὺς καὶ Γναφεύς.

CArbonarius in quadam habitãs domo, rogabat vt & Fullo accederet, & ſecum cohabitaret. Fullo autem reſpondens ait: Sed nõ hoc poſſem ego facere: timeo enim ne quæ ego

ΑΝθρακεὺς ἐπί τινος οἰκῶν οἰκίας ἠξίου καὶ Γναφέα παραγενόμενον αὐτῷ συνοικῆσαι. ὁ δὲ Γναφεὺς ὑπολαβὼν ἔφη, ἀλλ' οὐκ ἂν τοῦτο δυναίμην ἔγωγε πρᾶξαι· δέδια γάρ, μή πως ἅπερ ἐγὼ

ἐγὼ λευκαίνω, αὐτὸς ἀσβόλης πληροῖς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ ἀνόμοιον ἀκοινώνητον.

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς εἷλκον σαγήνην, βαρείας δὲ αὐτῆς οὔσης, ἔχαιρον καὶ ἐσκίρτων, πολλὴν εἶναι τὴν ἄγραν νομίζοντες· ὡς δ' ἐπὶ τῆς ἠϊόνος ταύτην ἑλκύσαντες, τῶν μὲν ἰχθύων εὗρον ὀλίγους, λίθον δ' ἐν αὐτῇ παμμεγέθη, ἀθυμεῖν ἤρξαντο καὶ ἀλύειν, οὐ τοσοῦτον ἐπὶ τῇ τῶν ἰχθύων ὀλιγότητι, ὅσον ὅτι καὶ τἀναντία προϋπειλήφασιν. εἷς δέ τις ἐν αὐ-

ego dealbo, tu fuligine repleas.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, omne diſſimile eſſe inſociabile.

PISCATORES. 13

PIſcatores trahebant verriculum, quod quum graue foret, gaudebant, & exultabant, multum ineſſe prædæ exiſtimantes: ſed quum in litus ipſum traxiſſent, piſcesq. paucos quidē, ſed lapidē in eo permagnū inueniſſent, triſtari & mœrere cœperunt non tam piſcium paucitate, quàm quod & contraria ante animo præſumpſerant. Quidam autem inter

eos natu grandior dixit: Ne triſtemur, ò ſocij, nam voluptati, vt videtur, ſoror eſt triſtitia: & nos igitur oportebat tantum ante lætatos omnino aliqua in re etiam triſtari.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nõ oportere triſtari fruſtrata ſpe.

IACTATOR. 14

VIr quidam peregrinatus, deinde in ſuam patriam reuerſus, aliaque multa in diuerſis viriliter geſsiſſe locis iactabat, atque etiam Rhodi ſaltaſſe ſal-

αὐτοῖς πρεσβύτερος εἶπε, μὴ ἀχθώμεθα, ὦ ἑταῖροι· τῇ γὰρ ἡδονῇ, ὡς ἔοικεν, ἀδελφή ἐστιν ἡ λύπη. καὶ ἡμᾶς οὖν ἔδει τοσαῦτα προησθέντας, πάντως τι καὶ λυπηθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ λυπεῖσθαι ἐπὶ ταῖς ἀποτυχίαις.

Κομπαστής.

ΑΝήρ τις ἀποδημήσας, εἶτα δὲ πάλιν πρὸς τὴν ἑαυτοῦ γῆν ἐπανελθὼν, ἄλλα τε πολλὰ ἐν διαφόροις ἀνδραγαθηκέναι χώραις ἐκόμπαζε, καὶ δὴ κἀν τῇ Ῥόδῳ πεπηδηκέναι πά-

πήδημα, οἷον οὐδεὶς τῶν ἐπ' αὐτοῦ δυνατὸς ἂν εἴη πηδῆσαι. πρὸς τοῦτο δὲ καὶ μάρτυρας τοὺς ἐκεῖ παρόντας ἔλεγεν ἔχειν. τῶν δὲ παρόντων τις ὑπολαβὼν, ἔφη, ὦ οὗτος, εἰ ἀληθὲς τοῦτ' ἔστιν, οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων. ἰδοὺ Ῥόδος, ἰδοὺ καὶ τὸ πήδημα.

ſaltum, quem nullus eius loci potuerit ſaltare: ad hoc & teſtes qui ibi interſuerunt dicebat ſe habere. Quidam autem ex iis qui aderant reſpondens, ait: Heus tu, ſi verum hoc eſt, non eſt tibi opus teſtibus. En Rhodus, en & ſaltus.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ πρόχειρος ἡ τῶν πράγματος ἀπόδειξις ᾖ, πᾶς λόγος περιττός ἐστιν.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, niſi prompta rei demonſtratio ſit, omnem ſermonem vanum eſſe & ſuperuacuum.

Ἀδύνατα ἐπαγγελλόμενος.

Impoſſibilia promittens. 15

ΑΝὴρ πένης νοσῶν καὶ κακῶς διακείμενος, ἐπειδὴ πρὸς τῶν ἰα-

VIr pauper ægrotans & male affectus, quũ à medicis de-

deſperatus eſſet, deos rogabat, pollicens ſi ſanitatem ſibi rurſus reſtituiſſent, centum boues ipſis oblaturum eſſe in ſacrificium. Vxore autem eius rogante: Et vbi tibi hæc ſi conualueris? Ille ait: Putas enim ſurgere me hinc, vt dij hæc á me repetant?

ἰατρῶν ἀπηγορεύθη, τῶν θεῶν ἐδεῖτο, ὡς εἰ τὴν ὑγίειαν αὐτῷ πάλιν ἐπανελθεῖν ποιήσαιεν, ἑκατὸν βόας αὐτοῖς προσοίσειν ὑπισχνούμενος εἰς θυσίαν. τῆς δὲ γυναικὸς αὐτοῦ πυνθανομένης, καὶ ποῦ σοι ταῦτα ἢν ὑγιαίνῃς; ἐκεῖνος ἔφη, οἴει γὰρ ἀναστῆναί με ἐντεῦθεν, ἵν' οἱ θεοὶ ταῦτά με ἀπαιτήσωσιν;

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, multos facile polliceri, quæ re comprobare non ſperent.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ῥαδίως κατεπαγγέλλονται, ἅπερ τελέσαι ἔργῳ οὐ προσδοκῶσιν.

MALIGNVS. 16

VIr malignus ad eũ, qui in Delphis eſt, iuit Apollinẽ, ten-

Κακοπράγμων.

ΑΝὴρ κακοπράγμων εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς ἧκεν Ἀπόλλωνα, πειρά-

σαι τοῦτον βουλόμενος· καὶ δὴ λαβὼν στρουθίον ἐν τῇ χειρὶ, καὶ τοῦτο τῇ ἐσθῆτι σκεπάσας, ἔστη τε τοῦ τρίποδος ἔγγιστα, καὶ ἤρετο τὸν θεὸν, λέγων, Ἄπολλον, ὃ μετὰ χεῖρας φέρω, πότερον ἔμπνουν ἐστὶν, ἢ ἄπνουν; βουλόμενος ὡς εἰ μὲν ἄπνουν εἴποι, ζῶν ἀναδεῖξαι τὸ στρουθίον. εἰ δ᾽ ἔμπνουν, αὐθὺς ἀποπνίξας νεκρὸν ἐκεῖνο προσενεγκεῖν. ὁ δέ γε θεὸς τὴν κακότεχνον αὐτοῦ γνοὺς ἐπίνοιαν, εἶπεν, ὁπότερον ὦ οὗτος, βούλει ποιῆσαι, ποίησον. παρὰ σοὶ κεῖται γὰρ τοῦτο πρᾶξαι, ἤτοι ζῶν ὃ κατέχεις, ἢ νεκρὸν ἀποδεῖξαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὸ

taturus ipſum. Atque ideo comprehẽſo paſſerculo manu, & eo veſte contecto, ſtetitque proximè tripodẽ, ac rogauit Deum, dicẽdo, O Apollo, quod manibus fero, vtrum viuum eſt an mortuum? nam ſi mortuũ diceret, viuum oſtenſurus erat paſſerculum: ſin viuum, ſtatim ſuffocatum mortuum illum offerret. Sed Deus malignã ipſius cognita mente ait; Vtrum vis, heus tu facere, facito: penes te enim eſt illud facere, ſiue viuum quod contines, ſiue mortuũ oſtendere.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, Deum

Deũ neq; decipi poſſe, neque quidquã eũ latere.

τὸ θεῖον ἀπαραλόγιστον καὶ ἀλάθητον.

PISCATORES. 17

PIſcatores egreſſi ad venationem, quum multo tempore defatigati nihil cepiſſent, & admodum triſtabantur, & diſcedere apparabant. ſed ſtatim Thunnus maximo quodam inſectante piſce, in nauigium ipſorum inſiluit: quo capto, læti abiere.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſæpe quæ ars non præbuit, ea donaſſe fortunam.

Ἁλιεῖς.

Ἁλιεῖς ἐξελθόντες εἰς ἄγραν, ἐπειδὴ πολὺν χρόνον ταλαιπωρήσαντες οὐδὲν εἷλον, σφόδρα τε ἠθύμουν, καὶ ἀναχωρῆσαι παρεσκευάζοντο. εὐθὺς δὲ θύννος, ὑπὸ τοῦ μεγίστου διωκόμενος ἰχθύων εἰς τὸ πλοῖον αὐτῶν εἰσήλατο. οἱ δὲ τοῦτον λαβόντες, μεθ' ἡδονῆς ἀνεχώρησαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἃ μὴ τέχνη παρέχει, ταῦτα τύχη ἐδωρήσατο.

Φέναξ.

Ἀνὴρ πένης νοσῶν, ηὔξατο τοῖς θεοῖς εἰ διασωθείη βοῦς ἑκατὸν εἰς θυσίαν προσοίσειν. οἱ δὲ θεοὶ πειρᾶσαι τοῦτον βουλόμενοι, τοῦ πάθους ἀπήλλαξαν. ὁ δ᾽ ἀναστὰς, ἐπειδὴ βοῶν ἠπόρει, στεατίνους βοῦς ἑκατὸν πλάσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ θεοῖς ὡλοκαύτωσεν. οἱ δὲ θεοὶ βουλόμενοι αὐτὸν ἀμύνασθαι, ὄναρ ἐπιστάντες αὐτῷ, εἶπον, ἄπελθε εἰς τὸν αἰγιαλὸν εἰς τόνδε τὸν τόπον, ἐκεῖ δὲ Ἀττικὰς χιλίας δ᾽ εὑρήσεις. ἐκεῖνος δὲ ἐξυπνισθεὶς σὺν ἡδονῇ καὶ σπουδῇ πρὸς τὸν ὑποδειχθέντα τόπον ἀφίκετο

DECEPTOR. 18.

Vir pauper ægrotans vouebat diis, ſi euaderet, boues centum in ſacrificium oblaturum. ſed dei tentaturi, hoc a morbo liberarunt. At ille ſurgens, quoniam bobus carebat, ex paſta boues centum à ſe formatos in ara poſitos ſacrificauit. ſed dei ipſum vlturi, inſomniis adfuerũt ei, dicentes; Abi ad litus ad eum locum: illic enim Atticas mille drachmas inuenies. Ille autem excitatus, lætus & alacer ad demonſtratũ locũ per-

perrexit aurum diſquirens. Sed illic in piratas incidit, ab ipſisque comprehenſus eſt. Captus ergo vt dimitteretur piratas orabat, mille auri talenta daturum ipſis promittẽs. Sed quum non crederetur, abactus ab ipſis, diuenditus eſt mille drachmis.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, mendaciјs hominũ inimicum eſſe Deum.

το, τὸ χρυσίον διερευνῶν. ἐκεῖ δὲ δὴ πειραταῖς περιτυχὼν, ὑπ᾽ αὐτῶν συνελήφθη. ἁλοὺς δὲ ἤδη ἀφεθῆναι τῶν πειρατῶν ἐδεῖτο, χίλια χρυσοῦ τάλαντα δώσειν αὐτοῖς ὑπισχνούμενος. ὡς δ᾽ οὐκ ἐπιστεύετο, ἀπαχθεὶς ὑπ᾽ αὐτῶν, ἀπεμπωλήθη χιλίων δραχμῶν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς ψεύδεσι τῶν ἀνθρώπων ἐχθραίνει τὸ θεῖον.

RANAE. 19

Ranæ duæ in palude paſcebantur, æſtate autẽ ſiccata palude, illa derelicta quærebãt aliam. ce-

Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύο ἐν λίμνῃ ἐνέμοντο, θέρους δὲ ξηρανθείσης τῆς λίμνης, ἐκείνην καταλιπόντες ἐπεζήτουν ἑ- τέ-

τέραν. καὶ δὴ βαθεῖ περιέτυχον φρέατι, ὅπερ ἰδὼν ἕτερος θατέρῳ φησί, συγκατέλθωμεν, ὦ οὗτος, εἰς τόδε τὸ φρέαρ. ὁ δὲ ὑπολαβὼν εἶπεν· ἂν οὖν καὶ τὸ ἐνθάδε ὕδωρ ξηρανθῇ, πῶς ἀναβησόμεθα;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ἀπερισκέπτως προσιέναι τοῖς πράγμασι.

Γέρων, καὶ Θάνατος.

Γέρων ποτὲ ξύλα τεμὼν ἐξ ὄρους, κἀπὶ τῶν ὤμων ἀράμενος, ἐπειδὴ πολλὴν ὁδὸν ἐπαχθισμένος ἐβάδιζεν, ἀπειρηκὼς ἀπέθετό τε τὰ ξύλα, καὶ τὸν θάνατον ἐλθεῖν ἐπικαλεῖ. τοῦ δὲ

ceterum profundum inuenerunt puteum. Quo viſo altera alteri inquit, Deſcēdamus heus tu, in hunc puteū. Illa reſpondēs ait, Si igitur & hic aqua aruerit, quomodo aſcendemus?

AFFABVLATIO.

Fabula declarat, nō oportere inconſiderate res aggredi.

SENEX ET mors. 20

Senex quondam inciſis in monte lignis, ac in humeros ſeleuatis, vbi multam viam oneratus iuit, defeſſus & depoſuit ligna, & mortem vt veniret inuocabat. At mor-

morte ilicò adſtante & cauſam rogante quæ ſe vocaſſet, ſenex ait, Vt onus hoc ſublatum imponeres mihi.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, omnē hominē vitæ ſtudioſū eſſe, & licet infinitis periculis immerſus videatur mortē ap

δὲ θανάτου δ᾽ αὖθις ἐπιστάντος, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου, δι᾽ ἣν αὐτὸν καλοίη, ὁ γέρων ἔφη, ἵνα τὸν φόρτον τοῦτον ἄρας ἐπιθῇς μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος ὤν, κἂν μυρίοις κινδύνοις περιπεσών, δοκῇ θανάτου ἐπιθυμεῖν,

μεῖν, ὅμως τὸ ζῆν πολὺ περὶ τοῦ θανάτου αἱρεῖται.

Γραῦς καὶ Ἰατρός.

Γυνὴ γραῦς ἀλγοῦσα τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰσκαλεῖταί τινα τῶν ἰατρῶν ἐπὶ μισθῷ, συμφωνήσασα, ὡς εἰ μὲν θεραπεύσειεν αὐτήν, τὸν ὁμολογηθέντα μισθὸν αὐτῷ δώσειν· εἰ δὲ μή, μηδὲν δώσειν. ἐνεχείρησε μὲν οὖν ὁ ἰατρὸς τῇ θεραπείᾳ. καθ᾽ ἡμέραν δὲ φοιτῶν ὡς τὴν πρεσβύτιν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῇ χρίων, ἐκείνης μηδαμῶς ἀναβλέπειν ἐχούσης τὴν ὥραν ἐκείνην ὑπὸ τοῦ

χρί-

petere, tamen viuere multo magis quam mori eligere.

ANVS ET Medicus. 21

MVlier anus, dolens oculos, conduxit Medicum quendam mercede, conuentione facta, ſi ſe curaret, pactam mercedem ei daturam: ſin autem minime, nihil daturam. Aggreſſus eſt igitur Medicus curam: quotidie vero accedens ad vetulam, & oculos ei vngens, quum illa nequaquam videre poſſet ea hora ob

vn-

vnctionem, ipſe vas aliquod ex domo auferens quotidie diſcedebat. Anus igitur ſuam ſupellectilem videbat ſingulis diebus minui adeo, vt tandem omnino ſanatæ nihil relinqueretur. At Medicus quum iam pactam pecuniam ab ea efflagitaret, vt quæ pure iam videret, & teſtes adduceret; Magis certe ait illa, nunc nihil video. Nam quum oculis laborabam, multa mea in mea videbam domo; nunc autem quum me tu videre in-

χρίσματος, αὐτὸς ἔν τι τῆς οἰκίας σκεῦος ὑφαιρούμενος ὁσημέραι ἀπῄει. ἡ μὲν οὖν Γραῦς τὴν ἑαυτῆς περιουσίαν ἑώρα καθ' ἑκάστην ἐλαττουμένην ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς καὶ τέλος παντάπασιν αὐτῇ θεραπευθείσῃ μηδὲν ὑπολειφθῆναι. τοῦ δ' Ἰατροῦ τοὺς συμφωνηθέντας μισθοὺς αὐτὴν ἀπαιτοῦντος, ὡς καθαρῶς βλέπουσαν ἤδη, καὶ τοὺς μάρτυρας παραγαγόντος, μᾶλλον μὲν οὖν, εἶπεν ἐκείνη, τανῦν οὐδοποῦν βλέπω. ἡνίκα μὲν γὰρ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνόσουν, πολλὰ τῶν ἐμῶν κατὰ τὴν ἐμαυτῆς ἔβλεπον οἰκίαν, νῦν δ' ὅτε με σὺ βλέπειν φῂς

φῆς, οὐδὲν ποῦ ἐκείνων ὁρῶ.

inquis, nihil omnino ex illis video.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πονηροὶ τῶν ἀνθρώπων ἐξ ὧν πράττουσι, λανθάνουσι καθ' ἑαυτῶν τὸν ἔλεγχον ἐπισπώμενοι.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prauos homines ex ijs quæ agant, ignaros cõtra ſeipſos argumentum afferre.

Γεωργὸς καὶ Παῖδες αὐτοῦ.

AGRICOLA ET filij ipſius. 22

Γεωργός τις μέλλων καταλύειν τὸν βίον, καὶ

Agricola quidã vita exceſſurus.

rus, ac volens ſuos filios periculum facere de agricultura, vocatis ipſis ait, Filij mei, ego iam è vita diſcedo, vos autem ſi quæ in vinea à me occultata ſunt, quæſieritis, inuenietis omnia. Illi igitur rati theſaurũ illic defoſſum eſſe, omnem vineæ terrã poſt interitum patris deſoderunt, & theſaurum quidem non inuenerunt, ſed vinea pulchrè foſſa multiplicem fructum reddidit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat laborem theſaurum eſſe hominibus.

H E-

καὶ βουλόμενος τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας πεῖραν λαβεῖν τῆς γεωργίας, προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἔφη, παῖδες ἐμοί, ἐγὼ μὲν ἤδη τοῦ βίου ἐπέξειμι, ὑμεῖς δ᾽ ἅπερ ἐν τῇ ἐμπέλῳ μοι κέκρυπται ζητήσαντες, εὑρήσετε πάντα. οἱ μὲν οὖν οἰηθέντες θησαυρὸν ἐκεῖ που κατορωρύχθαι, πᾶσαν τὴν τῆς ἀμπέλου γῆν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρὸς κατέσκαψαν, καὶ θησαυρῷ μὲν οὐ περιέτυχον, ἡ δὲ ἄμπελος καλῶς σκαφεῖσα, πολλαπλασίονα τὸν καρπὸν ἀνέδωκεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ κάματος θησαυρός ἐστι τοῖς ἀνθρώποις.

Δι-

Δεσπότης καὶ Κύνες.

HERVS ET Canes. 23

Ἀνήρ τις ὑπὸ χειμῶνος ἐν τῷ αὐτοῦ προαστείῳ ἀπολειφθεὶς, πρῶτα μὲν τὰ πρόβατα κατέφαγεν, εἶτα τὰς αἶγας. τοῦ δὲ χειμῶνος ἐπικρατοῦντος, καὶ τοὺς ἐργάτας βοῦς σφάξας ἐθοινήσατο. οἱ δὲ

Κύνες

VIr quidam à tēpeſtate in ſuo ſuburbio deprehenſus, primum oues comedit, dehinc capras : tempeſtate autem inualeſcente, & operarios boues iugulatos comedit.

Canes vero his viſis, dixerunt inter ſe, Sed fugiamus nos hinc. Si enim operariis bobus herus noſter non abſtinet, quomodo nobis abſtinebit?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos maxime fugere, & cauere oportere, qui ne ſuis quidem abſtinent.

Κύνες ταῦτα ἰδόντες, διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, φεύγωμεν ἀλλ' ἡμεῖς γε ἐντεῦθεν. εἰ γὰρ τῶν ἐργατῶν βοῶν ὁ δεσπότης ἡμῶν οὐκ ἐφείσατο, πῶς ἡμῶν φείσεται;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τούτους μάλιστα φεύγειν καὶ φυλάττεσθαι χρή, οἵτινες οὐδὲ τῶν οἰκείων ἀπέχονται.

MVLIER ET Gallina.

MVlier quędam vidua Gallinam habebat, ſingulis diebus ouum ſibi pariétē: rata vero ſi plus Gallinę hordei proiiceret, bis pa-

Γυνὴ καὶ Ὄρνις.

Γυνὴ χήρα τις ὄρνιν εἶχεν, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὠὸν αὐτῇ τίκτουσαν. νομίσασα δὲ ὡς εἰ πλείους τῇ ὄρνιθι κριθὰς παραβάλλοι, δὶς τέξεται τῆς ἡμέρας, τοῦτο πε-

πεποίηκεν. ἡ δ᾽ Ὄρνις πιμελὴς γενομένη οὐδ᾽ ἅπαξ τῆς ἡμέρας τεκεῖν ἠδύνατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ διὰ πλεονεξίαν τῶν πλειόνων ἐπιθυμοῦντες, καὶ τὰ παρόντα ἀποβάλλουσι.

parituram die, hoc fecit. Sed Gallina, pinguefacta, ne ſemel quidem die parere potuit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui ob auaritiam plurium ſunt appetentes, & quæ adſunt amittere.

Morſus a cane. 25

MOrſus a Cane quidã medicaturũ circuibat quærens. Quũ autẽ occurriſſet quidam ei, & cognoſceret, quod quærebat, Heus tu, ait, ſi ſanari vis, accipe panem, atque eo sãguinẽ vulneris ſicca, & ei qui momordit cani ad edendum da: & is ridendo, ait, Sed ſi hoc fecero, oportebit me ab omnibus qui in vrbe sũt canibus morderi.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prauos etiã homines beneficio affectos, magis ad in-

Κυνόδηκτος.

ΔΗχθείς τις ὑπὸ κυνὸς, τὸν ἰασόμενον περιῄει ζητῶν. ἐντυχὼν δέ τις αὐτῷ, καὶ γνοὺς ὃ ζητεῖ, ὦ οὗτος, εἶπεν, εἰ σώζεσθαι βούλει, λαβὼν ἄρτον, καὶ τούτῳ τὸ αἷμα τῆς πληγῆς ἐκμάξας, τῷ δακόντι κυνὶ φαγεῖν ἐπίδος. κἀκεῖνος γελάσας, ἔφη. ἀλλ᾽ εἰ τοῦτο ποιήσω, δεῖ με ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ πόλει κυνῶν δηχθῆναι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ πονηροὶ εὐεργετούμενοι, μᾶλ-

μᾶλλον ἀδικεῖν παροξύνονται.

ad inferendam iniuriam exacui.

Νεανίσκοι καὶ Μάγειρος.

Adoleſcentuli & Cocus. 26

Δύο νεανίσκοι μαγείρῳ παρεκάθηντο, καὶ δὴ τοῦ μαγείρου περί τι τῶν οἰκείων ἔργων ἀσχολουμένου, ἅτερος τούτων μέρος τι τῶν κρεῶν ὑφελόμενος εἰς τὸν θα-

DVo adoleſcentuli iuxta Cocum aſſidebāt, & Coco in aliquo domeſtico opere occupato, alter horum partem quandam carniū ſubreptam in al-

terius demiſit ſinum. Cōuerſo autem Coco, & carnem quærente, qui abſtulerat iurabat non habere: qui autem habebat, non abſtuliſſe. Cocus vero cognita malitia ipſorum, ait, Sed etſi me latueritis, peieratum Deum non latebitis.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, quod licet homines peierantes lateamus, Deum tamen non latebimus.

τέρου καθῆκε κόλπον. ἐπιστραφέντος δὲ τοῦ Μαγείρου, καὶ τὸ κρέας ἐπιζητοῦντος, ὁ μὲν εἰληφὼς ὤμνυε μὴ ἔχειν, ὁ δὲ ἔχων, μὴ εἰληφέναι. ὁ δὲ Μάγειρος αἰσθόμενος τὴν κακουργίαν αὐτῶν, εἶπεν, ἀλλὰ κἂν ἐμὲ λάθητε, τὸν γ' ἐπιορκούμενον Θεὸν οὔκουν λήσεσθε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ἀνθρώπους ἐπιορκοῦντες λάθωμεν, ἀλλὰ τόν γε Θεὸν οὐ λήσομεν.

INIMICI. 27

DVo quidam inter ſe inimici, in eadē naui nauigabant: quorum alter in puppi, alter in

Ἐχθροί.

Δύο τινὲς ἀλλήλοις ἐχθραίνοντες ἐπὶ τῆς αὐτῆς νεὼς ἔπλεον. ὧν ἅτερος μὲν ἐπὶ τῆς πρύμνης, ἅτερος δὲ ἐπὶ τῆς

τῆς πρώρας ἐκάθητο. χειμῶνος δὲ ἐπιγινομένου, καὶ τῆς νεὼς μελλούσης ἤδη καταποντίζεσθαι, ὁ ἐπὶ τῆς πρύμνης τὸν κυβερνήτην ἤρετο, πότερον τῶν μερῶν τοῦ πλοίου πρότερον μέλλει καταβαπτίζεσθαι. τοῦ δὲ τὴν πρώραν εἰπόντος, ἀλλ' ἔμοιγε οὐκ ἔστι λυπηρὸν, εἶπεν, ὁ θάνατος, εἴγε ὁρᾶν μέλλω πρὸ ἐμοῦ τὸν ἐχθρὸν συνθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων οὐδὲν τῆς ἑαυτῶν βλάβης φροντίζουσιν, εἰ τοὺς ἐχθροὺς μόνον ἴδωσι πρὸ αὐτῶν κακουμένους.

Αἰ-

in prora ſedebat: Tempeſtate autem ſuperueniente, & naue iam ſubmergenda, qui erat in puppi gubernatorem rogabat, vtra pars nauigij pri' obruenda eſſet. Quumque ille proram dixiſſet, Sed mihi non eſt graue, ait, mori, ſi viſurus ſum ante me inimicum morientem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, multos homines nihil ſuũ nocumentum curare, ſi modo inimicos ſuos videant ante ſe malo affectos.

FE-

ἑαυτὸν ἀναβὰς ἀπηώρησε, καὶ προσεποιεῖτο νεκρὸν εἶναι. τῶν δὲ μυῶν τις παρακύψας, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἔφη, ὦ οὗτος, κἂν θύλαξ γένῃ, οὐ προσελεύσομαί σοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι, ὅταν τῆς ἐνίων μοχθηρίας πειραθῶσιν, οὐκέτι αὐτῶν ἐξαπατῶνται ταῖς ὑποκρίσεσιν.

Ἀλώπηξ καὶ Πίθηκος.

Ἐν συνόδῳ ποτὲ τῶν ἀλόγων ζώων ὠρχήσατο Πίθηκος, καὶ εὐδοκιμήσας, βασιλεὺς ὑπ' αὐτῶν ἐχειροτονήθη. Ἀλώπηξ δ' αὐτῷ φθο-

conſcendiſſet: de eo ſe ſuſpendit, & mortuum ſimulabat. Ex muribus autem quidam acclinatus, viſoq; eo ait, Heus tu, etſi ſaccus fieres, non te adibo.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prudẽtes homines, quũ aliquorum prauitatẽ experti fuerint, non amplius eorum falli ſimulationibus.

VVLPES ET Simius.

IN concilio quõdam irrationabilium animalium ſaltauit Simius, & approbatus, Rex ab ipſis electus eſt. Vulpes autem ei in-

inuidens, vt in caſſe
quodam carnem vi-
dit, Simium ſecum
illuc duxit, quod in-
ueniſſet ipſa theſau-
rum illum, dicens,
non tamen & vti eo:
quippe quem lex Re-
gi tribueret: atque
hortata eſt ipſum, vt
regem theſaurum
accipere. At ille in-

con-

φθονήσασα, ὡς ἔν τινὶ
παγίδι κρέας ἐθεάσατο,
τὸν Πίθηκον λαβοῦσα ἐν-
ταῦθα ἤγαγεν, ὡς εὕροι
μὲν αὐτὴ, λέγουσα, θη-
σαυρὸν τοῦτον. μὴ μέν-
τοι καὶ χρήσασθαι αὐτῷ·
τῷ βασιλεῖ γὰρ τοῦτον ὁ
νόμος δίδωσι. καὶ παρεὐ-
τρέπετο αὐτὸν, ἅτε δὴ
βασιλέα, τὸν θησαυρὸν
ἀνελέσθαι. ὁ δ᾽ ἀπερι-

σκέ-

σκέπτως προσελθὼν, καὶ συλληφθεὶς ὑπὸ τῆς παγίδος, ὡς ἐξαπατήσασαν ἐμέμφετο τὴν Αλώπεκα. ἡ δὲ πρὸς αὐτὸν, ὦ Πίθηκε, τοιαύτην σὺ μωρίαν ἔχων, τῶν ἀλόγων βασιλεύσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πράξεσί τισιν ἀπερισκέπτως, ἐπιχειροῦντες, δυστυχήμασι περιπίπτουσι.

conſiderate profectus, & captus à caſſe, vt quæ decepiſſet, accuſabat Vulpem. Illa autem ei, O Simie, quum talē tu habeas dementiā, imperium in bruta tenebis?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos, qui actiones aliquas inconſulte aggrediuntur, in infortunia incidere.

Θύννος καὶ Δελφίν.

Θύννος διωκόμενος ὑπὸ Δελφῖνος, καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ φερόμενος, ἐπειδὴ καταλαμβάνεσθαι ἔμελλον, ἔλαθεν ὑπὸ σφοδρᾶς ῥύ-

THVNNVS ET Delphin. 30

Thunnus Delphino perſequente, magno impetu ferebatur. Quum capiendus eſſet, inſcius ob vehementē im-

impetum decidit in inſulam quandam. ab eodem vero impetu & Delphin quum eo eiectus eſt. Thunnus autem cõuerſus quũ agentem animam Delphinum vidiſſet, ait, Non amplius mihi mors moleſta eſt, quũ eum videam qui mihi cauſa fuit ipſius, vna mecum perire.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, facile miſerias ferre homines, ſi eos qui illarũ auctores fuerũt, infeliciter agere videant.

MEDICVS ET Ægrotans.

MEdicus ægrotũ curabat: ægro-

ῥύμης ἐκπεσὼν εἰς τινα νῆσον· ὑπὸ δὲ τῆς ὁμοίας ῥύμης καὶ ὁ Δελφὶν αὐτῷ συνεξώκειλεν. ὁ δὲ Θύννος ἐπιστραφεὶς, καὶ λειποψυχοῦντα τὸν Δελφῖνα ἑωρακὼς, εἶπεν, οὐκ ἔτι μοι ὁ θάνατος λυπηρὸς, ὁρῶντι τὸν αἴτιον γεγονότα μοι τούτου, σὺν ἐμοὶ ἀποθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ῥαδίως τὰς συμφορὰς οἱ ἄνθρωποι φέρουσι, τοὺς τούτων αἰτίους δυστυχοῦντας ὁρῶντες.

Ἰατρὸς καὶ Νοσῶν.

ΙΑτρὸς νοσοῦντα ἐθεράπευε, τοῦ δὲ νο-

σοῦν-

σοῦντος ἀποθανόντος, ἐκεῖνος πρὸς τοὺς ἐκκομίζοντας ἔλεγεν, οὗτος ὁ ἄνθρωπος, εἰ οἴνου ἀπείχετο, καὶ κλυστῆρσιν ἐχρῆτο, οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. τῶν δὲ παρόντων ὑπολαβών τις, ἔφη, βέλτιστε, οὐκ ἔδει σε ταῦτα νῦν λέγειν, ὅτε μηδὲν ὄφελός ἐστιν, ἀλλὰ τότε παραινεῖν, ὅτε τούτοις χρῆσθαι ἠδύνατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοὺς φίλους ἐν καιρῷ ἀνάγκης τὰς βοηθείας παρέχειν.

Ἰξευτὴς καὶ Ἔχις.

Ἰξευτὴς ἰξὸν ἀναλαβὼν καὶ καλάμους, πρὸς ἄγραν ἐξῆλθεν. ἰδὼν δὲ κίχλαν ἐφ᾽ ὑψηλοῦ

groto autem mortuo ille efferētibus dicebat, Homo hic ſi vino abſtinuiſſet, & clyſteribus vſus fuiſſet, non interiiſſet. Quidā autē ex iis q aderāt reſpōdēs ait, Optime, nō oportebat te hęc nūc dicere quū nulla vtilitas eſt, ſed tunc admonere quū his vti poterat.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat oportere amicos tēpore neceſſitatis prebere auxilia.

AVCEPS ET Vipera. 32

Auceps viſco accepto & arundinibus aucupatū exiit. Viſo autē turdo ſu-

ſuper alta arbore ſedente, & arundinibus inter ſe in longitudinem coniunctis, ſurſum eũ cõprehenſurus ſuſpiciebat. Ceterũ ignarus Viperã dormientẽ conculcauit. Quũ verò irata momordiſſet ipſum, ille iã agens animam dicebat, Me miſerum: aliũ enim

ca-

λοῦ δένδρου καθεζομένην, καὶ καλάμους ἀλλήλοις ἐπὶ μῆκος συνάψας, ἄνω πρὸς αὐτὴν συλλαβεῖν βουλόμενος ἐφεώρα. καὶ δὴ λαθὼν ἔχιν κοιμωμένην ὑπὸ πόδας ἐπάτησε. τῆς δ' ὀργισθείσης καὶ δακούσης αὐτὸν, ἐκεῖνος ἤδη λειποψυχῶν ἔλεγε, δύστηνος ἐγώ· ἕτερον γὰρ θηρεῦ-

σαι

σαι ἐκβαλόμενος, αὐτὸς ὑφ' ἑτέρου ἠχθάσθην εἰς θάνατον.

capturus ipſe ab alio captus ſum ad mortem.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πέλας ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις ὑφ' ἑτέρων ταῦτ' αὐτὸ πάσχοντες.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui proximis inſidiantur, ignaros ſæpe ab alijs id ipſum pati.

Κάστωρ.

Ο Κάστωρ ζῶόν ἐστι τετράπουν, ἐν λίμναις τὰ πολλὰ διαιτώμενον, οὗ τὰ αἰδοῖά φασιν ἰατροῖς χρήσιμα εἶναι. οὗτος οὖν ἐπειδὰν ὑπ' ἀνθρώπων διωκόμενος καταλαμβάνηται, γινώσκων οὗ χάριν διώκεται, ἀποτεμὼν τὰ ἑαυτοῦ αἰδοῖα ῥίπτει πρὸς τοὺς διώκοντας, καὶ οὕτω σω-

FIBER. 33

Fiber animal eſt quadrupes, in ſtagnis plerumque vitam degens, cuius pudenda dicunt vſui eſſe medicis. Hic igitur quum ab hominibus perſequentibus iam capiendus ſit, cognito cuius gratia petatur, abſciſſa ſua pudenda proiicit perſequẽtibus, & ſic ſa-

ſalutem cōſequitur.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eo modo homines prudētes pro ſua ſalute nullum habere reſpectum pecuniarum.

σωτηρίας τυγχάνει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῦτο τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας οὐδένα λόγον τῶν χρημάτων ποιοῦνται.

CANIS ET Cocus. 34

Κύων καὶ Μάγειρος.

Canis irrumpens in culinam, &

Κύων εἰσπηδήσας εἰς μαγειρεῖον, καὶ

Co-

τοῦ

τοῦ μαγείρου ἀσχολουμένου, καρδίαν ἁρπάσας ἔφυγεν. ὁ δὲ Μάγειρος ἐπιστραφεὶς, ὡς εἶδεν αὐτὸν φεύγοντα, εἶπεν, ὦ οὗτος, ἴσθι ὡς ὅπουπερ ἂν ᾖς, φυλάξομαί σε· οὐ γὰρ ἀπ' ἐμοῦ καρδίαν εἴληφας, ἀλλ' ἐμοὶ καρδίαν ἔδωκας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Coco occupato, corde arrepto fugit. At Cocus conuerſus, vt vidit ipſum fugientem, inquit, Heus tu, ſcito vbi ubi fueris, me te obſeruaturum: non enim mihi cor abſtuliſti, ſed dediſti potius.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſæpe nocumenta hominibus documenta fieri.

Κύων καὶ Λύκος.

Κύων πρὸ ἐπαύλεώς τινος ἐκάθευδε· Λύκου δ' ἐπιδραμόντος, καὶ βρῶμα μέλλοντος θήσειν αὐτὸν,

CANIS ET Lupus. 35

Canis ante ſtabulũ quoddã dormiebat: quumq; Lupus irrupiſſet, & deuoraturus eum eſſet,

rogabat ne tunc ſe mactaret. Nunc enim, inquit, tenuis ſum, & macilentus: ſi autem parūper expectaueris, mei domini facturi ſunt nuptias, & ego tunc multa depaſtus pinguior ero, & tibi ſuauior cibus fiam. Lupus igitur perſuaſus abiit. Poſt

ali-

δεῖτο μὴ νῦν αὐτὸν καταθῦσαι. νῦν μὲν γάρ, φησι, λεπτός εἰμι καὶ ἰσχνός· ἂν δὲ μικρὸν ἀναμείνῃς μέλλουσιν οἱ ἐμοὶ δεσπόται ποιήσειν γάμους, κἀγὼ τηνικαῦτα πολλὰ φαγών, πιμελέστερος ἔσομαι, καί σοι ἡδύτερον βρῶμα γενήσομαι. ὁ μὲν οὖν Λύκος πεισθεὶς ἀπῆλθε. μεθ'

ἡμέ-

ἡμέρας δ' ἐπανελθὼν, εὗρεν ἄνω ἐπὶ τοῦ δώματος τὸν κύνα καθεύδοντα, καὶ στὰς κάτωθεν πρὸς ἑαυτὸν ἐκάλει, ὑπομιμνήσκων αὐτὸν τῶν συνθηκῶν. καὶ ὁ Κύων, ἀλλ', ὦ Λύκε, εἰ τὸ ἀπὸ τοῦδε πρὸ τῆς ἐπαύλεως με ἴδοις καθεύδοντα, μηκέτι γάμους ἀναμένῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων, ὅταν περί τι κινδυνεύσαντες σωθῶσι, διὰ βίου τοῦτο φυλάττονται.

aliquot dies reuerſus inuenit ſuperius ſuper domus tecto canem dormientem, & ſtans inferius ad ſe vocabat, admonens eum fœderis. Et Canis, At, Lupe ſi poſthac ante ſtabulum me videris dormientẽ, non amplius expectes nuptias.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prudentes homines quũ aliqua in re periclitati ſalui facti fuerint, cauere ab eo quam diu vixerint.

Κύων καὶ Ἀλεκτρυών.

Κύων καὶ Ἀλεκτρυὼν ἑταιρείαν ποιησά-

CANIS ET Gallus. 36

CAnis & Gall⁹ inita ſocietate, iter fa-

impetum decidit in inſulam quandam. ab eodem vero impetu & Delphin quum eo eiectus eſt. Thunnus autem cõuerſus quũ agentem animam Delphinum vidiſſet, ait, Non amplius mihi mors moleſta eſt, quũ eum videam qui mihi cauſa fuit ipſius, vna mecum perire.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, facile miſerias ferre homines, ſi eos qui illarũ auctores fuerũt, infeliciter agere videant.

ῥύμης ἐκπεσὼν εἰς τινα νῆσον· ὑπὸ δὲ τῆς ὁμοίας ῥύμης καὶ ὁ Δελφὶν αὐτῷ συνεξώκειλεν. ὁ δὲ Θύννος ἐπιστραφεὶς, καὶ λειποψυχοῦντα τὸν Δελφῖνα ἑωρακὼς, εἶπεν, οὐκ ἔτι μοι ὁ θάνατος λυπηρὸς, ὁρῶντι τὸν αἴτιον γεγονότα μοι τούτου, σὺν ἐμοὶ ἀποθνήσκοντα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ῥαδίως τὰς συμφορὰς οἱ ἄνθρωποι φέρουσι, τοὺς τούτων αἰτίους δυστυχοῦντας ὁρῶντες.

MEDICVS ET Ægrotans.

Medicus ægrotũ curabat: ægro-

Ἰατρὸς καὶ Νοσῶν.

Ἰατρὸς νοσοῦντα ἐθεράπευε· τοῦ δὲ νοσοῦν-

σοῦντος ἀποθανόντος, ἐκεῖνος πρὸς τοὺς ἐκκομίζοντας ἔλεγεν, οὗτος ὁ ἄνθρωπος, εἰ οἴνου ἀπείχετο, καὶ κλυστῆρσιν ἐχρῆτο, οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. τῶν δὲ παρόντων ὑπολαβών τις, ἔφη, βέλτιστε, οὐκ ἔδει σε ταῦτα νῦν λέγειν, ὅτε μηδὲν ὀφελός ἐστιν, ἀλλὰ τότε παραινεῖν, ὅτε τούτοις χρῆσθαι ἠδύνατο.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοὺς φίλους ἐν καιρῷ ἀνάγκης τὰς βοηθείας παρέχειν.

groto autem mortuo ille efferētibus dicebat, Homo hic ſi vino abſtinuiſſet, & clyſteribus vſus fuiſſet, non interiiſſet. Quidā autē ex iis q aderāt reſpōdēs ait, Optime, nō oportebat te hęc nūc dicere quū nulla vtilitas eſt, ſed tunc admonere quū his vti poterat.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat oportere amicos tēpore neceſſitatis prebere auxilia.

Ἰξευτὴς καὶ Ἔχις.

Ἰξευτὴς ἰξὸν ἀναλαβὼν καὶ καλάμους, πρὸς ἄγραν ἐξῆλθεν. ἰδὼν δὲ κίχλαν ἐφ' ὑψη-

λῆ

AVCEPS ET Vipera. 32

AVceps viſco accepto & arundinibus aucupatū exiit. Viſo autē turdo

ſu-

ſuper alta arbore ſedente, & arundinibus inter ſe in longitudinem coniunctis, ſurſum eũ cõprehenſurus ſuſpiciebat. Ceterũ ignarus Viperã dormientẽ conculcauit. Quũ verò irata momordiſſet ipſum, ille iã agens animam dicebat, Me miſerum: aliã enim ca-

λοῦ δένδρου καθεζομένην, καὶ καλάμους ἀλλήλοις ἐπὶ μῆκος συνάψας, ἄνω πρὸς αὐτὴν συλλαβεῖν βουλόμενος ἐφεώρα. καὶ δὴ λαθὼν ἔχιν κοιμωμένην ὑπὸ πόδας ἐπάτησε. τῆς δ' ὀργισθείσης καὶ δακούσης αὐτὸν, ἐκεῖνος ἤδη λειποψυχῶν ἔλεγε, δύστηνος ἐγὼ· ἕτερον γὰρ θηρεῦσαι

σαι βουλόμενος, αὐτὸς ὑφ' ἑτέρου ἡλώθην εἰς θάνατον.

capturus ipſe ab alio captus ſum ad mortem.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πέλας ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις ὑφ' ἑτέρων τοῦτ' αὐτὸ πάσχοντες.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui proximis inſidiantur, ignaros ſæpe ab alijs id ipſum pati.

Κάστωρ.

Ὁ Κάστωρ ζῶόν ἐστι τετράπουν, ἐν λίμναις τὰ πολλὰ διαιτώμενον, οὗ τὰ αἰδοῖά φασιν ἰατροῖς χρήσιμα εἶναι. οὗτος οὖν ἐπειδὰν ὑπ' ἀνθρώπων διωκόμενος καταλαμβάνηται, γινώσκων οὗ χάριν διώκεται, ἀποτεμὼν τὰ ἑαυτοῦ αἰδοῖα ῥίπτει πρὸς τοὺς διώκοντας, καὶ οὕτω σω-

FIBER. 33

Fiber animal eſt quadrupes, in ſtagnis plerumque vitam degens, cuius pudenda dicunt vſui eſſe medicis. Hic igitur quum ab hominibus perſequentibus iam capiendus ſit, cognito cuius gratia petatur, abſciſſa ſua pudenda proiicit perſequẽtibus, & ſic ſa-

ſalutem cōſequitur.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eo modo homines prudētes pro ſua ſalute nullum habere reſpectum pecuniarum.

σωτηρίας τυγχάνει.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω τῶν ἀνθρώπων οἱ φρόνιμοι ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας οὐδένα λόγον τῶν χρημάτων ποιοῦνται.

CANIS ET Cocus. 34

Κύων καὶ Μάγειρος.

CAnis irrumpens in culinam, & Co-

ΚΥων εἰσπηδήσας εἰς μαγειρεῖον, καὶ τοῦ

τοῦ μαγείρου ἀσχολουμένου, καρδίαν ἁρπάσας ἔφυγε. ὁ δὲ Μάγειρος ἐπιστραφεὶς, ὡς εἶδεν αὐτὸν φεύγοντα, εἶπεν, ὦ οὗτος, ἴσθι ὡς ὅπουπερ ἂν ᾖς, φυλάξομαί σε· οὐ γὰρ ἀπ' ἐμοῦ καρδίαν εἴληφας, ἀλλ' ἐμοὶ καρδίαν ἔδωκας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

Coco occupato, corde arrepto fugit. At Cocus conuerſus, vt vidit ipſum fugientem, inquit, Heus tu, ſcito vbi ubi fueris, me te obſeruaturum: non enim mihi cor abſtuliſti, ſed dediſti potius.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſæpe nocumenta hominibus documenta fieri.

Κύων καὶ Λύκος.

Κύων πρὸ ἐπαύλεώς τινος ἐκάθευδε· Λύκου δ' ἐπιδραμόντος, καὶ βρῶμα μέλλοντος θήσειν αὐτὸν, ἐδεῖ-

CANIS ET Lupus. 35

CAnis ante ſtabulũ quoddã dormiebat: quumq; Lupus irrupiſſet, & deuoraturus eum eſſet,

ἡμέρας δ' ἐπανελθὼν, εὗρεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ δώματος τὸν κύνα καθεύδοντα, καὶ στὰς κάτωθεν πρὸς ἑαυτὸν ἐκάλει, ὑπομιμνήσκων αὐτὸν τῶν συνθηκῶν. καὶ ὁ Κύων, ἀλλ', ὦ Λύκε, εἰ τὸ ἀπὸ τοῦδε πρὸ τῆς ἐπαύλεως με ἴδοις καθεύδοντα, μηκέτι γάμους ἀναμένῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων, ὅταν περί τι κινδυνεύσαντες σωθῶσι, διὰ βίου τοῦτο φυλάττονται.

aliquot dies reuerſus inuenit ſuperius ſuper domus tecto canem dormientem, & ſtans inferius ad ſe vocabat, admonens eum fœderis. Et Canis, At, Lupe ſi poſthac ante ſtabulum me videris dormientẽ, non amplius expectes nuptias.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prudentes homines quũ aliqua in re periclitati ſalui facti fuerint, cauere ab eo quam diu vixerint.

Κύων καὶ Ἀλεκτρυών.

Κύων καὶ Ἀλεκτρυὼν ἑταιρείαν ποιησά-

CANIS ET Gallus. 36

CAnis & Gallus inita ſocietate, iter fa-

faciebant. Veſpera autem ſuperueniente, Gallus conſcenſa arbore dormiebat, at Canis ad radicem arboris excauatæ. Quum Gallus, vt aſſolet, noctu cantaſſet, vulpes, vt audiuit accurrit, & ſtans inferius, vt ad ſe deſcenderet rogabat, quod cuperet adeo egregio cantu animal complecti. Quum autem is dixiſſet, vt ianitorem prius excitaret ad radicem dormientem, vt quū ille aperuiſſet, deſcenderet, & illa quęrente vt ipſum vocaret, Canis ſtatim proſiliēs eam di-

ησάμενοι, ὥδιον· ἑσπέρας δὲ καταλαβούσης, ὁ μὲν Ἀλεκτρυὼν ἐπὶ δένδρου ἐκάθευδεν ἀναβὰς, ὁ δὲ Κύων πρὸς τῇ ῥίζῃ τοῦ δένδρου κοίλωμα ἔχοντος· τοῦ δὲ Ἀλεκτρυόνος κατὰ τὸ εἰωθὸς νύκτωρ φωνήσαντος, Ἀλώπηξ ἀκούσασα πρὸς αὐτὸν ἔδραμε, καὶ στᾶσα κάτωθεν, πρὸς ἑαυτὴν κατελθεῖν ἠξίου, ἐπιθυμεῖν γὰρ ἀγαθὴν οὕτω φωνὴν ζῶον ἔχον ἀσπάσασθαι· τοῦ δὲ εἰπόντος τὸν θυρωρὸν πρότερον διϋπνίσαι ὑπὸ τὴν ῥίζαν καθεύδοντα, ὡς ἐκείνου ἀνοίξαντος κατελθεῖν, κἀκείνης ζητούσης αὐτὸν φωνῆσαι, ὁ Κύων αἴφνης πηδήσας αὐτὴν δια-

διεσπάραξε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐχθροὺς ἐπελθόντας, πρὸς ἰσχυροτέρους πέμπουσι παραλογιζόμενοι.

dilacerauit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prudẽtes homines, inimicos inſultantes ad fortiores aſtu mittere.

Λέων καὶ Βάτραχος.

Λέων ἀκούσας ποτὲ βατράχου μέγα βοῶντος, ἐπεστράφη πρὸς τὴν φωνὴν οἰόμενος μέγα τι ζῶον εἶναι· προσμείνας δὲ μικρὸν, ὡς εἶδεν αὐτὸν προσελθόντα τῆς λίμνης, προσελθὼν αὐτὸν κατεπάτησεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν πρὸ τῆς ὄψεως δι' ἀ-

Leo, & Rana, 37

Leo audita aliquãdo Rana valde clamãte vertit ſe ad vocem, ratus magnũ aliquod animal eſſe: parumper autẽ expectando, vt vidit ipſam ſtagno egreſſam, accedens propius proculcauit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignficat, nõ oportere, ante quã vi-

deas auditu ſolo perturbari,

LEO ET ASINVS & Vulpes. 38

LEo & Aſinus & Vulpes inita ſocietate, egreſſi ſunt ad venandum. Multa igitur præda capta iuſſit Leo Aſino vt diuideret ſibi. At ille tri-

ἀκοῆς μόνης ταράττεσθαι.

Λέων καὶ Ὄνος καὶ Ἀλώπηξ.

ΛΕων καὶ Ὄνος καὶ Ἀλώπηξ κοινωνίαν ποιησάμενοι, ἐξῆλθον πρὸς ἄγραν. πολλῆς οὖν θήρας συλληφθείσης, προσέταξεν ὁ Λέων τῷ Ὄνῳ διελεῖν αὐτοῖς· ὁ δὲ τρεῖς

τρεῖς μερίδας ποιησάμενος ἐκ τῶν ἴσων, ἐκλέξασθαι τούτους προὐτρέπετο. καὶ ὁ Λέων θυμωθεὶς τὸν Ὄνον κατέφαγεν. εἶτα τῇ Ἀλώπεκι μερίζειν ἐκέλευσεν. ἡ δ' εἰς μίαν μερίδα πάντα συμφορήσασα, ἑαυτῇ βραχύ τι κατέλιπεν. καὶ ὁ Λέων πρὸς αὐτὴν, τίς σε, ὦ βελτίστη, διαιρεῖν οὕτως ἐδίδαξεν; ἡ δ' εἶπε, τοῦ Ὄνου συμφορά.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι σωφρονισμοὶ γίνονται τοῖς ἀνθρώποις τὰ τῶν πέλας δυστυχήματα.

tribus partibus factis equaliter, vt eligerét eos hortabatur. Et Leo ira percitus Aſinum deuorauit. Inde Vulpi vt diuideret iuſſit. Illa vero in vnam partem omnibus congeſtis, ſibi minimum quiddam reliquit. Tum Leo ipſi, Quis te ò optima, diuidere ſic docuit? Ea inquit, Aſini calamitas.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, caſtigaméta hominibus eſſe aliorum infortunia.

Λέων καὶ Ἄρκτος.

ΛΕων καὶ Ἄρκτος ὁμοῦ βυνέβρῳ πε-

ει·

Leo & Vrſus. 39

LEo & Vrſus ſimul magnű na-

ſti

ƈti hinnulum, de eo pugnabant. Grauiter igitur a ſeipſis affecti, vt ex multa pugna etiam vertigine corriperentur, defatigati iacebant. Vulpes autem circumcirca eundo, vbi proſtratos eos vidit, & hinnulum in medio iacentē, hūc percurrens rapuit, fugienſque abiit. At illi videbant quidem ipſam, ſed quia non poterāt ſurgere, Nos miſeros, dicebant, quod Vulpi laborauimus.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, alijs laborantibus alios lucrari.

ἐντυχόντες, περὶ τούτου ἐμάχοντο. δεινῶς οὖν ὑπ' ἀλλήλων διατεθέντες, ὡς ἐκ τῆς πολλῆς μάχης καὶ σκοτοδινᾶσαι, ἀπαυδήσαντες ἔκειντο. Ἀλώπηξ δὲ κύκλῳ περιιοῦσα, πεπτωκότας αὐτοὺς ἰδοῦσα, καὶ τὸ βούνεβρον ἐν τῷ μέσῳ κείμενον, τοῦτο διὰ μέσον ἀμφοῖν διαδραμοῦσα καὶ ἁρπάσασα, φεύγουσα ᾤχετο. οἱ δὲ βλέποντες μὲν αὐτὴν, μὴ δυνάμενοι δὲ ἀναστῆναι, δείλαιοι ἡμεῖς, εἶπον, ὅτι δι' Ἀλώπεκα ἐμοχθοῦμεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄλλων κοπιώντων ἄλλοι κερδαίνουσιν.

Μάντις. VATES. 40

Μάντις ἐπ' ἀγορᾶς καθήμενος, διελέγετο. ἐπιστάντος δέ τινος αἴφνης, καὶ ἀπαγγείλαντος, ὡς αἱ τῆς οἰκίας αὐτοῦ θυρίδες ἀναπεπταμέναι τε πᾶσαι εἶεν, καὶ πάντα τὰ ἔνδον ἀφῃρημένα, ἀνεπήδησέ τε στενάξας, καὶ δρο-

Vates in foro ſedens, diſſerebat. Quum autem ſuperueniſſet quidā derepente, & renunciaſſet quòd domus ipſius feneſtræ apertæ omnes eſſent, & quæ intus erant ablata omnia, exiliuit ſuſpirans, & cur-

δρομαῖος ἤϊ. τρέχοντα δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, ὦ οὗτος, εἶπεν, ὁ τἀλλότρια πράγματα προειδέναι ἐπαγγελλόμενος, τὰ σαυτοῦ οὐ προεμαντεύου;

curſim ibat. At quum quidam vidiſſet ipſum currentem, Heus tu, inquit, qui alienas res præſcire profiteris, tuas ipſius non præuaticinabare?

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς τὸν μὲν ἑαυτῶν βίον φαύλως διοικοῦντας, τῶν δὲ μηδὲν αὐτοῖς προσηκόντων προνοεῖσθαι πειρωμένους.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos, qui ſuam vitam praue gubernantes, quæ nihil ad ſe attinent præſcire conantur.

Μύρμηξ καὶ Περιστερά.

Μύρμηξ διψήσας κατελθὼν εἰς πηγὴν, παρασυρεὶς ὑπὸ τοῦ ῥεύματος ἀπεπνίγετο. Περιστερὰ δὲ τοῦτο θεασαμένη, κλῶνα δένδρου πε-

FORMICA ET Columba. 41

Formica ſitiens deſcendit in fontem, ac tracta a fluxu, ſuffocabatur. Columba vero hoc viſo, ramum arboris de-

περιελοῦσα εἰς τὴν πη-
γὴν ἔῤῥιψεν, ἐφ᾽ οὗ καὶ κα-
θίσας ὁ Μύρμηξ διε-
σώθη. Ἰξευτὴς δέ τις μετὰ
τοῦτο τοὺς καλάμους συν-
θεὶς ἐπὶ τὸ τὴν Περι-
στερὰν συλλαβεῖν ᾔει. τοῦ-
το δ᾽ ὁ Μύρμηξ ἑω-
ρακὼς, τὸν τοῦ ἰξευτοῦ
πόδα ἔδακεν. ὁ δὲ ἀλ-
γήσας, τούς τε καλά-
μους ἔῤῥιψε, καὶ τὴν Πε-
ρι-

decerptum in fon-
tem proiecit, ſuper
quo ſedendo Formi-
ca euaſit. Auceps
autem quidam poſt
hoc calamis compo-
ſitis ad Columbam
comprehendendam
ibat. Hoc autem vi-
ſo Formica aucupis
pedē momordit, qui
dolens, & calamos
proiecit, & vt Co-
lum-

lumba ſtatim fugeret auctor fuit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, oportere benefactoribus gratiam referre.

ειστερὰν αὐτίκα φυγεῖν ἐποίησεν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς εὐεργέταις χάριν ἀποδιδόναι.

Veſpertilio & Rubus & Mergus. 42

Veſpertilio & Rubus, & Mergus inita ſocietate, mercatoriam decreuerunt vitam agere. Itaque veſpertilio argentum mutuata, depoſuit in medium, Rubus veſtem ſecum accepit, Mergus tertius æs, & enauigauerunt. Tempeſtate autem vehementi oborta, & naui euerſa, omnibus perdi-

Νυκτερὶς καὶ Βάτος καὶ Αἴθυια.

Νυκτερὶς καὶ Βάτος καὶ Αἴθυια ἑταιρείαν ποιησάμενοι, ἐμπορικὸν διέγνωσαν βίον ζῆν. ἡ μὲν οὖν Νυκτερὶς ἀργύριον δανεισαμένη, κατέθηκεν εἰς τὸ μέσον, ἡ δὲ Βάτος ἐσθῆτα μεθ' ἑαυτῆς ἔλαβεν, ἡ δὲ Αἴθυια τρίτη χαλκὸν, καὶ ἀπέπλευσαν. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς περιτραπείσης, πάντα ἀπο-

λέσαντες, αὐτοὶ ἐπὶ τὴν γῆν διεσώθησαν. ἐξ ἐκείνου τοίνυν ἡ μὲν Αἴθυια τοῖς αἰγιαλοῖς ἀεὶ παρεδρεύει, μή πού τὸν χαλκὸν ἐκβάλλῃ ἡ θάλαττα. ἡ δὲ Νυκτερὶς τοὺς δανειστὰς φοβουμένη, τῆς μὲν ἡμέρας οὐ φαίνεται, νύκτωρ δ' ἐπὶ νομὴν ἔξεισιν. ἡ δὲ Βάτος τῶν παριόντων ἐσθῆτος ἐπιλαμβάνεται, εἴ πού τὴν οἰκείαν ἐπιγνοίη ζητοῦσα.

ditis, ipſi in terram euaſerunt. Ex illo igitur Mergus litoribus ſemper aſſidet, num quopiam æs eiiciat mare, Veſpertilio vero creditores timens, interdiu non apparet, ſed noctu ad pabulum exit. Rubus prætereuntium veſti inhæret, quærens ſicubi ſuam cognoſcat.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι περὶ ἃ σπουδάζομεν, τούτοις ἐς ὕστερον περιπίπτομεν.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat in ea, quibus incumbimus, in poſterum nos recidere.

ÆGROTVS ET Medicus. 43

Ægrotus quidã à Medico rogatus quomodo valuiſſet, Plus ait, quã oporteret, ſudaſſe. Ille autem bonum ait hoc eſſe. Secundo vero ab ipſo iterum rogatus quomodo habuiſſet, horrore correptum, ait, valde concuſſum fuiſſe. Ille & hoc bonum eſſe ait. Tertio rurſum rogat⁹ quomodo valuiſſet, ait in intercutem incidiſſe. Ille & hoc rurſus bonũ ait eſſe. Inde ex domeſticis quodam ipſũ rogãte, vt habes? Ego, ait, heus tu, præ bo-

Νοσῶν καὶ Ἰατρός.

Νοσῶν τις καὶ ὑπὸ τοῦ Ἰατροῦ ἐρωτώμενος ὅπως διετέθη, πλέον εἶπε τοῦ δέοντος ἱδρωκέναι. ὁ δὲ ἀγαθὸν ἔφη τοῦτ' εἶναι. ἐκ δευτέρου δὲ παρ' αὐτοῦ πάλιν ἐρωτηθεὶς, ὅπως ἔχε, φρίκῃ συνεχεθεὶς εἶπε, σφοδρῶς διατετινάχθαι. ὁ δὲ καὶ τοῦτ' ἀγαθὸν ἔφησεν εἶναι. ἐκ δὲ τρίτου αὖθις, ὅπως διεγίνετο, εἶπεν, ὑδέρῳ περιπεπτωκέναι. ὁ δὲ καὶ τοῦτο πάλιν ἀγαθὸν εἶπον εἶναι. εἶτα τῶν οἰκείων τινὸς πρὸς αὐτὸν ἐρωτήσαντος, ὅπως ἔχεις; ἐγὼ, εἶπεν, ὦ οὗτος, ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν ἀπό-

ἀπόλλυμαι.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι μάλιστα τῶν ἀνθρώπων δυσχεραίνομεν τοὺς πρὸς χάριν ἀεὶ βουλομένους λέγειν.

bonis pereo.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, maxime ex hominibus odio nobis haberi, qui ad gratiam ſemper loqui ſtudent.

Ξυλευόμενος καὶ Ερμῆς.

LIGNATOR ET Mercurius. 41.

Ξυλευόμενός τις παρὰ τῷ ποταμῷ

τὸν

Lignator quidã iuxta fluuiũ ſuâ

M ami-

amiſit ſecurim. Inops igitur conſilij iuxta ripam ſedens plorabat. Mercurius autem intellecta cauſa, & miſeratus hominem, vrinatus in fluuium auream ſuſtulit ſecurim, & an hæc eſſet quam perdiderat rogauit. Illo non eam eſſe dicente, iterum vrinatus argenteam ſuſtulit. Illo neque hanc eſſem ſuam dicente, tertio vrinatus, illam ipſam ſuſtulit. Illo hanc vere eſſe deperditam dicente, Mercurius probata ipſius æquitate, omnes ei donauit. Ille profectus

hom-

τὸν οἰκεῖον ἀπέβαλε πέλεκυν. ἀμηχανῶν τοίνυν παρὰ τὴν ὄχθην καθίσας ὠδύρετο. Ἑρμῆς δὲ μαθὼν τὴν αἰτίαν, καὶ οἰκτείρας τὸν ἄνθρωπον, καταδὺς εἰς τὸν ποταμὸν χρυσοῦν ἀνήνεγκε πέλεκυν, καὶ εἰ οὗτός ἐστιν ὃν ἀπώλεσεν ἤρετο. τοῦ δὲ μὴ τοῦτον εἶναι φαμένου, αὖθις καταβὰς ἀργυροῦν ἀνεκόμισε. τοῦ δὲ μηδὲ τοῦτον εἶναι τὸν οἰκεῖον εἰπόντος, ἐκ τρίτου καταβὰς, ἐκεῖνον ἀνήνεγκε. τοῦ δὲ τοῦτον ἀληθῶς εἶναι τὸν ἀπολωλότα φαμένου, Ἑρμῆς ἀποδεξάμενος αὐτοῦ τὴν δικαιοσύνην, πάντας αὐτῷ ἐδωρήσατο. ὁ δὲ παραγενόμενος

πάν-

πάντα τοῖς ἑταίροις τὰ συμβάντα διεξεληλύθεν. ὧν εἷς τις τὰ ἴσα διαπράξασθαι ἐβουλεύσατο, καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν ἐλθὼν, καὶ τὴν οἰκείαν ἀξίνην ἐξεπίτηδες ἀφεὶς εἰς τὸ ῥεῦμα, κλαίων ἐκάθητο. ἐπιφανεὶς οὖν ὁ Ἑρμῆς κἀκείνῳ, καὶ τὴν αἰτίαν μαθὼν τοῦ θρήνου, καταβὰς ὁμοίως χρυσῆν ἀξίνην ἐξήνεγκεν, καὶ ἤρετο, εἰ ταύτην ἀπέβαλε. τοῦδε σὺν ἡδονῇ, καὶ, ἀληθῶς ἥδ' ἐστὶ φήσαντος, μισήσας ὁ Θεὸς τὴν τοσαύτην ἀναίδειαν, οὐ μόνον ἐκείνην κατέσχεν, ἀλλ' οὐδὲ τὴν οἰκείαν ἀπέδωκεν.

omnia ſociis quę acciderant narrauit. Quorum vnus eadem facere decreuit, & ad fluuium profectus, & ſuam ſecurim conſulto demiſit in profluentem, & plorans ſedebat. Apparuit igitur Mercurius & illi, & cauſa intellecta ploratus, vrinatus ſimiliter auream ſecurim extulit, & rogauit, an hanc amiſiſſet. Illo lætabundo, &, Vere hæc eſt, dicente, peroſus Deus tantam impudentiam, non ſolum illam detinuit, ſed ne propriam quidem reddidit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, quantũ iuſtis Deus auxiliatur, tantum iniuſtis eſſe contrarium.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὅσον τοῖς δικαίοις τὸ θεῖον συναίρεται, τοσοῦτον τοῖς ἀδίκοις ἐναντιοῦται.

ASINVS ET Hortulanus. 45

Ὄνος καὶ Κηπωρός.

ASinus ſeruiẽs olitori, quoniam parũ comedebat, plu-

ri-

ΟΝος ὑπηρετούμενος Κηπωρῷ ἐπειδὴ ὀλίγα μὲν ἤσθιε

πλεῖ-

πλεῖστα δ' ἐμόχθει, ηὔξατο τῷ Διῒ ὥστε τοῦ κηπουροῦ ἀπαλλαγεὶς ἑτέρῳ ἀπεμπωληθῆναι δεσπότῃ. τοῦ δὲ Διὸς ἐπακούσαντος, καὶ κελεύσαντος αὐτὸν κεραμεῖ πραθῆναι, πάλιν ἐδυσφόρει πλέον ἢ πρότερον, ἀχθοφορῶν, καὶ τοὺς κεράμους κομίζων. πάλιν οὖν ἀμεῖψαι τὸν δεσπότην ἱκέτευε, καὶ βυρσοδέψῃ ἀπεμπωλεῖται. εἰς χεῖρονα τοίνυν τῶν προτέρων δεσπότην ἐμπεσὼν, καὶ ὁρῶν τὰ παρ' αὐτοῦ πραττόμενα, μετὰ στεναγμῶν ἔφη, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ, βέλτιον ἦν μοι παρὰ τοῖς προτέροις δεσπόταις μένειν· οὗτος γὰρ, ὡς ὁρῶ, καὶ τὸ δέρμα

μου

rimū laborabat, precatus eſt Iouem, vt ab olitore liberatus, alteri vēderetur domino. Quum Iupiter exoratus, iuſſiſſet ipſum figulo vendi, iterum iniquiore animo perferebat quam prius onera, & cœnum, & tegulas ferens. Rurſus igitur vt mutaret dominum rogauit, & coriario venundatus eſt. Peiorem itaque prioribus herum nactus, & videns, quæ ab eo fierent, ſuſpirando ait, Hei mihi miſero, melius erat mihi apud priores heros manere: hic enim, vt video, & pellem

 meam

meam conficiet.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, tunc maxime priores dominos a famulis expeti, quum de ſecundis periculum fecerint.

μου κατεργάσεται.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα τοὺς προτέρους δεσπότας οἰκέται ποθοῦσιν, ὅταν τῶν δευτέρων λάβωσι πεῖραν.

AVCEPS ET Galerita. 46

Ορνιθοθήρας καὶ Κορυδαλός.

AVceps auib⁹ ſtruxerat laqueos: Ga-

ΟΡνιθοθήρας ὄρνισιν ἵστη παγίδας, Κο-

Κορυδαλὸς δὲ τοῦτον πόῤῥωθεν ἰδὼν, ἐπυνθάνετο, τί ποτ' ἐργάζοιτο. τοῦ δὲ πόλιν κτίζειν φαμένου, εἶτα δὲ πορρωτέρω ὑποχωρήσαντος, καὶ κρυβέντος, ὁ Κορυδαλὸς τοῖς τοῦ ἀνδρὸς λόγοις πιστεύσας, προσελθὼν εἰς τὸν βρόχον ἑάλω. τοῦ δὲ Ὀρνιθοθήρα ἐπιδραμόντος, ἐκεῖνος εἶπεν, ὦ οὗτος, εἰ τοιαύτην πόλιν κτίζεις οὐ πολλοὺς εὑρήσεις ἐνοικοῦντας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τότε μάλιστα οἶκοι καὶ πόλεις ἐρημοῦνται, ὅταν οἱ προεστῶτες χαλεπαίνωσιν.

Galerita vero hunc procul videns, rogauit, quidnam faceret. eo vrbem condere dicente: deinde procul regreſſo, & abſcondito, Galerita viri verbis credens acceſſit ad caſſem & capta eſt. At aucupe accurrente, illa dixit, Heus tu, ſi talem vrbem condis, non multos inuenies incolentes.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat tunc maxime domos & vrbes deſolari, quum præfecti moleſti fuerint.

VIATOR. 47

Viator multa confecta via, orauit, ſi quid inuenerit, dimidium Mercurio eius dedicaturum. Nactus igitur peram cariotarum & amygdalarum plenam, atque ea accepta, eas comedit. Sed cariotarũ oſſa & amygdalarum cortices ſuper altari quodam impoſuit, inquiens, Habes o Mercuri, votum. Nam rei inuentæ exteriora & interiora tecum partior.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, virum auarum, qui & Deos ob cupi-

di-

Ὁδοιπόρος.

Ὁδοιπόρος πολλὴν ἀνύσας ὁδὸν, ηὔξατο, εἰ ἄρα εὑρήσει τι, τὸ ἥμισυ τούτου τῷ Ἑρμῇ ἀναθήσειν. περιτυχὼν δὲ πήρᾳ μεστῇ φοινίκων καὶ ἀμυγδάλων, καὶ ταύτην ἀνελόμενος, ἐκείνους μὲν ἔφαγε, τὰ δὲ τῶν φοινίκων ὀστᾶ, καὶ τὰ τῶν ἀμυγδάλων κελύφη ἐπί τινος ἀνέθηκε βωμοῦ, φήσας, ἀπέχεις, ὦ Ἑρμῆ, τὴν εὐχήν. τοῦ γὰρ εὑρεθέντος τὰ ἐκτὸς καὶ ἐντὸς πρὸς σὲ διανέμομαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα φιλάργυρον, καὶ τοὺς θεοὺς διὰ πλεονεξίαν

κα-

κατασοφιζόμενον.

ditatem fallit.

Παῖς καὶ Μήτηρ.

ΠΑῖς ἐκ διδασκαλείου τὴν τοῦ συμμαθητοῦ δέλτον κλέψας, ἤνεγκε τῇ μητρί. τῆς δὲ μὴ ἐπιπληξάσης, μᾶλλον μὲν οὖν ἀποδεξαμένης, προϊὼν τοῖς χρόνοις ἤρξατο καὶ τὰ μείζω κλέπτειν. ἐπαυτοφώρῳ δέ ποτε ληφθεὶς, ἀπήγετο τὴν πρὸς θάνατον. τῆς δὲ μητρὸς ἑπομένης καὶ ὀλοφυρομένης, ἐκεῖνος τῶν δημίων ἐδεῖτο βραχέα τινα τῇ μητρὶ διαλεχθῆναι πρὸς τὸ οὖς. τῆς δὲ ταχέως τῷ σόματι τοῦ παιδὸς προσθείσης, ἐκεῖνος τὸ οὖς τοῖς ὀδοῦσι δα-

κὼν

PVER ET Mater. 48

PVer ex litterario ludo condiſcipuli librum furatus tulit matri. Quum ea vero non corripuiſſet, ſed potius amplexata fuiſſet, prouectus ętate cœpit & maiora furarij. In ipſo autē furto aliquando deprehenſus, ducebatur recta ad mortem. At ſequente & lugente matre, ille carnifices orabat, vt pauca q̃dā matri colloqueretur in aurem. Quæ quum illico ori filii ſe admouiſſet, ille aurem dētibus demor-

ſam

ſam abſcidit. Matre autem & aliis accuſantibus, quia nō ſolum furatus ſit, ſed iam, & in matrē impius eſſet, ille ait, hæc enim mihi perditionis fuit cauſa. Si enim quum librū furatus erā me corripuiſſet, non ad hæc vſq; progreſſus nunc ducerer ad mortem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eorum qui non in principio puniũtur in maius augeri mala.

κὼν ἀφείλετο. τῆς δὲ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων κατηγορούντων, ὡς οὐ μόνον κέκλοφεν, ἀλλ' ἤδη καὶ εἰς τὴν μητέρα ἠσέβηκεν, ἐκεῖνος εἶπεν, αὕτη γάρ μοι τῆς ἀπωλείας γέγονεν αἴτιος. εἰ γὰρ ὅτε τὴν δέλτον ἐκεκλόφειν ἐπέπληξέ μοι, οὐκ ἂν μέχρι τούτων χωρήσας νῦν ἠγόμην ἐπὶ τὸν θάνατον.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν μὴ κατ' ἀρχὰς κολαζομένων ἐπὶ μεῖζον αὐξάνει τὰ κακά.

PASTOR ET Mare. 49

Ποιμὴν καὶ Θάλασσα.

PAſtor in maritimo loco gregem paſcens, viſo tranquil-

ΠΟιμὴν ἐν παραθαλασσίῳ τόπῳ ποίμνιον νέμων, ἑωρακὼς

κῶς γαληνιῶσαν τὴν θάλατταν, ἐπεθύμησε πλεῦσαι πρὸς ἐμπορείαν. ἀπεμπωλήσας οὖν τὰ πρόβατα, καὶ φοινίκων βαλάνους πριάμενος, ἀνήχθη. χειμῶνος δὲ σφοδροῦ γενομένου, καὶ τῆς νεὼς κινδυνευούσης βαπτίζεσθαι, πάντα τὸν φόρτον ἐκβαλὼν εἰς τὴν θάλατταν, μόλις κενῇ τῇ νηῒ διεσώθη. μετ' ἡμέρας οὐκ ὀλίγας παριόντος τινὸς καὶ τῆς θαλάττης (ἔτυχε γὰρ αὐτὴ γαληνιῶσα) τὴν ἠρεμίαν θαυμάζοντος, ὑπολαβὼν οὗτος, εἶπε, φοινίκων αὖθις, ὡς ἔοικεν, ἐπιθυμεῖ, καὶ διὰ τοῦτο φαίνεται ἡσυχάζουσα.

quillo mari, deſiderauit nauigare ad mercaturam. Venditis igitur ouibus, & palmarum fructibus emptis, ſoluit. Tempeſtate vero vehementi facta, & nauis in periculo quum eſſet, ne ſubmergeretur, omni onere eiecto in mare, vix vacua naui euaſit incolumis. Poſt vero dies nō paucos, tranſeunte quodā, & maris (erat enim id forte tranquillū) quietem admirante, ſuſcepto ſermone, Hic ait, cariotas iterū, vt videtur deſiderat, & propterea videtur quietum.

Ἐπι- AF-

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, calamitates hominibus documenta fieri.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ παθήματα τοῖς ἀνθρώποις μαθήματα γίνονται.

PVNICA ET Malus. 50

PVnica & malus de pulchritudine contendebant. Multis contentionibus interim factis, rubus ex proxima ſepe audiens deſinamus, ait, o amicæ aliquando pugnare.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat in præſtantiorum ſeditionibus viliſſimos etiam conari eſſe aliquos.

Ῥοιὰ καὶ Μηλέα.

Ῥοιὰ καὶ Μηλέα περὶ κάλλους ἤριζον. πολλῶν δ' ἀμφισβητήσεων μεταξὺ γινομένων βάτος ἐκ τοῦ πλησίου ἀκούσασα φραγμοῦ, παυσώμεθα, εἶπεν, ὦ φίλαι ποτὲ μαχόμεναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐν ταῖς τῶν ἀμεινόνων στάσεσι καὶ οἱ μηδενὸς ἄξιοι πειρῶνται εἶναί τι.

TAL- Λαγώ-

Ἀσπάλαξ.

Ὁ Ἀσπάλαξ τυφλὸν ζῶόν ἐστι. φησὶν οὖν ποτε τῇ μητρὶ, συκαμινέαν μῆτερ ὁρῶ. εἶτα αὖθις φησι, λιβάνου ὀσμῆς πεπλήρωμαι. κἀκ τρίτου πάλιν, χαλκῆς, φησι, ψηφῖδος κτύπον ἀκούω. ἡ δὲ μήτηρ ὑπολαβοῦσα εἶπεν, ὦ τέκνον, ὡς ἤδη καταμανθάνω, οὐ μόνον ὄψεως ἐστέρησαι, ἀλλὰ καὶ ἀκοῆς, καὶ ὀσφρήσεως.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀλαζόνων τὰ ἀδύνατα κατεπαγγέλλονται, καὶ ἐν τοῖς ἐλαχίστοις ἐλέγχονται.

Σφη-

TALPA. 51

Talpa cæcum animal eſt. Dixit igitur aliquando matri, Morum, mater video: deinde rurſus ait, Thuris odore plena ſum; & tertio iterum, Aerei, inquit, lapilli fragorem audio. Mater vero reſpondens ait: O filia, vt iam percipio, non ſolum viſu priuata es, ſed & auditu, & olfactu.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nõnullos iactabundos impoſſibilia profiteri & in minimis redargui.

VE-

VESPAE ET Perdices. 52

VEſpæ, & Perdices ſitibundæ ad agricolam iuerunt, ab eoque petierunt vt daret eis bibere, promittentes pro aqua hanc gratiam reddituras: Perdices quidem, fodere vineas: Veſpæ autem, circumcirca eundo aculeis arcere fures. At agricola inquit, Sed mihi ſunt duo boues qui nihil promittūt, tamen omnia faciūt. melius igitur eſt illis dare quam vobis.

AFFABVLATIO.

Fabula in viros perni-

Σφῆκες καὶ Πέρδικες.

Σφῆκες καὶ Πέρδικες δίψῃ συνεχόμενοι πρὸς γεωργὸν ἦλθον, παρ' αὐτοῦ αἰτοῦντες πιεῖν, ἐπαγγελλόμενοι ἀντὶ τοῦ ὕδατος ταύτην τὴν χάριν ἀποδώσειν· οἱ μὲν Πέρδικες σκάπτειν τὰς ἀμπέλους· οἱ δὲ Σφῆκες κύκλῳ περιϊόντες τοῖς κέντροις ἀποσοβεῖν τοὺς κλέπτας. ὁ δὲ γεωργὸς ἔφη, ἀλλ' ἔμοιγέ εἰσι δύο βόες, οἱ μηδὲν ἐπαγγελλόμενοι πάντα ποιοῦσιν. ἄμεινον οὖν ἐστὶν ἐκείνοις δοῦναι ἤπερ ὑμῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας

διας ἐξώλεις, ὠφελεῖν μὲν ἐπαγγελλομένους, βλάπτοντας δὲ μεγάλα.

nicioſos, qui promittũt quidem iuuare, lædũt autem admodum.

Ταὼς καὶ Κολιός.

PAVO ET Monedula. 53

Τῶν ὀρνίθων βουλομένων ποιῆσαι βασιλέα, Ταὼς ἑαυτὸν ἠξίου διὰ τὸ κάλλος χειροτονεῖν. αἱρουμένων δὲ τοῦτον πάντων, Κολιὸς ὑπο-

AVibus creaturis regem, Pauo rogabat vt ſe ob pulchritudinẽ eligerẽt. Eligentibus autẽ eũ omnibus, monedula ſu-

ſuſcepto ſermone, ait Sed ſi te regnante Aquila nos perſequi aggreſſa fuerit, quomodo nobis opem feres?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, principes non modo propter pulchritudinem, ſed & fortitudinem & prudētiam eligere oportere.

ὑπολαβὼν, ἔφη, ἀλλ' εἰ σοῦ βασιλεύοντος αὐτὸς ἡμᾶς καταδιώκειν ἐπιχειρήσει πῶς ἡμῖν ἐπαρκέσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ἄρχοντας οὐ διὰ κάλλος μόνον, ἀλλὰ καὶ ῥώμην, καὶ φρόνησιν ἐκλέγεσθαι δεῖ.

APER ET Vulpes. 54

APer quum cuidam adſtaret arbori, dentes acuebat. Vulpe autem rogante cauſam, quare nulla propoſita neceſſitate dentes acueret, inquit, Non abs re hoc facio, Nam ſi me periculum inuaſerit, mini-

Μονιὸς καὶ Ἀλώπηξ.

ΜΟνιὸς ἄγριος ἐπί τινος ἑστὼς δένδρου, τοὺς ὀδόντας ἔθηγεν. ἀλώπεκος δ' ἐρωμένης τὴν αἰτίαν, ὅτι μηδεμιᾶς προκειμένης ἀνάγκης, τοὺς ὀδόντας θήγει, ἔφη, οὐκ ἀλόγως τοῦτο ποιῶ. εἰ γάρ με κίνδυνος περιςαίη, οὐ-

κουν μετίωνι καῦτα πρὸς τοὺς ὀδόντας ἀκονᾷν ἀσχολεῖσθαι δεήσῃ, ἀλλὰ μᾶλλον ἑτοίμοις οὖσι χρῆσθαι.

nime me tunc acuendis dentibus occupatum eſſe oportebit, ſed potius paratis vti.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ πρὸς τὸν κίνδυνον παρασκευάζεσθαι.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, aduerſus periculũ præparatum eſſe oportere.

Κορυδαλός.

CASSITA. 55

Κορυδαλὸς εἰς πάγην ἁλοὺς, θρηνῶν

CAſſita à laqueo capta, plorãs di-

cebat, hei mihi miſere, & infelici volucri: non aurum ſurripui cuiuſquam, non argentum, non aliud quidquam pretioſum. Granum autem tritici paruum mortis mihi cauſa fuit.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos, qui ob vile lucrum magnum ſubeunt periculum.

γῶν ἔλεγεν, οἴμοι τῷ ταλαιπώρῳ καὶ δυστήνῳ πτηνῷ· οὐ χρυσὸν ἐνοσφισάμην τινὸς, οὐκ ἄργυρον, οὐκ ἄλλό τι τῶν τιμίων. κόκκος δὲ σίτου μικρὸς τὸν θάνατόν μοι προὐξένησεν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος πρὸς τοὺς διὰ κέρδος εὐτελὲς μέγαν ὑφισταμένους κίνδυνον.

HINNVLVS. 56

Hinnulus aliquando Ceruo ait, Pater, tu natus es & maior & celerior canibus, & cornua præterea ingentia geſtas ad vindictam, cur nam igitur ſic eos times? Et ille ridens ait:

Νεβρός.

ΝΕβρός ποτε πρὸς τὸν ἔλαφον εἶπε, πάτερ, σύ καὶ μείζων καὶ ταχύτερος κυνῶν πέφυκας. καὶ κέρατα πρὸς τούτοις ὑπερφυᾶ φέρεις πρὸς ἄμυναν, τί δή ποτ' οὖν οὕτω τούτους φο-βῇ

εἴη; κἀκεῖνος γελῶν εἶπεν, ἀληθῆ μὲν ταῦτα φῂς, τέκνον· ἓν δ' οἶδα, ὡς ἐπειδὰν κυνὸς ὑλακὴν ἀκούσω, αὐτίκα πρὸς φυγὴν οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκφέρομαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς φύσει δειλοὺς οὐδεμία παραίνεσις ῥώννυσιν.

Λαγωοὶ καὶ Βάτραχοι.

ΟΙ Λαγωοί ποτε συνελθόντες, τὸν ἑαυτῶν πρὸς ἀλλήλους ἀπεκλαίοντο βίον, ὡς ἐπισφαλὴς εἴη, καὶ δειλίας πλέως. καὶ γὰρ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων, καὶ κυνῶν, καὶ ἀετῶν, καὶ ἄλλων πολλῶν ἀναλίσκονται. βέλτιον οὖν εἶναι θανεῖν ἅπαξ, ἢ διὰ βίου τρέμειν. τοῦτο τοί-

ait: Vera quidem hæc inquis fili: vnum vero ſcio, quod quum canis latratum audiuero, ſtatim ad fugam neſcio quomodo efferor.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, natura timidos nulla admonitione cõfirmari.

LEPORES ET Ranæ. 57

LEpores aliquãdo in vnũ profecti, ſui ipſorũ deplorabãt vitã, ꝙ foret periculis obnoxia, & timoris plena: ſe enim ab omnibus & canibus, & aquilis, & aliis multis conſumi. Melius itaq; eſſe mori ſemel, quam toto vitæ tempore timere, hoc

igitur confirmato, impetum fecerunt ſimul in paludem, quaſi in eam delapſuri, & ſuffocandi. Sed quum Ranæ, quæ circum paludem ſedebant, curſus ſtrepitu percepto illico in hanc inſiluiſſent, ex leporibus quidam ſagacior eſſe viſus alijs,

ait,

τοίνυν κυρώσαντες, ὥρμησαν κατὰ τ᾽ αὐτὸν εἰς τὴν λίμνην, ὡς εἰς αὐτὴν ἐμπεσούμενοι καὶ ἀποπνιγησόμενοι. τῶν δὲ καθημένων κύκλῳ τῆς λίμνης βατράχων, ὡς τὸν τοῦ δρόμου κτύπον ᾔσθοντο, εὐθὺς εἰς ταύτην εἰσπηδησάντων, τῶν λαγωῶν τις ἀγχινούστερος εἶναι δοκῶν τῶν ἄλλων,

ἔφη,

ἔφη, στῆτε, ἑταῖροι, μηδὲν δεινὸν ὑμᾶς αὐτοὺς διαπράξησθε, ἤδη, ὡς ὁρᾶτε, καὶ ἡμῶν ἕτερ' ἐστὶ ζῶα δειλότερα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ δυστυχοῦντες, ἐξ ἑτέρων χείρονα παθόντων παραμυθοῦνται.

ait, Siſtite, o ſocij, nihil graue in vos ipſos molimini, iam vt videtis, & nobis alia ſunt animalia timidiora.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, miſeros grauioribus aliorum conſolari calamitatibus.

Ὄνος καὶ Ἵππος.

ASINVS ET Equus. 58

ASinus equum beatum putabat, quod abunde nutriretur, & accurate, quum ipſe neq; palearum ſatis haberet, idque plurimum defatigatus. Quum autem tẽpus inſtitit belli,& miles armatũ aſcendit Equum, huc illuc ipſum impellẽs, ceterum, & in medios hoſtes inſiluit,& Equus vulneratus iacebat. His viſis, Aſinus Equum mutata ſententia miſerum exiſtimabat.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non oportere principes, & diuites æmulari ſed in illos inuidia, & periculo con-

ſi-

ΟΝος Ἵππον ἐμακάριζεν, ὡς ἀφθόνως τρεφόμενον καὶ ἐπιμελῶς, αὐτὸς μηδ' ἀχύρων ἅλις ἔχων, καὶ ταῦτα πλεῖστα ταλαιπωρῶν. ἐπεὶ δὲ καιρὸς ἐπέστη πολέμου, καὶ ὁ στρατιώτης ἔνοπλον ἀνέβη τὸν Ἵππον, πανταχόσε τοῦτον ἐλαύνων, καὶ δὴ καὶ μέσον τῶν πολεμίων εἰσήλασε, καὶ ὁ Ἵππος πληγεὶς ἔκειτο, ταῦτα ἑωρακὼς ὁ ὄνος τὸν Ἵππον μεταβαλλόμενος ἐταλάνιζεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τοὺς ἄρχοντας καὶ πλουσίους ζηλοῦν, ἀλλὰ τὸν κατ' ἐκείνων φθόνον, καὶ τὸν κίνδυνον ἀναλογι-

ζο-

ζομένους τὴν πενίαν ἀγαπᾷν.

Φιλάργυρος.

Φιλάργυρός τις ἅπασαν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἐξαργυρισάμενος, καὶ χρυσοῦν βῶλον ποιήσας, ἔν τινι τόπῳ κατώρυξε, συγκατορύξας ἐκεῖ καὶ ψυχὴν ἑαυτοῦ καὶ τὸν νοῦν, καὶ καθ' ἡμέραν ἐρχόμενος, αὐτὸν ἔβλεπε. τῶν δ' ἐργατῶν τις αὐτὸν παρατηρήσας, καὶ τὸ γενὸς συννοήσας, ἀνορύξας τὸν βῶλον ἀνείλετο. μετὰ δὲ ταῦτα κἀκεῖνος ἐλθὼν, καὶ κενὸν τὸν τόπον ἰδὼν, θρηνεῖν ἤρξατο, καὶ τίλλειν τὰς τρίχας. τοῦτον δέ τις ὀλοφυρόμενον οὕτως ἰδὼν, καὶ

ſideratis paupertatem amare.

AVARVS. 56

Avarus quidam, quum omnia ſua bona vendidiſſet, & auream maſſam feciſſet, in loco quodam defodit, vna defoſſo illic & animo ſuo & mente, atque quotidie eundo, ipſam videbat. Id autem quum ex operariis quidam obſeruaſſet, cognouit, & refoſſam maſſam abſtulit. Poſt hæc & ille profectus, & vacuum locum videns lugere cœpit, & capillos euellere. Hunc quum quidam vidiſſet ſic plorantem,

& cauſam audiuiſſet, Ne ſic, ait, heus tu, triſtare: neque enim habens aurum habebas. Lapidem igitur pro auro acceptum, reconde, & puta tibi aurum eſſe: eundem enim tibi vſum præſtabit. Nam, vt video, neque quum aurum erat, vtebare,

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nihil eſſe poſſeſſionem, niſi vſus adfuerit.

ANSERES ET Grues. 60

Anſeres, & Grues in eodem prato paſcebantur. Venatoribus autem viſis, Grues, quod eſſent leues,

ſta-

καὶ τὴν αἰτίαν πυθόμενος, μὴ οὕτως, εἶπεν, ὦ οὗτος, ἀθύμει· οὐδὲ γὰρ ἔχων, τὸ χρυσὸν εἶχες. λίθον οὖν ἀντὶ χρυσοῦ λαβὼν θὲς, καὶ νόμιζέ σοι τὸ χρυσὸν εἶναι. τὴν αὐτὴν γάρ σοι πληρώσει χρείαν. ὡς ὁρῶ γὰρ, οὐδ' ὅτε ὁ χρυσὸς ἦν, ἐν χρήσει ἦσθα τοῦ κτήματος.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδὲν ἡ κτῆσις, ἐὰν μὴ ἡ χρῆσις, προσῇ.

Χῆνες καὶ Γέρανοι.

Χῆνες καὶ Γέρανοι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λειμῶνος ἐνέμοντο. τῶν δὲ θηρατῶν ἐπιφανέντων, οἱ μὲν Γέρανοι κοῦφοι ὄντες,

τα-

ταχέως ἀπέπτησαν· οἱ δὲ χῆνες διὰ τὸ βάρος τῶν σωμάτων μείναντες συνελήφθησαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ ἐν ἁλώσει πόλεως, οἱ μὲν ἀκτήμονες εὐχερῶς φεύγουσιν, οἱ δὲ πλούσιοι δουλεύουσιν ἁλισκόμενοι.

ſtatim euolauerunt: Anſeres vero ob onus corporum quum mãſiſſent, capti fuerunt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, & in expugnatione vrbis inopes facile fugere, diuites autem ſeruire captos.

TESTVDO ET Aquila. 61

Teſtudo orabat Aquilam, vt ſe volare doceret. Ea autem admonente, procul hoc a natura ipſius eſſe, illa magis precibus inſtabat. Accepit ergo ipſam vnguibus, & in altum ſuſtulit, inde demiſit. Hæc autem in petras cecidit, & contrita eſt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, multos, quia in contentionibus prudentiores non audierint, ſeipſos læſiſſe.

Χελώνη καὶ Ἀετός.

Χελώνη ἀετοῦ ἐδεῖτο ἱπτᾶσθαι ταύτην διδάξαι. τοῦ δὲ παραινοῦντος πόῤῥω τοῦτο τῆς φύσεως αὐτῆς εἶναι, ἐκείνη μᾶλλον τῇ δεήσει προσέκειτο. λαβὼν οὖν ταύτην τοῖς ὄνυξι, καὶ εἰς ὕψος ἀνενεγκὼν, εἶτ᾽ ἀφῆκεν. ἡ δὲ κατὰ πετρῶν πεσοῦσα, συνετρίβη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ ἐν φιλονεικίαις τῶν φρονιμωτέρων παρακούσαντες, ἑαυτοὺς ἔβλαψαν.

Ψύλλα.

Ψύλλα ποτὲ πηδήσασα, ἐπὶ πόδα ἀνδρὸς ἐκάθισεν· ὁ δὲ τὸν Ἡρακλῆν ἐπὶ συμμαχίαν ἐκάλει. τῆς δὲ ἐκεῖθεν αὖθις ἀφελομένης, στενάξας εἶπεν, ὦ Ἡράκλεις, εἰ ἐπὶ ψύλλῃ οὐ συνεμάχησας, πῶς ἐπὶ μείζοσιν ἀνταγωνισταῖς συνεργήσεις;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, μὴ δεῖν τῶν ἐλαχίστων τὸν θεὸν δεῖσθαι, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων.

Ἔλαφος.

Ἔλαφος τὸν ἕτερον πεπηρωμένη τῶν ὀφθαλμῶν, ἐπ᾽ ἠϊόνος ἐνέ-

ἐνέ-

PVLEX. 62

Pulex aliquando ſaltans, viri pedibus inhęſit: hic autem Herculem in auxilium inuocabat. at quum illinc rurſus ſaltaſſet, ſuſpirãs ait, O Hercules, ſi contra pulicem non auxiliatus es, quomodo contra maiores aduerſarios adiuuabis?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non oportere in minimis Deum rogare, ſed in neceſſarijs.

CERVA. 63

Cerua altero obcæcata oculo in litore paſcebatur, ſanum

num

num oculum ad terram propter venatores habens, alterum vero ad mare, vnde nihil ſuſpicabatur. præternauigantes autem quidam, & hoc coniectantes ipſam ſagittarunt. Hæc autem ſeipſam lugebat, quod vnde timuerat, nihil paſſa foret:

ἐνέμετο, τὸν μὲν ὑγιᾶ τῶν ὀφθαλμῶν πρὸς τὴν ξηρὰν διὰ τοὺς κυνηγετοῦντας ἔχουσα, τὸν δὲ λοιπὸν πρὸς θάλατταν, ὅθεν οὐδὲν ὑπώπτευε. παραπλέοντες δέ τινες, καὶ τοῦτο στοχασάμενοι, αὐτῆς κατετόξευσαν. ἡ δ' ἑαυτὴν ὠλοφύρετο, ὡς ὑφ' ὧν μὲν ἐδεδίκει, μηδὲν παθοῦ-

θοῦσα, ἣν δ' οὐκ ᾤετο κακὸν ἐπάξειν, ὑπὸ ταύτης προδεδομένη.

foret; quod non putabat malum allaturum, ab eo proditam.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡμῖν τὰ βλαβερὰ δοκοῦντα, ὠφέλιμα γίνεται· τὰ δ' ὠφέλιμα, βλαβερά.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſæpe, quæ nobis noxia videntur, vtilia fieri: quæ vero vtilia, noxia.

Ελαφος καὶ Λέων.

CERVA ET Leo. 64

CErua venatores fugiēs, in ſpelūcā ingreſſa eſt: in Leonē autem ibi incidēs, ab eo comprehenſa eſt: Moriēs autem dicebat, Hei mihi, quod homines fugiens in ferarum immitiſſimū incidi.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, multos homines, dum parua fugiunt pericula, in magna incurrere.

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, εἰς ἄντρον εἰσῆλθε· Λέοντι δ' ἐκεῖ περιτυχοῦσα, ὑπ' αὐτοῦ συνελήφθη. θνήσκουσα δ' ἔλεγεν, οἴμοι ὅτι ἀνθρώπους φεύγουσα, τῷ θηρίων ἀγριωτάτῳ περιέπεσον.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων μικροὺς κινδύνους φεύγοντες, μεγάλους ἐπεξέθησαν.

CERVA ET Vitis. 65

CErua venatores fugiens ſub vite delituit. Quū præteriiſſent autē parū per illi, Cerua prorſus

iam

Ἔλαφος καὶ Ἄμπελος.

Ἔλαφος κυνηγοὺς φεύγουσα, ὑπ' Ἀμπέλῳ ἐκρύβη. παρελθόντων δ' ὀλίγον ἐκείνων, ἡ Ἔλαφος τελέως

ἤδη

ἤδη λαθεῖν δόξασα, τῶν
τῆς Ἀμπέλου φύλλων ἐ-
σθίειν ἤρξατο. τούτων δὲ
σειομένων, οἱ κυνηγοὶ ἐ-
πιστραφέντες, καὶ ὅπερ
ἦν ἀληθὲς, νομίσαντες,
τῶν ζώων ὑπὸ τοῖς φύλ-
λοις τι κρύπτεσθαι, βέ-
λεσιν ἀνεῖλον τὴν Ε-
λαφον. ἡ δὲ θνήσκουσα,
τοιαῦτ᾽ ἔλεγε· δίκαια
πέπονθα· οὐ γὰρ ἔδει τὴν
σώ-

iam latere arbitrata,
vitis folia depaſci in-
cepit. Illis vero
agitatis, & venato-
res conuerſi, & quod
erat verum, arbitra-
ti, animal aliquod
ſub foliis occultari,
ſagittis confecerunt
Ceruam. Hęc au-
tem moriens talia di-
cebat: iuſta paſſa ſum,
non enim offendere
opor-

oportebat quæ me ſeruarat.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, qui iniuria benefactores afficiunt, à Deo puniri.

σώσασάν με λυμαίνεσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ ἀδικοῦντες τοὺς εὐεργέτας ὑπὸ Θεοῦ κολάζονται.

Aſinus & Leo. 66

CVm Aſino Gallus aliquando paſcebatur. Leone autem aggreſſo Aſinum, Gallus exclamauit, & Leo (aiunt enim hunc Galli vocem timere) fugit. At Aſinus ratus propter ſe fugiſſe, aggreſſus eſt ſtatim Leonem. Vt vero procul hũc perſequutus eſt, quo non amplius Galli per-

ue-

Ὄνος καὶ Λέων.

ΟΝῳ ποτὲ ἀλεκτρυὼν συνεβόσκετο. Λέοντος δ' ἐπελθόντος τῷ Ὄνῳ, ὁ ἀλεκτρυὼν ἐφώνησε, καὶ ὁ μὲν Λέων (φασὶ γὰρ τοῦτον τὴν ἀλεκτρυόνος φωνὴν φοβεῖσθαι) ἔφυγεν. ὁ δ' Ὄνος νομίσας δι' αὐτὸν πεφευγέναι, ἐπέδραμεν εὐθὺς τῷ Λέοντι. ὡς δὲ πόῤῥω τοῦτον ἐδίωξεν, ἔνθα μηκέτι ἡ τοῦ ἀλεκτρυόνος

ἐφι-

ἐφικνεῖτο φωνὴ, τραφεὶς ὁ Λέων κατεθοινήσατο. ὁ δὲ θνήσκων ἐβόα, ἄθλιος ἐγὼ καὶ ἀνόητος· πολεμιστῶν γὰρ μὴ ὢν γονέων, τίνος χάριν εἰς πόλεμον ἐξωρμήθην;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ταπεινουμένοις ἐπιτηδὲς τοῖς ἐχθροῖς ἐπιτίθενται, καὶ οὕτως ὑπ' ἐκείνων ἀπόλλυνται.

Κηπωρὸς καὶ Κύων.

ΚΗπωροῦ Κύων εἰς φρέαρ κατέπεσεν· ὁ δὲ Κηπωρὸς βουλόμενος αὐτὸν ἐκεῖθεν ἀνενεγκεῖν, κατῆλθε καὶ αὐ-

τὸς

ueniebat vox, conuerſus Leo deuorauit. Hic vero moriens clamabat, Me miſerum & dementem: Ex pugnacibus enim non natus parentibus, cuius gratia in aciem irrui?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat pleroſque homines inimicos, qui ſe de induſtria humiliarunt, aggredi, atque ita ab illis occidi.

OLITOR ET Canis. 67

OLitoris Canis in puteum decidit: Olitor autem ipſum illinc extracturus, deſcendit & ipſe

O in

in puteum. Ratus autem Canis acceſſiſſe, vt ſe inferius magis obrueret, Olitorem conuerſus momordit. Hic autem cum dolore reuerſus, Iuſta, inquit, patior, nam cur vnquã ſui interfectorem ſeruare ſtudui?

AFFABVLATIO.

Fabula in iniuſtos, & ingratos.

Sus, & Canis. 68

SVs, & Canis mutuo conuiciabantur. Et Sus iurabat per Venerem, procul dubio dentibus diſciſſurum Canem. Canis vero ad hæc per ironiam dixit, Bene per

Ve-

τὸς εἰς τὸ φρέαρ. οἰηθεὶς δ' ὁ Κύων ὡς κατωτέρω μᾶλλον αὐτὸν παραγέγονε καταδῦσαι, τὸν Κηπωρὸν στραφεὶς ἔδακεν. ὁ δὲ μετ' ὀδύνης ἐπανιών, δίκαια, φησί, πέπονθα, τί δή ποτε γὰρ τὸν αὐτόχειρα σῶσαι ἐσπούδασα;

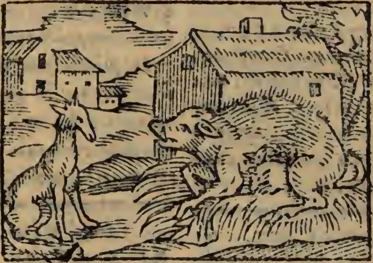
Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀδίκους, καὶ ἀχαρίστους.

Σῦς καὶ Κύων.

ΣΥς καὶ Κύων ἀλλήλοις διελοιδοροῦντο. καὶ ἡ μὲν Σῦς ὤμνυε κατὰ τῆς Ἀφροδίτης, ἦ μὴν τοῖς ὀδοῦσιν ἀναῤῥήξειν τὴν κύνα. ἡ δὲ Κύων πρὸς ταῦτα εἰρωνικῶς εἶπε, καλῶς κατὰ

τῆς

τὴν Ἀφροδίτην ἡμῖν ὀμνύεις· δηλοῖς γὰρ ὑπ' αὐτῆς ὅτι μάλιστα φιλεῖσθαι, ἣ τὸν τῶν ἀκαθάρτων σαρκῶν γευόμενον, οὐδ' ὅλως εἰς ἱερὸν προσίεται. καὶ ἡ Σῦς, διὰ τοῦτο μὲν οὖν μᾶλλον δήλη ἐστὶν ἡ Θεὸς στέργουσά με. τὸν γὰρ κτείναντα ἢ ἄλλως λυμαινόμενον παντάπασιν ἀποστρέφεται· σὺ μέντοι κα-

Venerem nobis iuras: ſignificas enim ab ipſa vehementer amari, quę impuras tuas carnes deguſtãtem nullo pacto in ſacellum admittit. Et Sus, propter hoc igitur magis præ ſe fert Dea amare me. Nam occidentem, aut alio quouis modo lædérē omnino auerſatur; tu tamen ma-

male oles, & viua, & mortua.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, prudẽtes oratores, quæ ab inimicis obijciuntur conuicia, artificioſe in laudem conuertere.

κακῶς ὄζεις, καὶ ζῶσα καὶ τεθνηκυῖα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ῥητόρων τὰ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὀνείδη, διὰ μεθόδως εἰς ἔπαινον μετασχηματίζουσιν.

Sus, & Canis. 69

SVs, & Canis de fœcunditate certabant: dixit autem Canis, fœcundam ſe eſſe maxime pedeſtrium omnium: & Sus occurrens, ad hæc inquit, Sed quum hoc dicis, ſcito, & cęcos tuos te catulos parere.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non celeritate res, ſed

Ὗς καὶ Κύων.

ΥΣ καὶ Κύων περὶ εὐτοκίας ἤριζον. ἔφη δ' ἡ Κύων εὔτοκος εἶναι μάλιστα πάντων τῶν πεζῶν. καὶ ἡ ὗς ὑποτυχοῦσα, πρὸς ταῦτά φησιν, ἀλλ' ὅταν τοῦτο λέγῃς, ἴσθι ὅτι καὶ τυφλοὺς τοὺς σεαυτῆς σκύλακας τίκτεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἐν τῷ τάχει τὰ πράγμα-

γματα, ἀλλ' ἐν τῇ τελειότητι κρίνεται.

Ὄφις καὶ Καρκῖνος.

Ὄφις Καρκίνῳ συνδιῃτᾶτο, ἑταιρείαν πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος. ὁ μὲν οὖν Καρκῖνος ἁπλοῦς ὢν τὸν τρόπον, μεταβαλέσθαι κἀκεῖνον παρῄνει τῆς πανουργίας· ὁ δὲ οὐδοτιοῦν ἑαυτὸν παρεῖχε πειθόμενον. ἐπιτηρήσας δ' ὁ Καρκῖνος αὐτὸν ὑπνοῦντα καὶ ὅσον οἷόν τε πιέσας φονεύει. τοῦ δ' Ὄφεως μετὰ θάνατον ἐκταθέντος, ἐκεῖνος εἶπεν, οὕτως ἔδει καὶ πρόσθεν εὐθὺν καὶ ἁπλοῦν εἶναι· οὐδὲ γὰρ ἂν ταύτην τὴν δίκην ἔτισας.

Επι-

ſed perfectione iudicari.

SERPENS ET Cancer. 70

Serpens vna cum Cancro viuebat, inita cum eo ſocietate. Itaq; Cancer ſimplex moribus, vt & ille mutaret admonebat aſtutiam: hic autem minime obediebat. Quum obſeruaſſet igitur Cancer ipſum dormientem, & pro viribus compreſſiſſet, occidit. At Serpente poſt mortem extenſo, ille ait, Sic oportebat antehac rectum & ſimplicem eſſe. Neque enim hanc pœnam dediſſes.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, qui cum dolo amicos adeunt, ipſos offendi potius.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς φίλοις σὺν δόλῳ προσιόντες, αὐτοὶ μᾶλλον βλάπτονται.

PASTOR ET Lupus. 71

Ποιμὴν καὶ Λύκος.

PAſtor nuper natū Lupi catulum reperit, ac ſuſtulit, vnaque cum canibus nutriuit,

ΠΟιμὴν νεογνὸν λύκου σκύμνον εὑρὼν, καὶ ἀνελόμενος, σὺν τοῖς κυσὶν ἔτρεφεν.

φεν. ἐπεὶ δ' ηὐξυώθη, εἴ ποτε Λύκος πρόβατον ἥρπασε, μετὰ τῶν κυνῶν καὶ αὐτὸς ἐδίωκε. τῶν δὲ κυνῶν ἔσθ' ὅτε μὴ δυναμένων καταλαβεῖν τὸν Λύκον, καὶ διὰ ταῦτα ὑποστρεφόντων, ἐκεῖνος ἠκολούθει, μέχρις ἂν τοῦτον καταλαβὼν, οἷα δὴ Λύκος συμμετάσχῃ τῆς θήρας, εἶτα ὑπέστρεφεν. εἰ δὲ μὴ Λύκος ἔξωθεν ἁρπάσῃ πρόβατον, αὐτὸς λάθρα θύων, ἅμα τοῖς κυσὶν ἐθοινεῖτο, ἕως ὁ Ποιμὴν στοχασάμενος, καὶ γνοὺς τὸ δρώμενον, εἰς δένδρον αὐτὸν ἀναρτήσας ἀπέκτεινεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι φύ-

triuit. At quum adoleuiſſet, ſi quando Lupus ouem rapuiſſet, cum canibus & ipſe perſequebatur. Quum canes vero aliquando non poſſent aſſequi Lupum, atque ideo reuerterentur, ille ſequebatur, vt quũ ipſum aſſequutus eſſet, vt Lupus, particeps foret venationis, deinde redibat. Sin autem Lupus extra non rapuiſſet ouẽ, ipſe clam occidens vna cum canibus comedebat, donec paſtor quũ coniectaſſet & intellexiſſet rem, de arbore ipſum ſuſpendit & occidit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, na-

turam prauam bonos mores non nutrire.

φύσις πονηρὰ χρυςὸν ἦθος οὐ τρέφει.

LEO ET Lupus. 72

Λέων καὶ Λύκος.

LEo quum conſenuiſſet, ægrotabat iacens in antro. acceſſerũt autem viſitatura regem, præter Vulpem, cetera animalia. Lupus igitur

ΛΕων γηρεύσας, ἐνόσει κατακεκλιμένος ἐν ἄντρῳ. παρῆσαν δ᾽ ἐπισκεψόμενα τὸν βασιλέα πλὴν ἀλώπεκος, τἄλλα τῶν ζώων· ὁ τοίνυν Λύκος λα-

λαβόμενος εὐκαιρίας, κατηγόρει παρὰ τῷ Λέοντι τῆς Ἀλώπεκος, ἅτε δὴ παρ' οὐδὲν τιθεμένης τῶν πάντων αὐτῶν κρατοῦντα, καὶ διὰ τοῦτο μηδ' εἰς ἐπίσκεψιν ἀφιγμένης. ἐν τοσούτῳ δὲ παρῆν καὶ ἡ Ἀλώπηξ, καὶ τῶν τελευταίων ἠκροάσατο τῶν Λύκου ῥημάτων. ὁ μὲν οὖν Λέων κατ' αὐτῆς ἐβρυχᾶτο. ἡ δ' ἀπολογίας καιρὸν αἰτήσασα, καὶ τίς ἔφη, τῶν συνελθόντων τοσοῦτον ὠφέλησεν, ὅσον ἐγὼ πανταχόσε περινοστήσασα, καὶ θεραπείαν ὑπὲρ σοῦ παρ' ἰατρῶν ζητήσασα, καὶ μαθοῦσα; τοῦ δὲ Λέοντος εὐθὺς τὴν θεραπείαν εἰπεῖν κελεύσαντος, ἐκείνη φησίν,

tur capta occaſione accuſabat apud Leonem Vulpem, quaſi nihili facientem ſuũ omnium dominum, & propterea neque ad viſitationem profectam. Interim affuit & Vulpes, & vltima audiuit Lupi verba. Leo igitur cõtra eam infremuit. ſed defenſionis tempore petito, & quis, inquit, eorum, qui conuenerunt, tantum profuit, quantum ego, quæ in omnem partem circuiui, & medicamentum pro te a medico quæſiui & didici? Quum autẽ Leo ſtatim vt medicamentum diceret imperaſſet, illa in-

quit

quit, Si Lupo viuente excoriato, ipſius calidam pellem indueris. Et Lupo iacente, Vulpes ridens ait, Sic non oportet dominum ad maleuolentiam mouere, ſed ad beneuolentiam.

σὶν, εἰ Λύκον ζῶντα ἐκδείρας τὴν αὐτοῦ δορὰν θερμὴν ἀμφιέσῃ. καὶ τοῦ Λύκου κειμένου, ἡ Ἀλώπηξ γελῶσα εἶπε, οὕτως οὐ χρὴ τὸν δεσπότην πρὸς δυσμένειαν κινεῖν, ἀλλὰ πρὸς εὐμένιαν.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eum qui quotidie machinatur, in ſeipſum laqueū vertere.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ὁ καθ᾽ ἑκάστην μηχανώμενος, καθ᾽ ἑαυτοῦ τὴν πάγην περιτρέπει.

MVLIER. 73

MVlier quædam virum ebrium habebat: ipſum autem à morbo liberatura, tale quid comminiſcitur. Aggrauatum enim ipſum ab ebrietate

quum

Γυνή.

Γυνή τις ἄνδρα μέθυσον εἶχε· τοῦ δὲ πάθους αὐτὸν ἀπαλλάξαι θέλουσα, τοιόνδέ τι σοφίζεται. κεκαρωμένον γὰρ αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης παρατηρήσασα, καὶ νεκρῶ-

δι-

δίκην ἀναισθητοῦντα, ἐπ' ὤμων ἄρασα, ἐπὶ τὸ πολυάνδριον ἀπενεγκοῦσα κατέθετο, καὶ ἀπῆλθεν. ἡνίκα δ' αὐτὸν ἤδη ἀνανήφειν ἐστοχάσατο, προσελθοῦσα τὴν θύραν ἔκοπτε τοῦ πολυανδρίου· ἐκείνου δὲ φήσαντος, τίς ὁ τὴν θύραν κόπτων; ἡ γυνὴ ἀπεκρίνατο, ὁ τοῖς νεκροῖς τὰ σιτία κομίζων ἐγὼ πάρειμι. κἀκεῖνος, μή μοι φαγεῖν, ἀλλὰ πιεῖν, ὦ βέλτιστε, μᾶλλον προσένεγκε. λυπεῖς γάρ με βρώσεως, ἀλλὰ μὴ πόσεως μνημονεύων. ἡ δὲ τὸ στῆθος πατάξασα, οἴμοι τῇ δυστήνῳ, φησίν· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ σοφισαμένη ὤνησα. σὺ γὰρ ἀνὴρ οὐ μόνον οὐκ ἐπαιδεύθης,

ἀλλὰ

quum obſeruaſſet, & mortui inſtar inſenſatum in humeros eleuatũ in ſepulchretũ allatũ depoſuit, & abiit. Quum vero ipſum iã ſobrium, eſſe cõiectata eſt, profecta, ianuã pulſauit ſepulchreti: ille autẽ quũ diceret, Quis eſt qui pulſat ianuam? vxor reſpondit, Mortuis cibaria ferens, ego adſum: & ille, non mihi comeſſe, ſed bibere, o optime, potius affer, moleſtus enim mihi es, quũ cibi nõ potus me miniſti. Hæc autẽ pectore percuſſo, Hei mihi miſeræ, inquit: nam neq; aſtu profui, tu enim vir nõ ſolum non emendatus es,

ſed

ſed peior quoque teipſo euaſiſti, cum in habitum tibi deductus ſit morbus.

ἀλλὰ καὶ χείρων σαυτοῦ γέγονας, εἰς ἕξιν σοι καταστάντος τοῦ πάθους.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nõ oportere malis actibus immorari: nam & nolentem quandoque hominem conſuetudo inuadit.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ ταῖς κακαῖς πράξεσιν ἐγχρονίζειν. ἔστι γὰρ ὅτε καὶ μὴ θέλοντι τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἔθος ἐπιτίθεται.

CYGNVS. 74

VIr diues & Anſerem & Cygnum ſimul nutriebat, non ad eadẽ tamen, ſed alterũ cãtus, alterũ mẽſæ gratia. Quũ autem oporteret anſerem ea efficere, quorũ cauſa nutriebatur, nox erat, ac diſcernere tẽp⁹ nõ permiſit vtrũque. Cygnus autẽ pro anſere ab-

Κύκνος.

ΑΝὴρ εὔπορος Χῆνά τε ἅμα καὶ Κύκνον ἔτρεφεν, οὐκ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μέν τοι· τὸν μὲν γὰρ ᾠδῆς, τὸν δὲ τραπέζης ἕνεκεν. ἐπεὶ δὲ ἔδει τὸν χῆνα παθεῖν ἐφ' οἷς ἐτρέφετο, νὺξ μὲν ἦν, καὶ διαγινώσκειν ὁ καιρὸς οὐκ ἀφῆκεν ἑκάτερον. ὁ δὲ Κύκνος ἀντὶ τοῦ Χηνὸς ἀπα-

χθεὶς, ᾄδει τι μέλος, θανάτου προοίμιον. καὶ τῇ μὲν ᾠδῇ μηνύει τὴν φύσιν, τὴν δὲ τελευτὴν διαφεύγει τῷ μέλει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις ἡ μουσικὴ τελευτῆς ἀναβολὴν ἀπεργάζεται.

abductus, cantat cantum quendam, mortis exordium, ac cantu quidem exprimit naturam, mortem vero effugit ſuauitate canendi.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſæpe muſicen differre mortem,

Αἰθίοψ.

Αἰθίοπά τις ὠνήσατο, τοιοῦτον αὐτῷ τὸ χρῶμα εἶναι δοκῶν ἀμελείᾳ τοῦ πρότερον ἔχοντος. καὶ παραλαβὼν οἴκαδε, πάντα μὲν αὐτῷ προσῆγε τὰ ῥύμματα, πᾶσι δὲ λουτροῖς ἐπειρᾶτο καθαίρειν· καὶ τὸ μὲν χρῶμα μεταβαλεῖν οὐκ εἶ-

χε,

AETHIOPS. 75

Ethiopē quidā emit: talem ei colorem ineſſe ratus negligentia eius, qui prius habuit. Ac aſſumpto in domū, omnes adhibuit abſterſiones, omnibus lauacris tentauit mundare: & colorem quidem tranſmutare non

po-

potuit, ſed morbum vexatio parauit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, manere naturas, vt a principio prouenerunt.

χε, νοσεῖν δὲ τὸ ποιεῖν παρεσκεύασεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι μένουσιν αἱ φύσεις, ὡς προῆλθον τὴν ἀρχήν.

HIRVNDO ET Cornix. 76

Hirundo, & Cornix de pulchritudine contendebant. Reſpondens autem Cornix ei dixit, ſed tua pulchritudo verno tempore floret, meum vero corpus etiam hyeme durat.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, durationem corporis decore meliorem eſſe.

Χελιδὼν καὶ Κορώνη.

Χελιδὼν καὶ Κορώνη περὶ κάλλους ἐφιλονείκουν. ὑποτυχοῦσα δὲ ἡ Κορώνη πρὸς αὐτὴν εἶπεν, ἀλλὰ τὸ μὲν σὸν κάλλος τὴν ἐαρινὴν ὥραν ἀνθεῖ, τὸ δ' ἐμὸν σῶμα καὶ χειμῶνι παρατείνεται.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἡ παράτασις τοῦ σώματος εὐπρεπείας κρείττων ἐστί.

Βάταλις.

ΒΟύταλις ἀπό τινος θυρίδος ἐκρέματο. νυκτερὶς δὲ προσελθοῦσα, ἐπυνθάνετο τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἡμέρας μὲν ἡσυχάζει, νύκτωρ δὲ ᾄδει. τῆς δὲ μὴ μάτην τοῦτο ποιεῖν λεγούσης, ἡμέρας γάρ ποτε ᾄδουσα συνελήφθη, καὶ διὰ τοῦτο ἀπ' ἐκείνου ἐσωφρονίσθη, ἡ νυκτερὶς εἶπεν, ἀλλ' οὐ νῦν σε φυλάττεσθαι δεῖ, ὅτε μηδὲν ὄφελος, ἀλλὰ πρὶν ἢ συλληφθῆναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασιν ἀνόνητος ἡ μετάνοια.

BVTALIS. 77

BVtalis a feneſtrâ quadã pendebat: veſpertilio autem profecta rogauit cauſam, quare die ſilet, nocte canit. Quum autem ea non incaſſum hoc facere dixiſſet, nam die canendo olim capta fuerat, & propterea ex illo prudens euaſit, veſpertilio ait, Sed non te cauere nunc oportet quũ nulla vtilitas, ſed antequam capereris.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, in infortuniis inutilẽ eſſe pœnitentiam.

COCHLEAE. 78

RVſtici filius aſſabat cochleas: quum autem audiret eas ſtridentes, ait, O peſſimæ animantes, domibus veſtris incenſis vos canitis.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, omne intempeſtiue factum vituperabile eſſe.

Κοχλίαι.

Γεωργοῦ παῖς ὤπτα κοχλίας. ἀκούσας αὐτῶν τριζόντων, ἔφη, ὦ κάκιστα ζῶα, τῶν οἰκιῶν ὑμῶν ἐμπιπραμένων, αὐτοὶ ᾄδετε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶν τὸ παρὰ καιρὸν δρώμενον ἐπονείδιστον.

MVLIER ET Ancillæ. 79

MVlier vidua operoſa Ancillas habens, has ſolebat noctu excitare ad opera, ad Gallorum cantus. His vero aſſidue defatigatis labore, viſũ eſt oportere dome-

ſti-

Γυνὴ καὶ θεράπαιναι.

Γυνὴ χήρα φιλεργὸς θεραπαινίδας ἔχουσα, ταύτας εἰώθει νυκτὸς ἐγείρειν ἐπὶ τὰ ἔργα, πρὸς τὰς τῶν ἀλεκτρυόνων ᾠδάς. αἱ δὲ συνεχῶς τῷ πόνῳ ταλαιπωρούμεναι, ἔγνωσαν δεῖν

τ

τῆ ἐπὶ τῆς οἰκίας ἀποκτεῖναι ἀλεκτρυόνα, ὡς ἐκείνου νύκτωρ ἐξανιστάντος τὴν δέσποιναν. συνέβη δ' αὐταῖς τοῦτο διαπραξαμέναις χαλεπωτέροις περιπεσεῖν τοῖς δεινοῖς. ἡ γὰρ δεσπότης ἀγνοοῦσα τὴν τῶν ἀλεκτρυόνων ὥραν, ἐννυχώτερον ταύτας ἀνίστη.

ſticum occidere Gallum, tamquam illum, qui noctu excitaret heram. Euenit autem ipſis hoc facto, vt in grauiora inciderent mala. Nam hera, quum ignoraret Gallorum horam, magis de nocte eas excitabat.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, pleriſque hominibus conſilia eſſe malorum cauſas.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἀνθρώποις τὰ βουλεύματα κακῶν αἴτια γίνεται.

MVLIER VEnefica. 80

MVlier venefica diuinarum irarũ propulſiones promittens, multa facere perſeuerabat, & lucrum inde facere. quidam igitur accuſauerunt eam impietatis, & conuicerunt, & damnatam ducebant ad mortem. Videns autem quidam eam duci, ait, Tu quæ Deorũ iras auertere promittebas, quomodo neque hominũ cõſiliũ mutare potuiſti?

Γυνὴ Μάγος.

ΓΥνὴ μάγος θείων μηνιμάτων ἀποτροπιασμοὺς ἀπαγγελλομένη, πολλὰ διετέλει ποιοῦσα, καὶ κέρδος ἐντεῦθεν ἔχουσα. γραψάμενοι δέ τινες αὐτὴν ἀσεβείας, εἷλον, καὶ καταδικασθεῖσαν ἀπῆγον εἰς θάνατον. ἰδὼν δέ τις ἀπαγομένην αὐτὴν, ἔφη, ἡ τὰς τῶν Θεῶν ὀργὰς ἀποτρέπειν ἐπαγγελλομένη, πῶς οὐδὲ ἀνθρώπων βουλὴν μεταπεῖσαι ἠδυνήθης;

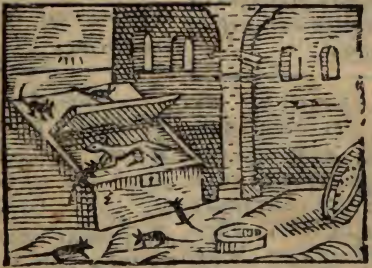
Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ μεγάλα ἐπαγγέλλονται, μηδὲ μικρὰ ποιῆσαι δυνάμενοι.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, multos magna promittentes, ne parua quidẽ facere poſſe.

Γαλῆ. MVSTELA. 81

ΓΑλῆ εἰς ἐργαστήριον εἰσελθοῦσα χαλκέως, τὴν ἐκεῖ κειμένην περιέλειχε ῥίνην. ξυομένης δὲ τῆς γλώττης,

MVſtela in officinam ingreſſa ferrarii, ibi iacentem circumlambebat limam. Raſa autem lin-

gua, ſanguis multus ferebatur. Hæc autem lætabatur, rata ex ferro aliquid auferre, donec penitus totam linguam abſumpſit.

της, αἷμα πολὺ ἐφέρετο. ἡ δὲ ἥδετο, νομίζουσά τι τοῦ σιδήρου ἀφαιρεῖν, ἄχρις οὗ παντελῶς πᾶσαν τὴν γλῶσσαν ἀνήλωσεν.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos, qui in contentionibus ſeipſos offendunt.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ἐν φιλονεικίαις ἑαυτοὺς βλάπτοντας.

AGRICOLA. 82

Agricola quidam fodiens aurum reperit: quotidie igitur terram, vt ab ea beneficio affectus cornabat. Huic autem fortuna adſtans, inquit, Heus tu, cur terrę mea munera attribuis, quæ ego tibi dedi ditatura te? nam ſi tem-

Γεωργός.

Γεωργός τις σκάπτων χρυσίῳ περιέτυχε· καθ᾽ ἑκάστην οὖν τὴν γῆν ὡς ὑπ᾽ αὐτῆς εὐεργετηθεὶς ἔστεφε. τῷ δὲ ἡ Τύχη ἐπιστᾶσα, φησὶν, ὦ οὗτος, τί τῇ γῇ τὰ ἐμὰ δῶρα προσανατίθης, ἅπερ ἐγώ σοι δέδωκα πλουτίσαι σε βουλομένη; εἰ γὰρ ὁ καιρὸς μεταβάλοι

λοι, καὶ πρὸς ἑτέρας χεῖρας τοῦτο σὸν τὸ χρυσίον ἔλθοι, οἶδ' ὅτι τηνικαῦτά με τὴν Τύχην μέμψῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι χρὴ τὸν εὐεργέτην ἐπιγινώσκειν, καὶ τούτῳ χάριτας ἀποδιδόναι.

tempus immutetur,& in alias manus hoc tuum aurum veniat, ſcio te tunc me Fortunam accuſaturum.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, oportere benefactorē cognoſcere, atque huic gratiam referre.

Ὁδοιπόροι.

ΔΥο τινὲς κατὰ ταὐτὸν ὁδοιπόρουν, καὶ θατέρου πέλεκυν εὑρόντος, ἅτερος ὁ μὴ εὑρὼν παρῄνει αὐτὸν μὴ λέγειν, εὕρηκα, ἀλλ' εὑρήκαμεν. μετὰ μικρὸν δὲ ἐπελθόντων αὐτοῖς τῶν τὸν πέλεκυν ἀποβεβληκότων, ὁ ἔχων αὐτὸν διωκόμενος, πρὸς τὸν μὴ εὑρόντα συνοδοιπόρον

ἔλε-

VIATORES. 83

DVo quidam vna iter faciebant, & quum alter ſecurim reperiſſet, alter, qui non inuenit, admonebat ipſum ne diceret,inueni:ſed inuenimus. Sed paulo poſt,quū aggrederentur ipſos qui ſecurim perdiderant, habens ipſam, perſequētibus illis, ad eum qui vna

iter

iter faciebat, dicebat, periimus. Hic autem ait, Perii dic, non periimus. Etenim & tunc quũ ſecurim inueniſti, inueni dixiſti, non inuenimus.

ἔλεγεν, ἀπολώλαμεν. ὁ δ' εἶπεν, ἀπόλωλα λέγε, οὐκ ἀπολώλαμεν. καὶ γὰρ καὶ ὅτε τὸν πέλεκυν εὗρες, εὕρηκα ἔλεγες, οὐχ εὑρήκαμεν.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, qui non fuerunt participes felicitatum, neq; in calamitatibus firmos eſſe animos.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ μὴ μεταλαμβάνοντες τῶν εὐτυχημάτων, οὐδ' ἐν ταῖς συμφοραῖς βέβαιοί εἰσι φίλοι.

RANAE. 84

DVæ Ranæ vicinæ ſibi erant. Paſcebantur autem, altera in profundo, & procul a via, ſtagno; altera in via parũ aquæ habens. Verũ quũ quæ in ſtagno alteram admoneret, vt ad ſe migraret, vt tutio-

Βάτραχοι.

Δύο βάτραχοι ἀλλήλοις ἐγειτνίων. ἐνέμοντο δὲ, ὁ μὲν εἷς ἐν βαθείᾳ καὶ πόρρω τῆς ὁδοῦ λίμνῃ· ὁ δ' ἐν ὁδῷ, μικρὸν ὕδωρ ἔχων. καὶ δὴ τοῦ ἐν τῇ λίμνῃ θατέρῳ παραινοῦντος πρὸς αὐτὸν μεταβῆναι, ὡς ἂν ἀσφα-

σφαλεστέρας διαίτης μεταλάβῃ, ἐκεῖνος οὐκ ἐπείθετο, λέγων, δυσαποσπάστως ἔχειν τι τῆς τόπου συνηθείας, ἕως οὗ συνέβη, ἅμαξαν παρελθοῦσαν αὐτὸν συνθλάσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς φαύλοις ἐπιχειροῦντες, φθάνουσιν ἀπολλύμενοι πρὶν ἐπὶ τὸ βέλτιον τραπέσθαι.

tiore cibo frueretur, illa non paruit, dicẽs, Firmiſſima teneri huiuſce loci conſuetudine, quouſque obtigit currum prætereũtem ipſam confringere.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, homines quoque praua aggredientes citius mori quam mutentur in melius.

Μελιττουργός.

Εἰς μελιττουργεῖον τις εἰσελθὼν τοῦ κεκτημένου ἀπόντος, τὸ κηρίον ἀφείλετο. ὁ δ' ἐπανελθὼν, ἐπειδὴ τὰς κυψέλας εἶδεν ἐρήμους, ἑστήκει τὸ κατ' αὐτὰς δι-

APIARIVS. 85

In mellarium ingreſſus quidam domino abſente, fauum abſtulit. Hic autem reuerſus, vt aluelos vidit inanes, ſtans quod in his erat per-

ſcrutabatur. Apes autem à paſtu redeũtes, vt deprehenderũt ipſum, aculeis percutiebant, peſſimeque tractabãt. Hic autem ad eas, o peſſimæ animantes, furatum veſtros fauos illæſum dimiſiſtis, me vero ſatagẽtem veſtri percutitis?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat ſic hominum quoſdam per imprudentiã inimicos non cauere, amicos autem, vt inſidiatores repellere.

διερευνώμενος. αἱ δὲ μέλισσαι ἀπὸ τῆς νομῆς ἐπανήκουσαι, ὡς κατέλαβον αὐτὸν, τοῖς κέντροις ἔπαιον, καὶ τὰ χείριστα διετίθουν. ὁ δὲ πρὸς αὐτὰς, κάκιστα ζῶα, τὸν μὲν κλέψαντα ὑμῶν τὰ κηρία ἀθῶον ἀφήκατε, ἐμὲ δὲ τὸν ἐπιμελούμενον ὑμῶν πλήττετε;

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω τῶν ἀνθρώπων τινὲς δι' ἄγνοιαν τοὺς ἐχθροὺς μὴ φυλαττόμενοι, τοὺς φίλους ὡς ἐπιβούλους ἀποθοῦνται.

ALCEDO. 86.

ALcedo auis eſt ſolitaria sẽper in mari vitã degens. Hanc

Αλκυών.

Αλκυὼν ὄρνις ἐστὶ φιλέρημος, ἀεὶ τῇ θαλάττῃ διαιτωμένη. ταύ-

ταύτην λέγεται τὰς τῶν ἀνθρώπων θήρας φυλαττομένην, ἐν σκοπέλοις παραθαλαττίοις νεοττοποιεῖσθαι. καὶ δήποτε τίκτειν μέλλουσα, ἐνεοττοποιήσατο. ἐξελθούσης δέ ποτε αὐτῆς εἰς νομὴν, συνέβη τὴν θάλασσαν ὑπὸ λάβρου κυματωθεῖσαν πνεύματος, ὑπεραλθῆναι τῆς καλιᾶς, καὶ ταύτην ἐπικλύσασαν τοὺς νεοττοὺς διαφθεῖραι. ἡ δ' ἐπανελθοῦσα, καὶ γνοῦσα τὸ πραχθὲν, εἶπε, δειλαία ἔγωγε. ἥτις τὴν γῆν ὡς ἐπίβουλον φυλαττομένη, ἐπὶ ταύτην κατέφυγον, ἥ μοι πολλῷ γέγονεν ἀπιστοτέρα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ

Hanc aiunt, hominum venationes cauentem, in ſcopulis maritimis nidum ædificare. Cæterum aliquando paritura, nidum fecit. Egreſſa autem ea ad pabulum, euenit mare a vehementi concitatum vento eleuari ſupra nidum, atque hoc ſubmerſo, pullos perdere. Hæc reuerſa, re cognita, ait, Me miſeram, quæ terram, vt inſidiatricem cauens, ad hoc confugi, quod mihi longe eſt inſidius.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, homi-

mines etiam quoſdā ab inimicis cauendo ignaros in multo grauiores inimicis amicos incidere.

καὶ τ͂ ἀνθρώπων ἔνιοι τοὺς ἐχθροὺς φυλαττόμενοι, λανθάνουσι πολλῷ χαλεπωτέροις τ͂ ἐχθρῶν φίλοις ἐμπίπτοντες.

PISCATOR. 87

PIſcator in fluuio quodam piſcabatur: extenſis autem retibus, & fluxu comprehenſo, vtrimque funi alligato lapide, aquam verberabat, vt piſces fugientes incaute in retia inciderent. Cum quidam vero ex iis qui circa locum habitabant, id facere videret, increpabat quod fluuium turbaret, & claram aquā nō ſineret bibere. Et is reſpon-

Ἁλιεύς.

Ἁλιεὺς ἔν τινι ποταμῷ ἡλίευεν. διατείνας δὲ τὰ δίκτυα, καὶ τὸ ῥεῦμα περιλαβὼν, ἑκατέρωθεν καλωδίῳ προσδήσας λίθον, τὸ ὕδωρ ἔτυπτεν, ὅπως οἱ ἰχθύες φεύγοντες ἀπαραφυλάκτως τοῖς βρόχοις ἐμπέσωσι. τῶν δὲ περὶ τ͂ τόπον οἰκούντων τις θεασάμενος τοῦτο ποιοῦντα, ἐμέμφετο ὡς τ͂ ποταμὸν θολοῦντα, καὶ διειδὲς ὕδωρ μὴ συγχωροῦντα πίνειν. καὶ ὃς ἀποκρί-

χρίνετο, ἀλλ' εἰ μὴ οὕτως ὁ ποταμὸς ταράττεται, ἐμὲ δεήσει λιμώττοντα ἀποθανεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν πόλεων οἱ δημαγωγοὶ τότε μάλιστα ἐργάζονται, ὅταν τὰς πατρίδας εἰς στάσιν περιάγωσιν.

ſpondit, Sed niſi ſic fluuius perturbetur, me oportebit eſurientem mori.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ciuitatum etiam recto res tunc maxime quæſtum facere, quum patrias in ſeditionem induxerint.

Πίθηκος καὶ Δελφίς.

Ἔθους ὄντος τοῖς πλέουσι Μελιταῖα κυνίδια καὶ πιθήκους ἐπάγεσθαι πρὸς παραμυθίαν τοῦ πλοῦ, πλέων τις εἶχε σὺν ἑαυτῷ καὶ πίθηκον. γενομένων δ' αὐτῶν κατὰ τὸ Σούνιον τὸ τῆς Ἀττικῆς ἀκρωτή-

ριον

SIMIVS ET Delphis. 88

Moris quũ eſſet nauigantibus Melitenſes catulos & Simios adducere in ſolamen nauigationis, nauigans quidam habebat ſecum & Simium. Quum autẽ perueniſſent ad Suniũ Atticæ promõtorium

rium

rium, tempeſtatē vehementem fieri contigit. Naui autem euerſa, & omnibus enatantibus, natabat & Simius. Delphis autem aliquis ipſum conſpicatus, & hominem eſſe ratus, digreſſus ſuſtinebat ad terram perferens. Vt vero in Piræo fuit Athenienſium nauali, rogauit Simium, an genere eſſet Athenienſis. Quum autem hic diceret, & claris ibi eſſe parentibus, rogauit, an & Piræum noſſet. Ratus autem Simius de homine eum dicere ait, & valde amicum eſſe ei, & familiarem, & Delphis tāto men-

ριον, χειμῶνα σφοδρὸν συνέβη γενέσθαι. τῆς δὲ νεὼς περιτραπείσης, καὶ πάντων διακολυμβώντων, ἐνήχετο καὶ ὁ πίθηκος. Δελφὶς δέ τις αὐτὸν θεασάμενος, καὶ ἄνθρωπον εἶναι ὑπολαβὼν, ἀπελθὼν ἀνεῖχε διακομίζων ἐπὶ τὴν χέρσον. ὡς δὲ κατὰ τὸν Πειραιᾶ ἐγένετο τὸ τῶν Ἀθηναίων ἐπίνειον, ἐπυνθάνετο τοῦ πιθήκου, εἰ τὸ γένος ἐστὶν Ἀθηναῖος. τοῦ δὲ εἰπόντος, καὶ λαμπρῶν ἐνταῦθα τετυχηκέναι γονέων, ἐπανήρετο, εἰ καὶ τὸν Πειραιᾶ ἐπίσταται. ὑπολαβὼν δὲ ὁ πίθηκος περὶ ἀνθρώπου αὐτὸν λέγειν, ἔφη, καὶ μάλα φίλον εἶναι αὐτῷ καὶ συνήθη. καὶ ὁ Δελφὶς ἐπὶ το-

τοσούτῳ ψεύδει ἀγανακτήσας βαπτίζων αὐτὸν ἀπέκτεινεν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἳ τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰδότες, ἀπατᾷν νομίζουσιν.

Μυῖαι.

Ἐν τινι ταμιείῳ μέλιτος ἐκχυθέντος, Μυῖαι προσπτᾶσαι κατήσθιον. ἐμπαγέντων δὲ τῶν ποδῶν αὐτῶν, ἀναπτῆναι οὐκ εἶχον. ἀποπνιγόμεναι δ' ἔλεγον, ἄθλιαι ἡμεῖς, ὅτι διὰ βραχεῖαν βρῶσιν ἀπολλύμεθα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοῖς ἡ λιχνεία πολλῶν κακῶν αἰτία γίνεται.

Ἐγ-

mendacio indignatus ſubmergens ipſum occidit.

AFFABVLATIO,

Fabula in viros, qui veritatem ignorantes, decipiendum eſſe exiſtimant.

MVSCAE. 89

IN cella quadā melle effuſo, Muſcæ aduolātes comedebāt. Implicitis autē earū pedibus euolare non poterāt. Quum vero ſuffocarentur, dicebāt, Miſerę nos, quia ob modicum cibum perimus.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat multis gulam multorū malorum eſſe cauſam.

MER-

MERCVRIVS ET Statuarius. 90

MErcurius ſcire volens quāti apud homines eſſet, iuit in Statuarii domum, transformatus in hominem, & viſa ſtatua Iouis, rogabat quanti quis ipſam emere poſſet. Hic autem quum dixiſſet drachma, riſit, & quanti Iunonis, ait, quum dixiſſet, pluris: viſa & ſua ipſius ſtatuā, ac opinatus, quum nuntius ſit Deorum, & lucroſus, maximam de ſe apud homines haberi rationem, rogauit de ſe. Statuarius vero ait, Si haſce eme-

ris,

Ἑρμῆς καὶ Ἀγαλματοποιός.

ΕΡμῆς γνῶναι βουλόμενος ἐν τίνι τιμῇ παρ' ἀνθρώποις ἐστὶν, ἧκεν εἰς Ἀγαλματοποιοῦ, ἑαυτὸν εἰκάσας ἀνθρώπῳ, καὶ θεασάμενος ἄγαλμα τοῦ Διὸς ἠρώτα, πόσου τις αὐτὸ πρίασθαι δύναται. τοῦ δὲ εἰπόντος, δραχμῆς, γελάσας, πόσου τὸ τῆς Ἥρας ἔφη. εἰπόντος δὲ, πλείονος· ἰδὼν καὶ τὸ ἑαυτοῦ ἄγαλμα, καὶ νομίσας, ὡς ἐπειδὴ ἄγγελός ἐστι Θεῶν καὶ κερδῷος, πολὺν αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις εἶναι τὸν λόγον, ἤρετο περὶ αὐτοῦ. ὁ δ' Ἀγαλματοποιὸς ἔφη, ἐὰν τούτους ὠνή-

σῃ

σῃ, καὶ τοῦτον προσθήκην σοι δίδωμι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κενόδοξον, οὐδεμιᾶς παρ᾽ ἄλλοις ὄντα τιμῆς.

ris, & hanc tibi additamentum do.

AFFABVLATIO.

Fabula in virum glorioſum, qui nullius apud alios eſt pretii.

Ἑρμῆς καὶ Τειρεσίας.

Ἑρμῆς βουλόμενος τὴν Τειρεσίου μαντικὴν εἰ ἀληθής ἐστι, γνῶναι, κλέψας τοὺς αὐτοῦ βοῦς ἐξ ἀγροικίας, ἧκεν ὡς αὐτὸν εἰς ἄστυ ὁμοιωθεὶς ἀνθρώπῳ, καὶ παρ᾽ αὐτῷ κατήχθη. τῆς δὲ τῶν βοῶν ἀπωλείας ἀγγελθείσης τῷ Τειρεσίᾳ, ἐκεῖνος παραλαβὼν τὸν Ἑρμῆν ἐξῆλθεν, οἰωνόν τινα περὶ τῆς κλοπῆς σκεψόμενος, καὶ τούτῳ παρῄνει φρά-

MERCVRIVS ET Tireſias. 91

Mercurius volẽs Tireſiæ vaticinium an verum eſſet cognoſcere, furatus ipſius boues ex rure, venit ad ipſum in vrbem ſimilis factus homini, & ad ipſum diuertit. Boũ autem amiſſione renunciata Tireſiæ, ille aſſumpto Mercurio exiuit, augurium aliquod de fure conſideraturus, & huic iubet di-

dicere ſibi quamnam auem viderit. Mercurius autem primum vidiſſe Aquilam a ſiniſtris ad dexteram volantem dixit. Hic non ad ſe eam attinere quum dixiſſet, ſecundo Cornicem ſuper arbore quadam ſedentem vidit, & modo ſuperius aſpicientem, modo ad terram declinatam, & vati refert. Et is re cognita, inquit, Sed hæc Cornix iurat & cælum, & terram, ſi tu velis, meas me recepturum boues.

AFFABVLATIO.

Hoc ſermone uti quiſpiam poterit aduerſus vi-

φράζειν αὐτῷ, ὅν τινα ἂν τῶν ὀρνίθων θεάσηται. ὁ δὲ Ἑρμῆς τὸν μὲν πρῶτον θεασάμενος Ἀετὸν ἐξ ἀριστερῶν ἐπὶ τὰ δεξιὰ διιπτάμενον, ἔφρασε. τοῦ δὲ φήσαντος μὴ πρὸς αὐτοὺς εἶναι τοῦτον, ἐκ δευτέρου Κορώνην εἶδεν ἐπί τινος δένδρου καθημένην, καὶ ποτὲ μὲν ἀναβλέπουσαν, ποτὲ δὲ πρὸς τὴν γῆν κατακύπτουσαν, καὶ τῷ μάντει φράζει. καὶ ὃς ὑποτυχὼν εἶπεν, ἀλλ' αὕτη γε ἡ Κορώνη διόμνυται τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὡς ἐὰν σὺ θέλῃς, τὰς ἐμὰς ἀπολήψομαι βοῦς.

Ἐπιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτο ἄν τις πρὸς ἄν-

δρα

ἄρα κλέπτην.

Κύνες.

ἜΧων τὶς δύο Κύνας, τὸν μὲν ἕτερον θηρεύειν ἐδίδαξε, τὸν δὲ λοιπὸν οἰκοφυλακεῖν. καὶ δὴ εἴ ποτε ὁ θηρευτικὸς ἤγρευέ τι, καὶ ὁ οἰκουρὸς συμμετεῖχεν αὐτῷ τῆς θοίνης. ἀγανακτοῦντος δὲ τοῦ θηρευτικοῦ, κἀκεῖνον ὀνειδίζοντος, εἴ γε αὐτὸς μὲν καθ' ἑκάστην μοχθεῖ, ἐκεῖνος δὲ μηδὲν πονῶν τοῖς αὐτοῦ τρέφεται πόνοις, ὑπολαβὼν αὐτὸς εἶπε, μὴ ἐμέ, ἀλλὰ τὸν δεσπότην μέμφου, ὃς οὐ πονεῖν με ἐδίδαξεν, ἀλλὰ πόνους ἀλλοτρίους ἐσθίειν.

virum furacem.

CANES. 92

HAbens quidam duos canes, alterum venari docuit, alterum domum ſeruare. Ceterum ſi quando venaticus caperet aliquid, & domus cuſtos particeps vna cum eo dapis erat: ægre ferente autem venatico, & illi obijciente, quod ipſe quotidie laboraret, ille nihil laborans ſuis nutriretur laboribus, reſpõdens ipſe ait, Non me, ſed herum reprehende, qui non laborare me docuit, ſed labores alienos comeſſe.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat adoleſcẽtes, qui nihil ſciũt, haud eſſe reprehẽdendos, quum eos parentes ſic educauerint.

Ἐπιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν νέων οἱ μηδὲν ἐπιστάμενοι, οὐ μεμπτοί εἰσιν, ὅταν αὐτοὺς οἱ γονεῖς οὕτως ἀγάγωσιν.

MARITVS ET Vxor. 93

HAbens quidã vxorem, quæ domeſticis omnibus inimica erat, voluit ſcire, an etiam erga paternos domeſticos ita afficeretur: quapropter cum rationabili prætextu ad ſuum ipſam miſit patrẽ. Paucis vero poſt diebus ea reuerſa, rogauit, quomodo erga illos habuiſſet. Hæc vero quum dixiſſet, bu-

Ἀνὴρ καὶ Γυνή.

ΕΧων τὶς γυναῖκα πρὸς τὸς κατ᾽ οἶκον ἅπαντας ἀπεχθῶς ἔχουσαν, ἠβουλήθη γνῶναι, εἰ καὶ πρὸς τοὺς πατρῴους οἰκέτας οὕτω διάκειται. διὸ δὴ καὶ μετ᾽ εὐλόγου προφάσεως πρὸς τὸν αὐτῆς αὐτὴν ἀποστέλλει πατέρα. μετὰ δ᾽ ὀλίγας ἡμέρας ἐπανελθούσης αὐτῆς, ἐπυνθάνετο, πῶς πρὸς τοὺς ἐκεῖ διεγένετο. τῆς δὲ φαμένης, ὡς οἱ βου-

βουκόλοι καὶ οἱ ποιμένες με ὑπεβλέποντο, πρὸς αὐτὴν ἔφη. ἀλλ' ὦ γύναι, εἰ τούτοις ἀπεχθάνῃ, οἳ ὄρθρου μὲν τὰς ποίμνας ἐξελαύνουσιν, ὀψὲ δὲ εἰσίασι, τί χρὴ προσδοκᾶν περὶ τούτων, οἷς πᾶσαν συνδιέτριβες τὴν ἡμέραν;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω πολλάκις ἐκ τῶν μικρῶν τὰ μεγάλα, κἀκ τῶν προδήλων τὰ ἄδηλα γνωρίζεται.

bubulci & paſtores me ſuſpectabant, ad eam ait. Sed o vxor, ſi eos odiſti, qui mane greges agunt, ſero autem reuertuntur, quid ſperare oportet in iis, quibuſcum toto conuerſaris die?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſic ſæpe ex paruis magna, & ex manifeſtis incerta cognoſci.

Ἔριφος καὶ Λύκος.

Ἔριφος ὑστερήσασα τῆς ποίμνης, ὑπὸ λύκου κατεδιώκετο. ἐπιστραφεῖσα δὲ πρὸς αὐτὸν, εἶπεν

HOEDVS ET Lupus. 94

HOedus derelictus a grege, perſequente Lupo, conuerſus ad eum dixit,

xit, ò Lupe, quoniam
credo me tuũ cibum
futurum, ne iniucũde
moriar, cane tibia pri
mum vt ſaltem. Lupo
autem canente tibia,
atque Hœdo ſaltan-
te, canes quum audi-
uiſſent Lupum perſe-
quuti ſunt. hic cõuer-
ſus Hœdo inquit,
Merito hæc mihi fiũt,
oportebat enim
me,

πεν, ὦ Λύκε, ἐπεὶ πέ-
πεισμαι ὅτι σὸν βρῶμα
γενήσομαι, ἵνα μὴ ἀη-
δῶς ἀποθάνω, αὔλησον
πρῶτον ὅπως ὀρχήσομαι.
τοῦ δὲ Λύκου αὐλοῦντος, καὶ
τῆς Ερίφου ὀρχουμένης, οἱ
κύνες ἀκούσαντες τὸν Λύ-
κον ἐδίωκον. ὁ δὲ ἀποστρα-
φεὶς τῇ Ερίφῳ φησὶ, δι-
καίως ταῦτά μοι γίνε-
ται. ἔδει γάρ με μάγει-
ρον

ρον ὄντα, αὐλητικὴν μὴ μιμεῖσθαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τὰ μὲν πρὸς ἃ πεφύκασιν ἀμελοῦντες, τὰ δὲ ἑτέρων ἐπιτηδεύειν πειρώμενοι, δυστυχίαις περιπίπτουσιν.

me, coquus quũ ſim, tibicinem non agere.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, qui ea, quibus natura apti ſunt, negligunt, qui vero aliorum ſunt exercere conantur, in infortunia incidere.

Καρκῖνος καὶ Ἀλώπηξ.

Καρκῖνος ἀπὸ θαλάσσης ἀναβὰς ἐπί τινος ἐνέμετο τόπου. Ἀλώπηξ δὲ λιμώττουσα, ὡς ἐθεάσατο, προσελθοῦσα ἀνέλαβεν αὐτόν. ὁ δὲ μέλλων καταβιβρώσκεσθαι, ἔφη, ἀλλ᾽ ἔγωγε δίκαια πέπονθα, ὃς θαλάττιος ὢν, χερσαῖος ἐβουλήθην γενέσθαι.

CANCER ET Vulpes. 95

Cancer è mari quum aſcendiſſet, in loco quodam paſcebatur. Vulpes vero eſuriens, vt conſpexit, acceſſit, ac eum rapuit. Ille deuorandus ait, ſed ego iuſta patior, qui marinus quum ſim, terreſtris eſſe volui.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, homines etiam, qui propriis derelictis exercitijs, ea quæ nihil conueniunt aggrediũtur, merito infortunatos eſſe.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τὰ οἰκεῖα καταλιπόντες ἐπιτηδεύματα, καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν ἐπιχειροῦντες, εἰκότως δυστυχοῦσιν.

Citharœdus. 96

CItharœdus rudis in domo calce incruſtata vt ſolebat canens, & contra reſonãte in ſe voce, putabat valde canorus eſſe. itaque ob id elatus cogitauit etiam theatro ſeſe committere oportere. Profectus vero ad ſe oſtendendũ, quũ male admodum caneret, lapidibus ipſum exploſum abegerunt.

Κιθαρῳδός.

ΚΙθαρῳδὸς ἀφυὴς ἐν οἴκῳ κεκονιαμένῳ συνήθως ᾄδων, καὶ ἀντηχούσης αὐτῷ τῆς φωνῆς, ᾤηθη σφόδρα εὔφωνος εἶναι. καὶ δὴ ἐπαρθεὶς ἐπὶ τούτῳ, ἔγνω δεῖν καὶ θεάτρῳ ἑαυτὸν ἐπιδοῦναι. ἀφικόμενος δ' ἐπιδείξασθαι, καὶ κακῶς ᾄδων πάνυ, λίθοις αὐτὸν ἐξώσαντες ἀπήλασαν.

A F- Επι-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ῥητόρων ἔνιοι ἐν ταῖς σχολαῖς δοκοῦντες εἶναι τινές, ὅταν ἐπὶ τὰς πολιτείας ἀφίκωνται, οὐδενὸς ἄξιοι εἰσι.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſic ex rhetoribus quoſdã, qui in ſcholis videntur eſſe aliqui, quũ ad res publicas ſe conferunt, nullius pretij eſſe.

Κλέπται.

Κλέπται εἴς τινα εἰσελθόντες οἰκίαν, οὐδὲν εὗρον, ὅτι μὴ ἀλεκτρυόνα, καὶ τοῦτον λαβόντες ἀπῄεσαν. ὁ δὲ μέλλων ὑπ' αὐτῶν θύεσθαι, ἐδεῖτο, ὡς ἂν αὐτὸν ἀπολύσωσι, λέγων, χρήσιμος εἶναι τοῖς ἀνθρώποις, νυκτὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ἔργα ἐγείρων. οἱ δὲ ἔφασαν, ἀλλὰ διὰ τοῦτό σε μᾶλλον θύομεν. ἐκείνους γὰρ ἐγείρων, κλέπτειν

ἡμᾶς

FVRES. 97

FVres in domum quandam ingreſſi nihil inuenerunt, niſi gallum, atque hoc capto abierunt. Hic ab eis occidẽdus rogabat, vt ſe dimitterent, dicens, vtilem eſſe hominibus, vt qui noctu eos ad opera excitet. Hi vero dixerunt, Sed propter hoc te tanto magis occidimus: illos enim excitando, furari

nos non ſinis.

ἡμᾶς οὐκ ἐᾷς.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ea maxime prauis eſſe aduerſa, quæ bonis ſunt beneficia.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ταῦτα μάλιστα τοῖς πονηροῖς ἐναντιοῦται, ἃ τοῖς χρηστοῖς εἰσιν εὐεργετήματα.

CORNIX ET Coruus. 98

Cornix coruo inuidens, quod is per auguria hominibus vaticinaretur, ob idque crederetur vti futura prædicens, conſpicata viatores quoſdam prætereuntes iuit ſuper arborem quandam, ſtansque valde crocitauit. Illis vero ad vocem conuerſis, & ſtupefactis, re cognita quidã in-

Κορώνη καὶ Κόραξ.

Κορώνη φθονήσασα κόρακι, τῷ ἐπὶ δι' οἰωνῶν τοῖς ἀνθρώποις μαντευομένῳ, καὶ διὰ τοῦτο μαρτυρουμένῳ ὡς προλέγοντι τὸ μέλλον, θεασαμένη τινὰς ὁδοιπόρους παριόντας, ἦλθεν ἐπί τι δένδρον, καὶ στᾶσα, μεγάλως ἔκραξεν. τῶν δὲ πρὸς τὴν φωνὴν ἐπιστραφέντων, καὶ καταπλαγέντων, ὑποτυχών τις

τις ἔφη, ἀπίωμεν ὦ οὗτοι, Κορώνη γάρ ἐστιν ἥτις κέκραγε, καὶ οἰωνισμὸν οὐκ ἔχει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὕτω καὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ τοῖς κρείττοσιν ἁμιλλώμενοι, πρὸς τῷ τῶν ἴσων μὴ ἐφικέσθαι, καὶ γέλωτα ὀφλισκάνουσι.

inquit, Abeamus heus vos, Cornix enim eſt quæ crocitauit, & augurium non habet.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eodem modo & homines cum præſtantioribus certantes præterquam quod non ad æqua perueniunt, riſu quoque dignos eſſe.

Κορώνη καὶ Κύων.

Κορώνη Ἀθηνᾷ θύουσα, κύνα ἐπὶ ἑστίασιν ἐκάλει. ὁ δὲ πρὸς αὐτὴν ἔφη, τί μάτην τὰς θυσίας ἀναλίσκεις; ἡ γὰρ Θεὸς οὕτω σε μισεῖ, ὡς καὶ τῶν συντρόφων σοι οἰωνῶν τὴν πίστιν περιελεῖν. καὶ ἡ Κορώνη πρὸς αὐ-

CORNIX ET Canis. 99

Cornix Mineruæ ſacrificãs, canem inuitauit ad epulas, ille vero ad eã dixit, Quid fruſtra ſacrificia abſumis? Dea enim adeo te odit, vt ex peculiaribus quoq; tibi augurijs fidẽ ſuſtulerit. Cui Cornix,

Ob

Ob id magis ei ſacrifico, vt reconcilietur mihi.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat plerosque ob lucrum non vereri inimicos beneficijs proſequi.

CORVVS ET Serpens. 100

Coruus cibi indigens, vt Serpentem in aprico quodam loco dormientem vidit, hunc deuolando rapuit. Hic quum ſe vertiſſet, atque momordiſſet ipſum, Coruus moriturus dixit, Me miſerũ, qui tale reperi lucrũ ex quo etiam pereo.

AFFABVLATIO.

Fabula in virum qui

ob

αὐτὸν, διὰ τοῦτο μᾶλλον αὐτῇ θύω, ἵνα διαλλαγῇ μοι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ διὰ κέρδος τοὺς ἐχθροὺς εὐεργετεῖν οὐκ ὀκνοῦσιν.

Κόραξ καὶ Ὄφις.

Κόραξ τροφῆς ἀπορῶν, ὡς κατεῖδεν ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ ὄφιν κοιμώμενον, τοῦτον καταπτὰς ἥρπασε. τοῦ δὲ ἐπιστραφέντος, καὶ δακόντος αὐτὸν, ἀποθνήσκειν μέλλων εἴρηκε, δείλαιος ἔγωγε, ὃς τοιοῦτον εὗρον ἕρμαιον, ἐξ οὗ καὶ ἀπόλλυμαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα

δρα

δῆλα διὰ θησαυρῶν ἄ-
γρεσιν ἐπὶ σωτηρίᾳ κι-
δυνεύσαντα.

Κολοιὸς καὶ περι-
στεραί.

Κολοιὸς ἔν τινι πε-
ριστερεῶνι περιστε-
ρὰς ἰδὼν καλῶς τρεφο-
μένας, λευκάνας ἑαυτὸν
ἦλθεν, ὡς καὶ αὐτὸς τῆς αὐ-
τῆς διαίτης μεταληψό-
μενος. αἱ δὲ μέχρι μὲν
ἡσύχαζεν, οἰόμεναι περι-
στερὰν αὐτὸν εἶναι, προ-
σίεντο. ἐπεὶ δέ ποτε ἐ-
κλαθόμενος ἐφθέγξα-
το, τηνικαῦτα τὴν αὐτοῦ
γνοῦσαι φύσιν, ἐξήλασαν
παίουσαι, καὶ ὃς ἀποτυ-
χὼν τῆς ἐνταῦθα τροφῆς
ἐπανῆκε πρὸς τοὺς Κο-
λοιοὺς πάλιν. κἀκεῖνοι
διὰ

*ob theſaurorum inuen-
tionem de ſalute peri-
clitatus ſit.*

MONEDVLA ET Columbæ. 101

Monedula in Co
lumbario quo-
dam Columbis viſis
bene nutritis, dealba-
uit ſeſe, iuitque, vt &
ipſa eodem cibo im-
pertiretur. Hæ vero,
donec tacebat, ratæ
eam eſſe columbam
admiſerũt. Sed quum
aliquando oblita vo-
cem emiſiſſet, tunc
eius cognita natu-
ra, expulerunt per-
cutiendo, eaque pri-
uata eo cibo re-
diit ad Monedulas
rurſum. Et illæ ob
co-

colorem quum ipſam non noſſent, a ſuo cibo abegerunt, vt duorum appetens, neutro potiretur.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, oportere & nos noſtris contentos eſſe, conſiderantes habendi cupiditatē præterquam quod nihil iuuat, auferre ſæpe & quæ adſunt bona.

διὰ τὸ χρῶμα αὐτὸν οὐκ ἐπιγνόντες, τῆς μεθ' αὐτῶν διαίτης ἀπεῖρξαν, ὥστε δυοῖν ἐπιθυμήσαντα, μηδετέρας τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς τοῖς ἑαυτῶν ἀρκεῖσθαι λογιζομένους, ὅτι ἡ πλεονεξία πρὸς τὸ μηδὲν ὠφελεῖν, ἀφαιρεῖται καὶ τὰ προσόντα πολλάκις.

Monedula. 102

Monedulam quum quis cepiſſet, & pedem alligaſſet filo, ſuo tradidit filio. Hæc non ferendo victum inter homines, vbi parumper libertatem nacta eſt, fugit, in

ſuum-

Κολοιός.

Κολοιόν τις συλλαβὼν, καὶ δήσας αὐτοῦ τὸν πόδα λίνῳ, τῷ ἑαυτοῦ παρέδωκε παιδί· ὁ δὲ μὴ ὑπομείνας τὴν μετ' ἀνθρώπων δίαιταν, ὡς πρὸς ὀλίγον ἀδείας ἔτυχε, φυγὼν ἤ-

κεν

κεν εἰς τὴν ἑαυτῆς καλιάν. περιειληθέντος δὲ τοῦ δεσμοῦ τοῖς κλάδοις, ἀποπτῆναι μὴ δυνάμενος, ἐπειδὴ ἀποθνήσκειν ἔμελλε, πρὸς ἑαυτὸν ἔφη, δείλαιος ἔγωγε, ὃς τὴν παρ᾽ ἀνθρώποις μὴ ὑπομείνας δουλείαν, ἔλαθον ἐμαυτὸν τῆς ζωῆς στερήσας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τινές ἐσθ᾽ ὅτε μετρίων κινδύνων ἑαυτοὺς βουλόμενοι ῥύσασθαι, εἰς μείζους περιπίπτουσιν.

ſuumque nidum ſe contulit. Circumuoluto vero ramis vinculo; euolare haud valens, quum moritura eſſet, ſecum loquebatur. Me miſeram, quæ apud homines non ferens ſeruitutem, incaute me vita priuaui.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nonnunquam quoſdam dũ ſe a mediocribus ſtudẽt periculis liberare, in maiora incidere.

Ἑρμῆς.

Ζεὺς Ἑρμῆν προσέταξε πᾶσι τοῖς τεχνίταις ψεύδους φάρμακον ἐγχέειν. ὁ δὲ τοῦτο τρί-

Mercurius. 103

IVpiter Mercurio iuſſit, vt artificib⁹ oĩbus mẽdacii medicamẽtũ miſceret. Hic eo

eo trito, & ad menſuram facto, æquabiliter ſingulis miſcuit. Quum vero ſolo relicto ſutore multũ ſupereſſet medicamẽti, totum acceptũ mortariũ ei miſcuit. Atq; hinc cõtigit artifices omnes mentiri, maxime vero omnium ſutores.

AFFABVLATIO.

Fabula in mendaces artifices.

IVPITER. 103

Ivpiter formatis hominibus, omnes illis affectus indidit, ſolũ indere pudorem oblitus eſt. Quapropter non habens vndenam ipſum introdu-

τρίψας, καὶ μέτρον ποιήσας, ἴσον ἑκάστῳ ἐνέχεεν. ἐπεὶ δὲ μόνου τοῦ σκυτέως ὑπολειφθέντος, πολὺ κατελέλειπτο φάρμακον, ὅλην λαβὼν τὴν θυείαν ἐνέχεεν αὐτῷ. κἀκ τούτου συνέβη τοὺς τεχνίτας ἅπαντας ψεύδεσθαι, μάλιστα δὲ πάντων τοὺς σκυτέας.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ψευδολόγους τεχνίτας.

Ζεύς.

Ζεὺς πλάσας τοὺς ἀνθρώπους, τὰς μὲν ἄλλας διαθέσεις αὐτοῖς ἐνέθηκε, μόνην δ' ἐνθεῖναι τὴν αἰσχύνην ἐπελάθετο. διὸ καὶ μὴ ἔχων πόθεν ἂν αὐτὴν εἰσα-

εἰσαγάγῃ, διὰ τὸν ὄχλον αὐτὴν εἰσελθεῖν ἐκέλευσεν. ἡ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἀντέλεγεν ἀναξιοπαθοῦσα· ἐπεὶ δὲ σφόδρα αὐτῇ ἐνέκειτο, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε ἐπὶ ταύταις εἰσέρχομαι ταῖς ὁμολογίαις, ὡς ἂν ἔρως μὴ εἰσέλθῃ· ἂν δ' εἰσέλθῃ, αὐτὴ ἐξελεύσομαι παραυτίκα. ἀπὸ δὴ τούτου συνέβη πάντας πόρνους ἀναισχύντους εἶναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοὺς ὑπ' ἔρωτος κατεχομένους, ἀναισχύντους εἶναι συμβαίνει.

duceret, per turbam ingredi eum iuſſit. Hic vero primũ contradicebat, quod indigna ferret. Vehementius vero eo inſtante ait, Sed ego ſane his ingredior pactis, ſi amor non ingrediatur: ſi ingrediatur, ipſe exibo quamprimum. Ex hoc profecto euenit omnia ſcorta inuerecunda eſſe.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, captos amore inuerecundos eſſe.

Ζεύς.

Ζεὺς γάμους τελῶν, πάντα τὰ ζῶα

IVPITER. 105

IVpiter nuptias celebrans omnia ani ma-

malia conuiuio excipiebat. Sola vero teſtudine tarde profeſta, admiratus cauſam tarditatis, rogauit eam, quamobrem ipſa ad conuiuiũ non acceſſerit. Quum hæc dixiſſet, Domus chara, domus optima, iratus ipſi, damnauit, vt domum baiulans circumferret.

ζῶα εἱστία. μόνης δὲ τῆς χελώνης ὑστερησάσης, διαπορῶν τὴν αἰτίαν τῆς ὑστερήσεως, ἐπυνθάνετο αὐτῆς, τίνος χάριν οὐκ ἐπὶ τὸ δεῖπνον οὐ παρεγένετο. τῆς δὲ εἰπούσης, οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος, ἀγανακτήσας κατ' αὐτῆς, κατεδίκασε τὸν οἶκον βαστάζουσαν περιφέρειν.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, pleroſq; homines eligere, parce potius apud ſe viuere, quam apud alios laute.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων αἱροῦνται μᾶλλον λιτῶς παρ' ἑαυτοῖς ζῆν, ἢ παρ' ἄλλοις πολυτελῶς.

LVPVS ET Ouis. 106

Λύκος καὶ Πρόβατον.

LVpus a canibus morſus, & male af-

Λύκος ὑπὸ κυνῶν δηχθεὶς, καὶ κακῶς

κῶς πάσχων, ἐβέβλητο.
τροφῆς δὲ ἀπορῶν, θεα-
σάμενος Πρόβατον, ἐ-
δεῖτο ποτὸν ἐκ τοῦ πα-
ραῤῥέοντος αὐτῷ ποτα-
μοῦ κομίσαι. εἰ γὰρ σύ μοι,
φησὶ, δώσεις ποτὸν, ἐγὼ
τροφὴν ἐμαυτῷ εὑρήσω.
τὸ δὲ ὑποτυχὸν, ἔφη,
ἀλλ' ἐὰν ἐγὼ ποτὸν ἐπι-
δῶ σοι, σὺ καὶ τροφῇ μοι
χρήσῃ.

affectus, abiectus ia-
cebat. Cibi vero in-
digens, viſa Oue, ro-
gabat, vt potum ex
præterfluente flumi-
ne ſibi afferret. Si
enim tu mihi, inquit,
dederis potum, ego
cibum mihi ipſi inue-
niam. Illa re cogni-
ta, ait, Sed ſi ego po-
tũ do tibi, tu & cibo
me vteris.

AFFABVLATIO.

Fabula in virum maleficum per ſimulationem inſidiantem.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρα κακοῦργον, δι᾽ ὑποκρίσεως ἐνεδρεύοντα.

LEPORES. 107

LEpores olim belligerantes cum Aquilis inuocarunt in auxilium Vulpes. hæ autem dixerunt, Vobis auxiliaremur, niſi ſciremus, qui vos eſtis, & cum quibus bellamini.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui cum præſtantioribus certant, ſuã ſalutem contemnere.

Λαγωοί.

ΛΑγωοί ποτε πολεμοῦντες Ἀετοῖς, παρεκάλουν εἰς συμμαχίαν Ἀλώπεκας. αἱ δ᾽ ἔφασαν, ἐβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ ᾔδειμεν τίνες ἐστὲ, καὶ τίσι πολεμεῖτε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς κρείττοσι φιλονεικοῦντες, τῆς ἑαυτῶν σωτηρίας καταφρονοῦσιν.

FORMICA. 108

QVę nunc Formica, homo olim fuit.

Μύρμηξ.

ΜΎρμηξ ὁ νῦν, τὸ παλαιὸν ἄνθρωπος

πος ἦν, καὶ τῇ γεωργίᾳ διηνεκῶς προσέχων, οὐ τοῖς ἰδίοις ἠρκεῖτο πόνοις, ἀλλὰ καὶ τοὺς τῶν γειτόνων καρποὺς ὑφῃρεῖτο, ὁ δὲ Ζεὺς ἀγανακτήσας ἐπὶ τῇ τούτου πλεονεξίᾳ, μετεμόρφωσεν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ζῶον, ὃ Μύρμηξ καλεῖται. ὁ δὲ τὴν μορφὴν ἀλλάξας, τὴν διάθεσιν οὐ μετέβαλε· μέχρι γὰρ τοῦ νῦν τὰς ἀρούρας περιϊὼν τοὺς τῶν ἑτέρων πόνους συλλέγει, καὶ ἑαυτῷ ἀποθησαυρίζει.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φύσει πονηροὶ, κἂν τὰ μάλιστα τὸ εἶδος μεταβληθῶσι, τὸν τρόπον οὐ μεταβάλλονται.

fuit. Hic agriculturæ aſſidue incũbens, non erat proprijs laboribus cõtẽtus, ſed & vicinorũ fructus ſurripiebat. Iupiter autem indignatus huius habendi cupiditate, trãſmutauit eum in hoc animal, quæ formica appellatur. Verum quũ mutaſſet formã, non & affectũ mutauit. Nã hucuſq. arua circumeundo, aliorũ labores colligit, & ſibi recondit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, natura prauos, etſi maxime ſpeciem tranſmutauerint, mores non mutare.

VESPERTILIO. & Muſtela. 109

VEſpertilio in terrã cũ cecidiſſet, à Muſtela capta eſt, & quũ occidenda foret, pro ſalute rogabat. Hac vero dicēte, non poſſe ipſam dimittere, quod natura volucribus omnibus inimica foret, ait, Nō auē, ſed murē eſſe: & ſic dimiſſa eſt. Poſtremo autē quũ iterũ cecidiſſet, & ab alia capta Muſtela, ne voraretur orabat. Hac autē dicēte, cunctis inimicã eſſe muribus, ſe non Murē, ſed Veſpertilionem eſſe dicebat, & rurſus dimiſſa eſt. Atque ita euenit, bis

Νυκτερὶς καὶ Γαλῆ.

Νυκτερὶς ἐπὶ γῆς πεσοῦσα, ὑπὸ Γαλῆς συνελήφθη, καὶ μέλλουσα ἀναιρεῖσθαι, περὶ σωτηρίας ἐδεῖτο. τῆς δὲ φαμένης, μὴ δύνασθαι αὐτὴν ἀπολῦσαι, φύσει γὰρ πᾶσι τοῖς πτηνοῖς πολεμεῖν, αὐτὴ ἔλεγεν, οὐκ ὄρνις, ἀλλὰ μῦς εἶναι. καὶ οὕτως ἀφείθη. ὕστερον δὲ πάλιν πεσοῦσα, καὶ ὑφ' ἑτέρας συλληφθεῖσα Γαλῆς, μὴ βρωθῆναι ἐδεῖτο. τῆς δὲ εἰπούσης, ἅπασιν ἐχθραίνειν μυσὶν, αὐτὴ μὴ Μῦς, ἀλλὰ Νυκτερὶς ἔλεγεν εἶναι, καὶ πάλιν ἀπελύθη. καὶ οὕτω συνέβη δὶς αὐ-

αὐτὴν ἀλλαξαμένην τὸ ὄνομα, σωτηρίας τυχεῖν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ καὶ ἡμᾶς μὴ τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ ἐπιμένειν, λογιζομένους, ὡς οἱ τοῖς καιροῖς συμμετασχηματιζόμενοι πολλάκις τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

bis mutato nomine, ſalutem conſequutã fuiſſe.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, neque nos in iiſdem ſemper eſſe oportere, conſiderantes eos qui ad tempus mutantur, plerumque pericula effugere.

Ὁδοιπόροι.

Ὁδοιπόροι κατά τινα αἰγιαλὸν ὁδεύοντες, ἦλθον ἐπί τινα σκοπιάν. κἀκεῖθεν θεασάμενοι φρύγανα πόῤῥωθεν ἐπιπλέοντα, ναῦν εἶναι μεγάλην ᾠήθησαν. διὸ δὴ προσέμενον, ὡς μελλούσης αὐτῆς προσορμίζεσθαι. ἐπεὶ δ᾽ ὑπὸ ἀνέ-

μου

VIATORES. 110.

Viatores iuxta litus quoddã iter faciẽtes, venerunt in ſpeculam quandam, illic conſpicati ſarmenta procul natantia, nauim eſſe magnã exiſtimarunt: quãobrem expectarunt tãquã appulſura ea eſſet. Quum vero a vẽ-

to lata ſarmenta propius forent, non nauim amplius, ſed ſcapham videre videbãtur. Aduectis autem illis, quũ ſarméta eſſe vidiſſent, inter ſe dixerunt, Vt nos igitur fruſtra quod nihil eſt expectabamus.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nonnullos homines qui ex improuiſo terribiles eſſe videtur, quũ periculũ feceris, nullius eſſe pretij inueneri.

μενα φερόμενα τὰ φρύγανα ἐγγυτέρω ἐγένετο, οὐκέτι ναῦν, ἀλλὰ πλοῖον ἐδόκουν βλέπειν. ἐξενεχθέντα δὲ αὐτὰ, φρύγανα ὄντα ἰδόντες, πρὸς ἀλλήλους ἔφασαν, ὡς ἄρα μάτην ἡμεῖς τὸ μηδὲν ὂν προσεδεχόμεθα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τῶν ἀνθρώπων ἔνιοι ἐξ ἀπροόπτου δοκοῦντες φοβεροὶ εἶναι, ὅταν εἰς πεῖραν ἔλθωσιν, οὐδενὸς ἀξιοι εἰσὶν ἄξιοι.

Aſinus ſilueſtris. 111

Asinus ſilueſtris Aſino viſo domeſtico in loco quodã aprico, profectus ad ipſum, beatũ dicebat

Ονος ἄγριος.

Ονος ἄγριος Ονον ἰδὼν ἥμερον ἔν τινι εὐηλίῳ τόπῳ, προσελθὼν αὐτὸν ἐμακάριζεν, ἐπί τε τῇ δεξίᾳ

ξίᾳ τοῦ σώματος, καὶ τῇ τῆς τροφῆς ἀπολαύσει. ὕστερον δὲ ἰδὼν αὐτὸν ἀχθοφοροῦντα, καὶ τὸν ὀνηλάτην ὄπισθεν ἑπόμενον, καὶ ῥοπάλοις αὐτὸν παίοντα, ἔφη, ἀλλ' ἔγωγε οὐκέτι σε εὐδαιμονίζω. ὁρῶ γὰρ ὡς οὐκ ἄνευ κακῶν μεγάλων τὴν εὐδαιμονίαν ἔχεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ἔστι ζηλωτὰ τὰ μετὰ κινδύνων καὶ ταλαιπωριῶν κέρδη.

bat, & corporis bona habitudine, & cibi perceptione. Deinde vero quũ vidiſſet eũ ferentẽ onera, & agaſonẽ retro ſequẽtem, & baculis ipſum percutiẽtem, ait, Aſt ego non amplius beatum te exiſtimo. Video enim non ſine magnis malis habere te felicitatem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non eſſe æmulãda lucra, in quibus inſunt pericula & miſeria.

Ὄνοι.

Ὄνοι ποτὲ ἐπὶ τῷ συνεχῶς ἀχθοφορεῖν καὶ ταλαιπωρεῖν, πρέσβεις ἔπεμψαν

ASINI. 112

Asini olim propterea quod aſſidue onera ferrent & fatigarentur, legatos mi-

miſerunt ad Iouem, ſolutionem laborum petentes. Hic autem oſtendere ipſis volés id non poſſe fieri, ait, tunc eos liberatum iri laboribus, quum mingendo fluuium fecerint. Ac illi eum verum dicere exiſtimantes, ex illo & nunc vſque vbi aliorum vrinam viderint Aſinorum, illic & ipſi circunſtando mingunt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, vnicuique quod fatale eſt incurabile eſſe.

ψαν πρὸς τὸν Δία, λύσιν τῶν πόνων αἰτούμενοι. ὁ δ' αὐτοῖς ἐπιδεῖξαι βουλόμενος, ὅτι τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, ἔφη, τότε αὐτοὺς ἀπαλλαγήσεσθαι τῆς κακοπαθείας, ὅταν οὐροῦντες ποιήσωσι ποταμόν. κἀκεῖνοι αὐτὸν ἀληθεύειν ὑπολαβόντες, ἀπ' ἐκείνου καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἔνθα οὖρον ἑτέρων ἴδωσιν ὄνων, ἐνταῦθα καὶ αὐτοὶ περιϊστάμενοι οὐροῦσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἑκάστῳ τὸ πεπρωμένον ἀθεράπευτόν ἐστιν.

Ὄνος καὶ Ἀλώ-
πηξ.

ONos ἐνδυσάμενος
λεοντῆν, περιῄει, τ'
ἄλλα τῶν ζώων ἐκφοβῶν,
καὶ δὴ θεασάμενος Ἀλώ-
πεκα, ἐπειρᾶτο καὶ ταύ-
την δεδίττεσθαι. ἡ δὲ
(ἐτύγχανε γὰρ αὐτοῦ
φθεγξαμένου προακη-
κοῦα) πρὸς αὐτὸν ἔφη,
ἀλλ' εὖ ἴσθι, ὡς καὶ ἐγὼ
ἄν σε ἐφοβήθην, εἰ μὴ
ὀγκωμένου ἤκουσα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι
ἔνιοι τῶν ἀπαιδεύτων,
τοῖς ἔξω δοκοῦντές τινες
εἶναι, ὑπὸ τῆς ἰδίας γλωσ-
σαλγίας ἐλέγχονται.

ASINVS ET
Vulpes. 113

ASinus indutus
pelle Leonis,
vagabatur reliqua
bruta perterrens.
Ceterum viſa Vul-
pe, tentauit & hanc
perterrefacere. Hæc
autem (caſu enim
ipſius vocem audi-
uerat) ad ipſum ait,
Sed bene noſti, quod
& ego te timuiſſem,
niſi rudentem audi-
uiſſem.

AFFABVLATIO.

*Fabula ſignificat, nõ-
nullos indoctos, qui ex-
ternis aliqui eſſe vidẽ-
tur, ex ſua loquacita-
te redargui.*

ASINVS ET Ranæ. 114

ASinus ligna ferés pertrãſibat paludem quandã. Lapſus auté, vt decidit, nec ſurgere poſſet, lamentabatur, ac ſuſpirabat. Ranæ autem, quæ erant in palude, auditis eius ſuſpiriis, Heus tu, dixerunt, & quid faceres, ſi tanto hic tempore, quanto nos fuiſſes, quũ quia ad breue tẽpus cecidiſti, ſic lamentaris?

AFFABVLATIO.

Hoc ſermone uti quiſpiam poterit in virum ſegnẽ, qui ob minimos quoſque labores triſtatur, quum ipſe maioribus

Ὄνος καὶ Βάτραχοι.

ΟΝος ξύλα βαστάζων, διέβαινέ τινα λίμνην. ὀλισθήσας δ' ὡς κατέπεσεν, ἐξαναστῆναι μὴ δυνάμενος, ὠδύρετό τε καὶ ἔστενεν. οἱ δ' ἐν τῇ λίμνῃ βάτραχοι τῶν στεναγμῶν τούτου ἀκούσαντες, ὦ οὗτος, ἔφασαν, καὶ τί ἂν ἐποίησας, εἰ τοσοῦτον ἐνταῦθα χρόνον διέτριβες, ὅσον ἡμεῖς, ὅτε πρὸς ὀλίγον πεσὼν, οὕτως ὀδύρῃ;

Ἐπιμύθιον.

Τούτῳ τῷ λόγῳ χρήσαιτ' ἄν τις πρὸς ἄνδρα ῥᾴθυμον, ἐπ' ἐλαχίστοις πόνοις δυσφοροῦντα, αὐτὸς τοὺς πλείους ῥᾳ-

δι-

δίως ὑφιςάμενος.

Ονος καὶ Κόραξ.

ΟΝος ἡλκωμένος τὸν νῶτον, ἔν τινι λειμῶνι ἐνέμετο. Κόρακος δὲ ἐπικαθίσαντος αὐτῷ, καὶ τὸ ἕλκος ξαίνοντος, ὁ Ονος ὠγκᾶτο καὶ ἥλατο. τοῦ δὲ ὀνηλάτου πόῤῥωθεν ἱσταμένου καὶ γελῶντος, Λύκος παριὼν αὐτὸν εἶδε, καὶ ἔφη, ἄθλιοι ἡμεῖς, οἳ κἂν μόνον ὀφθῶμεν αὐτῷ διωκόμεθα, τούτῳ δὲ καὶ προσγελῶσιν.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ κακοῦργοι τῶν ἀνθρώπων καὶ μόνον φανέντες δῆλοί εἰσιν.

Ονος

bus facile reſiſtat.

ASINVS ET Coruus. 115

ASinus vlcerato dorſo in prato quodam paſcebatur. Coruo autẽ inſidente ei, & vlcus percutiente, Aſinus rudebat ac ſaltabat. Sed agaſone procul ſtante, ac ridente, Lupus præteriens ipſum vidit, & dixit, Miſeri nos, quos ſi tantum viderint, perſequuntur, huic autem & arrident.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, maleficos homines, ſi tantum appareant, dignoſci.

ASI-

ASINVS ET Vulpes. 116

Ὄνος καὶ Ἀλώπηξ.

Asinus & Vulpes, inita inter ſe ſocietate exiuerunt ad venationem. Leo vere quum occurriſſet ipſis, Vulpes imminens periculum vidēs, profecta ad Leonem tradituram ei

A-

ΟΝος καὶ Ἀλώπηξ κοινωνίαν συνθέμενοι πρὸς ἀλλήλους ἐξῆλθον εἰς ἄγραν. Λέοντος δ᾽ αὐτοῖς περιτυχόντος, ἡ Ἀλώπηξ τὸν ἐπηρτημένον ὁρῶσα κίνδυνον, προσελθοῦσα τῷ Λέοντι, παραδώσειν αὐ-

τὸν

τοῦ τὸν Ὄνον ὑπέσχετο, ἐὰν αὐτῇ τὸ ἀκίνδυνον ἐπαγγέλληται. τοῦ δὲ ἀπολύσειν αὐτὴν φήσαντος, ἐκείνη παραγαγοῦσα τὸν Ὄνον εἴς τινα πάγην ἐμπεσεῖν παρεσκεύασε. καὶ ὁ Λέων ὁρῶν ἐκεῖνον φεύγειν μὴ δυνάμενον, πρώτην τὴν Ἀλώπεκα συνέσχεν, εἶθ' οὕτως ἐπὶ τὸν Ὄνον ἐτράπη.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς κοινωνοῖς ἐπιβουλεύοντες, λανθάνουσι πολλάκις καὶ αὐτοὺς προσαπολλύντες.

Aſinum pollicita eſt, ſi ſibi impunitatē promiſerit. Qui quū dimiſſuram eam dixiſſet, illa adducto Aſino in caſſes quoſdam vt incideret, fecit. Sed Leo vidēs illū fugere minime poſſe, primam Vulpem comprehendit, deinde ſic ad Aſinum verſus eſt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui ſocijs inſidiantur, ſæpe & ſeipſos neſcios perdere.

Ὄρνις καὶ Χελιδών.

ΟΡνις ὀφεῶς ᾠὰ εὑροῦσα, ἐπιμελῶς

GALLINA ET Hirundo. 117

GAllina ſerpentis ouis inuētis, dili-

ligenter calefacta excludit. Hirundo autem quum eam vidiſſet, ait, O demens, quid hæc nutris, quæ quum excreuerint, a te prima iniuriam auſpicabuntur?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, implacabilẽ eſſe prauitatẽ, licet afficiatur maximis beneficiis.

λῶς ἐκθερμάνασα ἐξεκόλαψε. Χελιδὼν δὲ θεασαμένη αὐτὴν, ἔφη, ὦ ματαία, τί ταῦτα τρέφεις, ἅπερ αὐξηθέντα ἀπὸ σοῦ πρώτης τοῦ ἀδικεῖν ἄρξεται;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀτιθάσσευτός ἐστιν ἡ πονηρία, κἂν τὰ μέγιστα εὐεργετῆται.

CAMELVS. 118

QVũ primũ viſa eſt Camelus, homines perterriti, & magnitudinẽ admirati fugiebant. vbi vero procedẽte tẽpore cognouerũt ipſius manſuetudinẽ, cõfiſi ſunt eouſq; vt ad eã accede-

Κάμηλος.

Ὅτε πρῶτον κάμηλος ὤφθη, οἱ ἄνθρωποι φοβηθέντες καὶ τὸ μέγεθος καταπλαγέντες, ἔφυγον. ὡς δὲ χρόνου προϊόντος συνεῖδον αὐτῆς τὸ πρᾶον, ἐθάῤῥυσαν μέχρι τοῦ προσελθεῖν.

δεῖν. αἰσθόμενοι δὲ κατὰ μικρὸν, τὸ ζῶον ὡς χολὴν οὐκ ἔχει, εἰς τοσοῦτον καταφρονήσεως ἦλθον, ὥστε καὶ χαλινοὺς αὐτῷ περιθέντες, παισὶν ἐλαύνειν δεδώκασιν.

derent. At intellecto paulo poſt beluæ non ineſſe bilem, eo contemptus iere, vt & fræna ei imponerent, & pueris agendam traderent.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τὰ φοβερὰ τῶν πραγμάτων, ἡ συνήθεια εὐκαταφρόνητα ποιεῖ.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, terribiles res conſuetudine contemptibiles fieri.

Ὄφις.

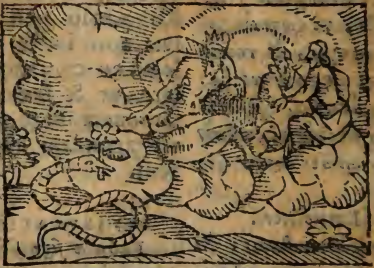
Ὄφις ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων πατούμενος, τῷ Διῒ ἐνετύγχανεν. ὁ δὲ Ζεὺς πρὸς αὐτὸν εἶπεν, ἀλλ' εἰ τὸν πρότερον πατήσαντα ἐπλήξας, οὐκ ἂν ὁ δεύ-

τε-

SERPENS. 119

Serpés a multis hominibus peſſūdatus, Iouē poſtulauit. Iupiter autē ad eum dixit: ſed ſi qui prior conculcauit, pupugiſſes, nequaquam id facere

cere

cere ſecūdus aggreſſus fuiſſet.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui prius inuadētibus reſiſtūt, aliis formidoloſos fieri.

COLVMBA. 120

Columba ſiti correpta, vt vidit quo-

τερος ἐπεχείρησε τοῦτο ποιῆσαι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τοῖς πρότερον ἐπιβαίνουσιν ἀνθιστάμενοι, τοῖς ἄλλοις φοβεροὶ γίνονται.

Περιστερά.

Περιστερὰ δίψῃ συνεχομένη, ὡς ἐθεάσα-

άσατο ἔν τινι τόπῳ κρατῆρα ὕδατος γεγραμμένον, ἐνόμισεν ἀληθινὸν εἶναι, διὸ καὶ πολλῷ τῷ ῥοίζῳ ἐνεχθεῖσα, ἔλαθεν ἑαυτὴν τῷ πίνακι ἐμπεσοῦσα, ὡς καὶ τῶν πτερῶν αὐτῆς περικλασθέντων καταπεσεῖν ἐπὶ γῆν, καὶ ὑπό τινος τῶν παρατυχόντων ἁλῶναι.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ σφοδρὰς προθυμίας, ἀπερισκέπτως πράγμασιν ἐγχειροῦντες, ἐμβάλλουσιν ἑαυτοὺς εἰς ὄλεθρον.

quodam in loco poculum aquæ depictum, verum rata, atque multo elata impetu, imprudens in tabulam offendit, vt & pennis ipſius perfractis in terram decideret, atque a quodam occurrentium caperetur.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nonnullos homines ob vehementes alacritates, inconſulto res aggredientes, inijcere ſeſe in perniciem.

Περιστερὰ καὶ Κορώνη.

Περιστερὰ ἔν τινι περιστερεῶνι τρεφο-

COLVMBA ET Cornix. 121

Columba in columbario quodam

dam nutrita, fœcunditate ſuperbiebat. Cornix vero ea audita, ait, Sed heus tu, deſine hac re gloriari: nã quo plures paris, eo plus mœroris accumulas.

φομένη, ἐπὶ πολυτεκνίᾳ ἐϐρενάϑετο. Κορώνη δ' αὐτῆς ἀκούσασα, ἔφη, ἀλλ', ὦ αὕτη, πέπαυσο ἐπὶ τούτῳ σεμνυνομένη. ὅσῳ γὰρ ἂν πλείονα τίκτῃς, τοσούτῳ καὶ πλείους λύπας συνάγεις.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ex famulis quoque eos eſſe infeliciſſimos qui in ſeruitute multos liberos procreant.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ τῶν οἰκετῶν δυστυχέστατοί εἰσιν ὅσοι ἐν τῇ δουλείᾳ πολλὰ τέκνα ποιοῦσιν.

DIVES. 122

Diues duas habens filias, altera mortua, præficas conduxit, quum vero altera filia dixiſſet, Vt nos miſeræ, ipſæ ad quas pertinet luctus, la-

Πλούσιος.

Πλούσιος δύο θυγατέρας ἔχων, τῆς μιᾶς ἀποθανούσης, θρηνούσας ἐμισθώσατο. τῆς δὲ ἑτέρας παιδὸς λεγούσης, ὡς ἄθλιαι ἡμεῖς αἵ γε αὐταὶ ὧν δεῖ τὸ πέν-

πένθος θρηνεῖν οὐκ ἴσμεν, αἱ δὲ μὴ προσήκουσαι οὕτω σφοδρῶς κόπτονται· ἡ μήτηρ ἔφη, μὴ θαύμαζε τέκνον, εἰ αὗται οὕτω θρηνοῦσιν· ἐπὶ γὰρ ἀργυρίῳ τοῦτο ποιοῦσιν.

lamentari neſcimus, hæ vero non neceſſariæ, ſic vehementer plangunt: mater ait, Ne mirare filia, ſi hæ ita lamētantur: nam nummorum gratia id agunt.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἔνιοι τῶν ἀνθρώπων διὰ φιλαργυρίαν οὐκ ὀκνοῦσιν ἀλλοτρίας συμφορὰς ἐργολαβεῖν.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, nonnullos homines pecuniæ amore nō vereri ex alienis calamitatibus quæſtum facere.

Ποιμήν.

Ποιμὴν ἐλάσας εἴς τινα δρυμῶνα τὰ πρόβατα, ὑποστρώσας ὑπὸ δρυῒ τὸ ἱμάτιον, καὶ ἀναβὰς, τὸν καρπὸν κατέσειε. τὰ δὲ πρόβατα ἐσθίοντα τοὺς βα-

τῆς

PASTOR. 123

PAſtor actis in quercetum quoddam ouibus, ſtrata ſub quercu veſte, aſcendit, & fructum decutiebat. Oues vero inter edendū glā-

des nesciæ, & veſtes vna deuorarunt. At quũ paſtor deſcendiſſet, vt quod erat factũ vidit, O peſſima, ait, animalia, vos ceteris vellera ad veſtes prębetis, a me vero, qui vos nutrio, etiam veſtem ſurripuiſtis.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, pleroſque homines ob dementiam, eos qui nihil ad ſe attinent beneficio afficientes domeſticos male tractare.

λάνυς, ἔλαιον καὶ τὰ ἱμάτια συγκαταφαγόντα. ὁ δὲ ποιμὴν καταβὰς, ὡς εἶδε τὸ γεγονὸς, ὦ κάκιστα, ἔφη, ζῶα, ὑμεῖς τοῖς λοιποῖς ἔρια εἰς ἐσθῆτας παρέχετε, ἐμοῦ δὲ τρέφοντος ὑμᾶς καὶ τὸ ἱμάτιον ἀφείλεσθε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων δι' ἄνοιαν, τοὺς μηδὲν προσήκοντας εὐεργετοῦντες, κατὰ τῶν οἰκείων φαῦλα ἐργάζονται.

PISCATOR ET Cerrus. 124

PIſcator demiſſo reti in mare, retulit Cerrũ: qui paruus quũ eſſet, ſuppliciter ro-

Ἁλιεὺς καὶ Σμαρίς.

Ἁλιεὺς τὸ δίκτυον χαλάσας ἐν τῇ θαλάττῃ, ἀνήνεγκε Σμαρίδα· σμικρὰ δὲ οὖ-

οὖσα, ἱκέτευεν αὐτὸν νῦν μὲν μὴ λαβεῖν αὐτὴν, ἀλλ' ἐᾶσαι διὰ τὸ σμικρὸν τυγχάνειν. ἀλλ' ὅταν αὐξηθῶ καὶ μεγάλη, φησὶ, γένωμαι, συλλαβεῖν με δυνήσῃ, ἐπεὶ καὶ εἰς μείζονά σοι ὠφέλειαν ἔσομαι. καὶ ὁ ἁλιεὺς εἶπεν. ἀλλ' ἔγωγε ἄνους ἂν εἴην, εἰ τὸ ἐν χερσὶ παρεὶς κέρδος, κἂν σμικρὸν ᾖ, τὸ προσδοκώμενον κἂν μέγα ὑπάρχῃ ἐλπίζειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἀλόγιστος ἂν εἴη, ὁ δι' ἐλπίδα μείζονος, τὰ ἐν χερσὶν ἀφεὶς σμικρὰ ὄντα.

rogabat ipſum, ne tunc ſe caperet, ſed dimitteret, quod paruus eſſet: at quum creuero, & magnus inquit, euaſero, me capere poteris, quoniam & maiori tibi ero vtilitati. Tum piſcator ait, Sed ego demens fuerim, ſi quod in manibus eſt miſſo lucro, licet ſit paruum, expectando etiam magnum ſperem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, inconſideratum eſſe, qui ſpe maioris rei, quæ in manibus ſunt amittat, quod parua ſint.

EQVVS ET Aſinus. 125

Ιππος καὶ Ονος.

HOmo quidã habebat equũ & aſinũ. Quũ autẽ iter facerẽt, in via ait Aſinus Equo, Tolle a me oneris partẽ, ſi vis me eſſe ſaluum. Illo non perſuaſo Aſinus cecidit, atq; è labore mortuus eſt. Ab hero au-

tem

ΑΝθρωπός τις εἶχεν Ιππον καὶ Ονον. ὁδευόντων δὲ ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν ὁ Ονος τῷ Ιππῳ, ἆρον ἐκ τοῦ ἐμοῦ βάρους, εἰ θέλεις εἶναι με σῶν. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη, ὁ Ονος πεσὼν ἐκ τοῦ κόπου ἐτελεύτησεν. τοῦ δὲ δεσπότου πάντα ἐπιθέν-

θέν-

θέντος αὐτῷ, καὶ αὐτὴν τὴν Ονȣ δορὰν, θρηνῶν ὁ Ιππος ἐβόα, οἴ μοι τῷ παναθλίῳ, τί μοι συνέβη τῷ ταλαιπώρῳ; μὴ θελήσας γὰρ μικρὸν βάρος λαβεῖν, ἰδοὺ ἅπαντα βαστάζω, καὶ τὸ δέρμα.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς μικροῖς οἱ μεγάλοι συγκοινωνοῦντες, ἀμφότεροι σωθήσονται ἐν βίῳ.

tem omnibus impoſitis ei, & ipſa Aſini pelle, conquerens Equus clamabat, Hei mihi miſerrimo, quid mihi obtigit afflicto? quia enim parum oneris nolui accipere, ecce omnia geſto, & pellem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſi magni cum paruis iungātur, vtroſque ſeruari in vita.

Ανθρωπος καὶ Σάτυρος.

ΑΝθρωπός τις πρὸς Σάτυρον φιλίαν ποιησάμενος, συνεσθίων ἦν αὐτῷ. χειμῶνος δὲ καὶ ψύχους γενομένου, ὁ ἄνθρωπος τὰς

HOMO ET Satyrus. 126

HOmo quidam cū Satyro inita ſocietate, vna cum eo comedebat. Hyems vero, & frigus quum acceſſiſſet, homo ma-

nus ſuas admouens ori afflabat. Rogante autem Satyro, quam ob cauſam hoc faceret, ait, Manus meas calefacio propter frigus. Sed paulo poſt edulio calido allato, homo admotum ori inſufflabat ipſum. Rogante rurſus, quare id faceret, ait, Ferculum frigefacio. Suſcepto ſermone Satyrus, Sed ego, ait, poſthac renuncio tuā amicitiam: quia ex eodem ore & calidum emittis, & frigidum.

χεῖρας αὐτοῦ προσφέρει τῷ στόματι ἀπέπνει. τοῦ δὲ Σατύρου ἐπερωτήσαντος, δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη, τὰς χεῖράς μου θερμαίνω ἐκ τοῦ κρύους. μετὰ μικρὸν δὲ ἐδέσματος θερμοῦ προσενεχθέντος, ὁ ἄνθρωπος προσφέρων τῷ στόματι ἐφύσα αὐτό. πυνθανομένου δὲ πάλιν δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττεις, ἔφη, τὸ ἔδεσμα καταψύχω. ὑπολαβὼν δὲ ὁ Σάτυρος, ἀλλ' ἔγωγε, ἔφη, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποτάσσομαί σου τῆς φιλίας, ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐξάγεις.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, fugere nos amicitias oportere.

Επιμύθιον.

Ο μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ φεύγειν ἡμᾶς τὰς

φι-

φιλίας, ὧν ἀμφίβολός ἐστιν ἡ διάθεσις.

tere, quarum anceps eſt affectio.

Ἀλώπηξ καὶ Δρυοτόμος.

VVLPES ET Lignator. 127

ΑΛώπηξ κυνηγοὺς φεύγουσα, καὶ ἐν ἐρημίᾳ πολλὺν δρόμον ἀνύουσα, ἄνδρα δρυοτόμον δ' εὑροῦσα ἐν ταύτῃ, ὃν καθικέτευε τοῦ κρύψαι αὐτήν. ὁ δὲ ὑποδεί-

VVlpes venatores fugiẽs, & in deſerto multa decurſa via virum Lignatorem in eo inuenit, cui ſupplicabat vt ſe abſconderet. A quo ei oſten-

oſtenſo ſuo tugurio, ingreſſa delituit in angulis. At venatoribus profectis, & virum rogantibus, hic voce quidem negabat ſcire quidquam, ſed manu locum eius demonſtrabat. Hi vero quum non aduertiſſent, confeſtim abiere. Vt igitur vidit eos Vulpes prçteriiſſe, exiuit nihil alloquuta. Illo autem ipſam accuſante, quod ſeruata a ſe gratias ſibi non ageret, Vulpes conuerſa inquit, Heus tu, ego vero egiſſem tibi gratias, ſi verbis ſimiles & manuum geſtus & mores habuiſſes.

δείξαντος αὐτῇ τὴν ἑαυτοῦ καλύβην, εἰσελθοῦσα ἐκρύπτετο εἰς τὰς γωνίας. τῶν δὲ κυνηγετῶν ἐλθόντων, καὶ ἐρωτώντων τὸν ἄνδρα, οὗτος τῇ μὲν φωνῇ ἠρνεῖτο μηδὲν εἰδέναι, τῇ δὲ χειρὶ αὐτοῦ τὸν τόπον ὑπεδείκνυ. οἱ δὲ μὴ προσχόντες, ἀπῆλθον παραχρῆμα. ὡς δ' οὖν εἶδεν αὐτοὺς ἡ Ἀλώπηξ παρελθόντας, ἐξῆλθεν οὐ προσφωνοῦσα. μεμφομένου δὲ αὐτὴν ἐκείνου, ὡς σωθεῖσαν μὲν δι' αὐτοῦ, χάριτας δὲ αὐτῷ οὐχ ὁμολογοῦσαν, ἡ Ἀλώπηξ ἐπιστραφεῖσα, ἔφη, ὦ οὗτος, ἀλλ' ἔγωγε ᾔδειν ἄν σοι χάριτας, εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια καὶ τὰ ἔργα τῆς χειρὸς, καὶ τοὺς τρόπους εἶχες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς χρηστὰ μὲν ἐπαγγελλομένους τοῖς λόγοις, ἐναντία δὲ ποιοῦντας τοῖς ἔργοις.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos, qui verbis quidem vtilia promittunt, ſed contra rebus faciunt.

Ἄνθρωπος καταθραύσας ἄγαλμα.

HOMO PERFRACTOR ſtatuæ. 128

Ἄνθρωπός τις ξύλινον ἔχων θεὸν, καθικέτευε τοῦ ἀγαθοποιῆσαι αὐτόν. ὡς οὖν τοῦ-

Homo quidã ligneum habens deũ, ſupplicabat vt ſibi benefaceret. Quum igi-

igitur hæc faceret, & nihilominus in paupertate degeret; iratus eleuatum ipſum cruribus, proiecit in pauimentũ. Illiſo igitur capite, ac ſtatim diffracto, auri quam plurimum effluxit. quod ille iã quũ colligeret exclamabat, Peruerſus es, vt puto & ingratus: colenti enim mihi nequaquam profuiſti, verberanti autẽ te multa donaſti dona.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non profuturum te tibi honorãdo prauum hominem, ſed verberãdo ipſum profuturũ magis.

ταῦτα ἔπραττεν, καὶ οὐδὲν ἧττον ἐν πενίᾳ διῆγε, θυμωθεὶς, ἄρας αὐτὸν τῶν σκελῶν, ἔρριψεν εἰς τὸ ἔδαφος. προσκρουσάσης οὖν τῆς κεφαλῆς, καὶ αὐτίκα κλασθείσης, χρυσὸς ἐῤῥύησεν ὅτι πλεῖστος. ὅνπερ δὴ συνάγων ὁ ἄνθρωπος ἐβόα. στρεβλὸς ὑπάρχεις ὥς γε οἶμαι, καὶ ἀγνώμων· τιμῶντά σε γὰρ ἥκιστα με ὠφέλησας, τυπτήσαντα δέ γε πολλοῖς καλοῖς ἀμείβῃ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ὠφελήσῃ τιμῶν πονηρὸν ἄνθρωπον, τύπτων δὲ αὐτὸν μᾶλλον ὠφελήσῃ.

Ἄνθρωπος καὶ Κύων.

HOMO ET Canis. 129

ΑΝθρωπός τις ἡτοίμαζε δεῖπνον, ἑστιάσων τινὰ τῶν φίλων αὐτῷ καὶ οἰκείων. ὁ δὲ Κύων αὐτοῦ ἄλλον κύνα ἐκάλει, λέγων, ὦ φίλε, δεῦρο συνδείπνησόν μοι. ὁ δὲ προσελθὼν, χαίρων ἵστατο, βλέπων τὸ μέγα δεῖπνον,

HOmo quidam parabat cœnam, accepturus amicum quendam ſuũ & familiarem. Canis itẽ ipſi⁹ aliũ inuitans Canẽ dicebat, O amice veni, cœna vna mecũ. Is quũ acceſſiſſet, lætus adſtabat, ma-

magnã ſpectãs cœnã, ſecum loquens, Papæ, quanta mihi lætitia nuper derepente oblata eſt. nam & nutriar, & ad ſatietatem cœnabo, ita vt nullo modo cras eſuriam. Hæc ſecum quũ diceret Canis, ſimulq; moueret caudam, vt qui iam amico fideret, coquus vt vidit ipſum huc & illuc caudã circumagentem, arreptis ipſius cruribꝰ eiecit ſtatim de feneſtris. At is quum decidiſſet, abibat vehemẽter exclamans. Sed Canum quidã quũ illi in via occurriſſet, percõtabatur, vt belle cœnatus es amice? Qui reſpon-

ſpon-

πνον, βοῶν ἐν τῇ καρδίᾳ, βαβαί, πόση μοι χαρὰ ἄρτι ἐξαπιναίως ἐφάνη. τραφήσομαί τε γὰρ, καὶ εἰς κόρον δειπνήσω, ὥστε με αὔριον μηδαμῆ γε πεινᾶσαι. ταῦτα καθ᾽ ἑαυτὸν λέγοντος τοῦ κυνὸς, καὶ ἅμα σείοντος τὴν κέρκον, ὡς δὴ εἰς τὸν φίλον θαῤῥοῦντος, ὁ μάγειρος ὡς εἶδε τοῦτον ὧδε κἀκεῖσε τὴν κέρκον περιστρέφοντα, κατασχὼν τὰ σκέλη αὐτοῦ, ἔῤῥιψε παραχρῆμα ἔξωθεν τῶν θυρίδων. ὁ δὲ καπὼν, ἀπῄει μεγάλως κράζων. τῶν τις δὲ κυνῶν τῶν καθ᾽ ὁδὸν αὐτῷ συναντώντων, ἐπηρώτα, πῶς ἐδείπνησας, φίλος; ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ὑπολαβὼν, ἔφη, ἐκ

τῆς

τῆς πολλῆς πόσεως μεθυσθεὶς ὑπὲρ κόρον, οὐδὲ τὴν ὁδὸν αὐτὴν ὅθεν ἐξῆλθον, οἶδα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ θαῤῥεῖν τοῖς ἐξ ἀλλοτρίων εὖ ποιεῖν ἐπαγγελλομένοις.

reſpondens ei dixit, Multo potu inebriatus ſupra ſatietatē, ne ipſam quidē viā qua egreſſus ſum, noui.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non oportere cōfidere ijs qui ex alienis benefacere pollicentur.

Ἁλιεύς.

Ἁλιεὺς ἁλιευτικῆς ἄπειρος, λαβὼν αὐλοὺς καὶ δίκτυα, παρεγένετο εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ στὰς ἐπί τινος πέτρας, τὸ μὲν πρῶτον ηὔλει, νομίζων πρὸς τὴν ἡδυφωνίαν τοὺς ἰχθύας ἐφάλλεσθαι. ὡς δ' ἐπὶ πολὺ διατεινόμενος ἤνυεν οὐδὲν, ἀποθέμενος τοὺς αὐλοὺς, ἀναλαμβάνει τὸ ἀμ-

PISCATOR. 130

Piſcator piſcandi rudis acceptis tibijs ac retibus, perrexit ad mare, & ſtans ſuper petrā quadam, primum quidem ſonabat tibiis, exiſtimans ad vocis ſuauitatem piſces aſſilire. Vt vero multum contendens nihil proficeret, depoſitis tibijs, aſ-

EQVVS ET Aſinus. 125	Ιππος καὶ Ονος.

HOmo quidã habebat equũ & aſinũ. Quũ autẽ iter facerẽt, in via ait Aſinꝰ Equo, Tolle a me oneris partẽ, ſi vis me eſſe ſaluum. Illo non perſuaſo Aſinus cecidit, atq; è labore mortuus eſt. Ab hero autem

ΑΝθρωπός τις εἶχεν Ιππον καὶ Ονον. ὁδευόντων δὲ ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν ὁ Ονος τῷ Ιππῳ, ἆρον ἐκ τοῦ ἐμοῦ βάρους, εἰ θέλεις εἶναι με σῶν. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη, ὁ Ονος πεσὼν ἐκ τοῦ κόπου ἐτελεύτησεν. τοῦ δὲ δεσπότου πάντα ἐπιθέν-

θέντος αὐτῷ, καὶ αὐτὴν τὴν Ὄνου δορὰν, θρηνῶν ὁ Ἵππος ἐβόα, οἴ μοι τῷ παναθλίῳ, τί μοι συνέβη τῷ ταλαιπώρῳ; μὴ θελήσας γὰρ μικρὸν βάρος λαβεῖν, ἰδοὺ ἅπαντα βαστάζω, καὶ τὸ δέρμα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι τοῖς μικροῖς οἱ μεγάλοι συγκοινωνοῦντες, ἀμφότεροι σωθήσονται ἐν βίῳ.

tem omnibus impoſitis ei, & ipſa Aſini pelle, conquerens Equus clamabat, Hei mihi miſerrimo, quid mihi obtigit afflicto? quia enim parum oneris nolui accipere, ecce omnia geſto, & pellem.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ſi magni cum paruis iungãtur, vtroſque ſeruari in vita.

Ἄνθρωπος καὶ Σάτυρος.

ΑΝθρωπός τις πρὸς Σάτυρον φιλίαν ποιησάμενος, συνεσθίων ἦν αὐτῷ. χειμῶνος δὲ καὶ ψύχους γενομένου, ὁ ἄνθρωπος τὰς χεῖ-

HOMO ET Satyrus. 126

HOmo quidam cũ Satyro inita ſocietate, vna cum eo comedebat. Hyems vero, & frigus quum acceſſiſſet, homo ma-

nus ſuas admotas ori afflabat. Rogante autem Satyro, quam ob cauſam hoc faceret, ait, Manus meas calefacio propter frigus. Sed paulo poſt edulio calido allato, homo admotum ori inſufflabat ipſum. Rogante rurſus, quare id faceret, ait, Ferculum frigefacio. Suſcepto ſermone Satyrus, Sed ego, ait, poſthac renuncio tuã amicitiam: quia ex eodem ore & calidum emittis, & frigidum.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, fugere nos amicitias oportere.

χεῖρας αὐτοῦ προσφέρων τῷ στόματι ἀπέπνει. τοῦ δὲ Σατύρου ἐπερωτήσαντος, δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττει, ἔφη, τὰς χεῖρας μου θερμαίνω ἐκ τοῦ κρύους. μετὰ μικρὸν δὲ ἐδέσματος θερμοῦ προσενεχθέντος, ὁ ἄνθρωπος προσφέρων τῷ στόματι ἐφύσα αὐτό. πυνθανομένου δὲ πάλιν δι' ἣν αἰτίαν τοῦτο πράττεις, ἔφη, τὸ ἔδεσμα καταψύχω. ὑπολαβὼν δὲ ὁ Σάτυρος, ἀλλ' ἔγωγε, ἔφη, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀποτάσσομαί σου τῆς φιλίας, ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐξάγεις.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ φεύγειν ἡμᾶς τὰς

φι-

φιλίας, ὧν ἀμφίβολός ἐστιν ἡ διάθεσις.

tere, quarum anceps eſt affectio.

Ἀλώπηξ καὶ Δρυοτόμος.

VVLPES ET Lignator. 127

Ἀλώπηξ κυνηγοὺς φεύγουσα, καὶ ἐν ἐρημίᾳ πολλὴν δρόμον ἀνύουσα, ἄνδρα δρυοτόμον δ' εὕρισκεν ἐν ταύτῃ, ὃν καθικέτευε τοῦ κρύψαι αὐτήν. ὁ δὲ ὑπο-

δει-

VVlpes venatores fugiēs, & in deſerto multa decurſa via virum Lignatorem in eo inuenit, cui ſupplicabat vt ſe abſconderet. A quo ei

oſten-

oſtenſo ſuo tugurio, ingreſſa delituit in angulis. At venatoribus profectis, & virum rogantibus, hic voce quidem negabat ſcire quidquam, ſed manu locum eius demonſtrabat. Hi vero quum non aduertiſſent, confeſtim abiere. Vt igitur vidit eos Vulpes pręteriiſſe, exiuit nihil alloquuta. Illo autem ipſam accuſante, quod ſeruata a ſe gratias ſibi non ageret, Vulpes conuerſa inquit, Heus tu, ego vero egiſſem tibi gratias, ſi verbis ſimiles & manuum geſtus & mores habuiſſes.

δείξαντος αὐτῇ τὴν ἑαυτοῦ καλύβην, εἰσελθοῦσα ἐκρύπτετο εἰς τὰς γωνίας. τῶν δὲ κυνηγετῶν ἐλθόντων, καὶ ἐρωτώντων τὸν ἄνδρα, οὗτος τῇ μὲν φωνῇ ἠρνεῖτο μηδὲν εἰδέναι, τῇ δὲ χειρὶ αὐτοῦ τὸν τόπον ὑπεδείκνυ. οἱ δὲ μὴ προσχόντες, ἀπῆλθον παραχρῆμα. ὡς οὖν εἶδεν αὐτοὺς ἡ Ἀλώπηξ παρελθόντας, ἐξῆλθεν οὐ προσφωνοῦσα. μεμφομένου δὲ αὐτὴν ἐκείνου, ὡς σωθεῖσαν μὲν δι᾽ αὐτοῦ, χάριτας δὲ αὐτῷ οὐκ ὁμολογοῦσαν, ἡ Ἀλώπηξ ἐπιστραφεῖσα, ἔφη, ὦ οὗτος, ἀλλ᾽ ἔγωγε ᾔδειν ἄν σοι χάριτας, εἰ τοῖς λόγοις ὅμοια καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν, καὶ τοὺς τρόπους εἶχες.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς χρηστὰ μὲν ἐπαγγελλομένους τοῖς λόγοις, ἐναντία δὲ ποιοῦντας τοῖς ἔργοις.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos, qui verbis quidem utilia promittunt, ſed contra rebus faciunt.

Ἄνθρωπος καταθραύσας ἄγαλμα.

HOMO PERFRActor ſtatuæ. 128

ΑΝθρωπός τις ξύλινον ἔχων Θεὸν, καθικέτευε τοῦ ἀγαθοποιῆσαι αὐτόν. ὡς οὖν τοῦ-

HOmo quidã ligneum habens deũ, ſupplicabat vt ſibi benefaceret. Quum igi-

igitur hæc faceret, & nihilominus in paupertate degeret; iratus eleuatum ipſum cruribus, proiecit in pauimentũ. Illiſo igitur capite, ac ſtatim diffracto, auri quam plurimum effluxit. quod ille iã quũ colligeret exclamabat, Peruerſus es, vt puto & ingratus: colenti enim mihi nequaquam profuiſti, verberanti autẽ te multa donaſti dona.

ταῦτα ἔπραττεν, καὶ οὐδὲν ἧττον ἐν πενίᾳ διῆγε, θυμωθεὶς, ἄρας αὐτὸν τῶν σκελῶν, ἔῤῥιψεν εἰς τὸ ἔδαφος. προσκρουσάσης οὖν τῆς κεφαλῆς, καὶ αὐτίκα κλασθείσης, χρυσὸς ἔῤῥευσεν ὅτι πλεῖστος. ὅνπερ δὴ συνάγων ὁ ἄνθρωπος ἐβόα. στρεβλὸς ὑπάρχεις ὥς γε οἶμαι, καὶ ἀγνώμων· τιμῶντά σε γὰρ ἥκιστα με ὠφέλησας, τυπτήσαντα δέ γε πολλοῖς καλοῖς ἀμείβῃ.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non profuturum te tibi honorãdo prauum hominem, ſed verberãdo ipſum profuturũ magis.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐκ ὠφελήσῃ τιμῶν πονηρὸν ἄνθρωπον, τύπτων δὲ αὐτὸν μᾶλλον ὠφελήσῃ.

Ἄνθρωπος καὶ Κύων.

Ἄνθρωπός τις ἡτοίμαζε δεῖπνον, ἑστιάσων τινὰ τῶν φίλων αὐτῷ καὶ οἰκείων. ὁ δὲ Κύων αὐτοῦ ἄλλον κύνα ἐκάλει, λέγων, ὦ φίλε, δεῦρο συνδείπνησόν μοι. ὁ δὲ προσελθὼν, χαίρων ἵστατο, βλέπων τὸ μέγα δεῖ-

πνον,

HOMO ET Canis. 129

Homo quidam parabat cœnam, accepturus amicum quendam ſuũ & familiarem. Canis itẽ ipſiꝰ aliũ inuitans Canẽ dicebat, O amice veni, cœna vna mecũ. Is quũ acceſſiſſet, lætus adſtabat,

ma-

magnā ſpectās cœnā, ſecum loquens, Papæ, quanta mihi lætitia nuper derepente oblata eſt. nam & nutriar, & ad ſatietatem cœnabo, ita vt nullo modo cras eſuriam. Hæc ſecum quū diceret Canis, ſimulq; moueret caudam, vt qui iam amico fideret, coquus vt vidit ipſum huc & illuc caudā circumagentem, arreptis ipſius crurib⁹ eiecit ſtatim de feneſtris. At is quum decidiſſet, abibat vehemēter exclamans. Sed Canum quidā quū illi in via occurriſſet, percōtabatur, vt belle cœnatus es amice? Qui reſpon-

πνον, βοῶν ἐν τῇ καρδίᾳ, βαβαί, πόση μοι χαρὰ ἄρτι ἐξαπιναίως ἐφάνη. τραφήσομαί τε γὰρ, καὶ εἰς κόρον δειπνήσω, ὥστε με αὔριον μηδαμῇ γε πεινᾶσαι. ταῦτα καθ' ἑαυτὸν λέγοντος τοῦ κυνὸς, καὶ ἅμα σείοντος τὴν κέρκον, ὡς δὴ εἰς τὸν φίλον θαῤῥοῦντος, ὁ μάγειρος ὡς εἶδε τοῦτον ὧδε κἀκεῖσε τὴν κέρκον περιστρέφοντα, καταχὼν τὰ σκέλη αὐτοῦ, ἔῤῥιψε παραχρῆμα ἔξωθεν τῶν θυρίδων. ὁ δὲ καταπεσὼν, ἀπῄει μεγάλως κράζων. τῶν τις δὲ κυνῶν τῶν καθ' ὁδὸν αὐτῷ συναντώντων, ἐπηρώτα, πῶς ἐδείπνησας, φίλος; ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ὑπολαβὼν, ἔφη, ἐκ

τῆς πολλῆς πόσεως μεθυσθεὶς ὑπὲρ κόρον, οὐδὲ τὴν ὁδὸν αὐτὴν ὅθεν ἐξῆλθον, οἶδα.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ θαῤῥεῖν τοῖς ἐξ ἀλλοτρίων εὖ ποιεῖν ἐπαγγελλομένοις.

reſpondens ei dixit, Multo potu inebriatus ſupra ſatietatē, ne ipſam quidē viā qua egreſſus ſum, noui.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non oportere cōfidere ijs qui ex alienis benefacere pollicentur.

Ἁλιεύς.

Ἁλιεὺς ἁλιευτικῆς ἄπειρος, λαβὼν αὐλοὺς καὶ δίκτυα, παρεγένετο εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ στὰς ἐπί τινος πέτρας, τὸ μὲν πρῶτον ηὔλει, νομίζων πρὸς τὴν ἡδυφωνίαν τοὺς ἰχθύας ἐφάλλεσθαι. ὡς δ᾽ ἐπὶ πολὺ διατεινόμενος ἤνυεν οὐδὲν, ἀποθέμενος τοὺς αὐλοὺς, ἀναλαμβάνει τὸ ἀμ-

PISCATOR. 130

Piſcator piſcandi rudis acceptis tibijs ac retibus, perrexit ad mare, & ſtans ſuper petram quadam, primum quidem ſonabat tibiis, exiſtimans ad vocis ſuauitatem piſces aſſilire. Vt vero multum contendens nihil proficeret, depoſitis tibijs, aſ-

aſſumit rete, ac iacto in aquam, multum piſcium cepit. Quibus euacuato reti, vt ſalientes vidit, ait, O peſſimæ animantes, quum ſonabam tibia, non ſaltabatis, quum vero ceſſaui, id agitis.

ἀμφίβληστρον. καὶ βαλὼν κατὰ τοῦ ὕδατος, πολλοὺς ἰχθύας ἤγρευσεν. ἐκβαλὼν δὲ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ δικτύου, ὡς εἶδε πηδῶντας, ἔφη, ὦ κάκιστα ζῶα, ὅτε ηὔλουν, οὐκ ὠρχεῖσθε, ὅτε δὲ πέπαυμαι, τοῦτο ποιεῖτε.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos qui præter rationẽ, & inopportune aliquid agunt.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς παρὰ λόγον, καὶ παρὰ καιρόν τι πράττοντας.

BVBVLCVS. 131

BVbulcus armentũ taurorum paſcens, amiſit vitulum, luſtrandique omnem ſolitudinem, indagando moram traxit. vbi autem inuenire nihil potuit, precatus eſt Iouem, ſi furẽ qui

Βουκόλος.

ΒΟυκόλος ἀγέλην ταύρων βόσκων, ἀπόλεσε μόσχον. περιελθὼν δὲ πᾶσαν τὴν ἐρημίαν, διέτριβεν ἐρευνῶν. ὡς δὲ οὐδὲν εὑρεῖν ἠδυνήθη, ηὔξατο τῷ Διῒ, ἂν τὸν λαβόντα μό-

χον

χον κλέπτην ὑποδεί-
ξῃ, ἔριφον εἰς θυσίαν
προσάξειν. καὶ δὴ ἐρχό-
μενος εἴς τινα δρυμῶνα,
εὑρίσκει λέοντα κατε-
σθίοντα τὸν μόσχον. ἔμφο-
βος οὖν γενόμενος, καὶ
μέγα δειλιάσας, ἐπά-
ρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς
τὸν οὐρανὸν, εἶπεν, ὦ δέ-
σποτα Ζεῦ, ἐπηγγειλά-
μην σοι ἔριφον δώσειν,
ἐὰν τὸν κλέπτην εὕρω.
νῦν ταῦρόν σοι θύσειν
ὑπισχνοῦμαι, ἐὰν τούτου
τὰς χεῖρας ἐκφύγω.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄν-
δρας δυστυχεῖς, οἵτινες
ἀποροῦντες μὲν, εὔχονται
εὑρεῖν, εὑρόντες δὲ ζη-
τοῦσιν ἀποφυγεῖν.

qui vitulũ cepit oſtẽ-
derit, hœdum in ſa-
crificium oblaturum.
Ceterum proficiſcẽs
in quercetum quod-
dam, inuenit à Leo-
ne deuorari vitulum.
Trepidus igitur, &
perterrefactus eleua-
tis manibus ſuis in
cælum, ait, o domine
Iupiter, promiſeram
tibi hœdum me da-
turum eſſe, ſi furem
inuenirem: nunc tau-
rum tibi polliceor ſa-
crificaturum, ſi huius
manus effugero.

AFFABVLATIO.

*Fabula in homines in-
fortunatos, qui dum ca
rent, vt inueniãt, pre-
cantur: quum inuene-
rint, quærunt effugere.*

CORVVS. 132

Coruus ægrotans ait Matri. Mater precare Deum, nec lamentare. Ea vero reſpondens ait, Quis Deus, ò fili, miſerebitur tui? cuius enim tu carnes non es furatus?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, qui in vita multos inimicos habēt, eos amicū in neceſſitate inuenturos neminem.

Κόραξ.

Κόραξ νοσῶν ἔφη τῇ μητρὶ, μῆτερ εὔχου τῷ Θεῷ, καὶ μὴ θρήνει. ἡ δ' ὑπολαβοῦσα ἔφη, τίς σε, ὦ τέκνον, τῶν Θεῶν ἐλεήσει; τίνος γὰρ κρέας ὑπὸ σοῦ οὐκ ἐκλάπη;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ πολλοὺς ἐχθροὺς ἐν βίῳ ἔχοντες, οὐδένα φίλον ἐν ἀνάγκῃ εὑρήσουσιν.

AQVILA. 133

Svper petrā Aquila ſedebat, leporem captura: hanc autem quidam percuſſit ſagitta, quæ intra ipſam

Ἀετός.

Ὑπεράνωθεν πέτρας Ἀετὸς ἐκαθέζετο, Λαγωὸν θηρεῦσαι ζητῶν. τοῦτον δέ τις ἔβαλε τοξεύσας, καὶ τὸ

μὲν βέλος ἐντὸς αὐτοῦ εἰσῆλθεν. ἡ δὲ γλυφὴ σὺν τοῖς πτεροῖς περὶ τῶν ὀφθαλμῶν εἱστήκει. ὁ δὲ ἰδὼν ἔφη, καὶ τοῦτο μοι ἑτέρα λύπη, τὸ τοῖς ἰδίοις πτεροῖς ἐναποθνήσκειν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεινόν ἐστιν, ὅταν τις ἐκ τῶν ἰδίων κινδυνεύσῃ.

Τέττιξ καὶ Μύρμηκες.

Χειμῶνος ὥρᾳ τῶν σίτων βραχέντων, οἱ Μύρμηκες ἔψυχον. Τέττιξ δὲ λιμώττων ᾔτει αὐτοὺς τροφήν. οἱ δὲ Μύρμηκες εἶπον αὐτῷ, διὰ τί τὸ θέρος οὐ συνῆγες τροφήν;

ingreſſa eſt. Sed crena cum pennis ante oculos ſtabat: quam quum vidiſſet, Et hæc inquit, mihi altera mœſtitia, quod propriis pennis inter-eam.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, durum eſſe, quum quis à ſuis periculũ patitur.

CICADA ET Formicæ. 134

Hyemis tempore quum triticum maderet, Formicæ ventilabant. Cicada autem eſuriens petebat ab eis cibum. Formicæ vero dixerunt ei, Cur æſtate non colligebas ali-

mentum? hæc ait, Non eram ocioſa, ſed canebam muſice. tum hæ ridentes dixerunt, Si æſtate modulabaris, hyeme ſalta.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, non oportere quẽquam aliqua in re eſſe negligentẽ, ne mœreat, ac periclitetur.

ϛὴν; ἡ δὲ εἶπεν, οὐκ ἐσχόλαζον, ἀλλ' ᾖδον μουσικῶς. οἱ δὲ γελάσαντες εἶπον, ἀλλ' εἰ θέρους ὥραις ηὔλεις, χειμῶνος ὀρχοῦ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐ δεῖ τινα ἀμελεῖν ἐν παντὶ πράγματι, ἵνα μὴ λυπηθῇ καὶ κινδυνεύσῃ.

Σκώληξ ϰ̀ Ἀλώπηξ.

Ὁ Τῷ πηλῷ κρυπτόμενος Σκώληξ, εἰς γῆν ἐξελθὼν, ἔλεγε πᾶσι τοῖς ζώοις, ἰατρός εἰμι φαρμάκων ἐπιστήμων, οἷός ἐστιν ὁ τῶν Θεῶν ἰατρὸς Παίων. καὶ πῶς, εἶπεν Ἀλώπηξ, ἄλλους ἰώμενος, σ᾽ αὐτὸν χωλὸν ὄντα οὐκ ἰάσω;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἐὰν μὴ παρῇ χεῖρος ἡ πεῖρα, πᾶς λόγος ἀργὸς ὑπάρχει.

VERMIS ET Vulpes. 135

QVi ſub cœno celabatur Vermis, ſuper terrã egreſſus, dicebat omnibus animalibus, Medicus ſum medicaminũ doctus, qualis eſt Pæon deorum medicus. Et quomodo, ait Vulpes alios curans, teipſum claudum non curas?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, niſi præſto experientia fuerit, omne verbum inane eſſe.

Ὄρνις χρυσοτόκος.

Ὄρνιθά τις εἶχεν ὠὰ χρυσᾶ τίκτουσαν,

GALLINA auripara. 136

GAllinã quis habens, qua aurea pa-

parientem, ratus intra ipſam auri maſſam ineſſe, occiſam aliis Gallinis ſimilem reperit. Hic multum ſperans ſe inuenturum diuitiarum, etiam exiguis illis priuatus eſt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, oportere contentum eſſe præſentibus & fugere inſatiabilitatem.

σαν, καὶ νομίσας ἔνδον αὐτῆς ὄγκον χρυσίου εἶναι, κτείνας εὕρηκεν ὁμοίαν τῶν λοιπῶν ὀρνίθων. ὁ δὲ ἀθρόον πλοῦτον ἐλπίσας εὑρήσειν, καὶ τοῦ μικροῦ ἐστέρηται ἐκείνου.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι δεῖ τοῖς παροῦσιν ἀρκεῖσθαι, καὶ τὴν ἀπληστίαν φεύγειν.

Λέ-

Λέων καὶ Ἀλώπηξ.

Λέων γηράσας, καὶ μὴ δυνάμενος δὴ ἀρκέσαι αὐτῷ εἰς τροφὴν, ἔγνω δι᾽ ἐπινοίας τὶ πρᾶξαι. καὶ δὴ παραγενόμενος ἐν σπηλαίῳ τινὶ, καὶ κατακλιθεὶς, προσεποιεῖτο νοσεῖν. παραγενόμενα οὖν τὰ ζῶα ἐπισκέψεως χάριν, συλλαμβάνων κατήσθιεν αὐτά. πολλῶν οὖν ζώων ἀναλωθέντων, Ἀλώπηξ τὸ τέχνασμα τοῦτο γνοῦσα, παρεγένετο πρὸς αὐτὸν, καὶ στᾶσα ἔξωθεν τοῦ σπηλαίου ἐπυνθάνετο πῶς ἔχει. τοῦ δὲ εἰπόντος, κακῶς, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανομένου,

δι᾽

LEO ET Vulpes. 137

LEo ſenio confectus, quum ſuppeditare ſibi cibum non poſſet, decreuit aſtu id facere. Itaque profectus in antrum quoddam, & deuolutus ſimulabat ægrotum. Aduenientes igitur animantes viſitationis gratia, comprehenſas deuorabat. Multis igitur abſumptis animantibus, Vulpes ea arte cognita acceſſit ad ipſum, & ſtans extra ſpeluncam rogabat quomodo ſe haberet. Quũ autem is dixiſſet, male, cauſamq; rogaret, quamobrem

nō ingrederetur, Vulpes ait, quia me veſtigia terrent, omnia introrſum ſpectātia, nulla retrorſum.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat prudentes homines coniecturis præuiſa pericula euitare.

διὰ τί οὐκ εἰσέρχεται, ἡ Ἀλώπηξ ἔφη, ὅτι ὁρῶ ἴχνη πολλῶν εἰσιόντων, ὀλίγων δὲ ἐξιόντων.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων ἐκ τεκμηρίων προορώμενοι τοὺς κινδύνους ἐκφεύγουσιν.

LVPVS ET Vetula. 138

LVpus eſuriēs circuibat quærens cibum. Profectus autem ad locum quēdam audiuit lugentem puerulum, eique dicentem anum, Deſine plorare: ſin minus, hac hora tradā te Lupo. Ratus igitur Lupus, ſerio loqui ani-

Λύκος καὶ Γραῦς.

Λύκος λιμώττων περιῄει ζητῶν τροφήν. γενόμενος δὲ κατά τινα τόπον, ἤκουσε παιδίου κλαίοντος, καὶ Γραὸς λεγούσης αὐτῷ, παῦσαι τοῦ κλαίειν· εἰ δὲ μή, τῇ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπιδώσω σε τῷ Λύκῳ. οἰόμενος δὴ ὁ Λύκος ὅτι ἀληθεύει ἡ Γρα-

Γραῦς, ἵστατο πολλὴν ἐνδεχόμενος ὥραν. ὡς δ' ἑσπέρα κατέλαβεν, ἀκούει πάλιν τῆς Γραὸς κολακευούσης τὸ παιδίον, καὶ λεγούσης αὐτῷ, ἐὰν ἔλθῃ ὁ Λύκος δεῦρο, φονεύσομεν, ὦ τέκνον, αὐτόν. ταῦτα ἀκούσας ὁ Λύκος ἐπορεύετο, λέγων, ἐν ταύτῃ τῇ ἐπαύλει ἄλλα μὲν λέγουσιν, ἄλλα δὲ πράττουσιν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἀνθρώπους οἵτινες τὰ ἔργα τοῖς λόγοις οὐκ ἔχουσιν ὅμοια.

aniculam, exſpectabat ad multam horam. Sed quum adueniſſet veſpera, audit rurſus anum blandientem puerulo, ac dicentem, Si venerit Lupus huc, interficiemus eum, fili. His auditis Lupus abiens dicebat, In hoc tugurio aliud dicunt, aliud faciunt.

AFFABVLATIO.

Fabula in homines, quorum facta verbis non reſpondent.

Ἔριφος καὶ Λύκος.

Ἔριφος ἐπί τινος δώματος ἑστὼς, ἐπειδὴ Λύκον παριόντα εἶ-

HOEDVS ET Lupus. 139

Hoedus ſuper tecto quodã quũ ſtaret, viſo lupo præte-

tereunte, conuiciabatur; & mordebat ipſum. ſed Lupus ait, Heus tu, non tu mihi ſed locus conuiciatur.

ᾔδεν, ἐλοιδόρει καὶ ἔσκωπτεν αὐτόν. ὁ δὲ Λύκος ἔφη, ὦ οὗτος, οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ τόπος.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat plerumque, & locum, & tempus præbere audaciam aduerſus præſtantiores.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πολλάκις καὶ ὁ τόπος καὶ ὁ καιρὸς δίδωσι τὸ θράσος κατὰ τῶν ἀμεινόνων.

Ἡμίονος. | MVLVS. 140

Ἡμίονος ἐκ κριθῆς παχυνθεὶς, ἀνεσκίρτησε βοῶν καὶ λέγων, πατήρ μου ἐστὶν ἵππος ὁ ταχυδρόμος κἀγὼ αὐτῷ ὅλος ἀφωμοιώθην. καί ποτε ἀνάγκης ἐπελθούσης τρέχειν, ἐπειδὴ τοῦ δρόμου ἐπαύσατο, τοῦ πατρὸς ὄνου δ᾽ εὐθὺς ὑπεμνήσθη.

Ἐπι-

MVlus hordeo pinguefactus, laſciuiebat clamans ac dicés, Pater meus eſt equus curſor, & ego ei totus ſum ſimilis. atque aliquando quũ neceſſe foret ei currere, vt a curſu ceſſauit, patris Aſini ſtatim recordatus eſt.

Af-

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, etſi tẽpus ad gloriam promoueat aliquem, non ſua tamen ipſius fortuna obliuiſcatur: inſtabilis enim eſt vita hæc.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κἂν ὁ χρόνος εἰς δόξαν φέρῃ τινὰ, τῆς ἑαυτοῦ γε μὴν τύχης μὴ ἐπιλανθανέσθω· ἀβέβαιος γάρ ἐστιν ὁ βίος οὗτος.

SERPENS ET Agricola. 141.

Ὄφις καὶ Γεωργός.

SErpens in agricolę veſtibulis delite-

Ὄφις ἐν Γεωργοῦ προθύροις φωλεύ-

λάων, ἀνεῖλεν αὐτοῦ τὸ νήπιον παιδίον. πένθος δὲ τοῖς γονεῦσιν ἐγένετο μέγα. ὁ δὲ πατὴρ ὑπὸ τῆς λύπης πέλεκυν λαβὼν, ἔμελλεν τὸν ὄφιν ἐξελθόντα φονεύσειν. ὡς δὲ ἔκυψε μικρὸν σπεύσας ὁ γεωργὸς τοῦ πατάξαι αὐτὸ, ἠστόχησε, μόνον κρούσας τὴν τῆς τρώγλης ὀπήν. ἀπελθόντος δὲ τοῦ Ὄφεως, ὁ Γεωργὸς νομίσας τὸν μηκέτι μνησικακεῖν, λαβὼν ἄρτον καὶ ἅλας, ἔθηκεν ἐν τῇ τρώγλῃ. ὁ δὲ Ὄφις λεπτὸν συρίξας, εἶπεν, οὐκ ἔσται ἡμῖν ἀπάρτι πίστις ἢ φιλία, ἕως ἂν ἐγὼ τὴν πέτραν ὁρῶ, σὺ δὲ τὸν τύμβον τοῦ τέκνου.

teſcens, ſuſtulit eius infantem puerulum. Luctus autem parentibus fuit magnus. at pater præ mœrore accepta ſecurim, egreſſum Serpentem occiſurus erat. Vt vero proſpexit parumper, feſtinans agricola, vt ipſum percuteret, errauit, tantum percuſſo foraminis orificio. Digreſſo autem Serpente, agricola ratus Serpentē non amplius iniuriæ meminiſſe accepit panē & ſalē, apposuitq; in foramine. Sed Serpens tenui ſibilo ait, non erit nobis poſthac fides amicitia ve, quādiu ego lapidem video, tu filij tumulum.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat nullum odii aut vindictæ obliuiſci quādiu videt monumentum, quo triſtatus eſt.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οὐδεὶς μίσους ἢ ἀμύνης ἐπιλανθάνεται, ἐφ᾽ ὅσον βλέπει μνημόσυνον, δι᾽ οὗ ἐλυπήθη.

TVBICEN. 142

Σαλπιγκτής.

TVbicen exercitum cōgregans, ac ſuper tus ab hoſtibus clamabat, Ne me

Σαλπιγκτὴς στρατιὰν ἐπισυνάγων, καὶ κρατηθεὶς ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἐβόα, μὴ κτείνε-

νετέ με, ὦ ἄνδρες, εἰκῆ καὶ μάτην. οὐδένα γὰρ ὑμῶν ἀπέκτεινα, πλὴν γὰρ τοῦ χαλκοῦ τούτου οὐδὲν κτῶμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφασαν, διὰ τοῦτο γὰρ μᾶλλον τεθνήξῃ, ὅτι σὺ μὴ δυνάμενος πολεμεῖν, τοὺς πάντας πρὸς μάχην ἐγείρεις.

me temere & fruſtra viri, occidite: Non enim veſtrum quemquam occidi: nã præter æs hoc poſſideo aliud nihil. & hi ad ipſum dixere, Ob id magis morieris, qui quum nequeas ipſe pugnare, omnes ad pugnam excitas.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πλέον πταίουσιν, οἱ τοὺς κακοὺς καὶ βαρεῖς δυνάστας ἐπεγείροντες εἰς τὸ κακοποιεῖν.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, plus peccare, qui malos ac graues principes concitant ad malè agendum.

Κάλαμος καὶ Ἐλαία.

Διὰ καρτερίαν καὶ ἰσχὺν καὶ ἡσυχίαν, Κάλαμος καὶ Ἐλαία ἤριζον. τοῦ δὲ καλάμου ὀνει-

ARVNDO ET Oliua. 143

DE tolerantia, & viribus, & quiete, Arundo & Oliua contendebant. Quum au-

autem arundini oliua conuicium faceret, vtpote imbecillæ, ac facile cedenti ventis omnibus, arũdo tacendo nihil locuta eſt. Ac parumper præſtolata, vbi acer afflauit ventus, arundo ſuccuſſa, & declinata ventis, facile euaſit, oliua autẽ

quum

ὀνειδιζομένου ὑπὸ τῆς ἐλαίας, ὡς ἀδυνάτου καὶ ῥᾳδίως ὑποκλινομένου πᾶσι τοῖς ἀνέμοις, ὁ κάλαμος σιωπῶν οὐκ ἐφθέγξατο. καὶ μικρὸν ὑπομείνας, ἐπειδὴ ἄνεμος ἔπνευσεν ἰσχυρὸς, ὁ μὲν κάλαμος ὑποσεισθεὶς καὶ ὑποκλινθεὶς τοῖς ἀνέμοις, ῥᾳδίως διεσώθη· ἡ δ᾽ ἐλαία ἐπειδὴ ἀντέ-

τει

τεῖνε τοῖς ἀνέμοις, κατε-
κλάσθη τῇ βίᾳ.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι οἱ τῷ καιρῷ καὶ τοῖς κρείττοσιν αὐτῶν μὴ ἀνθιστάμενοι, κρείττους εἰσὶ τῶν πρὸς μείζονας φιλονεικούντων.

quum ventis reſtitiſſet, vi diffracta eſt.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, eos qui tempori ac præſtantioribus non reſiſtunt, meliores eſſe ijs, qui cum potentioribus contendunt.

Λύκος καὶ Γέρανος.

Lupus & Grus. 144

Λύκου λαιμῷ ὀστέον ἐπεπάγη. ὁ δὲ Γε-

LVpus gutturi oſſo infixo, merce-

dem Grui ſe præbiturum dixit, ſi capite iniecto os ex gutture ſibi extraxerit. hæc auté eo extracto, quippe quæ procero eſſet collo, mercedem efflagitabat. Qui ſubridendo, denteſq; exacuendo, Sufficiat tibi ait, illa ſola merces, quod ex ore Lupi & dẽtibus ſaluum caput & illæſum exemeris.

AFFABVLATIO.

Fabula in viros, qui a periculo ſeruati bene de ſe meritis eam gratiam referunt.

Γεράνῳ μισθὸν παρέξειν εἶπεν, εἰ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐπιβαλοῦσα, τὸ ὀστοῦν ἐκ τοῦ λαιμοῦ αὐτοῦ ἐκβάλοι. ἡ δὲ τοῦτ' ἐκβαλοῦσα, δολιχόδειρος οὖσα, τὸν μισθὸν ἐπεζήτει. ὅς τις γελάσας, καὶ τοὺς ὀδόντας θήξας, ἀρκεῖ σοι μισθὸς, ἔφη, τοῦτο καὶ μόνον, ὅτι ἐκ Λύκου στόματος καὶ ὀδόντων ἐξῆρες κάραν σῶαν μηδὲν παθοῦσαν.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς ἄνδρας, οἵ τινες ἀπὸ κινδύνων διασωθέντες, τοῖς εὐεργέταις τοιαύτας ἀπονέμουσι χάριτας.

Ἀλέκτορες.

Ἀλεκτόρων δύο μαχομένων περὶ θηλειῶν ὀρνίθων, ὁ εἷς τὸν ἕτερον κατετροπώσατο, καὶ ὁ μὲν ἡττηθεὶς, εἰς τόπον κατάσκιον ἀπιὼν ἐκρύβη. ὁ δὲ νικήσας, εἰς ὕψος ἀρθεὶς, καὶ ἐπ' ὑψηλοῦ τοίχου στάς, μεγαλοφώνως ἐβόησε. καὶ παρ' αὐθὺς Ἀετὸς καταπτὰς, ἥρπασεν αὐτόν. ὁ δ' ἐν σκότῳ κεκρυμμένος, ἀδεῶς ἔκτοτε ταῖς θηλείαις ἐπέβαινε.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.

GALLI. 135

DVobus Gallis pugnātibus de Gallinis fœminis, alter alterum in fugā vertit, ac victus in locū obſcurum profectus delituit. Sed qui vicit, in altū eleuatus, ſtansq; ſuper alto pariete magna voce clamauit: & ſtatim aduolans Aquila, eum rapuit. At qui in tenebris deliteſcebat, ex illo intrepide gallinas conſcendit.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, Dominum ſuperbis reſiſtere, dare autem humilibus gratiam.

SENEX ET Mors. 146

SEnex olim inciſa a ſe ligna quũ ferret, multam ibat viã, ac ob multum laborem depoſito in loco quodam onere, mortem inuocabat. Sed mors quum adeſſet, cauſamque peteret, propter quã ſe vocaret, perterrefactus ſenex ait, vt meũ onus attollas.

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, omnem hominem eſſe vitæ ſtudioſum, licet infortunatus ſit, & mendicus.

Γέρον καὶ Θάνατος.

ΓΕρων ποτὲ ξύλα κόψας, ταῦτα φέρων, πολλὴν ὁδὸν ἐβάδιζε, καὶ διὰ τὸν πολὺν κόπον ἀποθέμενος ἐν τόπῳ τινὶ τὸν φόρτον, τὸν Θάνατον ἐπεκαλεῖτο. τοῦ δὲ Θανάτου παρόντος, καὶ πυνθανομένου τὴν αἰτίαν δι' ἣν αὐτὸν ἐκάλει, δειλιάσας ὁ γέρων, ἔφη, ἵνα μου τὸν φόρτον ἄρῃς.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος φιλόζωος, εἰ καὶ δυστυχεῖ, καὶ πτωχός ἐστι.

Βάτραχοι.

Βάτραχοι δύο ξηρανθείσης τῆς λίμνης ἐν ᾗ κατῴκουν, περιῄεσαν ζητοῦντες ποῦ καταμεῖναι· καὶ ἐλθόντες εἰς φρέαρ βαθὺ, καὶ κύψαντες κάτω, καὶ ἰδόντες τὸ ὕδωρ, ὁ μὲν εἷς συνεβούλευεν, ἵνα πηδήσωσι παραυθὺς κάτω· ὁ δ᾽ ἕτερος εἶπεν, εἰ δὲ καὶ τοῦτο ξηρανθῇ, πῶς δυνησόμεθα ἀναβῆναι;

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος δηλοῖ, ὅτι ἄνευ συμβουλῆς μὴ ποιεῖν τι.

RANAE. 147

DVæ Ranæ ſiccata palude, vbi habitabant, circumibãt, querendo vbi manerent, ac profectæ in profundum puteum, & acclinatæ deorſum, viſa aqua, altera conſulebat, vt ſaltarent continuo deorſum: altera vero ait, Si & hic aruerit, quomodo poterimus aſcendere?

AFFABVLATIO.

Fabula ſignificat, ne quid inconſulto fiat.

Ἀρνὸς καὶ Λύκος.

Ἀρνὸς ἐφ᾽ ὑψηλοῦ τόπου ἱστάμενος Λύ-

Agnus & Lupus. 148

AGnus in alto quũ ſtaret loco, Lupum

pum inferius præter-euntem viā, maledictis inſectabatur, & ferā malam & crudiuorā appellabat. Sed Lupus conuerſus, ait ad ipſum, Non tu cōtumeliaris mihi, ſed vbi ſtas turris.

Λύκον κάτωθεν παριόντα τὴν ὁδὸν ἔσκωπτε, καὶ θηρίον κακὸν ἀπεκάλει καὶ ὠμοβόρον. ὁ δὲ Λύκος στραφεὶς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, οὐ σύ με λοιδορεῖς, ἀλλ' ὁ πύργος ἐν ᾧ ἵστασαι.

AFFABVLATIO.

Fabula ad eos qui ferunt iniurias ab indignis hominibus metu ſublimiorum.

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς ὑπομένοντας ὕβριν ἀπὸ ἀναξίων ἀνθρώπων διὰ φόβον ὑψηλοτέρων.

CVLEX ET Leo. 149

Culex ad Leonem accedēs, ait, Neque timeo te, neque fortior me es. Sin minus, quod tibi eſt robur? quod laceras vnguibus, & mordes dēti-

Κώνωψ καὶ Λέων.

Κώνωψ πρὸς Λέοντα ἐλθὼν εἶπε, οὐδὲ φοβοῦμαί σε, οὐδὲ δυνατώτερός μου εἶ. εἰ δὲ μὴ, τί σοί ἐστιν ἡ δύναμις; ὅτι ξύεις τοῖς ὄνυξι, καὶ δάκνεις τοῖς

τοῖς ὀδοῦσι; τοῦτο καὶ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ μαχομένη ποιεῖ. ἐγὼ δὲ λίαν ὑπάρχω σου ἰσχυρότερος. εἰ δὲ θέλεις, ἔλθωμεν καὶ εἰς πόλεμον. καὶ σαλπίσας ὁ Κώνωψ, ἐνεπήγετο δάκνων τὰ περὶ τὰς ῥῖνας αὐτοῦ ἄτριχα πρόσωπα. ὁ δὲ Λέων τοῖς ἰδίοις ὄνυξι κατέλυεν ἑαυτὸν, ἕως οὗ ἠγανάκτησεν. ὁ Κώνωψ δὲ νικήσας τὸν Λέοντα, καὶ σαλπίσας, καὶ ἐπινίκιον ᾄσας, ἔπτατο. Ἀράχνης δὲ δεσμῷ ἐμπλακεὶς, ἐσθιόμενος ἀπωδύρετο, ὅτι μεγίστοις πολεμῶν, ὑπὸ εὐτελοῦς ζώου τοῦ Ἀράχνης ἀπώλετο.

tibus?hoc & femina cum viro pugnans facit. Ego vero longe ſum te fortior. Si vero vis, veniamus ad pugnam. Et quum tuba ceciniſſet, Culex inhæſit mordens circa nares ipſius læues genas. Leo autem proprijs vnguibus dilaniauit ſeipſum, donec indignatus eſt. Culex autem victo Leone quum ſonuiſſet tuba, & epinicium ceciniſſet, auolauit. Araneæ vero vinculo implicitus, quum deuoraretur, lamentabatur, quod cũ maximis pugnans, à vili animali Aranea occideretur.

AFFABVLATIO.

Fabula in eos, qui proſternunt magnos, & a paruis proſternuntur.

FABVLA, *quæ Formicarū & Cicadarum exēplo hortatur iuuenes ad laborē.*

Cicadæ quū æſtas vigeret, aſſiduis cātibus indulgebant: Formicę vero laboribus fructibuſq; colligēdis, quib⁹ hyeme victuræ eſſent, operā dabāt. Verū quū hyems adueniſſet, Formicæ iis, quæ collegerant, paſcebantur: Ci-

Ἐπιμύθιον.

Ὁ μῦθος πρὸς τοὺς καταβάλλοντας μέγα, καὶ ὑπὸ μικρῶν καταβαλλομένους.

ΜΥΘΟΣ ὁ τῶν Μυρμήκων καὶ τῶν Τεττίγων, προτρέπων τοὺς νέους εἰς πόνους.

Θέρους ἦν ἀκμή, καὶ οἱ μὲν Τέττιγες μουσικὴν ἀνεβάλλοντο σύντονον· τοῖς Μύρμηξι δὲ πονεῖν ἐπῄει, καὶ συλλέγειν καρποὺς, ἐξ ὧν ἔμελλον τοῦ χειμῶνος τραφήσεσθαι. Χειμῶνος δὲ ἐπιγεγονότος, Μύρμηκες μὲν οἷς ἐπόνουν ἐτρέφοντο· τοῖς

τοῖς δ' ἡ τέρψις ἐπελάτα πρὸς ἔνδειαν. οὕτω νεότης πονεῖν οὐκ ἐθέλουσα, παρὰ τὸ γῆρας κακοπραγεῖ.

Cicadas autem delectatio ad extremam perduxit indigẽtiam. Sic iuuentus laborum fugitans male habet in ſenectute.

ΟΜΗ- HO-

ΟΜΗΡΟΥ ΒΑΤΡΑΧΟ-μυομαχία.

Ἀρχόμενος πρῶτον Μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικῶνος,
Ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι εἵνεκ' ἀοιδῆς,
Ἣν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα,
Δῆριν ἀπειρεσίην, πολεμόκλονον ἔργον Ἄρηος.
Εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὔατα πᾶσι βαλέσθαι,
Πῶς Μύες ἐν Βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,
Γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα γιγάντων.
Ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην, τοίην δ' ἔχεν ἀρχήν.
Μῦς ποτε διψαλέος γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,
Πλησίον ἐν λίμνῃ ἁπαλὸν προσέθηκε γένειον,
Ὕδατι τερπόμενος μελιηδέϊ. τὸν δὲ κατεῖδε
Λιμνόχαρις πολύφημος, ἔπος τ' ἐφθέγξατο τοῖον.
Ξεῖνε, τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἠόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσας;
Πάντα δ' ἀλήθευσον, μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.
Εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω,
Δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήϊα πολλὰ καὶ ἐσθλά.

Εἰ-

HOMERI RANARVM & Murium pugna.

INcipiens primum Muſarum cœtum ex Helicone,
Venire in meum. cor ſupplico gratia cantus,
Quē nuper in libellis meis ſup genua poſui,
Litē immenſam,tumultuoſum opus Martis.
Supplicans hominibus in aures omnibus mittere, (tes iuerunt,
Quomodo Mures in Ranas bene ſe geren-
Terrigenum virorū imitati opera gigātum.
Sic ſermo inter mortales erat, tale autem habuit principium: (euitans
Mus aliquando ſitibundus Felis periculum
Propinquum in lacū tenerā adpoſuit barbā,
Aquā delactatus dulci:hunc autem vidit
Limnocharis obſtrepera, verbum autem loquuta eſt tale: (autem te produxit?
O hoſpes qui es ? vnde veniſti ad litus?quis
Oīa autē vere dic,ne mēdacē te intellexero.
Si enim te nouerim amicum dignum,ad domum ducam,
Dona autem tibi dabo hoſpitalitia multa & bona.

Sum

Εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς Φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
Τιμῶμαι, βατράχων ἡγούμενος ἤματα πάντα.
Καί με πατὴρ Πηλεύς ποτε γείνατο Ὑδρομεδούσῃ
Μιχθεὶς ἐν φιλότητι παρ' ὄχθας Ἠριδανοῖο.
Καί σε ὁρῶ καλόν τε καὶ ἄλκιμον, ἔξοχον ἄλλων
Σκηπτοῦχον βασιλῆα, καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
Ἔμμεναι. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἑὴν γενεὴν ἀγόρευε.
Τόν δ' αὖ Ψιχάρπαξ ἠμείβετο, φώνησέν τε·
Τίπτε γένος τοὐμὸν ζητεῖς φίλε δῆλον ἅπασιν
Ἀνθρώποις τε θεοῖς τε, καὶ οὐρανίοις πετεηνοῖς;
Ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι, εἰμὶ δὲ κοῦρος
Τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος. ἡ δέ νυ μήτηρ
Λειχομύλη θυγάτηρ Πτερνοτρώκτου βασιλῆος.
Γείνατο δ' ἐν καλύβῃ με, καὶ ἐξεθρέψατο βρω-
τοῖς,
Σύκοις καὶ καρύοις, καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσι.
Πῶς δὲ φίλον ποιῇ με, τὸν εἰς φύσιν οὐδὲν ὅμοιον;
Σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασιν. αὐτὰρ ἔμοιγε
Ὅσα παρ' ἀνθρώποις τρώγειν ἔθος, οὐδέ με λήθει
Ἄρτος τρισκοπάνιστος ἀπ' εὐκύκλου κανέοιο,
Οὐδὲ πλακοῦς τανύπεπλος ἔχων πολλὴν σησα-
μῖδα,
Οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωνα,

Sum autē ego rex Phyſignatus,qui per lacū
Color,Ranarum dux dies omnes.
Et me pater Pele' olim genuit Hydromeduſę
Mixtus in amore ad ripas Eridani
Et te quidem video pulchrumque, & fortē.
egregium aliorum
Sceptriferum regem, & in bellis pugnacem
Eſſe,ſed age citi' tuā generationē cōcionare.
Huic autem rurſus Pſicharpax reſpondit,
dixitque, (manifeſtum omnibus
Quidnam genus meum perquiris, ò amice,
Hominibuſq;diiſq; & cęleſtibus volatilib'?
Pſicharpax quidē ego vocor, ſum autē filius
Troxartę patris magnanimi:at mater
Lichomyle filia Pternotroctæ regis. (riis,
Genuit autē in lignario me & enutriuit ciba
Ficubus & nucibus,& eduliis omnigenis.
Quomodo autem amicum facies me in na-
turam nihil ſimilem? (certe
Tibi quidem enim vita eſt in aquis,ſed mihi
Quæcumq; apud homines, comedere con-
ſuetudo,neque me latet
Panis ter piſtus a benerotunda ciſta,
Neq;placēta extenſa habēs multā ſiſamid',
Nō ſectio ex pna,nō iecora albā veſtē habē-
tia, Neq;

Οὐδὲ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος,
Οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν,
Οὐδ' ὅσα πρὸς θοίνην μερόπων τεύχουσι μάγει-
ροι,
Κοσμοῦντες χύτρας ἀρτόμασι παντοδαποῖσιν.
Οὐδέ ποτ' ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφυγον ἀυτὴν,
Ἀλλ' ἰθὺς μετὰ μῶλον ἰὼν, προμάχοισιν ἐμίχθην,
Οὐ δέδι' ἄνθρωπον, καίπερ μέγα σῶμα φοροῦντα.
Ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν, ἄκρον δάκτυλον καταδά-
κνω,
Καὶ πτέρνης λαβόμην, καὶ οὐ πόνος ἵκανεν ἄνδρα.
Νήδυμος οὐκ ἀπέφυγεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμοῖο,
Ἀλλὰ δύο μάλα πάντα τὰ δείδια πᾶσαν ἐπ'
αἶαν,
Κίρκον καὶ γαλέην, οἵ μοι μέγα πένθος ἄγουσι.
Καὶ παγίδα στονόεσσαν, ὅπου δολόεις πέλε πότμος.
Πλεῖστον δὴ Γαλέην περιδείδια, ἥτις ἀρίστη,
Ἣ καὶ τρωγλοδύνοντα κατὰ τρώγλην ἐρεείνει.
Οὐ τρώγω ῥαφάνας, οὐ κράμβας, οὐ κολοκύντας,
Οὐ τεύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι, οὐδὲ σελίνοις.
Ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἐστιν ἐδέσματα τῶν κατὰ λί-
μνην.
Πρὸς τάδε μειδήσας Φυσίγναθος ἀντίον ηὔδα·
Ξεῖ-

Neq; caſeus nuper preſſus a ſuaui lacte.
Non bonũ dulceariũ, quod & diui deſiderãt
Neq; quęcumq; ad conuiuia hominũ faciũt
Ornantes ollas condimentis variis. (coci,
Nũquam ex bello malum effugi clamorem,
Sed ſtatim ad pugnam iens propugnantibus mixtus ſum,
Non timui hominem, quamuis magnum corpus ferentem.
Sed ad lectum iens, ſummũ digitũ mordeo,
Et pedẽ arripui, & nõ labor occupauit virũ
Suauis non aufugit ſomnus mordente me.
Sed duo valde oĩa timeo omnem per terrã,
Accipitrem & Felem, qui mihi magnum luctum adferunt.
Et decipulam luctuoſam, vbi doloſum exiſtit fatum.
Plurimum iã Felẽ ſupertimeo, qui optimus,
Qui & foramẽ ingrediẽtẽ ꝑ foramẽ ꝑquirit
Non comedo rhaphanos, non caules, non cucurbitas,
Non porris viridibus paſcor, neque apiis:
Hæc enim veſtra ſunt edulia per lacum.
Ad hæc autem ſubridens Phyſignathus contra loquutus eſt:

O ho-

Ξεῖνε, λίην αὐχεῖς ἐπὶ γαστέρι· ἔστι καὶ ἡμῖν
Πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ, καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.
Ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι Κρονίων,
Σκιρτῆσαι κατὰ γῆν, καὶ ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.
Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχερές ἐστι.
Αἴρω σ' ἐν νώτοισι, κράτει δέ με μήποτ' ὄληαι.
Ὅππως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου. ὁ δ' ἔβαινε τάχιστα
Χεῖρας ἔχων ἁπαλοῖο κατ' αὐχένος, ἅλματι κούφῳ.
Καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρεν, ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὅρμους,
Νήξει τερπόμενος Φυσιγνάθου. ἀλλ' ὅτε δή ῥα
Κύμασι πορφυρέοις ἐπεκλύζετο, πολλὰ δακρύων,
Ἄχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο. τίλλε δὲ χαίτας,
Καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαστέρος. ἐν δέ οἱ ἦτορ
Πάλλετ' ἀηθείῃ, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλετ' ἱκέσθαι.
Δεινὰ δ' ἐπεστονάχιζε, φόβου κρυόεντος ἀνάγκῃ.
Οὐρὴν μὲν πρῶτ' ἔπλασ' ἐφ' ὕδασιν, ἠΰτε κώπην

O hoſpes, valde gloriaris ob ventrem: ad
ſunt & nobis (viſu.
Multa valde in lacu & in terra mirabilia
Vtrãuis enim dedit paſcuã Ranis Saturni⁹,
Exultare ꝑ terrã, & in aquis corpus coope-
Si autem vis & hæc ſcire, facile eſt. (rire.
Portẽ te in humeris: tene autẽ me, nequãdo
Sic gauiſus in meã domum venias. (pereas:
Sic certe, inquit, & terga dabat. Ille autem
aſcendebat celerrime,
Manus habens tenerũ per collũ, ſaltu facili,
Et primum quidem gaudebat, quando intue
batur vicinos portus, (que
Natatione gaudẽs Phyſignathi: ſed qñ iã vti
Vndis purpureis ſubmergebatur, multum
lacrymans
Inutilem pœnitentiam accuſabat, vellebat
autem comas,
Et pedes ſtringebat ꝑ vẽtrẽ, in illo autẽ cor
Concutiebatur inſolentia, & in terram vo-
lebat videre.
Vehementer autem ingemiſcebat timoris
frigidi neceſſitate.
Caudam quidem in primis extendit in a-
quis tamquam remum:

Σύρων, ἀχθόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἱκέσθαι.
Ὕδασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο. πολλὰ δ' ἐβόα,
Καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ στόματος δ' ἀγόρευεν,
Οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάστασε φόρτον ἔρωτος
Ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ Κρήτην,
Ὡς ἐμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον
Βάτραχος, ὑψώσας ὠχρὸν δέμας ὕδατι λευκῷ.
Ὕδρος δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο, δεινὸν ὅραμα
Ἀμφοτέροις, ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον.
Τοῦτον ἰδὼν κατέδυ Φυσίγναθος, οὔ τι νοήσας
Οἷον ἑταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμεναι κατὰ λίμνην.
Δῦ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Κεῖνος δ' ὡς ἀφέθη, πέσεν ὕπτιος εὐθὺς ἐς ὕδωρ.
Χεῖρας δ' ἔσφιγγεν, καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζε.
Πολλάκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτε
Λακτίζων ἀνέδυνε, μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι.
Δευόμεναι δὲ τρίχες πλεῖστον βάρος εἷλκον ἐπ' αὐτῷ.

Ὕδα-

Trahẽs, ſupplicanſq; deis in terram venire.
Aquis purpureis ſubmergebatur: multũ autem clamabat: (cionabatur:
Et talem dixit ſermonem, ab ore autem cõ-
Non ſic humeris portauit onus amoris
Taurus, quando Europam per vndam duxit in Cretam, (mum
Vt me nauigãs ſuperhumeralẽ duxit ad do-
Rana, eleuans pallidum corpus aqua alba.
Hydrus autem ex improuiſo apparebat, horrendum ſpectaculum
Vtriſq;, ac erectũ ſuper aquã habebat collũ.
Hunc videns ingreſſus eſt Phyſignathus non quidquam intelligens
Qualẽ ſociũ futurus erat perdere per lacũ.
Ingreſſus eſt autem profunditatem lacus, & euitauit parcam nigram.
Ille autem vt relictus eſt, cecidit ſupinus ſtatim in aquam:
Manus autẽ ſtringebat, & moriẽs ſtridebat.
Sæpe quidem ingrediebatur in aquam, ſæpe autem rurſus
Calcitrans emergebat: mortem autem non erat euitare. (hebant in ipſo.
Madẽtes autem pili plurimum pondus cra-

Ὕδασι δ' ὀλλύμενος, τοίους ἐφθέγξατο μύθους.
Οὐ λήσεις γε Θεοὺς, Φυσίγναθε, ταῦτα ποιήσας,
Ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος ὡς ἀπὸ πέτρης.
Οὐκ ἄν μευ κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦσθα, κάκιστε,
Παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον· ἀλλὰ πλανήσας,
Εἰς ὕδωρ μ' ἔῤῥιψας. ἔχει Θεὸς ἔκδικον ὄμμα.
Ποινὴν σὺ τίσεις Μυῶν στρατῷ, οὐδ' ὑπαλύξεις.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν ὕδασι. τὸν δὲ κατεῖδε
Λειχοπίναξ, ὄχθῃσιν ἐφεζόμενος μαλακῇσι.
Δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμὼν δ' ἤγγειλε Μύεσσιν.
Ὡς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἅπαντας.
Καὶ τότε κηρύκεσσιν ἑοῖς ἐκέλευσαν ὑπ' ὄρθρον
Κηρύσσειν ἀγορὴν δ' ἐς δώματα Τρωξάρταο
Πατρὸς δυστήνου Ψιχάρπαγος, ὃ κατὰ λίμνην
Ὕπτιος ἐξήπλωτο, νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθαις
Ἦν ἤδη τλήμων, μέσσῳ δ' ἐπενήχετο πόντῳ.
Ὡς δ' ἦλθον σπεύδοντες ἅμ' ἠοῖ, πρῶτον ἀνέστη
Τρωξάρτης ἐπὶ παιδὶ χολούμενος, εἶπέ τε μῦθον,

Ὦ φί-

Aquis autẽ periẽs, tales loquut⁹ eſt ſermones
Non latebis vtique Deos Phyſignathe hæc faciens,
Naufragium iaciens a corpore vt a petra.
Nõ certe me ꝑ terrã melior eras o peſſime,
Pãcratioq; luctaq; & ad curſũ: ſed decipiẽs,
In aquam me proiecisti. habet Deus vindicem oculum:
Pœnam tu ſolues Murium exercitui, neque euitabis.
Hæc loquutus, expirauit in aquis: hũc autẽ (vidit
Lichopinax, ripis inſidens mollibus.
Vehementer autem vlulauit: currens autem annunciauit Muribus.
Vt autem didicerunt mortem, ſubit ira grauis vniuerſos.
Et tũc pręconibus ſuis iuſſerũt ſub diluculũ
Proclamare ad cõcionẽ in domos Troxartæ
Patris infelicis Pſicharpagis, qui per lacum
Supinus natabat, mortuum corpus, neque iuxta ripas
Erat iam miſer, ſed medio innatabat ponto.
Vt autem venerunt feſtinantes cum aurora, primum ſurrexit
Troxartes, ob filium iratus, dixitq; ſermonẽ:

Ω φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
Εκ Βατράχων, ἡ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ δύστηνος, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα.
Καὶ τὸν μὲν πρῶτόν γε κατέκτανεν ἁρπάξασα
Εχθίστη γαλέη, τρώγλης ἔκτοσθεν ἑλοῦσα.
Τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἦξαν,
Κενοτέραις τέχναις ξύλινον δόλον ἐξευρόντες.
Ην παγίδα καλέουσι, Μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν.
Ο τρίτος ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ,
Τοῦτον ἀπέπνιξεν Φυσίγναθος ἐς βυθὸν ἄξας.
Αλλ' ἄγεθ' ὁπλισόμεσθα, καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτούς,
Σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισι.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
Καὶ τοὺς μὲν ῥ' ἐκόρυσσεν Αρης πολέμοιο μεμηλώς.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκαν,
Ρήξαντες κυάμους χλωρούς, εὖ τ' ἀσκήσαντες,
Οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν.
Θώρηκας δ' εἶχον καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν,
Οὓς Γαλέην δείραντες ἐπισταμένως ἐποίησαν.

Ασπὶς

O amici, tametſi ſolus ego mala multa
paſſus ſum
Ex Ranis, ſors mala omnibus facta eſt. (didi.
Sum autē ego infelix, poſtquā tres filios p-
Et quidem primum vtique occidit rapiens
Inimiciſſimus Felis, foramen extra capiens.
Alium autem rurſus viri crudeles ad mortem duxerunt,
Nouis artibus ligneum dolum inuenientes,
Quam decipulam vocant, Murium perditricem exiſtentem. (clytæ,
Qui tertius erat dilectus mihi & matri in-
Hunc ſuffocauit Phyſignathus in profundum ducens.
Sed agedum armemur, & exeamus in ipſas,
Corpora ornantes armis variis.
Hæc loquutus perſuaſit armari vniuerſos.
Hos quidem vtique armauit Mars belli curam habens,
Ocreas quidē primū circa tibias poſuerūt,
Frangentes fabas virides, beneque aptātes,
Quas ipſi per noctem ſtantes corroſerunt.
Thoraces autem habebant calamis circumdatis a coriis,
Quos felem excoriantes ſcite fecerunt.

Ἀσπὶς δ᾽ ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον. ἡ δὲ νυ λόγχη,
Εὐμήκεις βελόναι, παγχάλκεον ἔργον Ἄρηος.
Ἡ δὲ κόρυς τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοισι καρύου.
Οὕτω μὲν Μύες ἦσαν ἔνοπλοι. ὡς δ᾽ ἐνόησαν
Βάτραχοι ἐξανέδυσαν ἀφ᾽ ὕδατος᾽ εἰς δ᾽ ἕνα χῶρον
Ἐλθόντες, βουλὴν ξυνάγον πολέμοιο κακοῖο.
Σκεπτομένων δ᾽ αὐτῶν πόθεν ἡ στάσις, ἢ τίς ὁ θρῦλλος,
Κῆρυξ ἐγγύθεν ἦλθε, φέρον σκῆπτρον μετὰ χερσὶν
Τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος Ἐμβασίχυτρος,
Ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν, εἶπέ τε μῦθον᾽
Ὦ Βάτραχοι, Μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν
Εἰπεῖν ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πόλεμόν τε μάχην τε.
Εἶδον γὰρ καθ᾽ ὕδωρ Ψιχάρπαγα, ὅν κατέπεφνεν
Ὑμέτερος βασιλεὺς Φυσίγναθος, ἀλλὰ μάχεσθε
Οἵτινες ἐν Βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.
Ὣς εἰπὼν ἀπέφηνε. λόγος δ᾽ εἰς οὔατα Μυῶν
Εἰσελθὼν, ἐτάραξε φρένας Βατράχων ἀγερώχων.
Μεμφομένων δ᾽ αὐτῶν, Φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς᾽

Ὦ φί-

Clypeus autem erat lucernæ medius vmbilicus, at vero lancea,
Longæ acus, omnino ęreum opus Martis.
Caſſis autem, teſta in temporibus nucis.
Sic quidem Mures erant armati, vt autem intellexerunt
Ranæ, egreſſæ ſunt ab aqua: in vnumq; locũ
Veniẽtes conſiliũ congregauerũt belli mali.
Conſiderantibus autem ipſis vnde ſeditio, vel quis tumultus,
Præco prope venit, ferẽs ſceptrũ in manib⁹,
Tyroglyphi filius magnanimi Embaſichytros,
Nũcians belli malũ nũciũ, dixitq; ſermonẽ:
O Ranæ, Mures vobis minitantes miſerunt
Dicere, armari ad bellumque pugnamque.
Viderunt enim per aquam Pſicharpaga, quem occidit
Veſter rex Phyſignathus, ſed pugnate
quæcumq; inter Ranas egregiæ genitæ eſtis.
Sic loquutus diſparuit. ſermo autem in aures Murium
Ingrediens turbauit mentes Ranarũ ſuperbarum.
Accuſantibus autem ipſis, Phyſignathus dixit aſſurgens:

O ami-

Ω φίλοι, οὐκ ἔκτεινον ἐγὼ Μῦν, οὐδὲ κατεῖδον
Ολλύμενον. πάντως ἐπνίγη, παίζων παρὰ λίμνην,
Νήξεις τὰς Βατράχων μιμούμενος. οἱ δὲ κάκιστοι
Νῦν ἐμὲ μέμφονται τὸν ἀναίτιον. ἀλλ' ἄγε βουλὴν
Ζητήσωμεν, ὅπως δολίους Μύας ἐξολέσωμεν.
Τοὶ γὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα,
Σώματα κοσμήσαντες, ἔνοπλοι στῶμεν ἅπαντες
Ακροις παρ' χείλεσιν, ὅπου κατάκρημνος ὁ χῶρος.
Ηνίκα δ' ὁρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσι,
Δραξάμενοι κορύθων, ὅστις σχεδὸν ἀντίος ἔλθοι,
Ες λίμνην αὐτοὺς σὺν ἔντεσιν εὐθὺ βάλωμεν.
Οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολύμβους,
Στήσομεν εὐθύμως τὸ Μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον.
Ως ἄρα φωνήσας, ὅπλοις ἐνέδυσεν ἅπαντας,
Φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας ἑὰς ἀμφεκάλυψαν,
Θώρηκας δ' εἶχον χλοερῶν πλατέων ἀπὸ τεύτλων.
Φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἤσκησαν.
Εγχος δ' ὀξύσχοινος ἑκάστῳ μακρὸς ἀρήρει,
Καὶ κόρυθες κοχλιῶν λεπτῶν κάρα τ' ἀμφεκάλυπτον,
Φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθαις ὑψηλῇσι,

O amici,non occidi ego Murē, neque vidi
Pereuntem. omnino ſuffocatus eſt, ludens
iuxta lacum,
Natatus ranarum imitatus:peſſimi autem
Nūc me accuſāt inculpabilē:ſed age cōſiliū
Inquiramus,vt doloſos Mures deperdamus.
Etenī ego dico,vt mihi apparēt eſſe optima,
Corpora ornantes,armati ſtemus vniuerſi
Summas iuxta ripas,vbi præceps locus.
Quādo autē impetū faciētes in nos venerīt,
Arripientes galeas, quiſquis prope obuius
venerit,
In lacū ipſos cum armis ſtatim deiiciamus.
Sic enī ſuffocātes in aquis expertes natādi,
Conſtituemus in promptu Murium occiſo-
rum hic trophæum.
Sic certe loquutus, armis induit vniuerſos.
Foliis quidem maluarum tibias ſuas vndi-
que cooperuerunt. (betis.
Thoraces autem habuerūt viridibus latis ā-
Folia autē cauliūin clypcos beneaptauerūt,
Lancea autem acutus iuncus vnicuique
longus aptatus erat. (cooperiebant.
Et galeæ cochleis ſubtilibus capita vndiq;
Obſtruentes autem ſteterunt in ripis altis
Vi-

Σείοντες λόγχας, θυμοῦ δ' ἔμπλητο ἕκαστος.
Ζεὺς δὲ Θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Καὶ πολέμου πληθὺν δείξας, κρατεροὺς τε μαχητὰς
Πολλοὺς καὶ μεγάλους, ἠδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας,
Οἷος Κενταύρων στρατὸς ἔρχεθ', ἠδὲ γιγάντων,
Ἡδὺ γελῶν ἐρέεινε, τίνες Βατράχοισιν ἀρωγοὶ,
Ἢ Μυσὶν, ἀθανάτων; καὶ Ἀθηναίην προσέειπεν,
Ὦ θύγατερ, Μυσὶν ἦρ', ἐπαλεξήσουσα πορεύσῃ;
Καὶ γὰρ σοῦ κατὰ νηὸν ἀεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,
Κνίσῃ τερπόμενοι, καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιάων.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης, τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ, οὐκ ἄν πώποτ' ἐγὼ Μυσὶ τειρομένοισιν
Ἐλθοίμην ἐπαρωγὸς ἐπεὶ κακὰ πολλά μ' ἔοργαν,
Στέμματα βλάπτοντες, καὶ λύχνους εἵνεκ' ἐλαίου.
Τοῦτο δέ μου λίην ἔδακε φρένας, οἷον ἔρεξαν.
Πέπλον μου κατέτρωξαν, ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα
Ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς, καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνησα,
Τρώγλας τ' ἐμποίησαν, ὁ δ' ἠπητής μοι ἐπέστη,

Καὶ

Vibrantes lanceas,animo autem plenus erat
vnuſquiſque.
Iupiter auté deos vocans in cęlũ aſtriferum,
Et belli multitudinem oſtẽdens,potentesque
pugnatores
Multos & magnos, & lãceas longas ferẽtes,
Qualis centaurorum exercitus procedit, &
gigantum,
Suauiter ridẽs rogabat ꝙ Ranis auxiliatores
Vel muribus,immortalium? & Palladem alloquutus eſt.
O filia: Muribus numquid auxiliatura ibis?
Etenim tuũ per tẽ plũ ſemp̃ exultãt vniuerſi,
Odore delectati,& cibarijs ex ſacrificijs.
Sic certe dixit Saturnius. hunc autem alloquuta eſt Pallas.
O pater nõ certe vmquã ego murib⁹ vexatis
Venirem auxiliatrix: quoniam mala multa
mihi fecerunt, (oleum.
Coronas labefactantes, & lucernas propter
Hoc autem meas valde pupugit mentes
quod fecerunt.
Peplũ meũ corroſerunt,quod texui laborans
Ex trama ſubtili,& ſtamen ſubtile neui,
Foraminaque fecerunt:at ſutor mihi inſtitit,
Et

Ὕδασι δ' ὀλλύμενος, τοίους ἐφθέγξατο μύθους.
Οὐ λήσεις γε Θεοὺς, Φυσίγναθε, ταῦτα ποιήσας,
Ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος ὡς ἀπὸ πέτρης.
Οὐκ ἄν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦσθα κάκιστε,
Παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον· ἀλλὰ πλανήσας,
Εἰς ὕδωρ μ' ἔρριψας. ἔχει Θεὸς ἔκδικον ὄμμα.
Ποινὴν σὺ τίσεις Μυῶν στρατῷ, οὐδ' ὑπαλύξεις.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν ὕδασι. τὸν δὲ κατεῖδε
Λειχοπίναξ, ὄχθῃσιν ἐφεζόμενος μαλακῇσι.
Δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμὼν δ' ἤγγελλε Μύεσσιν.
Ὡς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἅπαντας.
Καὶ τότε κηρύκεσσιν ἑοῖς ἐκέλευσαν ὑπ' ὄρθρον
Κηρύσσειν ἀγορὴν δ' ἐς δώματα Τρωξάρταο
Πατρὸς δυστήνου Ψιχάρπαγος, ὃ κατὰ λίμνην
Ὕπτιος ἐξήπλωτο, νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθαις
Ἦν ἤδη τλήμων, μέσσῳ δ' ἐπενήχετο πόντῳ.
Ὡς δ' ἦλθον σπεύδοντες ἅμ' ἠοῖ, πρῶτον ἀνέστη
Τρωξάρτης ἐπὶ παιδὶ χολούμενος, εἶπέ τε μῦθον,

Ω φί-

Aquis autē periēs,tales loquut^9 eſt ſermones
Non latebis vtique Deos Phyſignathe hæc
faciens,
Naufragium iaciens a corpore vt a petra.
Nō certe me ꝑ terrā melior eras o peſſime,
Pācratioq; luctaq;& ad curſū:ſed decipiēs,
In aquam me proiecisti. habet Deus vindicem
oculum:
Pœnam tu ſolues Murium exercitui, neque
euitabis. (vidit
Hæc loquutus, expirauit in aquis:hūc autē
Lichopinax,ripis inſidens mollibus.
Vehementer autem vlulauit:currens autem
annunciauit Muribus.
Vt autem didicerunt mortem,ſubit ira grauis
vniuerſos.
Et tūc præconibus ſuis iuſſerūt ſub diluculū
Proclamare ad cōcionē in domos Troxartæ
Patris infelicis Pſicharpagis,qui per lacum
Supinus natabat, mortuum corpus, neque
iuxta ripas
Erat iam miſer,ſed medio innatabat ponto.
Vt autem venerunt feſtinantes cum aurora,
primum ſurrexit
Troxartes,ob filium iratus,dixitq;ſermonē:

Ω φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
Ἐκ βατράχων, ἡ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ δύστηνος, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα.
Καὶ τὸν μὲν πρῶτόν γε κατέκτανεν ἁρπάξασα
Ἐχθίστη γαλέη, τρώγλης ἔκτοσθεν ἑλοῦσα.
Τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἦξαν,
Κενοτέραις τέχναις ξύλινον δόλον ἐξευρόντες.
Ἣν παγίδα καλέουσι, Μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν.
Ὁ τρίτος ἦν ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ,
Τοῦτον ἀπέπνιξεν Φυσίγναθος ἐς βυθὸν ἄξας.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὁπλισόμεσθα, καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτοὺς,
Σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισι.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
Καὶ τοὺς μὲν ῥ' ἐκόρυσσεν Ἄρης πολέμοιο μεμηλώς.
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκαν,
Ῥήξαντες κυάμους χλωροὺς, εὖ τ' ἀσκήσαντες,
Οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν.
Θώρηκας δ' εἶχον καλαμοστεφέων ἀπὸ βυρσῶν,
Οὓς γαλέην δείραντες ἐπισταμένως ἐποίησαν.

Ἀσπὶς

O amici, tametſi ſolus ego mala multa
paſſus ſum
Ex Ranis, ſors mala omnibus facta eſt. (didi.
Sum autē ego infelix, poſtquā tres filios p-
Et quidem primum vtique occidit rapiens
Inimiciſſimus Felis, foramen extra capiens.
Alium autem rurſus viri crudeles ad mortem
duxerunt,
Nouis artibus ligneum dolum inuenientes,
Quam decipulam vocant, Murium perditricem
exiſtentem. (clytæ,
Qui tertius erat dilectus mihi & matri in-
Hunc ſuffocauit Phyſignathus in profundum
ducens.
Sed agedum armemur, & exeamus in ipſas,
Corpora ornantes armis variis.
Hæc loquutus perſuaſit armari vniuerſos.
Hos quidem vtique armauit Mars belli curam
habens,
Ocreas quidē primū circa tibias poſuerūt,
Frangentes fabas virides, beneque aptātes,
Quas ipſi per noctem ſtantes corroſerunt.
Thoraces autem habebant calamis circumdatis
a coriis,
Quos felem excoriantes ſcite fecerunt.

Ασπὶς δ᾽ ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον. ἡ δὲ νυ λόγχη,
Ευμήκεις βελόναι, παγχάλκεον ἔργον Αρηος.
Η δὲ κόρυς τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοισι καρύου.
Ουτω μὲν Μύες ἦσαν ἔνοπλοι. ὡς δ᾽ ἐνόησαν
Βάτραχοι ἐξανέδυσαν ἀφ᾽ ὕδατος· εἰς δ᾽ ἕνα χῶρον
Ελθόντες, βουλὴν ξυνάγον πολέμοιο κακοῖο.
Σκεπτομένων δ᾽ αὐτῶν πόθεν ἡ στάσις, ἢ τίς ὁ θρῦλλος,
Κῆρυξ ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σκῆπτρον μετὰ χερσὶν
Τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος Εμβασίχυτρος,
Αγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάσιν, εἶπέ τε μῦθον·
Ω Βάτραχοι, Μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν
Εἰπεῖν ὁπλίζεσθαι ἐπὶ πόλεμόν τε μάχην τε.
Εἶδον γὰρ καθ᾽ ὕδωρ Ψιχάρπαγα, ὃν κατέπεφνεν
Υμέτερος βασιλεὺς Φυσίγναθος, ἀλλὰ μάχεσθε
Οἵ τινες ἐν Βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.
Ως εἰπὼν ἀπέφηνε. λόγος δ᾽ εἰς οὔατα Μυῶν.
Εἰσελθὼν, ἐτάραξε φρένας Βατράχων ἀγερώχων.
Μεμφομένων δ᾽ αὐτῶν, Φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς·

Ω φί-

Clypeus autem erat lucernæ medius vmbilicus, at vero lancea,
Longæ acus, omnino ęreum opus Martis.
Caſſis autem, teſta in temporibus nucis.
Sic quidem Mures erant armati, vt autem intellexerunt
Ranæ, egreſſæ ſunt ab aqua: in vnumq; locũ
Veniẽtes conſiliũ congregauerũt belli mali.
Conſiderantibus autem ipſis vnde ſeditio, vel quis tumultus,
Præco prope venit, ferẽs ſceptrũ in manib⁹,
Tyroglyphi filius magnanimi Embaſichytros,
Nũcians belli malũ nũciũ, dixitq; ſermonẽ:
O Ranæ, Mures vobis minitantes miſerunt
Dicere, armari ad bellumque pugnamque.
Viderunt enim per aquam Pſicharpaga, quem occidit
Veſter rex Phyſignathus, ſed pugnate
quæcumq; inter Ranas egregiæ genitæ eſtis.
Sic loquutus diſparuit. ſermo autem in aures Murium (barum.
Ingrediens turbauit mentes Ranarũ ſuper-
Accuſantibus autem ipſis, Phyſignathus dixit aſſurgens:

O ami-

O amici, non occidi ego Murē, neque vidi
Pereuntem. omnino ſuffocatus eſt, ludens iuxta lacum,
Natatus ranarum imitatus: peſſimi autem
Nūc me accuſāt inculpabilē: ſed age cōſiliū
Inquiramus, vt doloſos Mures deperdamus.
Etenī ego dico, vt mihi apparēt eſſe optima,
Corpora ornantes, armati ſtemus vniuerſi
Summas iuxta ripas, vbi præceps locus.
Quādo autē impetū faciētes in nos venerīt,
Arripientes galeas, quiſquis prope obuius venerit,
In lacū ipſos cum armis ſtatim deiiciamus.
Sic enī ſuffocātes in aquis expertes natādi,
Conſtituemus in promptu Murium occiſorum hic trophæum.
Sic certe loquutus, armis induit vniuerſos.
Foliis quidem maluarum tibias ſuas vndique cooperuerunt.
Thoraces autem habuerūt viridibus latis ä-(betis.
Folia autē cauliū in clypeos beneaptauerūt,
Lancea autem acutus iuncus vnicuique longus aptatus erat.
Et galeæ cochleis ſubtilibus capita vndiq; (cooperiebant.
Obſtruentes autem ſteterunt in ripis altis
Vi-

Vibrantes lanceas, animo autem plenus erat
vnuſquiſque.
Iupiter autē deos vocans in cęlū aſtriferum,
Et belli multitudinem oſtēdens, potentesque
pugnatores
Multos & magnos, & lāceas longas ferētes,
Qualis centaurorum exercitus procedit, & gigantum,
Suauiter ridēs rogabat q̃ Ranis auxiliatores
Vel muribus, immortalium? & Palladem alloquutus eſt.
O filia: Muribus numquid auxiliatura ibis?
Etenim tuū per tē plū ſemp exultāt vniuerſi,
Odore delectati, & cibarijs ex ſacrificijs.
Sic certe dixit Saturnius. hunc autem alloquuta eſt Pallas.
O pater nō certe vmquā ego murib⁹ vexatis
Venirem auxiliatrix: quoniam mala multa
mihi fecerunt, (oleum.
Coronas labefactantes, & lucernas propter
Hoc autem meas valde pupugit mentes
quod fecerunt.
Peplū meū corroſerunt, quod texui laborans
Ex trama ſubtili, & ſtamen ſubtile neui,
Foraminaque fecerunt: at ſutor mihi inſtitit,

Et exigit a me vſuras: huius gratia irata sũ.
Mutuata enim texui, nec poſſum reſtituere.
Sed neq; ſic Ranis auxiliari velim. (primum
Sunt enim neque ipſæ mẽtibus firmæ, ſed me
Ex bello redeũtẽ, quũ eſsẽ valde defatigata,
Somno indigẽtẽ nõ permiſerũt tumultuãtes,
Neque parum conniuere: ego autem inſomnis iacebam
Caput dolens, donec clamauit gallus.
Sed age ceſſemus, Dei, ijs auxiliari, (to.
Ne vtiq; aliquis veſtrũ vulneretur telo acu-
Sunt enim cominus pugnantes, etiamſi Deus contra veniret.
Omnes autẽ cælitus delectemur litẽ videtes.
Vt certe dixit, huic deinceps paruerunt Dei alij. (locum.
Omnes ſimul autẽ collecti venerũt in vnum
Venerunt vero præcones duo ſignum belli ferentes.
Et tunc culices magnas tubas habentes,
Vehementem tuba clangebant belli ſtrepitum, cælitus autem
Iupiter Saturnius intonuit, ſignũ belli mali.
Primus autem Hypſiboas Lichenorem vulnerauit lancea,

Stan-

Εστα ὅτ' ἐν προμάχοις, κατὰ γαστέρα εἰς μέσον ἧπαρ,
Κὰδ δ' ἔπεσεν πρηνής. ἁπαλὰς δ' ἐκόνισσεν ἐθείρας.
Τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισε Πηλείωνα,
Πῆξεν δ' ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ. τὸν δὲ πεσόντα
Εἷλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔπτη.
Σευτλαῖος δ' ἄρ' ἔπεφνε βαλὼν κέαρ Εμβασίχυτρον.
Αρτοφάγος δὲ Πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν.
Ηειπε δὲ πρηνής, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.
Λιμνόχαρις δ' ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον Πολύφωνον,
Τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδεῖ τρῶσεν ἐπιφθάς.
Αὐχένα πὰρ μέσον. τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψεν.
Λειχήνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, καθ' ἧπαρ. ὡς δ' ἐνόησε
Κραμβοφάγος, ὄχθῃσι βαθείαις ἔμπεσε φεύγων.

Αλ-

Stantem inter propugnatores, per ventrem in medium hepar.
Concidit autem pronus, ac puluere imbuit teneras comas.
Troglodytes autem poſt ipſum iaculatus eſt Peliona.
Infixit autem in pectore ſolidam lanceam. hunc autem cadentem (auolauit.
Cepit nigra mors, anima autem ex corpore
Seutlęus autem vtique occidit traiiciens cor Embaſichytrum.
Artophagus autem Polyphonum per ventrē percuſſit.
Cecidit autem ſupinus, anima autem membris euolauit.
Lymnocharis autem vt vidit pereuntem Polyphonum,
Troglodyten petra molari vulnerauit anticipans
Collum iuxta medium. huic autem caligo oculos operuit, (cida,
Lichenor autē ad ipſum collimabat lācea lu
Et percuſſit, neque aberrauit, per hepar, vt autem intellexit
Crābophagus, ripis pfundis incidit fugiēs,

Ἀλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγεν ἐν ὕδασιν, ἤλασε δ' αὐτὸν,
Κάπτισε δ' οὐκ ἀνένευσεν, ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη.
Πορφυρέῳ. αὐτὸς δὲ παρ' ἠϊόν' ἐξετανύσθη,
Χορδῇσι λιπαρῇσί τε πορνύμενος λαγόνεσσιν.
Λιμνήσιος δ' ὄχθαισι Τυρόγλυφον ἐξενάριξε.
Πτερνογλύφον δὲ ἰδὼν Καλαμίνθιος, εἰς φόβον ἦλθεν,
Ἥλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
Ὑδρόχαρις δέ τε πέφνε Πτερνοφάγον βασιλῆα,
Χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος· ἐγκέφαλος δὲ
Ἐκ ῥινῶν ἔσταζε, παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα.
Λειχοπίναξ δ' ἔκτεινεν ἀμύμονα Βορβοροκοίτην
Ἔγχει ἐπαΐξας, τὸν δὲ σκότος ὄσσ' ἐκάλυψε.
Πρασσοφάγος δ' ἐσιδὼν, ποδὸς εἵλκυσε Κνισοδιώκτην,
Ἐν λίμνῃ δ' ἀπέπνιξε κρατήσας χειρὶ τένοντα.
Ψιχάρπαξ δ' ἤμυν', ἑτάρων περιτεθνειώτων,
Καὶ βάλε Πηλούσιον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ.

Sed neque ſic ceſſauit in aquis, impulit autem ipſum.
Concidit autem non reſpirauit, tingebatur autem ſanguine lacus
Purpureo. ipſe autẽ iuxta litus extenſus eſt,
Venis pinguibuſque incitatus inteſtinis.
Limneſi' autẽ in ripis Tyroglyphũ ſpoliauit.
Pternoglyphum autem videns Calaminthius in timorem venit.
Saltauit autẽ in lacũ fugiens, clypeũ iaciẽs.
Hydrocharis autem occidit Pternophagum regem,
Saxo percutiens per guttur: cerebrum autẽ
Ex naribus ſtillabat, ac polluebatur ſanguine terra,
Lichopinax autem occidit irreprehenſibilem Borborocœten,
Lancea impetum faciens: huicque caligo oculos cooperuit.
Praſſophagus autem videns, pede traxit Cniſſodiocten,
Ac in lacu ſuffocauit tenens manu neruum.
Pſicharpax autem vltus eſt, ſociis mortuis,
Et percuſſit Peluſium per ventrem in medium hepar:

Πῖπτε δὲ οἱ προπάροιθεν, ψυχὴ δ' ἄϊδος δὲ βεβήκει.
Πηλοβάτης δ' ἐσιδὼν, πηλοῦ δράκα ῥίψεν ἐπ' αὐτὸν,
Καί τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
Θυμώθη δ' ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δέ γε χειρὶ παχείῃ
Κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον, ὄβριμον ἄχθος ἀρούρης,
Τῷ βάλε Πηλοβάτην ὑπὸ γούνατα. πᾶσα δ' ἐκλάσθη
Κνήμη δεξιτερή. πέσε δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
Κραυγασίδης δ' ἤμυνε. καὶ αὖθις βαῖνεν ἐπ' αὐτὸν,
Τύψε μέσον δ' αὐτὸν κατὰ γαστέρα. πᾶς δέ οἱ εἴσω
Οξύσχοινος δῦνε. χαμαὶ δ' ἔκχυτο ἅπαντα
Εγκατ', ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ.
Σιτοφάγος δ' ὡς εἶδεν ἐπ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο
Σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείρετο δ' αἰνῶς.
Ηλατο δ' ἐς τάφρον, ὅπως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.

Τρω-

Cecidit autem illi ante, anima autem ad infernum iuit.
Pelobates autem videns, luti manipulum iecit in ipſum,
Et frōtē inũxit, & excæcabatur propemodũ.
Iratus eſt autem certe ille capiens vtique manu forti
Iacentem in campo lapidem, ponderoſum pondus terræ,
Hoc percuſſit Pelobaten ſub genua: tota autem fracta eſt
Tibia dextra: cecidit autem ſupinus in pulueribus.
Craugaſides autem vltus eſt, iterumque adoriebatur ipſum,
Percuſſit medium autem ipſum per ventrem, totius autem intro
Acutus iuncus ingrediebatur: humi autem effundebantur vniuerſa
Inteſtina, extracta a lancea manu graui.
Sitophagus autem vt vidit in ripis fluminis,
Claudicans ex bello recedebat, vexebatur autem valde.
Saltauit autem in foſſam, vt aufugeret diram perniciem.

Τρωξάρτης δ' ἔβαλεν Φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον.
Ὦκα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἥλατο φεύγων.
Τρωξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Καὶ οἱ ἐπέδραμεν αὖθις, ἀποκτάμεναι μενεαίνων.
Πρασσαῖος δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,
Ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ σχοίνῳ,
Οὐδ' ἔρρηξε σάκος, σχέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκή.
Ἦν δέ τις ἐν Μύεσσι νέος παῖς ἔξοχος ἄλλων,
Ἀγχέμαχος φίλος υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεπιβούλου,
Ὄρχαμος αὐτὸν Ἄρη φαίνων, κρατερὸς Μεριδάρπαξ,
Ὃς μόνος ἐν Μύεσσιν ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
Στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος οἶος ἀπ' ἄλλων.
Στεῦτο δὲ πορθήσειν Βατράχων γένος αἰχμητάων.
Καὶ νύ κεν ἐξετέλεσσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,

Troxartes autem percuſſit Phyſignathum in pedem ſummum: (giens.
Celeriter autem vexatus in lacū ſaltauit fu-
Troxartes autem vt vidit adhuc ſemiuiuum qui ante ceciderat,
Et illi incurrit rurſus, occidere deſiderans.
Praſſæus autem vt vidit adhuc ſemiuiuum, qui ante ceciderat:
Venit per propugnatores, & iaculatus eſt acuto iunco,
Neque fregit ſcutum: hærebat autem ipſius lanceæ acies.
Erat autem quidam inter Mures iuuenis filius egregius inter alios
Cominus pugnans, charus filius irreprehenſibilis Artepibuli,
Princeps ipſum Martem oſtendens, robuſtus Meridarpax, (do,
Qui ſolus inter Mures dominabatur pugnan
Stetit autē iuxta lacum elatus ſolus ab aliis.
Iactabat autem depopulatum ire Ranarum genus iaculatricum (bur erat,
Et certe perfeciſſet, quoniam magnū ipſi ro
Niſi ſtatim intellexiſſet pater hominumque deorumque,

Καὶ τότ' ἀπολλυμένους Βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων.
Κινήσας δὲ κάρη. τοίην δ' ἐφθέγξατο φωνήν.
Ὢ Πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
Οὐ μικρόν μ' ἔπληξε Μεειδάρπαξ κατὰ λίμνην
Ἐνναίρειν Βατράχους βλεμεαίνων. ἀλλὰ τάχιστα
Παλλάδα πέμψωμεν πολεμίκλονον, ἠδὲ καὶ Ἄρην,
Οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης. Ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ·
Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίης, Κρονίδη, σθένος, οὔτε Ἄρηος
Ἰσχύσει Βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες, ἢ τὸ σὸν ὅπλον
Κινείσθω μέγα Τιτανοκτόνον ὀβριμοεργόν,
Ὧ Τιτᾶνας πέφνες ἀρίστους ἔξοχα πάντων,
Ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας, ἰδ' ἄγρια φῦλα Γιγάντων.
Ὣς ἄρ' ἔφη. Κρονίδης δ' ἔλαβε ψολόεντα κεραυνόν.
Πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.

Αὐ-

Et tunc pereuntes Ranas miſeratus fuiſſet
Saturnius.
Moués autē caput, talem loquutus eſt vocē:
O Dij, certe magnum opus oculis video.
Nō parū me ſtupefecit Meridarpax ad lacū,
Trucidare Ranas deſiderans: ſed celerrime
Palladem mittamus tumultuoſam, etiam &
Martem,
Qui ipſum arcebunt a pugna robuſtū quamuis exiſtentem.
Sic certe loquutus Saturnius, Mars autem
reſpondebat ſermone:
Neque certe Palladis, ò Iupiter, potentia, neque Martis
Poterit Ranas vendicare a dira pernicie.
Sed age omnes eamus auxiliatores, vel tuum
iaculum (potens opus,
Moueatur magnum, quod Titanas ſuſtulit,
Quo Titanas occidiſti egregios vltra omnes,
Enceladumque illigaſti, & agreſtia genera
gigantum.
Sic certe dixit: Saturnius autem iaculatus
eſt ardens fulmen.
Primum quidem intonuit, magnum autem
commouit Olympum.

Αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνὸν δειμαλέον Διὸς ὅπλον
Ἧκ' ἐπιδινήσας. ὁ δ' ἄρ' ἔπτατο χειρὸς ἄνακτος.
Πάντας μὲν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν Βατράχους τε Μύας τε.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέπληγε Μυῶν στρατὸς, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Ἵετο πορθήσειν Βατράχων γένος αἰχμητάων,
Εἰ μὴ ἀπ' Ὀλύμπου Βατράχους ἐλέησε Κρονίων,
Ὅς ῥα τότε Βατράχοισιν ἀρωγοὺς εὐθὺς ἔπεμψεν.
Ἦλθον δ' ἐξαίφνης νωτάκμονες, ἀγκυλοχῆλαι,
Λοξοβάται, στρεβλοὶ, ψαλιδόστομοι, ὀστρακόδερμοι,
Ὀστοφυεῖς, πλατυώνωτοι, ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις,
Βλαισοὶ, χειροτένοντες, ἀπὸ στέρνων ἐσορῶντες,
Ὀκτάποδες, δικάρηνοι, ἀχειρέες· οἱ δὲ καλοῦνται
Καρκῖνοι, οἵ ῥα Μυῶν οὐρὰς στομάτεσιν ἔκοπτον,
Ἠδὲ πόδας καὶ χεῖρας. ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχαι,
Οὓς καὶ ὑπέδεισαν δειλοὶ Μύες, οὐδ' ὑπέμειναν.
Ἐς δὲ φυγὴν ἐτράποντο. ἐδύετο δ' ἥλιος ἤδη,
Καὶ πολέμου τελετὴ μουνήμερος ἐξετελέσθη.

ΙΝ-

Sed poſtea fulmen,terribile Iouis telum,
Venit inuoluēs:illud autem certe euolauit à manu regis. (naſque Mureſque.
Omnes quidem vtique terruit iaculatus Ra-
Sed neque ſic ceſſauit Murium exercitus,ſed adhuc magis (iaculatricum,
Cupiebat depopulatum ire Ranarum genus
Niſi ab olympo Ranas miſeratus fuiſſet Saturnius,
Qui vtiq;tūc Ranis auxiliatores illico miſit.
Venerunt autem ex improuiſo habentes incudes in tergo vngulis curuati,
Obliqua ingredientes,tortuoſi,habentes cortices in ore oſtripelles, (meris,
Oſſei natura,lati humeros, rutilantes in hu-
Bleſſi.neruoſis manibus, & pectoribus intuentes, (illi autem vocantur
Octopedes, bicipites, manibus abundantes
Cancri, qui vtique murium caudas oribus incidebant,
Etiā pedes & manus,flectebātur autē lāceæ.
Quos & timuerunt miſeri Mures, neque ſuſtinuerunt. (tem ſol iam,
In fugam autem vertebantur.occidebat au-
Et belli finis vnius diei perfectus eſt.

IN-

INTERPRETATIO PRO-
priorum nominum, quæ in Βατραχομυο-μαχίᾳ *Ranis, & muribus attribuuntur.*

Λιμνόχαρις, palude gaudens.
Φυσίγναθος, inflans maxillas, ſiue buccas.
Ὑδρομέδουσα, regina aquarum.
Ψιχάρπαξ, micarum raptor.
Τρωξάρτης, vorans panem.
Λειχομύλη, lambens molas.
Πτερνοτρώκτης, pernas vorans.
Λειχοπίναξ, lambens quadras
Τυρόγλυφος, caſeorum excauator.
Ἐμβασίχυτρος in ollam irrepens.
Ὑψιβόας, alte clamans.
Λειχλύωρ, lambens caudam.
Τρωγλοδύτης, ingrediens foramina.
Πηλείων, à luto nomen deſumptum, cænoſus.
Σευτλαῖος, à beta vel porro, betaceus, vel porraceus.
Αρτοφάγος, paniuorus.
Πολύφωνος, multiuocus, garrulus.

Κραμ-

Κραμβοφάγος, vorans caules.
Λιμνήσιος, paluſtris ſiue lacuſtris.
Πτερνόγλυφος, pernarum excauator.
Καλαμίνθιος, ἀπὸ τῆς καλαμίνθης, nepita herba.
Ὑδρόχαεις aqua gaudens.
Πτερνοφάγος, pernàs vorans.
Βορβοροκοίτης, in cæno iacens.
Πρασοφάγος, edens porrum.
Κοισοδιώκτης, nidorum ſectator.
Πηλούσιος, à luto nomen habet: Lutoſus.
Πηλοβάτης, per lutum incedens.
Κραυγασίδης, caulium ſpeciem referens.
Σιτοφάγος, cibos abſumens.
Πρασαῖος caulis colori ſimilis.
Αρτεπίβουλος, pani inſidians.
Μειδάρπαξ, particularum raptor.

ΓΑΛΕΩΜΥΟΜΑΧΙΑ ΑΔΗΛΟΥ.

Ὑπόθεσις τῆς γαλεωμυομαχίας.

ΤΟῦ Μυῶν κυπτάζοντος ἐν ὀπῇ τινὶ ζοφώδει καὶ κατεσκιασμένῃ προσμένοντος, Κρεΐλλου κατωνομασμένου, καὶ τῆς Γαλῆς τῆς δὲ κἀκεῖσε δρομαίως περιβλεπούσης, καὶ τὸν τῇδε συνήθως δρόμον ἀνιχνευομένης, ὁ Κρεΐλλος μὴ φέρων ταύτης τὴν δίωξιν περισκόπησιν, περὶ τούτου ὁμαίμονι προσελθὼν, ὡς τὴν τοῦ Τυροκλόπου ἀξίαν αὐτῷ περιέφερε, καὶ τούτῳ συμβούλῳ χρησάμενος, ᾧ τινι τρόπῳ ταύτην καταπρα-πώσεται, πόλεμον ἄσπονδον κατ᾽ αὐτῆς δεδρακέναι μεμελετήκασι, καὶ πλεῖστον Μυῶν ἀθροισμὸν συνηθροικότες ἀμφότεροι, καὶ τούτοις νενουθετηκότες καὶ πάμπλειστα παροξύναντες, ἤδη ἤδει παρῆσαν πρὸς ὡς ἂν τὴν ἀντεξῄεσαν, καὶ δὴ προσκεκρουκότες ἑκάτεροι, τοῦ τοῦ Κρεΐλλου ἤδη ἡ Γαλῆ κρατήσασα, καὶ τοῖς ὄνυξι ταύτης ἀγρίως σπαράξασα, παραυτίκα τὸν νεανίαν εἰσβέβρωκεν. ἄγγελος δὲ τῶν Μυῶν καθεωρακὼς τὸ γινόμενον, ἀδεῶς πρὸς τὴν δάμαρτα τοῦ Κρεΐλλου ὑπέστρεψε, μηνύσων αὐτῇ τὸν τοῦ προσφιλεστάτου παιδὸς χαλεπώτατον θάνατον. τούτων τοίνυν ἐπιπολὺ μαχομένων ξύλον κατελθὸν σεσημμένον ἐξ ὑπερτάτης στέγης, τὰ νεῦρα τῆς Γαλῆς κατέθλασε, καὶ νικηταὶ τῆς μάχης οἱ Μύες ὤφθησαν. Τὰ

FELIVM MVRIVMQVE

pugna incerto auctore.

Argumentum Galeomyomachiæ.

QVum Muribus dominaretur, in cauerna quadam caliginoſa & tenebricoſa aſſiduus exiſtés, Creillus denominatus, & fele huc illuc curſim circumſpiciente, & illius de more curſum inueſtigante: Creillus non ſuſtinens huius pertinacem obſeruationem, ſuum cognatum conueniens, qui Tyroclopi dignitatem ipſi deferebat, & hoc a conſilijs vſus eſt, quomodo hanc deuinceret. Bellum atrox aduerſus ipſam apparare ſtatuerunt, & maximam Muriũ expeditionem vtique contrahentes, atque hoc admonentes & ſedulo exaſperãtes, omnes ætates ſtatim contra egreſſi ſunt, & iam congredientes vtrique, Creilli filium vbi Felis ſuperaſſet, & vnguibus ſuis immaniter laniaſſet, protinus adoleſcentem deuorauit. Legatus autem muriũ id facinoris contemplatus, illicò ſe ad vxorem Creilli conuertit, nunciaturus ipſi chariſſimi filioli ſæuiſſimum interitũ. His igitur diu cõflictantibus, lignum decidit putrefactum è ſuperiore tabulato, & neruos Felis perfregit, & Mures hac pugna victores conſpicati ſunt.

FA-

Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα.

Κρεῖλλος. Κῆρυξ.
Τυροχλόπος. Ὁμώνετος Κρείλλου.
Χορὸς θεραπαινίδων. Ημι. Ἄγγελοι δύο.

Προλογίζει δ᾽ ὁ Κρεῖλλος.

Τί τὸν τοσοῦτον, ἀνδρικώτατοι, χρόνον
Μένοντες εἴσω τῶν ὀπῶν ἀενάως
Δείμῳ συνέσμεν, καὶ φρίκῃ, καὶ δειλίᾳ,
Καὶ δυσμόρως διέμεν οἰκεῖον βίον,
Μηδὲ προκύψαι τῆς ὀπῆς ἠρημένοι;
Ἀλλ᾽ οἰκτρότατοι καὶ φόβου πεπλησμένοι,
Βίον σκοτεινὸν ἀθλίως μυωξίαις
Ζῶμεν, καθάπερ οἱ πεφυλακισμένοι,
Καὶ νύκτα τὸν σύμπαντα τοῦ χρόνου δρόμον
Μακρὰν δοκοῦμεν καὶ σκιὰν τοῦ θανάτου,
Ὡς οἱ ζοφώδεις Κιμμέριοι, τοῦ λόγου
Οἱ ποντικῶν ἔχοντες ἀμβλυωπίαν,
Ζόφωσιν ἑξάμηνον ἕλκον τοῦ βίου;
Τυ. Κἂν μὴ θέλωμεν, ἐσμὲν ἐν μυωξίαις.
Εἰ γὰρ προελθεῖν, ὡς λέγεις, θαρσαλέως
Τολμήσομεν βαίνοντες ἀσχέτῳ δρόμῳ,
Τάχ᾽ ἂν ἐμπέσοιμεν αἰπεῖ κινδύνῳ,

FABVLAE HVIVS PERSONAE.

Creillus, Imperator. *Praco.*
Tyroclopus a conſilijs. *Concubina Creilli.*
Chorus ancillarum. *Hemi.* *Legati duo.*

Præfatur autem ipſe CREILLVS.

QVid tantum, ò fortiſſimi, tempus
Manẽtes intra cauernas perpetuo
Cum pauore conuerſamus, & hor-
rore, & miſeria,
Et infeliciter tranſigimus noſtram vitam,
Ne antro quidem proſpicere audentes?
Sed miſerrimi, & metu pleni
Vitam vmbratilem miſere in noſtris antris
Agimus, tamquam cuſtodia ſepti,
Et noctem vniuerſam temporis curriculum
Longum metimur, & vmbram lethi,
Perinde atque caliginoſi Cimerii, ſermone
Qui Ponticorum affecti viſus hebetudine,
Tenebras ſemeſtres vitæ ducebant.

TYROCLOP. Etiamſi nolimus, ſumus in no-
ſtris cauernis.
Si enim procedere, vt inquis, confidenter
Audeamus, gradientes indetento curſu,
Ocyus incidemus in graue periculum,

Καὶ προὐμμάτων ἴδοιμεν οἰκεῖον μόρον,
Καὶ τὸν σκοτεινὸν Ἀϊδωνέως τόπον,
Λάβοιμεν ἀντίποινον ἀκρεμποσύνης.
Κρ. Πῶς γοῦν παρευπείσωμεν, ὡς φὴς, κινδύνῳ,
Καὶ τὸν βίον βλέπωμεν ἀθλίῳ μόρῳ;
Τυ. Ληφθέντες εἴσω τῶν φρικωδῶν χειλέων,
Τῆς ἀρπαγῆς Κρεῖλλε τοῦ δολοπλόκου.
Κρ. Τίς ἐστιν αὕτη; μὴ φθονήσῃς τοῦ λέγειν·
Οὐ γὰρ παρεχείρως τῷ σκοπῷ περιστρέφω.
Τυ. Ἣν Γαλῆν ὠνόμασεν ἀνθρώπων γένος.
Αὕτη γὰρ ἀεὶ χηρείαν μῶν περιβέλπει,
Καὶ Μῦς ἐρευνᾷ, καὶ καθώσπερ οἱ Κύνες
Ἴχνη λαθοῦσι τοὺς Λαγωοὺς ποικίλως,
Τὸν αὐτὸν αὕτη σκανδαλοπλόκως τρόπον
Ἡμᾶς διΐχνει λυγγικὸν βλέπουσά τι.
Κρ. Οἶδ' ἥνπερ ἡρμήνευσας ἀκριβεστάτως·
Καὶ γὰρ πρὸ καιροῦ τὴν ἐμὴν θυγατέρα,
Λυχνογλύφην δέ φημι, τὴν πεφιλημένην
Οἰκτρῶς κατημάλλαξε, φεῦ μοι προὐμμάτων.
Τυ. Κἀμοῦ τὸ τέκνον τὴν φίλην Χορδοκόπον,
Καὶ τὸν ποθεινὸν Σιτοδάρπην καὶ φίλον,
Εἰς ἐκδίκησιν τῆς ἀδελφῆς ἐλθόντα:
Κρ. Τί γοῦν κατωκνήσαμεν ὡς θηλυδρίας,

Καὶ

Et ante oculos habebimus domeſticũ fatum,
Et tenebroſas Plutonis ſedes,
Feremus dignam pœnam incontinentiæ.
CRE. Quomodo incidemus, vt ais, in periculum,
Et vitam experiemur miſero fato?
TYR. Apprehenſi intra horrida labra
Raptoris Creille doloſi,
CRE. Quænam hæc eſt? ne graueris dicere.
Haud etenim expedite ſcopum attingo.
TYR. Quam Felẽ nominat hominum genus:
Ea namque ſemper latibula circumſpicit,
Et Mures ſcrutatur: & perinde atque Canes
Inueſtigant Lepores multifariam,
Simili hæc modo ſcandaloſe
Nos indagat horride quodammodo intuens.
CRE. Noui quam memoraſti exactiſſime:
Etenim olim meam filiam,
Lychnoglyphen, inquam, chariſſimam,
Miſere confecit, heu mihi, ante oculos.
TYR. Et meam filiam charã Chordocopum,
Et amabilem Sitodarpen atque dilectum,
In vltionem ſororis venientem.
CRE. Quid igitur ceſſamus tamquam effeminati?

Et prodidimus necem chariſſimorum?

TYR. Et quid operæ pretium fuit facere?

CRE. De vltione diſpicere Pamphagi,

Et extinctorum vlciſci interitum.

TYR. Quo pacto, memora clare.

CRE. Impetum in ipſum intrepide facientes.

TYR. Timui, & horrui, ne mactati

Nos videamur, & deuorati,

Et gaudium Felis, proh dolor, fiamus nouū.

CRE. Et hoc dedi propter mortuos.

Noſti etenim pictores celebres,

Propter cognatos & familiares,

Liberos, fratres, præclaros maiores

Mortuos immenſam aſſequutos gloriam.

TYR. Noui plane, ſed graue eſt,

Linquere clarum ſtadium diei,

Et tenebroſo obtegi ſepulchro.

CRE. Neſcis an maximam de medio tollamus potentiam,

Et acerbiſſimæ hanc dabimus neci.

TYR. Quonam modo cognate? declara mihi.

CRE. Cum ea pugnam cominus ineuntes.

TYR. Satius mihi videtur congredi clanculum.

CRE. Quæ commoditas clam inuadendi?

Τυ. Εἰ γὰρ προγνώσῃ τοῖς δόλοις προσανέχειν,
Ὡς εἰς μάχην μὲν αἱρετὸν συνεστάναι,
Καὶ συμμάχων ὅμιλον εἰς αὐτὴν λάβῃ,
Καὶ συμβαλοῦσα, τηνικαῦτα τὸ ξίφος
Ἀρεῖ, διαρπάσουσα τὴν ἡμῶν ἴλην.
Κρ. Χ᾽ ἡμεῖς κατ᾽ ἶσον συμμάχων ὁμηγύρεις,
Λάβωμεν εἰς ἄρηξιν ὡς ἐπισταμένοι.
Τυ. Οὐκ οἶδα πῶς πρὶν ἀμυνίσωντες τὸν μόθον
Πρὸς τὸ στράτευμα τῶν Γαλῶν καὶ Βατράχων,
Καὶ συμμάχων ἔχωμεν κράτιστον νέφος;
Κρ. Ἴσημι πῶς κάκιστον εἴδομεν μόρον,
Παίδων, ὁμαίμων, γνωρίμων, εὐπατέρων,
Μικροῦ δ᾽ ἀπολώλαμεν ἡμεῖς τοῦ τότε.
Τυ. Δέδοικα κἀγὼ μὴ θάνωμεν τῷ βόθρῳ.
Κρ. Οὐ νὴ θεῶν πλήρωμα τῶν ἐνυπνίων
Ἀελπὶς εἰμι, καὶ γὰρ ἐξ ὀνειράτων.
Τυ. Τί γοῦν ὄνειρον ἐμφανῶς ἑώρακας;
Κρ. Ὁ Ζεὺς γὰρ ὤφθη κατ᾽ ὄναρ κυνωσσοντί μοι,
Καὶ θάρσος ἐντέθεικε τῇ μῇ καρδίᾳ.
Καὶ χαῖρε, λήψῃ προσπεφώνηκε κράτος.
Τυ. Τίνι προσωμοίωτο καὶ τοῦτο φράσον.
Κρ. Τῷ Τυρολέχῳ, τῷ φρονίμῳ πρεσβύτῃ.
Τυ. Πῶς δ᾽ οὐκ ἐς ἄλλων ὤφθη σοι τῶν χρόνων;

Κρ. Ε.

TYR. Nam ſi præſciet dolis intendere,
Tamquam in pugnam potiorem conſpirare,
Et commilitonum turmam accerſet,
Et congrediens extemplo coronam
Auferet, domans noſtrum exercitum.
CRE. Et nos veluti pugnátes ſimul cógregati
Quæramus ſuppetias quéadmodum mos eſt.
TYR. Neſcis quo pacto prius fecimus impetum
In exercitum Felium, & Ranarum,
Et auxiliatorũ habuerim⁹ potétiſſimã nubé?
CRE. Noui qũo peſſimũ cóſpexerimus fatum
Liberorum, fratrum, familiarium, maiorum.
Parũ abfuit quin perierimus nos eo tépore.
TYR. Metuo ètiã num ne pereamus fundit⁹.
CRE. Non, per deorum ſupplementum, qui inſomniis præſunt,
Expes ſum etenim ex inſomniis.
TYR. Quid igitur, ſomnium euidéter vidiſti?
CRE. Iupiter certe viſus eſt dormienti mihi,
Et robur indidit meo cordi,
Et aue, accipies, inquit, robur.
TYR. Cui aſſimulatus fuit? cedo etiam illud.
CRE. Tyrolicho prudenti ſeni.
TYR. Qui non alio etiã tibi viſus eſt tépore?

CRE. Propter minas meas viſus eſt timibundus.

TYR. Quid igitur minatus es ipſi qui Polum
Habitat, & qui imperat Diis immortalibus,
Catenam ampliſſimam ſuſpendere Polo,
Et omnes trahere manu potentiſſima?

CR. Et ſuperiori anno minatus ſum hoc millies.
Etenim vere enarrans meam vitam,
Quomodo retentus in angulo miſere
Penitus obſcurus ſum & caligine ſuffuſus,
Terrorē horrēdū metui, certe etiā nūc tremo,
Animal deſpectum, plenum moleſtia,
Iurabam, eiulabam, indignabar valde,
Scindebam, lacerabam haſce genas,
Et Deum ſublimem cōtumelia affeci Iouem,
Et addidi ad gemitus cum indignatione
Graues minas omnino horrendas.

TYR. Quid ergo minatus es? dic etiam iſtud.

CR. Quod ſi non faceret me victorē magnū,
Et fortiſſimū in pugna athletā, dignū corona
Mox ingrediens in adytum hoſtiarum,
Totum efficerem pro nutrimento ventris.

TYR. Et ego accedam cū coniuge & liberis.
Ceterum, vt videtur, fabulam narras.

CRE.

Κρ. Ναὶ δῆτα καὶ σύμπαντας ἀρτίως Μύας
Κεκληκέναι προὔμελλον εἰς ἐκκλησίαν·
Τυ. Οὐ νῦν, ἐπεὶ δ᾽ ἀδοῖτο τῷ φοιτημίῳ·
Ἀπαλλαγῆναι τοῦ σκοτοκρύπτου βίου,
Ἐλευθερωθῆναί τε Γαλῶν τοῦ φόβου.
Τοὺς Μῦς ἅπαντας ἀρτίως συγκλητέον,
Καὶ πρῶτον εἰς κάταρξιν ἰτέον λόγων.
Ἐπιτρεπόντων προσφέρειν δι᾽ ἀτολμίαν.
Ἡ καὶ στρατηγοὺς στρατηγίαν εἰργακότες,
Καὶ ταξιάρχας, καὶ λοχαγοὺς, ὡς θέμις,
Λογχηφόρους τε καὶ κραταιοὺς ὁπλίτας,
Ἀντεξίωμεν εἰς μόθον τεταγμένοι.
Κρ. Καλῶς προσέφης καὶ σοφῶς καὶ κοσμίως,
Καὶ γὰρ τὸ γῆρας νουθετεῖ, καὶ σωφρόνως.
Κῆρυξ ἴτω δὲ καὶ καλείτω τοὺς Μύας.
Κή. Ἰδοὺ πάρεισι Μύαρχοι συνηγμένοι,
Καὶ σῷ παρεστήκασι βουλευτηρίῳ.
Κρ. Ἐγὼ μὲν, ὦ σύνταγμα γενναίων φίλων
Εὔεικτον, δι᾽ ὅμιλον ἐκ πολλοῦ χρόνου
Πολλὴν καταγνοὺς τῶν πάλαι πεφυκότων
Τὴν ἀσθένειαν καὶ κακίστην δουλείαν,
Ἀνθ᾽ ὧνπερ εἴσω φωλεῶν μυχαιτάτων,
Μένοντες οὐκ ἄτολμον εἶχον καρδίαν,

Ἀλλ᾽

CRE. Næ certè,etiam oẽs paulo ante Mures
Vocare prius volui in concilium.
TY. Non inpræſentiarum, quoniam oportet profectione
Diſcedere ab vmbratili vita,
Et liberari Felium terrore.
Mures omnes prius inuocandi,
Atq; in primis ad auſpicia eũdũ eſt,ſermonũ
Hortantium adferre audaciam.
Si etiam duces ducum effecerint,
Et primipilos & ductores manipulares, vt fas eſt,
Satellitesque,& fortes milites,
Contra progrediamur in prælium inſtructi.
CR. Rectè prædicaſti,& prudẽter, & ornate:
Etenim ſenectus admonet,& moderate.
Præco eat & conuocet Mures.
PRAE. En adsũt principes Muriũ cõgregati,
Et tuæ adſtant concioni.
CRE. Ego quidem,ò acies generoſa,chara,
Expedita,frequens a longo tempore
Multam expertus maiorum
Imbecillitatem, & peſſimam ſeruitutem,
Eo quod ſane intra receſſus
Abſtruſi non timido præditi corde,

Sed

Ἀλλ᾽ ὡς κλινήρεις, καὶ μάχη παρειμένοι
Ἔπτηξαν ἐλθεῖν εἰς μάχην ἐναντίων,
Ἢ δὴ στρατεύειν ἰσορρόπως θαρραλέως,
Οὐ γὰρ προσῆκον μοὶ δέδοκτο καὶ φίλον
Σθένος φέροντι, καὶ κρατοῦντι μυείων.
Πομπὰς τελοῦντι, καὶ κρότοις ᾐνημένῳ
Τρέμειν προσελθεῖν τῆς ἐμῆς μυαρχίας.
Ὑμεῖς δ᾽ ἑτοίμως τὸν λόγον δεδεγμένοι,
Ὡς δ᾽ ἡμῶν πέλοντες ἐκ φυτοσπόρων,
Καὶ πανσθενῶς ἔχοντες αὐτῶν τὸν πόνον,
Μὴ νωχελεῖς γίνεσθε πρὸς τὰ πρακτέα,
Μήδ᾽ ὀκνήσητε μηδαμῶς ὦ γεννάδαι,
Ἀλλ᾽ ὡς τάχιστ᾽ ἅπαντες ὦ θεῖοι Μύες
Ἴτε προθύμως εἰς νέαν στρατηγίαν,
Ζῆλον λαβόντες τῆς ἐμῆς ἐξουσίας.
Ἐγὼ γὰρ οὐκ ὤκνησα πώποτ᾽ εἰς μόθον,
Ἀλλ᾽ ὡς ἀληθῆ ἐκ νέας ἡλικίας,
Ἐς τὸ στρατηγεῖν ἀνδρικῶς ἐτραπόμην.
Πάσαις δὲ πάντη προσβολαῖς ἐπεκράτουν.
Γένους γὰρ φυεὶς δ᾽ ἡμῶν ἐξ ὀσφύος,
Ὡς ἴστε πάντες τὰ πάλαι θρυλλούμενα,
Ἐπὶ δυνάμει καὶ φρενῶν γερουσίᾳ,
Ἐμοὺς γονεῖς ἔχοντας ἄπληστον κλέος,

Τοὺς

Sed tamquam ægroti & membris ſoluti,
Timuerunt progredi in pugnam hoſtium,
Iam dimicandum narro confidenter.
Haud enim mihi decorum videtur & gratum
Robore prædito & imperanti infinitis,
Pompas celebranti,& applauſibus celebrato
Timere progredi mea cauerna.
Vos autem prompte orationem ſuſcipientes,
Vt qui ex generoſis procreati maioribus,
Et fortiter habentes eorundem induſtriam,
Ne ignaui ſitis ad obeunda negotia,
Neque cunctamini vmquam generoſi:
Et quamprimum omnes,o maximi Mures,
Procedite alacriter in nouam militiam,
Exemplum accipientes a mea præſtantia.
Ego quippe cũctatus ſum numquã in prælio,
Sed re vera à prima pueritia,
In pugnam ſtrenue ferebar:
Omnes omnino hoſtium oppugnationes vincebam.
Generis eñ natus generoſi ex lumbis ſum,
Vt ſcitis omnes olim celebrata,
Propter virtutem & mentis præſtantiam,
Meos parentes aſſequutos maximã gloriam.

Char-

Τοὺς γὰρ Χαρτοδάπτας ὀνομασμένους λέγω.
Οὐκ ἠθέλησα ζῆν τοῦτον ἄπονον βίον,
Ἀλλ' εἰς μάθησιν τῶν στρατηγικωτάτων,
Ἀπεῖδον εὐθὺς ἐκ νέου μειρακίου,
Ἤσκησα κοντὸν καὶ σπάθην σὺν ἀσπίδι,
Βαίνειν ἐφ' ἵππους, καὶ στρέφεσθαι ποικίλως,
Βάλλειν τὸν ἐχθρὸν εὐστόχως καὶ καιρίως·
Τείνειν τὸ τόξον, καὶ τὸν ἰὸν ἱέναι,
Καὶ πᾶσαν ἁπλῶς τὴν στρατηγίαν τέχνην
Μετῆλθον ὡς ἅπαντες οἱ στρατηλάται,
Μόθων δὲ πολλῶν ἐγκρατὴς δεδειγμένος,
Καὶ πλεῖστα σκῦλα τῆς ἐμῆς ἀνδρείας
Ἔθνη δεδειχὼς, ἦλθον εἰς Μυαρχίαν,
Πάντων ἄριστος καὶ μέγας κεκριμένος.
Καὶ νῦν δὲ παγκάκιστον ἔγνων τυγχάνειν
Τὸν αὐθάμιλλον τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ῥέας,
Ζῶον τρέμειν τι μικρὸν ἠθλιωμένον.
Τοίνυν κελεύω τοὺς ἐμοὶ πεφιλημένους,
Ἅπαντας εἰς σύνταξιν ἐλθεῖν τῆς μάχης,
Στερρῶς, κραταιῶς, εὐσθενῶς, εὐκαρδίως,
Σοφῶς, ἐναργῶς, εὐφυῶς ὡπλισμένους,
Τανῦν δὲ λοιπὸν, ἴτε πρὸς τὰς οἰκίας·
Τὴν αὔλειον δ' ἔωθεν ὦ στρατηλάται,

Πά-

Chartodaptas enim cognominatos dico.
Nolui ego viuere ocioſam vitam,
Sed ad diſciplinam fortiſſimorum militum
Reſpexi ſtatim a tenero puero.
Exercui contum & gladium cum clypeo:
Conſcendere equos (didici).& vertere omniſariam:
Ferire hoſtem caute & oportune:
Tendere arcum,& telum iaculari,
Et omnem omnino militarem artem
Aggreſſus ſum vt omnes duces,
Bellorum plurimorum potens declaratus.
Et multos ſeruos mea induſtria
Gentes declarans veni ad principatū Muriū,
Omnium optimus & magnus iudicatus.
Et nunc vero omnium peſſimū aduerti eſſe
Aemulum Iouis ac Rheæ
Animal tremere quodammodo parum afflictum.
Igitur iubeo mihi chariſſimos
Omnes in expeditionem venire pugnæ
Valide,potenter,fortiter,animoſe,
Sapienter,ſplendide,rite armatos.
Nunc vero igitur redite ad ædes:
Craſtino die mane o duces

Om-

Πάντα κινῆσαι βούλομαι θαῤῥαλέως.
Δοκεῖ γὰρ οὕτω συμφέρειν πρὸς τὸ πέρας.
Τυ. Ἐπείπερ ἤδη πάντες εἰς τὰς οἰκίας
Ἀπῆλθον, ὥρα τῆς καθεύδησαι κλίνῃ,
Ἄπειμι κἀγὼ πρὸς κλίνην τὴν ἰδίαν.
Κρ. Εἴρηκας ὀρθῶς, τοιγαροῦν πρακτέον.
Χορὸς θεράπ. Ὦ ποῖον ἄλγος νῦν κρατεῖ με καὶ θλίβει.
Ὦ Ζεῦ τί τοῦτο τῆς παρούσης ἡμέρας,
Δεινὸς λογισμὸς ἔχει μου τὸν δεσπότην,
Γαλῆ προσάψαι μῶλον οὐ λαθριδίως.
Δοκῶ γὰρ αὐτὸν σὺν πάσῃ στρατηγίᾳ
Θανεῖν, λιπόντα τὸν φαεσφόρον λύχνον.
Ἄπολλον, ἀγνόμαντι, Φοῖβε, Λοξία,
Τί τοῦτο τοῦτο; φεῦ παπαῖ, φεῦ μοι πάλιν.
Ἰατταταιὰξ, ὦ πόνων ἰαλέμων.
Αἶ, αἶ, ἰού, ὦ κακῶν πονημάτων.
Ημ. Ἴσως κρατήσει τὴν μάχην καταχράτος
Ἀπέστ' ἄπιστα, καινὰ καινά μοι λέγεις.
Τὸ τοῦ Διὸς θέλημα νῦν ὑπαρξάτω.
Τυ. Ὁρῶ θέουσαν ἀπὸ ὑέλων ἡμέραν.
Κρ. Καὶ μὴν κἀγὼ δέδορκα τὴν λαμπηδόνα.
Τυ. Καὶ τοιγαροῦν λίποιμεν ὕπνον καὶ κλίνην,

Omnia conari volo confidenter,
Videtur enim ſic expedire ad finem.
TYR. Poſtquam ſane iam omnes ad ædes
Abierunt, hora dormiendi lecto,
Abeo & ego ad lectum meum.
CRE. Dixti recte, proinde tentandum eſt.
CHORVS FAMVL. O qualis dolor nunc tenet me & affligit!
O Iupiter, quid hoc præſentis diei?
Graue conſilium occupauit regem,
Cum Fele manum conſerere Marte aperto;
Video enim ipſum cum omni exercitu
Occumbere linquētem luciferum lychnum.
O Apollo, ſancte vates, Phœbe, Loxia!
Quid hoc hoc, hei, papæ, heu mihi denuo!
Heu, heu, o miſerias, o lamentationes!
Ah, ah, heu, heu, o graues afflictiones!
HEMI. Forte vincet pugnam pro viribus.
Incredibilia, incredibilia, noua noua mihi memoras.
Iouis voluntas nunc fiat.
TYR. Video currentem è vitris diem.
CRE. Et ſane etiam ego vidi fulgorem.
TYR. Et ideo relinquamus ſomnum & lectum,

Οἷς δὲ καὶ βοῦς τοῖς θεοῖς τεθυκότες,
Πρὸς τὸν μαχητμὸν ἐξίκωμεν ἀτρόμως.
Δεῖ γὰρ πρὸ πάντων ἱλεοῦν τοὺς ἐν πόλῳ.
Κρ. Ἰδοὺ θύσαντες ἐκκαλοῦμεν τὸν Δία,
Καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, καὶ τὸν Ἑρμῆν, καὶ Πᾶνα,
Καὶ τὸν Ποσειδῶ, καὶ τὸν ἁγνὸν Λοξίαν,
Ἥραν σὺν αὐτοῖς, Ἄρτεμίν τ' ὀρειβάτιν,
Πότνιαν Λητὼ, σὺν Ἅδῃ Περσεφόνην,
Καὶ πάντας ἄλλους, καὶ προῦμεν τὸν πόδα.
Χορὸς θερ. Ὦ πάντες, ὦ σύμπαντες, ὦ Θεοὶ μόνοι,
Ὅσοι τ' ἄνωθεν καὶ κάτω κληρουχίαν
Ἔχοντες, ἐστὲ τῶν καλῶν χορηγέται.
Πρόσκτε ναὶ πρόσητε καρτερωτάτους
Τὴν δεσποτῶν μου τὴν νέαν στρατηγίαν,
Καὶ τῶν πελόντων πρὸς τὸ παμφάγον γένος.
Ὁμώνετης. Νῦν εἴθε νικήσειαν, ὦ Ζεῦ, τῷ μόθῳ
Ἐμοὶ στρατηγοὶ καὶ σύνευνος καὶ τέκνον.
Χο. Καλὸν τὸ νικᾷν, ἀλλὰ δειλία μ' ἔχει.
Ομ. Κἀγὼ δέδοικα, καὶ τρέμω καταρρήτως.
Χο. Δεινὸν γάρ ἐστι δυσμενῶν ἀνδρεία.
Ομ. Ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, χρηστὸν ἐργάσαι μόθον.
Χο. Ἀεὶ τὸ θεῖον τῶν καλῶν ἄπαν νέμει.
Ομ. Εἰ μὲν κρατήσει τῶν Μυῶν αἱ πληθύες

Ἐξι-

Oueſque & boues Diis mactantes,
Ad bellum egrediamur intrepide.
Oportet enim ante omnia placare cæleſtes.
CRE. Ecce quum ſacrificauerimus, vocemus Iouem,
Et Mineruam, Mercurium, & Pana,
Neptunum item, & ſanctum Loxiam,
Iunonem cum ipſis, Dianamq; monticolam,
Plutonem, Latonam, cum Dite Proſerpinam,
Et omnes alios, & promoueamus pedem.
CHOR. O cuncti, o omnes, O Dii ſoli!
Quicumque ſupra infraque imperium
Tenetis bonorum auctores,
Adſitis, ſane adſitis fortiſſime
Dominorum meorum nouo bello,
Et molientium aduerſus vorax genus.
VXOR. CREIL. Vtinam nunc vincerent, ô Iupiter prælio
Mei Duces cum maritus, tum filius.
CHO. Pulchrum vincere, ſed timor me habet.
VX. Et ego timeo, tremoque fortiter.
CHOR. Peruicax quippe eſt hoſtium robur.
VX. O Iupiter rex commodũ efficito bellum:
CH. Sẽper numen bonorũ quoduis diſtribuit.
VX. Si quidem robore Murium exercitus

Εἰ ἰσχύσουσι τῆς ἐναντιουμένης,
Εὖ ἂν τὸ λοιπὸν ἀνύσοιμεν τοῦ βίου,
Καὶ τὸν φόβον ῥίψαιμεν ὡς πορρωτάτω.
Χο. Ναὶ δὴ γένοιτο τοῦτο σὺν Θεῷ λέγω.
Ομ. Εἰ δ' ἥττονες γένοιντο τῆς ἐναντίας,
Καὶ πρὸς φυγὴν βλέψωσιν ὡς τετραμμένοι,
Ἅπαντα φροῦδα προσγενήσεται τάχα.
Χο. Ὡς εἴθε μὴ γένοιτο, μήδ' ἔσοιτό μοι.
Ομ. Καὶ πᾶς γένηται δοῦλος αἰχμαλωσία.
Χο. Οὐκ, ἀλλὰ δεινὸν βρῶμα τῆς ἐναντίας.
Ομ. Κἀγὼ δὲ δούλη πᾶσι σὺν τοῖς φιλτάτοις,
Ἡ πρὶν κυρία, προσφανήσομαι τάχα.
Χο. Ἥκιστα δούλη σὺ γενήσῃ σὺν τέκνοις,
Ἀλλ' ὡς ἀληθῶς βρῶμα τῆς ἀδδηφάγου.
Ομ. Τί γοῦν προλείπω τὸ γλυκύτατον φάος,
Καὶ συγκαλυφθῶ τῇ κόνει ἐν τῷ τάφῳ;
Χο. Σίγα, σίγα δέσποινα, δεινόν τι βλέπω,
Καὶ μῦν ὁρῶ θέοντα τὶν' ἐσπασμένον.
Καὶ πυκνὸν ἀσθμαίνοντα, καὶ πεπληγμένον.
Αγγ. Κυρία, ποῦ πάρεστι, τίς δηλωσάτω;
Χο. Ἔξεστί σοι θέλοντι ταύτην εἰσβλέπειν.
Αγγ. Τάλαινα, παντάλαινα, καὶ τρισαθλία,
Πέπτωκε τρωθεὶς ὁ Ψιχάρπαξ ἐν μάχῃ.

Antecelluerit aduerſanti,
Bene reliquum tranſigemus vitæ.
Et timorem abiiciemus quam longiſſime.
CHOR.Prorſus fiet hoc cum Deo inquam.
VX.Si inferiores fuerint hoſte,
Et in fugam reſpiciant tamquam auerſi.
Omnia irrita erunt illico.
CHOR.O vtinam non fiat, neque futurum ſit mihi.
VX.Et omnes fiant ſerui captiui.
CHOR.Non,ſed dira eſca hoſtium.
VX.Et ego ſerua cum liberis chariſſimis,
Quæ prius hera,apparebo illico.
CHOR.Minime ſerua tu fies cum liberis.
Sed re vera cibus voraciſſimi.
VX. Quid igitur deſeram dulciſſimam lucem?
Et contegar pulueribus in tumulo?
CHO.Tace,tace domina, graue quid conſpi-(cor,
Et ſane video currentem quendam laceratũ,
Et crebro anhelantem & percuſſum.
NVNC.Domina vbi eſt?aliqua indicet.
CHOR.Licet tibi videnti hanc inſpicere.
NVNC:Miſera,tota miſera,& ter infelix,
Cecidit vulneratus *Pſicharpax* in pugna.

Ομ. Ὦ τοῦ ποθεινοῦ καὶ πεφιλημένου τέκνου,
Πέπτωκεν ἡμὶν τοῦ γήρως βακτηρία.
Ὦ τῶν πόνων, ὢ τῶν πόνων ἰαλέμων.
Παῖ, παῖ, τὰ πάντα δεινὰ τῶν ἀγγελμάτων,
Ἰοὺ θανοῦμαι, τίς γένωμαι, ποῦ φύγω;
Πᾶ βῶ, παρεῖμαι τῶν μελῶν ἀῤῥωστίας.
Ὦ παῖ, παπαὶ, παῖ φιλτάτη θεωρία.
Χο. Τέτλαθί μοι, τέτλαθι, παῦσαι τῶν γόων.
Ομ. Ὦ Ζεῦ ταναὼ διφρήλατι τανοτρέπον.
Χο. Αἶ αἶ τάλαινα μῆτερ ἠθλιωμένη.
Ἐπίσχες ἤδη τοὺς ἀπερείτους γόους.
Ομ. Ὦ φιλτάτη πρόσοψις, ὦ παῖ μοι φίλε.
Χο. Φέρειν πρέπον σοι τὴν ἄπειρον ἀνίαν,
Μαθεῖν δὲ λοιπὸν τἀπίλοιπα τοῦ μύθου.
Ομ. Ἀλλ' οὐ σθένω σχεῖν τοῦ πόνου τὴν πικρίαν.
Χο. Τίς νῦν ὄνησις ἐκ γόων ἀμετρίας;
Ομ. Αὐτὴν διαχρήσαιμι, καὶ τάχει θάνω.
Χο, Μὴ δῆτα τοῦτο, μηδὲ συστρέφειν θέλε.
Ομ. Καὶ πῶς ἀνεκτὸν μὴ πεφύρθαι καὶ στένειν;
Χο. Τί δὲ στένουσα τοὺς λογισμοὺς κουφίσεις;
Οὐδεὶς θανόντας ἐξεγείρει τοῦ τάφου.
Ομ. Παυθεῖσα τί πράξαιμι τῶν στεναγμάτων;
Χο. Μαθεῖν θέλησον τἀπίλοιπα τοῦ μύθου.

Θμι

VXOR. O deſideratum & charum filium,
Cecidit meus ſenectutis baculus.
O dolores? o laborum querelas!
Fili, fili, omnia miſera quæ nunciantur.
Heu moriar, quæ ſum futura, quò fugiam?
Quò vadã? diſſoluor mẽbrorũ imbecillitate.
O fili. pápæ, fili chariſſimum ſpectaculum.
CH. Patere, patere, ceſſa a luctibus.
VX. O Iupiter magni currus Titanũ euerſor.
CHOR. Heu heu miſera mater afflicta.
Contine nunc immenſos luctus.
VX. O chariſſima facies! o fili mi chare!
CHOR. Ferre decet te immenſam triſtitiam,
Diſcere autem deinceps reliqua belli.
VXOR. Sed non poſſum ſuſtinere doloris acerbitatem. (menſitate?
CHOR. Quæ nunc vtilitas ex luctus im-
VXOR. Iſta perfungar, & protinus emoriar.
CHOR. Non ſane hoc, neq; conturbari velis.
VXOR. Et quomodo tolerabile non lugere, & gemere?
CHO. Quid vero gemens cogitationes leuas?
VX. Nemo fato functos ſuſcitat ſepulchro.
Ceſſans, quid faciam a ſuſpiriis?
CHOR. Noſcere velis reliquum belli.

Ομ. Καὶ τίς κατεῖπε ταῦτα, καὶ σαφηνίσῃ;
Χο. Ο τῶν παρόντων ἄγγελος ἀγγελμάτων.
Ομ. Καὶ ποῦ πάρεστιν; Χο. εἰσορᾷν ἔξεστί σοι.
Ομ. Εκ τοῦ πάθους ὄλωλα καὶ συνετρίβην,
Καὶ τὰς κόρας ἤμβλυνα τὰς τῶν ὀμμάτων.
Χο. Απαν λέγ' ὠκίνητον ἀγγελιφόρε,
Οπως μέν ἐστι τῆς μάχης ἡ τραχύτης
Καὶ πῶς ὁ παῖς πέπτωκε, καὶ παρερρύη.
Αγγ. Εἴπω καθεξῆς, ἢ τέμω τὰς ἐμφάσεις;
Χο. Εξῆς ἅπαν ἔξειπε συμβὰν τῇ μάχῃ,
Αὐτῆς ἀπ' ἀρχῆς τὸν λόγον διεννέπων.
Αγγ. Εἴπω τὰ πάντα, τοιγαροῦν ἀκουστέον.
Επεὶ γὰρ εἰς σύμμιξιν ἦλθον τῆς μάχης,
Πρῶτον μὲν ὁ κράτιστος ἐθνοσατράπης
Ο Ψιχολείχης συμβαλὼν τῇ Παμφάγῳ,
Ηττηται, καὶ πέπτωκεν, ὢ κτεάτης θέα.
Καὶ πᾶσα τούτῳ στρατιὰ διεφθάρη.
Επειτ' ἐπῆλθεν ἄλλος ἀρχισατράπης,
Ος παῖς ὠνόμαστο Κωλυκοχλόπος.
Καὶ τοῦτον αὐτῷ πτῶμα πέπτωκε ξένον,
Οὐδ' ὑπομείνας προσβολὴν βραχυτάτην.
Ως γοῦν ἑώρα τοὺς λευκοὺς σατράπας
Ηδη πεσόντας ὁ Ψιχάρπαξ καὶ βοᾷ.

Οἰκ-

VXOR. Et quis dixerit hæc & indicarit?
CHOR. Præſentis lator nuncii.
VXOR. Et vbi eſt?
CHOR. Intueri licet tibi.
VXOR. Ex afflictione perii, & contrita ſum,
Et pupillas contudi oculorum.
CHOR. Omnia dic prompte nuncie,
Quomodo ſe habeat pugnæ aſperitas,
Et quomodo filius cecidit & periit.
NVNC. Narrabo ordine, vel perſtringam narrationem?
CHOR. Ordine omnē recēſe euentū pugnæ,
Ab ipſo principio ſermonem proſequens.
NVNC. Dicā omnia, proinde auſcultandum.
Poſtquam ad congreſſum ventum eſt pugnę,
Primum quidem fortiſſimus gentis Satrapa,
Pſicholiches congrediens cum Pamphago
Victus eſt, & cecidit miſerabile viſu,
Et omnis cum ipſo exercitus occiſus eſt.
Deinde acceſſit alius princeps Satrapa,
Qui filius cognominatus eſt Colycoclopus:
Et idem illi caſus accidit peregrinus,
Non ſuſtinens impetum vel minimum.
Vt ergo vidit fortes Satrapas
Iam præſentes Pſicharpax, & cibum
Miſe-

Οἰκρὰν φανέντα σὺν στρατῷ τῷ Παμφάγῳ
Ὀργῆς ἐπλήσθη καὶ δόλου βαρυτάτου.
Θυμοῦ γὰρ οὐδέν ἐστιν ἄλλο πικρία,
Εἰ μὴ ζέσις τις αἵματος πρὸς καρδίαν.
Λαβὼν δὲ κοντὸν χερσὶν ἐστομωμένον,
Ἐπῆλθεν αὐτῇ τοῦ τεθανατωκέναι.
Ἡ δ᾽ εἰσιδοῦσα τοῦτον ἡτοιμασμένον,
Ἐκ τοῦ σύνεγγυς πρὸς σφαγὴν ἑστηκότα,
Καὶ κοντὸν ἐκτείνοντα καρτερωτάτῳ,
Ὥρμησεν αὐτὸν συλλαβεῖν παραυτίκα,
Καὶ δὴ κατεῖχε τοῖς ὄνυξιν ἀγρίως,
Καὶ σὺν τάχει βέβρωκε τὸν νεανίαν.
Χο. Καὶ ταῦτ᾽ ἐπ᾽ ὄψει τοῦ φίλου φυτοσπόρου;
Ομ. Τὸ μεῖζον αὐτὸ τυγχάνει μοι τοῦ πάθους.
Αγγ. Ἐγὼ δ᾽ ἐπεὶ δέδορκα τοῦτο τὸ πρᾶγμα,
Προσῆλθον, ὦ πότνια, σοὶ πεφρακέναι.
Ομ. Ὡς εἴθε μηδ᾽ ἐπῆλθες ἀγγελιηφόρε,
Μέγιστον ἦν μοι μηδόλως προσιέναι.
Οὐκ ἂν γὰρ ἀκμὴν τῷ πάθει συνειχέτην.
Αγγ. Ἐγὼ μὲν οὖν ἄπειμι τὴν ὀπισθίαν.
Ομ. Ἔλθοις κακῶν ἥκιστα μηνυτὴς πάλιν.
Χο. Κακὸς κακῶν ὄλοιτο νῦν ὁ πυρφόρος.
Ομ. Δέδοικεν ἡμᾶς πυρφορήσας τῷ λόγῳ,

Χο.

Miſerum oſtēſum cum exercitu Pamphagi,
Ira correpť eſt,& indignatione grauiſſima.
Animi enim nihil eſt aliud amaror
Niſi feruor quiſpiam ſanguinis circa cor.
Accepto autem conto manibus temperato,
Inuaſit ipſam vt occideret.
Hæc autem inſpiciens hunc paratum,
Cominus cædis ergo reſiſtentem,
Et conto extendentem robuſtiſſimo,
Impetū fecit,ipſum vt comprehenderet protinus,
Et continuit vnguibus crudeliter,
Et cum celeritate deuorauit audacem.
CHOR. Et hæc in conſpectu chari parentis.
VX. Hoc ipſum maiꝰ eſt mihi ipſa afflictione
NVNC. Ego poſtquam vidi hanc rem,
Acceſſi,o veneranda,tibi vt dicerem,
VXOR. O vtinam non aduenisſes nuncie.
Maximum erat mihi nequaquam acceſſiſſe,
Nō enim rurſus hoc dolore correpta fuiſſe.
NVNC. Ego igitur abeo retrouerſam viam.
VXOR. Venias malorum minime ſignificator denuo.
CHOR. Malus male pereat nunc ignifer.
VXOR. Terruit nos ignifer ſermone ſuo.

Χο. Ω ποῖον ἄνθος τῶν Μυῶν ἀπεκρύβη.
Εμοὶ δοκεῖ κάλλιστον εἶναι καὶ πρέπον
Συνθρηνεῖν ἅπασι παιδὶ τῷ πεπτωκότι.
Ομ. Καλῶς ἔφησας, τοιγαροῦν θρηνητέον.
Αγγ. Πρώτιστα σὺ κρότησον ἀρχὴν τοῦ πάθους.
Ομ. Α παπαὶ παπαὶ, πῦ πῦ, παπαὶ πολλάκις.
Χο. Παῖ Κρεΐλλε, πῦ πῦ παπαὶ δέσποτα.
Ομ. Α ἆ, πόθι πῦ, πυ πότ' ἀπέβης τέκνον;
Χο. Ποῖ ποῖ καλυφθεὶς ἐξαπέπτης τοῦ βίου.
Ομ. Ω ὢ πόθεν σοι τῶν πόνων ἰαλέμων.
Χο. Ιαλέμων, ὢ καὶ πάλιν ἰαλέμων.
Ομ. Α ἆ λέλοιπα τὸν λύχνον τῆς ἡμέρας.
Χο. Απανθ' ἅπαντα τοῦ βίου, τέφρα, κόνις.
Απαξ ἅπαντα τοῦ βίου σκιὰ μόνον.
Ομ. Οἴ οἴ προῆλθες, ὦ Ψιχάρπαξ, ὦ τέκνον;
Χο. Αρκεῖ, τὸ λοιπὸν βαῖνε μὴ περαιτέρω.
Ηδη βλέπω γὰρ ἄγγελον ταχυδρόμον.
Ομ. Δέδοικα δεινὸν μὴ πάλιν τί μοι φέρῃ.
Χο. Οὐκ ὦ σεβαστή. Ομ. Πῶς γὰρ οἶδας, Χο. Πῶς ἄρα;
Φαιδρῷ προσώπῳ τὸν δρόμον διατρέχων.
Ομ. Ως εἴθε χρυσὸν ἄγγελον Ζεύς μοι προΐεις.
Ετερ. Αγγ. Η δεσπότις πέφυκε ποῦ τίς εἰπάτω.

Χο.

CHOR. O qualis flos Murium occultatus eſt!
Mihi videtur optimum eſſe & decorum,
Lugubre carmen canere filio occiſo.
VXOR. Pulchre dixti, proinde lugendum.
NV. Prima tu prȩſulta principiũ afflictionis.
VXOR. Ah papæ, papæ, fili, fili, papæ denuo.
CHOR. Vbi Creille, quo, quo, papæ, domine.
AX. Ah, ah, vnde, fili, quonam abiiſti fili?
CHOR. Vbi vbi conditus migraſti vita?
VXOR. O, o, vnde o miſerias deplorandas.
CHOR. Miſerias ò etiam rurſum miſerias!
VXOR Ah ah amiſi lucem diei.
CHOR. Omnia omnia vitæ cinis, & puluis.
Vniuerſa ſemel omnia vitæ vmbra ſolum.
VXOR. Hei hei, præueniſti o Pſicharpax fili.
CHOR. Sufficit deinceps, ne eas vlterius,
Iam video enim nuncium feſtinum.
VXOR. Timeo moleſtum ne rurſum quid dicat.
CHOR. Non, o veneranda. VXOR. Qui ſcis? CHOR. Quomodo?
Splendido vultu curſum peragit.
VXOR. O vtinam bonum nuncium Iupiter mihi præmittas.
AL. NVNC. Domina vbi ſit, aliqua dicat,

CHOR.

Χο. Πάρεστιν ἰδοὺ καὶ θέλεις εἴπερ βλέπε.
Ετερ. Αγγ. Πάσχευτε, φαιδρὰ μὴ τεθλιμμένη γίνου,
Κἀμοὶ βράβευε δῶρα τῶν ἀγγελμάτων.
Ομ. Ἔξειπε, μὴ χλεύαζε κομπρημόνως.
Ετερ. Αγγ. Ἄν μοι νεμῆς πρώτιστα δῶρα τοῦ λόγου.
Ομ. Εἰπόντι δώσω καὶ παρέξω σωτίμως.
Ετ. Αγγ. Τέθνηκεν ἡ τάλαινα Γαλῆ πρὸ μόθῳ.
Ομ. Ἀᾶ κροτήσω καὶ χαρήσομαι πλέον.
Ετ. Αγγ. Νικησάτω γὰρ ἡ χαρὰ τὴν αἰτίαν.
Ομ. Ὑφ' ἡδονῆς μέγιστον ὀρχοῦμαι παίω.
Χο. Τὸ τοῦ μόθου πρότερον μάθωμεν φίλη,
Καὶ πῶς τέθνηκε δυσμενὴς ἡ παμφάγος.
Ομ. Ἐξειπάτω δὴ πᾶσαν ἀγγελιηφόρος
Τὴν συγκρότησιν τῆς μάχης, καὶ τὸν μῶλον
Τῆς ἀγριωποῦ καὶ κακῆς Μυοκτόνου.
Χο. Ἡ δεσπότις λέλακε τὴν γλῶτταν κρότει.
Ετερ. Αγγ. Ἰδοὺ τὸν Ἑρμῆν εὐτρεπίζω τοῦ λόγου.
Ὑμεῖς δ' ἑτοίμως ὠσὶν οὖσι ὀρθίοις,
Ἐνωτίσασθε τῶν ἐξερμηνευμάτων.
Ὡς γοῦν ὁ δεινὸς σωματοφθόρος μόθος
Ἔσχηκεν ἀρχὴν προσβολῆς ἀκοσμίας,
Καὶ πρῶτον μὲν πέπτωκεν ἐθνοσαβάτης
Ὁ Ψιχολείχης, ἠδ' ὁ Κωλυκοκλόπος,

Επει-

CHOR. Adeſt ecce, & ſi velis inſpice.
AL. NVNC. Omnino aurea, læta, non afflicta ſis,
Et mihi ſolue dona nunciorum.
VX. Dic, ne ſubſanna falſa fingendo.
CHOR. Niſi expromas primum dona nuncij.
VX. Vbi dixeris, præbebo daboque ſtatim.
AL. NVN. Occubuit miſera Felis tumultu.
VX. Ah ah, plaudam & letabor magis.
AL. NVN. Vincat quippe gaudium triſtitiam.
VX. Præ voluptate maxime tripudio omnino.
CHOR. De bello primum inquiramus chara.
Et quomodo occubuerit infeſta Felis omnia
VX. Narra ſane omnem nuncie (vorans.
Tumultum pugnæ, & ſtragem
Horribilis viſu & malæ Murinecis,
CHOR. Domina nimio gaudio exiluit, lingua plaude.
AL. NVNC. Ecce Mercuriū ſuborno ſermone.
Vos prompte auribus veſtris erectis
Auſcultate narrationes.
Vt igitur graue internecinum bellum
Habuit exordium impetus bene ornati.
Et primum quidem cecidit gentis Satrapa
Pſicholiches, mox Colycoclopus,

Dein-

Ἐπεὶ δ' ὁ παῖς τοῦ καλοῦ μου δεσπότου,
Ἤλγησεν οὗτος τῷ πάθει τὴν καρδίαν,
Ἰδὼν τὸν υἱὸν τὸν φίλον τεθνηκότα,
Καὶ τὴν ὑπ' αὐτὸν στρατιὰν παροξύνας,
Ἐπῆλθεν ἀπτὼς τῇ φθόρῳ καὶ παμφάγῳ
Καὶ πρὸς ἅμιλλαν ἀτρόμως συνεπλάκη.
Πλεῖστον δὲ καιρὸν ἀνθυπηγωνισμένων,
Καὶ μηδενὸς φθάνοντος, ἀλλ' ἑστηκότες,
Ξύλον κατελθὸν τῆς ὑπερτάτης στέγης,
Ε τῷ παλαιῷ καὶ χρόνῳ τεθραυμένον,
Ἔπληξεν αὐτὴν ἐν μέσῳ μεταφρένων,
Καὶ νεῦρα συντέθλακεν αὐτῆς αὐτίκα,
Καὶ πρὸς βάθη πέπτωκεν Ἀϊδωνέως·
Καὶ τὴν πρὶν ἡμῶν δυσμενῆ κατακράτος,
Ἄσπονδον, ἀμείλικτον, ἠγριωμένην,
Ἔδειξεν ἄπνουν ἐκτάδην ἡπλωμένην.
Χο. Ζώοις ἀλήπτως, δὶς καλῶς, δὶς καρδίας,
Ἐς λυκάβαντας μήπω πεπληρωμένους,
Ἀνθ' ὧνπερ ἦλθες ἄγγελος ποθουμένου,
Καὶ τὸν φόνον προὔφηνας ἡμῖν τοῦ φθόρου.
Ἤδη γὰρ εἶδον πᾶν ποθούμενον τέλος,
Εἰληφὼς ἄρτι καὶ καλῶς λυσμένον.

ΤΕΛΟΣ.

Deinde filius boni mei heri
Doluit ille ob affectum animo,
Conſpiciens filium charum mori,
Et ſibi ſubiectum exercitum promouens
Aggreſſus eſt intrepidus hoſtem & voracem;
Et ad pugnam intrepide conuerſus eſt.
Diutiſſime vero pugnantibus,
Et nemine fugiente, ſed ſtantes,
Lignum decidens e ſublimi tecto,
Annis vetuſtis & temporibus putrefactum,
Percuſſit ipſam intra medias ſcapulas,
Et neruos confregit ipſius protinus,
Et ad profunda cecidit Plutonis:
Et hoſtem prius infeſtam nobis valde
Fœdifragam,implacabilem,ſæuam,
Exhibuit expirantem in longum extenſam.
CHOR. Viuas lætus,ſplendide animoſe,
Ad annos vſque infinitos,
Eo quod veniſti nuncius exoptatus,
Et necem manifeſtam feciſti nobis hoſtis.
Iam enim ſcio omnem optatam rem,
Vt cœpta eſt,& feliciter perfecta.

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

INTERPRETATIO PROpriorum nominum, quæ in Γαλεωμυομαχίᾳ Feli & Muribus affinguntur.

Κρεῖλλος, nomen regis Murium fictitium à ſono quem Mures edunt.

Τυροκλόπος, caſeorum fur.

Λυχνογλύφη, lucernarum excauatrix.

Χορδοκόπος, chordas ſecans.

Σιτοδάρπη, frumenti, vel cibi deuoratrix.

Παμφάγος, omniuorus. Felis epitheton.

Τυρολείχης, caſeos lambens.

Χαρτοδάπται, chartas deuorantes & lacerantes.

Ψιχολείχης, micas lambens.

Κολυκοκλοπος, ciſtifur, arcarum vel ſacculorum direptor.

Ψιχάρπαξ, micarum raptor.

IN-

INDEX
FABVLARVM.

ADoleſcentuli, & coquus 169
Aegrotus & medicus 194.
Aethiops. 239
Agnus & lupus 327
Agricola & filij. 163
Agricola 246
Alcedo 250
Anus & medicus 161
Anſeres & grues 218
Aper & vulpes 210
Apiarius 249
Aquila 308
Aquila & vulpes 129
Aquila & Scarabæus 131
Arundo & oliua 321
Aſinus & hortulanus 198
Aſinus & equus. 215
Aſinus & leo 226
Aſinus ſilueſtris 280
Aſinus & vulpes 283 & 286.
Aſinus, & coruus 285
Aſinus & Ranæ 284
Aſini 281
Auarus 217
Auceps & vipera 177
Auceps & Galerita. 200.

B

Bubulcus 306
Butalis 241

C

Camelus. 288
Cancer & vulpes 263

Canis & coquus 180
Canis & lupus. 181
Canis venaticus & domeſticus. 259
Canis & Gallus. 183
Carbonarius & fullo. 150
Caſsita. 211
Cerua. 221
Cerua & leo. 223
Cerua & vitis. 224
Cicada cum locuſtis capta. 101
Cicada & formicæ. 309
Citharœdus. 264
Cochlea. 242
Columba. 290
Columba & cornix. 291
Cornix & coruus. 266
Cornix & canis. 267
Coruus. 308
Coruus & ſerpēs. 268
Culex & leo. 328
Cygnus. 238

D

Deceptor. 157
Delphin & thunnus. 175
Diues. 142

E

Equus & aſinus. 296

F

Felis & gallus. 142
Felis & mures. 172
Fiber. 179
Filia à patre violata. 127
Formicarum fabella. 276
Formica & columba. 190
Fortuna biuium 97
Fures. 265

G

Galli & perdix. 147
Gallina & hirundo. 287
Gallina auripara. 311

Gal-

Galli. 325
H
Herus & canes. 165
Hinnulus 212
Hirundo & cornix. 240
Hœdus & lupus. 261. 315
Homo & ſatyrus. 297
Homo perfractor ſtatuæ 301
Homo & canis. 303
I
Iactator. 152
Impoſſibilia promittens. 153
Inimici. 170
Iupiter. 272. 273
L
Leo, aſinus, & vulpes. 186
Leo & rana. 185
Leo & vrſus. 187
Leo & lupus. 234
Leo & vulpes. 313
Lepores & ranæ. 213
Lepores. 276
Lignator & Mercurius. 195
Lupus & ouis. 274
Lupus & vetula. 314
Lupus & grus. 323
Lupi bellum ouibus inferentes. 99
M
Malignus. 154
Maritus & vxor. 260
Medicus & ægrotus. 176
Mercurius & ſtatuarius. 256
Mercurius & Tireſias 257
Mercurius. 271
Monedula. 270
Monedula & columbæ 269
Morſus à cane. 168
Mulier & gallina. 166
Mulier & arans apud ſe-

ſepulchrum. 123
Mulier & ancillæ 242
Mulier venefica 244
Mulier & vir ebrius. 236
Mulus 317
Muſca 255
Muſtela 245
Mures & felis 172

O

Olitor & canis. 227

P

Paſtor. 293
Paſtor & mare. 204
Paſtor & lupus 232
Pauo & monedula 209
Philomela & accipiter 136
Piſcator & cerrus 294
Piſcatores 151.156
Piſcator 252.305
Pulex 221
Puer & mater 203
Punica & malus 206

R

Rana 158
Rana & leo 185

S

Senex & mors 326
Serpens & cancer 231
Serpens & agricola. 318
Serpens 289
Simius & delphis 253
Sus & canis 228

T

Talpa 207
Teſtudo & aquila 220
Tubicen 320
Thunnus & Delphin 175

V

Vates 189
Viator 202
Vermis, & vulpes 311
Veſpertilio, Rubus, & mergus 192
Veſpertilio & muſtela 278

Ve-

INDEX.

Veſpæ & perdices 208
Viatores 247.279
Vulpes 143.148
Vulpes & crocodilus. 146
Vulpes & hircus 139
Vulpes & leo 140
Vulpes et lignatori 99
Vulpes & rubus 145
Vulpes, & ſimius 170

FINIS.

Imprimatur, ſi videbitur R.P. M. Sacri Palatij Apoſtolici.

Cæſar Fidelis Viceſg.

Imprimatur.

Fr. Thomas Pallauicinus Bononien. Magiſter, & Reuerendiſsimi P. Fr. Ludouici Yſtella Sacri Palatij Apoſtolici Magiſtri Socius, Ordinis Prædicatorum.